MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI festőm.

Magyar Nemzet 195o.jun.1.4.old.
Haladó hagyományok a magyar festészetben.
/s .zs./

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI JÁNOS
festőm.

Müvelt Nép 1954.
jun.2o.8.old.

MDK

Tornyai János

(barátja Medgyessy Ferenc.) (más adat nincs.)

Artner Tivadar: A vásárhelyi fiatal művészek vallomása.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 45. sz. [4. l.]

Tornyai János MDK

"Hurka-töltés" Repr. 42 o.
"Csizmahuzó"
"Juss"
"Csokorkötő" /1928 barcelónai világkiállitáson arany-éremmel kitüntetve./
"Gémeskut szivárvánnyal"

Artner Tivadar:Három kiállitás Hódmezővásárhelyen Müterem 1958 I. évf. 4. sz. 42-43 o.

MDK

Tornyai János

Benese László:Magyar mesterművek Csillag,X.évf.
1956.augusztus 337.l. 344.l.

MDK

Tornyai János

Benczc László:A magyar képzőművészet mai eredményei /Gondolatok a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitásról/ Csillag, 1956.X.évf.február

353.1.

M. D. K.

TORNYAY János festő

„Jusś" Munkácsy tanítványa

Bégvári 1958. 148., 260., 261., 262., 263., 269., 271., 339.

MDK

Tornyai János festő

Benoze László:Variációk egy témára Csillag,IX.évf.
1955.szeptember 1895.1.

MDK

Tornyai János festő

Bencze László: Válasz Bernáth Aurélnak. Csillag, 1954.VIII.évf. augusztus 1564.l.

Tornyai János, festő

művészetében Munkácsy piktu-
rájának inkább az az oldala bontakozik ki, melyet
a nagyszerü "Poros ut" jelez.

342.o.

Igaz ugyan , hogy Tornyai a legjobb Munkácsy ha-
gyományok életrekeltője, de Bodnár Éva jellemzésé-
ben elapad Tornyai művészetének sok ujszerüsége.
Kár, hogy Kosztával történő egybevetése hiányzik.

343.o.

Dobai János ism. Bodnár Éva: Tornyai János.
Művv. Ért. 1956. V. évf. 4. sz. 342-343.o.

Tornyai /János/, festő MDK

A már munkácsynál bontásnak indult akadémikus "látás" nála még tovább feloldódott.
296.o.

Milleniumi Rákóczi-képe
"Nagy Bercsényi Miklós" 1908.
296.o.

Aradi Nóra: A polgári kultura hanyatlásának főbb jelenségeiről a magyar képzőművészetben.
Műv. Ért. 1956. V. évf. ~~2-3~~ 4. 295.-300.o.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI JÁNOS festőm.
Egy müvésztelep születése.
Artner Tivadar.

Szabad Nép 1955.
aug.24.4.old.233.sz.

TORNYAI János

Hódmezővásárhely

Péter Imre: Medgyessy F. műtermében

Művelt Nép, 1955 VI évf 9 k február 27 3 old

Tornyai János festő

Élet és Irodalom II. 5 n. 1958 jan. 31.

Paku J. Vásárhelyi művészéket.

Tornyai János festőművész
Nagy Zoltán: Az alföldi tájkép
Puszták Népe, Hódmezővásárhely, 1947, jun.sz

Az ünnepély műsora:

1. D. e. 10 órakor tábori mise, mondja Murányi Kálmán főesperes-plebános.
2. Hymnus, előadja a csiksomlyói r. k. főgimnázium, a tanitóképző-intézet ifjuságából és a csikszeredai dalkörből egyesitett énekkar.
3. Megnyitó beszéd, tartja Becze Antal alispán.
4. Ünnepi beszéd, tartja Dr Györgypál Domokos országgyülési képviselő.

Tornyai MDK

"Rákoczi"

B Supka Magdolna: Ember és müvészet

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 33. o.

Tornyai János

MAGYAR MŰVÉSZET

LEVELEZŐLAP

1926. 362
1927. 166. 212
1928. 399, 597
1930. 117
1931. 536
1929. 232-3, 354
1933. 50

Feladó:

Viktória-nyomda.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

M.D.K.

Tornyai János, festő

„Kislány szitával" (1900), „Anyám szobája" (1905), „Nagybercsényi Miklós" és „Toldi Miklós lova" (1908) valamint „Gémeskút délibábbal" (1912) c. képeit, mint Munkácsy merész színellentétei-nek némileg letompított utánérzéseivel visszaadott, drámai feszültségű léghört ábrázoló műveket emliti:

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 152.

Tornyai János, festő

M.D.K.

1901-ből való "Fuss" c. festményét Thorma "Talpra magyar!"-jával és Hollósy "Rákóczi indulójával" együtt, a fennálló rend elleni és a haladó gondolatok s a nürgelő reformok megvalósításáért folyó szellemi küzdelem legkiválóbb reprezentánsainak tartja, melyekben - Derkovits feltűnéséig - a tömegek ébredezése megnyilatkozott.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 152.

M.D.K.

Tornyai János, festő

Bár kezdetben Munkácsy
tanítványa később teljesen eltá-
volodik tőle. Ez nemcsak festői
szemléletbeli, hanem sokkal mé-
lyebb meggyőződésbeli. Tornyai nem
azonosította magát a mesterrel
az osztrák megszállókkal szembeni
konzervatív magatartásával.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag.147-148.

M.D.K.

Tornyai János, festő (1864-1936)

művészete is azt igazolja, hogy Munkácsy, az őt követő fiatabbb nemzedék tagjai sorában nem szolgailag ~~szol~~ utánzó tanítványokat nevelt, hanem emberi magatartásával, természet- és valóságszeretetével és nemzeti jellegével mutatott példát nekik.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 145-146.

Tornyai János, festő M.D.K.

(1869-1936)

munkásságának művészi értékét amberi meggyőződésébe vetett erős hite emeli ~~többi~~ sok többi kortárs-művészé fölé.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 142

M.D.K.

Tornyai János, festő

„Fuss" c. festményének reprodukcióját a 143-ik oldalon; Bereményi lovas álló alakjának képét a 144-ik oldalon; „Gémeskút" c. festményének képét a 145-ik oldalon közli:

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 156.

Tornyai János, festő

M.D.K.

művészete, szerző szerint, talán azért tudhatott annyi hasonúságot, mert sok más festőtársával egyetemben ő is a maga módján akarta megtalálni a legégetőbb emberi és művészi problémák megoldását.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 154.

Tornyai János

festő MDK

1907-ben Bécsben a 46-os gyalogezredhez vonul be.
Katonáskodása alatt 25-ször kellett lefestenie a "Kajzert". Lefestette hadnagyának és főhadnagyának születt., kapitányát és báró Fejérváry Gézát.
Kiss L.: Vás.müv. 191.o.

Memoranduma Hmvásárhely városi tánácsához a Rákóczi-Bercséni képek ügyében. 1907.márc.16.
U.o. 195-197.o.

Bercsényi megfestését atanács Tornyaira bizza.
U.o. 198.o.

Tornyai János
festő

MDK

A rajztanárképzőben ösztöndijjal 1886-88 rendes 1888-89 vendéghallgató. Tanárai: Székely Bertalan, Lotz Károly, Greguss János. Barátai Jankó Elemér és Thorma János.
Rajztanári pályát nem vállalta ezért ösztöndijját elvesztette. Napidijaskodott.
Kenéz Pál János portréja.
10.o.
Tájkép a tisza Algyői részletéről.
Barátsága a Feszty családdal és Jókai Mórral.
1890-92. Katonáskodás Bécsben.
1894-96. Párizsban városi ösztöndijjal.
Itt legjobban Munkácsy hatott rá.
11.o.

Bednár Éva: Tornyai János Bp. 1956.

Tornyai János
festő

MDK

Szül. 1869 jan 18. Hmvh szegénynegyedében, Susán ban , a Koplaló utcában. Atyja cselédemberből lett kismódu paraszt. Anyja Nyikos Erzsébet.

6.o.

Gimnazista karikaturái tanárairól.

9.o.

Szathmáry Mihály arcképe fénykép után.

III. gimnazista: Kossuth arcképe/Ma a Hmvh Tanácselnök szobájában.

Késmárki barangolás után gyalog Pestre megy Ligeti Antalhoz, aki Keleti Pusztának ajánlja. Igy kerül a Mintarajziskolába.

10.o.

Bednár Éva: Tornyai János Bp. 1956.

Tornyai J á n o s
festő

MDK

Levele Hmvhely polgármesteréhez Párisból /1895 márc 7./ mellékelve Munkácsy ajánló sorai.

61.o.

Bednár Éva: Tornyai János. Bp. 1956.

Tek.

Európa.

Film. Könyv. Lapterjesztő. vállalat. R.T.

Budapest.

V. Rothermere. u. 12. III. 2

Tornyai János

László

2

Szépmüvészet
1943. 242, 243. l.
244. l.

Tornyai János

Irod
2

Lázár Wolfner gyűjt

87. l.

Csatajelenet.

Balról az előtérben egy
tő gyalogos futva követ, lánd
társának tetemén át. A háttér
irata a diszes kereten:

ADVERSUM STRICTO FERRO DUM
A TERGO IGNIVOMIS GLANDIBU

Rézmetszet, méretei 5

Sz. n. 121-911
2220-911-7
Át. lelt. 6528

Tornyai János

l.

Szépmüvèszet

1943. 60. l.

61. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tornyai János

Tornyai János, ~~Csáky László~~.
Tornyai János Munkácsyból indult ki, régebbi vásznainak drámai mozgalmassága, pasztózus sötét tónusai e kiindulást demonstrálták. Tornyai ma már egészen kikűszöbölte pikturájából e hatások nyomait. Újabb képei (tavalyi kiállításán már szerepeltek) letompított szürke szinakkordokból felépített sejtelmes alkotások. Tornyainál egy-egy tónusegység dominálja az egész vásznat, az elnyeli, magábaoldja az összes formákat, színeket, a tárgyak, a térség határait, kiterjedését. Nála a szélesen meghúzott színsáv formája, kicsendülése nem az ábrázolás alárendelt eszköze, hanem öncél és így mindaz amit csinál, kissé játékosnak és kieszeltnek tetszhetik. A művész egykori pozitivitása teljesen eltűnt és a pikturától idegen lirizmus nyomult a helyébe. Hogy Tornyai útja hova vezet, nem tudjuk, annyi bizonyos, hogy ahol most áll, az az alap labilis és törekvései majdnem kilátástalanok.

Bakant Aladár

Magyar festőművész.

Nyugat 1918. jún. 1.

francia cukorkák. Alul szardiniadobozok, halak olajban, finom parfömök, szappanok. A szeme káprázott.

A boltos gondosan kicsomagolt egy üveget, ** Martell volt és két kis pohárkába öntött. Koccintottak. Csettintettek a nyelvükkel, ittak, kicsit megkrákogták, a boltos újra töltött, már csak fél-fél pohárkával.

Leültek a hajlott biedermájer kanapére és vékony Figaró cigarettára gyújtottak. Fejük felett a régi óra csendesen muzsikálni kezdett. Valami bécsi valcer volt, sok pim-pimmel és boldogok voltak. A nyitott kasszából, mint Ali rabló kincses barlangjából vanilia, tea, fekete bors fűszeres illata szállongott. Valahonnan, az isten tudja honnan, egy kevés spiritusz és petroleum, pim, pim, pim-pim.

A beamter melle feszült. Végigsimította a bajuszát és kissé a boltos felé hajtotta magát:

— Uram... így ki... egyenesen... mert mi lehet az én szegény fiamból? Tanulni, vizsgázni fog, valami köztisztviselő, bah! Uram. Én nem engedem többet az iskolába! A lábát letöröm, ha mégegyszer az iskolába megy, én — lehozom ide a boltba. Csendes, jó gyerek uram, könyörüljön meg rajta, söpörtesse vele a boltját, guríttassa a petroleumos hordókat, amivel az atyám ijesztett engem. Csakhogy itt lehessen, hogy itt lehessen! Ebben a mennyországban uram, mennyor-ság-ban. Ámen.

Pim-pim, pim-pim.

Tornyai János

lásd okv.

Elek Artur:

Tornyai János.

MAGYAR MUVESZET

1936. 321 — 328. l.

Hamis Eppel

Tornyai János

írod

Malonyay Dezső:

Tornyai János. Temesvári Hirlap 1912 máj.

30.

II. 272.

Magyar Müvész

Lantos részé

1924. XII. 27.

1. Müvészek önéletra

2. Révai lexikon Gy betü

A – G. végéig nem kell, [illegible]
art mon régebben fe

Tornyai János

Lyka Károly. Emlékezés Tornyai Jánosról.

MAGYAR MŰVÉSZET
1937. 96. l.

31

Tornyai János

Szabadkai Koll. Kiállítása alkalmából

vőd

Malonyay Dezső.

Tornyai János.

Bácskai Hirlap

1912 febr. 15.

U. 276

Tóvizi János

Bálint Aladár

Három festőművész. Nyugat 1918. I. 978. l.

EPh Kötl. 1919. 2 pol.

SZEPTEMBER 30 NAP

Vasárnap
27
Kat. Kozma, Dam.

Hétfő
28
Kat. Vencel kir.
Prot. Vencel

Kedd
29
Kat. Mihály főa.
Prot. Mihály

Szerda
30
Prot. Jeromos

Tornyai János

1909.

Tornyai János. Irta Kún József. Szegedi Napló, dec. 2.

(Művészet 1910. 94. l.)

Nyomtatvány

Nagyságos

Szentiványi Jolán urhölgynek,

Budapest

XI.,Budafoki-ut 1o/c.

Tornyai János

irod

A Tövendő. (Hódmező-vásárhely) 1912. szept.
szám 209 l.

U. 258

Művészetének jellemzése

M. Kir. Udv.

Budapest IV

Tornyai János

1911

október 21-én nyílt meg. — Ugyanaz napon volt vernissage-ja Tornyai János gyűjteményes kiállításának a Művészházban. —

Művészet 1911, 388. l.

Müemlékek

Ráke

B

Tornyai János

Pet. Művelődés

V. 533. l.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Tornyay János

koll. kiáll. Müveszház

irod

Az Ujság. 1911.

okt. 22. (e. a.:

T. J. festmenyei.)

.....

épe.....

.....

pe.....

Tornyay János

Koll. kiáll. képírók, képfaragók

erőd

A Ujság. 1918.

máj. 23.

(e. a.: T. J. és Csáky László.)

// melléklet

an

ke

tján

Tornyai János

cród

Ujság. 1934. nov. 16

(e. a.: Tornyai János
ünnepe.)

50 éves művészi
pub. alkalmából.

Tornyai János

Urad
2

Ujság. (1934. nov. 7
(A hódmezővásár-
helyiek nagy művész-
futkárt.)

8 Ismeretlen festő:
Illésházy Gáspár halotti k
9 Ismeretlen festő:
Thurzo Ilona halotti képe.
10 Ismeretlen festő:
Illésházy Gábor halotti ké

~~18~~

18.2

MDK

Tornyai János
festő

Önéletrajzszerü levele
Felvinczy Takács Zoltánhoz

1917. jan. 20.

71-73.o.

Bednár Éva : Tornyai János, Bp. 1956

Tornyai J é n o s
festő

Irásai és cikkei

felsorolva a 89. oldalon.

Bodnár Éva: Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai J á n o s MDK
festő

Müveinek jegyzéke : 91-114 oldalig.

A jegyzékben ~~csak~~/ csak Tornyainak jelenlegis meglévő vagy reprodukcióról ismert alkotásai szerepelnek.

Festmények 1889-től évszámszerint a harmincas évekig összesen 563 mü.
91-110 o.

Vázlatok a Jusshoz, tanulmányok rajzok 1904-1934 között. összesen 30 mü.
110é 111.o.

Grafika 1882-től, összesen 66 mü. 111-114.o.

Bodnár Éva: Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai János

~~dalom régi nagy tartozása a magyar~~ ívod

Szegedi Napló

1913. jan. 17.

(A festő és a parasztlány.)

690. sz.

Lö

Tornyai János

1869 – 1936.

red

Puszták Népe.

1946. I. évf. 1. sz. 48. l.
(A Tornyai Társaság
munkája.) – U. o.
49–50. l (Tornyai
János 1869–1936, arc-
képjell.)

acer platanoides

korai juhar

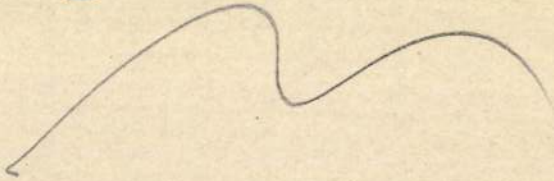

Tornyai János

festő

Bodnár Éva

Impressziók Tornyai
János művészetéről.

Parasztok Népe

1946. I. évf. 1. sz.

Tornyai János

utána nézni a
következő ada-
toknak

Magyarország
1936. szept. 26.

u. az " 25
u. az. " 24.

Bodnár Éva
átnézte és nem
találta.

a diszitő elemeknek valóságos mintagyüj-
12.századi, mind a későbbi, a 13.század
áramlat motivumai megtalálhatók.
származik a kivülről számitott harmadik
odik falsarok hurkolt szalagfonattal kom-
mint emlitettük, már a századforduló tá-
ni norman müvészet hatáskörén, és várat-
is, amelyek máskülönben egyáltalában
m várkápolnája/. Annál jellegzetesebb
pok sora, amellyel e stilus szülőföld-
ettek, hogy a vékonyabb kerek pillér-
égyszögletes fedőlap közti ellentétet
ité oszlopfőin megtaláljuk a sipokat
olt sipokat is. A sipos oszlopfőknek mind
a keletre is elkerül /a regensburgi
oszlopfőn mindkettő, a Deutsch-Alten-
a csontház kapuján a szalagfonattal gaz-
csak a regensburgi "skót" /voltakép ir/
először a sipsort - még a hurkolt sza-
alkalmazni /Moosburg, ny.kapu ivmezőjének
csak végtelen sorba füzve és hurkolt

PUDK

Tormyai János

(Többszöri jelentéktelen említés egy más tárgyú cikkben.)

Fedor Ágnes: Vásárhelyinek párizsi...
[10. l.]
Nők Lapja. Bp. 1957. szeptember 26. ~~[1 l.]~~

Tornyai János

A Mübarát
1923. 57. 1.

Gerecze Péter II. 165.

Tornyai Janos

Miéverjet. 1918.

61. l.

Brassó X. 220

el az okmány:

ak Országos Főfelügyelősége.

herczeg Sándor utcza 13./

Jelen leletet fölvette:

Budapest, 191 évi.....hó....

Tornyai János

Tornyai János képei. Irta Paál Jób. Makói Hirlap, febr. 2. 1909

Tornyai a kiállításról. Jeltelen cikk. U. o.

(Művészet 1909. 141. l.)

rtesítéseit várjuk és vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyékényesi Rizspinomító Rt

Tornyai János

Tornyai Jankó festményei. Irta Vetro Lajos Endre. Makói Hirlap, dec. 17.

(1908.

(Művészet 1909. 69. l.)

1183. Luca de

Sz. Firenzében 1399-ben v. 14
február 1

Madonna a gyermek J

Térden alólig, kerek füll
ábrázolva. Bal kezén a gyermek
és jobbjával palástjának alját tar
vállaira kendő omlik, palástja
szorítja. Jézus ingecskéje bal v

Terracotta, méretei 39 : 39
tett 1895 július 4-én E. Costantinit
— Elszámoltatott 1895 augusztus
molásra nézve lásd az 54347–89
61301 sz. min. előadmányi ivet. -
az 1900 november 28-iki 4561 (6
26-iki 373 eln. sz. leirat (464–9

Jegyzet. L. az 1896-iki lajstr
Preisliste N°. 65.

III 3 -

Pl
vét 1895

Tornyai János

lásd
a

Magyar Művészet
1937. 96 l.

Tornyai János

erőd

Takács Zoltán felvinci

Szüle Péter. Bpest, 1923.

18. l.

Tornyay János

festő

Vrod

Romhányi Gyula =

Rudnay Gyula

Szépművészet 1941.

8. l.

5.

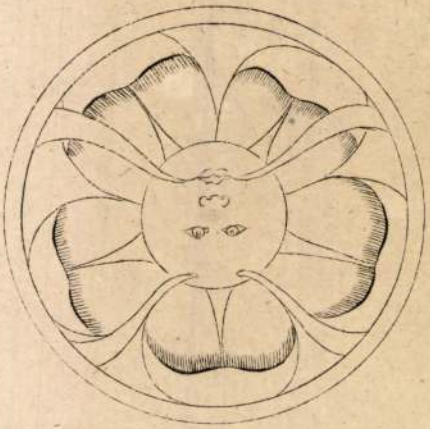

6.

Tornyai Janos

vrod

A vásárhelyi gölöncsérek

Szegedi Hirádó, 912. márc. 8.

..... nevü munkás igazolta.

a művezető aláírása.

yezem:

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Tornyai Lajos

irod

Szegedi Hiradó

19 12 évf okt. 3.

ja, a szegedi
ház művész-
ó 14-én) dél-
vasást tart a
livatról
nőkről.

Beléptidij nincs!

városi szegényalapra.)

Tornyay János

vrád

Ámon Vilmos. Tornyay János. Kultura 1911.

632 l.

Gonda József dr. Egy fertő rijja születéséről.

A Jövendő 1911. 140 l.

---

tanu.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engec

.....

a műhelyfőnö

Tovnyai Sami

Ibid.

Nemzeti Salon Almanach

136

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Tornyai János

láid

A Jövendő III. 209.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Tornyai János

lásd
2

A Jövendő - II. erf.
243. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta.

Tornyai János

láid

Gonda cikkét.

A Jövendő. II évf.

140. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta.

Tornyai János

lásd

A Jövendő II. 135. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Tornyai János

1910 dec. Aradon
Költ. Kiáll.

Vásárhely és Vidéke

1910 dec. 20 (Vásárhelyi művészek kiállítása az idegenben.)

U. 246.

Tornyai János

1912. kollektív kiállítása volt a bpesti Műveschaiban és 1912 áprilisában ugyanabbólaz anyagból. Temesvárt rendezett kiállítást.

Temesvári Hírlap 1912 márc. 10. (Tornyai kiállítás Temesvárott.)

U. 59.

Budapesti koll. kiállítása alkalmából Szász Géza által a Magyar Nemzet-ben ist ekkor itt reprodukálva.

Tornyay János

Vod

e. a. Tornyay János festinényei. Az Ujság 1911. okt. 22.

U. 149

A Ipesti Müvészházban rendezett koll. kiállítása alkalmából.

rök A. és Társa

= BANKHÁZ R.T.

üzlet. Központ: Budapest, IV., Szervita-tér 3.

zerencse-hengert tartalmaz.

sszon ezekből **szerencseszámot**

nog az eredeti
t sürgősen **TÖRÖKNÉL!**

Budapest, a postabélyeg kelte.

telt Cim!

e egyformán kedvez mindenkinek, ha azt megfelelő idő-
meg. *Ehhez igen kedvező alkalom a nemsokára kezdődő*
tálysorsjáték. Számtalan példa igazolja, hogy a m. kir. osztály-
zvétel által feleink komoly összegekhez jutottak.

ügyfeleinek különösen kedvezett a szerencse, mert a közel-

Tornyay János

vod

Magyar Nemzet. 1911.

okt. 22. (Tornyay János

képei.) U. 147

A bpesti Művészházban rendezett koll. kiállításának ismertetése

rök A. és Társa

BANKHÁZ R.T.

zlet. Központ: Budapest, IV., Szervita-tér 3.

se el a kockát!

zeteket sziveskedjék a vonalak mentén behajtani, az igy nyert

csekockát feldobni

apján mutatkozó ősen megrendelni **Töröknél!**

Budapest, a postabélyeg kelte.

lt Cim!

egyformán kedvez mindenkinek, ha azt megfelelő idő-meg. *Ehhez igen kedvező alkalom a nemsokára kezdődő lysorsjáték. Számtalan példa igazolja, hogy a m. kir. osztály-étel által feleink komoly összegekhez jutottak.*

gyfeleinek különösen kedvezett a szerencse, mert a közel-

Tornyai János

Vrod

Budapesti Hirlap

1911. nov. 1. (Képzőmű-
veszet.)

U. 95.

Dr. Szentiványi Gyula úr

Budapest.

I. Lenke tér 7.

Tornyay János

irod

Rb. Tornyay János
Nepszava 1911. nov. 4.

U. 99

A Műveszházban rendezett Koll. Kiállítása alkalmából

ÖNYV
STANLY-UTCA 1.

ala dr.
uzeum tit-

. BUDAPEST

M.D.K.

Tornyai János
festő

Makón
Battonyán
Békéscsabán
Temesvárott
Szegeden
Bajàn
} Kiállítást rendezett

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952. 204 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Nagy borulás
Ítéletidő
Julius vihar

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 205.

M.D.K.

Tornyai János
festő

" Nagy Berzsenyi Miklós " képe

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 204 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

1908-ban rendezte Hódmezővásárhelyen első kollektív kiállítását.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952. 204 l.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Rákóczi Rodostóban"

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 204 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Csizmakirás
Betyárszerelem
Kurkatöltés.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 204 l.

MDK

Tornyai János
festő

Édesanyám a szobrában festményét 1905-ben az Orsz. Képzőművészeti Társulat kiállításán állította ki.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 204 l.

Tornyai János
festő

Megvette a műtermében "képét az 1904-5-ös Műcsarnok kiállításon az állam vásárolta meg.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 204 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Menyecske a műteremben"
Édesanyám a szobájában

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952. 204 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Népoktatás a tanyán
Szitáló lány
Édesanyám szobájában

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 203 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

17 db. fuss vázlat

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 203 l.

Tornyai János
festő

50 éves festői jubileuma alkalmából gyűjteményes kiállítást rendeztek Hódmezővásárhelyen.

Bodnár Éva: Tornyai János
M. M. M. Évkönyve 1952. 206 l.

Tornyai János
festő

M.D.K

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 199l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

A harmincas évek elején a Szentendrei művésztelepen töltött néhány hónapot.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 205 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Műteremben"
"Nyitott ajtó
Szobarészlet

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 206 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

A „Csokorkötés" című festményével 1928-ban Barcelonában aranyérmet nyert.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 206 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Tengerpart, alkony, kishotelszoba
virágok az ablaknál

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 206 l.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Endre Bélával közös műteremben dolgozott

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 205 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Juss
Tanácskozás
Hullászállítás

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 206 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

A „Juss" az 1904-es tárlaton 600 koronás Ráth György
díjjal lett jutalmazva.

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 202 l.

MDK

Tornyai János
festő

Munkácsy volt rá a legnagyobb hatással.

Bodnár Éva: Tornyai János műveszetéhez

MMM Évkönyve 1951, 1952.

MDK

Tornyai János
festő

„Menyecske a műteremben"

Bodnár Éva: Adatok Tornyai János művészetéhez

MMM Évkönyve 1951, 195 l.

Tornyai János
festő

MDK

1904-ben festi a „Juss"-t.

Bodnár Éva: Tornyai János művészetéhez.

MMM Évkönyve 1951, 1952.

MDK

Tornyai János
festő

1904-ben írt levelében írja, hogy Párizst megjárta, utazott Olaszországba.

Bodnár Éva: Adatok Tornyai János művészetéhez

MMM Évkönyve, 1951, 195 l.

Tornyai János
festő

MDK

Az 1890-es évektől több budapesti kiállításon szerepelt.

Bodnár Éva: Tornyai János művészete. 1

MMM Évkönyve 1951, 195 l.

Tornyai János
festő

MDK

Bodnár Éva: adatok Tornyai János műveihez

MMM Évkönyve 1951, 194 l.

Tornyai János
festő

MDK

Az agrárproletár festő életen korának művészetellenes magatartását láthatjuk.

Bodnár Éva: Adatok Tornyai János művészetéhez

MMM Évkönyve 1951, 1952.

MDK

Tornyai János
festő

„Rákóczi Rodostóban" című várlata
"

Bodnár Éva: Tornyai János művészetéhez

MMM Évkönyve 1951, 196 l.

Tornyai János

"Festő"

MDK

"Rákóczi Rodostóban" c. festménye az Orsz. Takarék-
pénztár miskolci fiókjának tulajdonában van.

Bodnár Éva: Tornyai János művészete ker

MMM Évkönyve 1951, 196 l.

Tornyai János

festő

M.D.K.

1934-ben megalakult a Tornyai Társaság.

Bodnár Éva: Tornyai János

M.M.M. Évkönyve 1952, 206 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

A kis magyar pors, önéletrajz"
" című képe

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 205 l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Csősz
Szürkület a Tiszaparton
Alföldi tanya
Juss

Bodnár Éva: Tornyai János
M.M.M. Évkönyve 1952, 202 l.

MDK

Tornyai János
festő

1926-ban Dresdában rendez kiállítást.

Katonáné Csobor Ágnes: Egry József hagyatéka a Szépművészeti Múzeumban

MMM Évkönyve 1951, 1961

Tornyai János

"Nagy Bercsényi Miklós" XXZ/ 1908. /ma a hmvhelyi tan-
nácsteremben./.
Budapesten kiállitáson csak egyszer szerepelt
1928-ban !! A Forster féle Vaszary-dijjal tün-
tették ki.

38.o.

RÁkóczy-Bercsényi kép csak vázlat maradt.

39.o.

Tájképfestészete. Méri a képeken.
A bp.i Müvészház termeiben 1911 okt. nov.ben nagyobb-
szabásu bemutatkozása.

40.o.

Mártélyi háza.

41.o.

Dobrá Éva: Tornyai János Bp. 1956

Tornyai János

A vásárhelyi festő-hármas: Tornyai [illegible]udnay és [illegible]ndre Béla.

Mári /Kovács Mári/ Tornyai modellje és gondozója.
Mári [illegible]épeit Tornyai több kiállitáson sajátjával együtt bemutatta.

32.o.

Az 1910 ben alapitott "A Jövendő" folyoirat müvészeti főmunkatársa.
35.o.

[illegible]odnár Éva: Tornyai János [illegible]p. 1956.

Tornyai János MDK

festő

levele Hmvhely Városi Főjegyzőjéhez a "Juhász Mihály" arckép ügyében. /1922 aug. 10/

75-77.o.

Bodnár Éva : Tornyai János, Bp. 1956

Tornyai J é n o s
festő

levele Hmvhely polgármesteréhez/1894 aug.23 /
melyben ösztöndija megküldését sürgeti és
kéri, hogy a
"Nagy A ndrás János"
képet
vele festessék meg.

59-60.o.

Bodnár Éva: Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai János MDK
festő

levele Hmvhely Városi tanácsához /1907 márc 18/
a Rákóczi és Bercsényi
kép ügyében.

66-69.o.

Bednár É.va : Tornyai János, Bp. 1956

Tornyai János MDK
festő

levele Rudnay Gyulához /1908 jan.22/
a karácsonyi Alföldi müvészek kiállitása
ügyében. /Beszámol Kala János temetéséről is./

69-70.o.

Bednár É.va : Tornyai János, Bp. 1956

Tornyai János
festő MDK

A "Betyár","Elbeszélés", "Kenyérkereső" stb müveihez Kala János ült modellt.
1908 jan 21. Hmvhely várossal szerződést köt a Bercsényi-képre.

Kiss L;:Vás.müv. 204.o.

1908 jul. 25. elkészült a Bercsényi kép. Értékes olajvázlatok maradtak utána. / Modelljei: Korody Elemér, Rudnay Gyula és főleg Márika./
E képpel 1928-ban a Vaszary-nagydijat nyert te, 2000 koronát a Mücsarnok ki állitásán.
U.o. 206.o.

Repr.: Rudnay mint Bercsényi modell. 1908. fénykép.
U.o. 207. o. 35.kép.

Tornyai János

festő MDK

Kiállitása a bp-i Müvészházban 1911 okt 19.

Kiss L.: Vás.müv. 246.o.
Repölőkiállitásai Orosházán és Békéscsabán.
Kiállitása Hmvásárhelyen Kovács Máriával.
U.o. 247.o.
A Mártélyi téli kép születése
U.o. 248.o.

1912 szabadkai tárlata.
U.o. 250.o.

Tornyai János
festő

MDK

Szabó Mihály, Dr. Imre József és neje,
Imre Sándor és neje arcképei.
Kiss L.: Vás.müv. 79.o.

Megemlékezése Munkácsy Mihályról a "Hód-
mező Vásárhely"c. lap 1900 máj. 6.iki szám-
ban.
U.o. 81.o.

Repr.: "A Juss öregembere" fénykép.
U.o.80.o. 20. kép.
Fényképfelvételek a Juss-hoz
U.o.86.o. 22. kép.87.o. 23.kép.
"Egy kis friss pletyka" 1897. vizf.
U.o. 89.o. 24. kép.

MDK

Tornyai János

festő

Kiss L.: Vás.müv. 37-57.o.

A Karikás c. lapban megjelent rajzai /folytatás/:
Dósich Gyuri a kártyaasztal mellett.
Szivos Adolár agglegény.
Dadós Milike óvónőképzős.
Garagolyos Erzsók dohánykofa.
/Ezek nem karikaturák, hanem tipikus alakok hü megörökitői./.
~~68.p~~/ 1890. jan 1. től két évre 400 Ft. ösztöndijat kap.
51.o.
1894-ben Párizsba megy. Munácsytól sokat tanul.
"Nagy A ndrás János arcképe" 1894. Ref. Egyh. Hmv.
/Repr. 52.o. 15. kép/
"Csősz" és "Tiszaparti naplemente" képeket az 18
1894 -95-ős téli tárlatra festette.
53.o.

MDK

Tornyai János

festő

Kiss L.: Vás.müv. 37-57.o.

Vajda Gyula mükedvelő festőt mestereként emlegeti. 1890 okt 1-től két és félévig Bécsben katonáskodik. Lefesti hadnagya, főhadnagya szüleit, kapitányát, báró Fejérváry Gézát és a "Kájzert" 25 példányban "versriftosan".

50.o.

1893-ban a katonaság után napidijas, majd Thaly Kálmánnak segédkezik Rákóczi tanulmányainál. Az 1893-ban indult "Karikás" c. lapban megjelent rajzai: Szürös Szabó Gazsi tóaljai csősz.
Mohos Mihály udvaros.
Egymással feleselő Sipka Matyi és neje.
Szömös Sári.
Cseszkó Máté politikus csizmadia.
Telek Elek zsiros nagygazda

51.o. /folytatás/

Tornyai János
festő MDK

Repr:
G yerekkori rajza. 1880. ceruza /Kiss L. tul/
44.o. 8.kép
"Kis csizmák" 1886. ceruza, fehér kréta/Kiss L. tulajdona/
45.o. 8. kép.
"Mit jövendöl a százesztendős jövendőmondo" 1889. ceruza lavirozott tus p./Ismeretlen helyen"
47.o. 11.kép.
"Mikor az "Édös" nincs otthon" 1889. vizf. p. magánt.
49.o. 12. kép.
"Csizmahuzás" 1900 Krátarajz. papir. Ismeretlen helyen.
56.o. 17. kép.
Kiss L.: Vás.müv.

MDK

Tornyai János
festő

Kiss L.: Vés.müv. 37-57.o.

" Rákóczi Rodostóban " c. kép terve és két vázlata
53-54.o.
Németországban is volt nem tudni mikor.
Molnár és Trill festők mellett 300 alakot
fest a "Pokol" körképen.
"Mikolicz Bálint és neje arcképe"
Kapcsolat Fadrusz Jánossal.
1896-ban ismét párizsba megy.
54.o.
1897 közepén eljegyzi a földeáki Szabados Leonkát.
55.o.
[redacted] Sulyos szembajából kígyó gyulva
1898 máj.30án piros pünkösd napján esküszik
Szabados Leonkával.
57.o.

TTo r n y a i János
festő MDK

1908-ban 1200 kor. államsegélyt kap.
"Egyedül"

Kiss L.: Vás.müv. 208.o.

Fénykép repr.:
Tornyai és Rudnai. Vásári fénykép 1908.
U.o. 210.o. 36. kép.

T orrny

Tornyai János

festő MDK

Két ceruzarajz tanulmány a "Zárdaudvár"-
hoz/a kaszárnyudvar Hajnal Esztivel/
1904.dec. és 1905 . febr. 18.
Kiss L.: Vás.müv. 133.o.
1905-ben festette még:
"Müteremdiszités"
"Madonna a kis Jézussal"
és a lakodalomból hazatérő fiatalokat
ábrázoló képét.
U.o. 134.o.

A "Virgács" cimlapja . 1907
U.o. 148.o. Repr. 149.o. 28. kép.

T o r n y a i János MDK

festő

1907-es
A Mücsarnak téli/~~tárlat~~/ tárlatára beküldött
müveiből a zsüri kettőt fogadott el:
"Puszta"
"Betyár"
Kiss L.:Vás.müv. 199-201.o.

1907okt-1908 jan.-ig Abbáziában üdül, de közben Olaszországba is átmegy./Velence/.
U.o. 201.o.

Repr: " A betyár felesége a Vármögyén" 19o7.

U.o. 201.o. Ź 34.kép.

Tornyai János

festő MDK

Szindarabját: "Vásárhely a jövő században" 1907 [illegible] a hmvásárhelyi müvészesten előadták.

Kiss L.: Vás.müv. 188Ø.o.

Tornyai János
festő

MDK

1907-ben a Könyves Kálmán müintézet megvette két képének sokszorozási jogát:
"Rákóczi Rodostóban" /1904/
"Rákóczi és Bercsényi" /1907- /

"Édes anyám szobájában" c. képét a Fészek müvészi igazgatóság vette meg.

Kiss L.: Vás.müv. 186.o.

Fényképreprodukciók:
Tornyai édesanyja a szobájában. 1905.
186.o. 32.kép.
Tornyai édesanyja. 1905.
187.o. 33. kép.

Tornyai János

festő MDK

Beregi Lajos életnagyságu képe./1905/
1905-i szegedi képzőm. tárlaton 12 képet állit ki. Igy: "Rákóczi Rodostóban", "Osztoszkodás"/Juss/, "Interieur","Esti borulat".
A Szegedi Képzőm. Egyesület megvásárolja tőle 1905-ben a "Pipázó " és "Corpus Juris" képeit.
Az 1905-ős pesti tárlaton kiállitja a "Zárda udvar", "Mimi szalonja", "Alföldi tanya" képeit.

Kiss L.: Vás.müv. 132.o.

T ornyai János
festő

MDK

"Rákóczi Rodostoban"
"Menyecske a müteremben".

Kiss L.: Vás.müv. 120-121.o.

Tornyai emberi gyengéi.
U.o. 125.o.

Tornyai János MDK

festő

"Juss"

Kiss L.:: Vás.müv. 107-109.o. 116.o.

"Hodolo felirat a királyhoz". Várady Gyulával és Endre Bélával együtt tervezték De Endre Béla kimaradt az együttesből.

U.o. 109-110.o.

Takó Ferenc arcképe

U.o 113.o.

Id. Droskóczy Lajos arcképe.

U.o. 118.o.

Tornyai János

festő MDK

"Mögellött a tehén Vásárhelyön"vizf.
Kiss L. tulajd.
Kiss L.: Vás.müv. 101-102 Repr. 102.o. 25.kép.

Hmvásárhelyi mütermének leirása./Kaszárnyai lakása./
U.o. 101-102.

1904 márc 19-én a szegedi Képzőm.kiállitáson nyolc képet állit ki.
U.o. 106.o.

"Tanulmány"
" "Korcsmában"
"Menyecske a müteremben"
"Öreg ember"
"Juss"
U.o. 107.o.

MDK

T ornyai János

festő

"Juss" /1901-ben Endre Béla mütermében ké-
XXXXXXXXt szitette./

Kiss L.:Vás.müv. 86.o.

"T isza Partja" és "Elhagyott csárda" a szegedi őszi tárlaton 1902-ben.

"/A/n "Anekdotakincs" /Uj Idők 1902.I.köt/

"A legfontosabb kérdés"/" " " II.köt./

U.o. 87.o.

"Deák Ferenc arcképe"

U.O. 88.o.

"N époktatás a tanyán"

"Egy kis friss pletyka"

U.o. 89.o.

Tornyai János

festő MDK

Kiss L.: Vás.müv. 76-81.o. /"Magamról,különösen Tornyai-élményeimről". c. fejezet/

" Nagy András János arcképe."
"Csősz"
"Tiszai tájkép"
77.o.
"Vasárnapi nagymosás"
78.o.
"Nehéz lecke" -"Népoktatás a tanyán"
"A z ő s i c i m e r"
"A falu szépe"
"Boldog ujévet" /Uj idők 1899 1.szám. 1.o./
A Szegedi Képzőművészet Társulat első kiállitásán /1899 márc 11/ Tornyai három képe:
" Gémeskut", "Tiszavidék","Tiszai nádas".
79.o.

Tornyai ~~Jáos~~ János
festő MDK

Gyüjteményes kiállitása Hmvásárhelyen 1908.dec. 15- 1909.jan.1-ig.

Kiss L.:V ás.müv. 219-220.o.

A kiállitást meghosszabitják Jan. 12-ig. és Febra.2. Makón nyilik kiállitása. Aztán Nagylakon.
U.o. 224.o.
1909-es Szegedi Kiállitás/Juhász Árpáddal/
U.o. 226-227.o.
1909 dec. 20. Bajai kiállitása.
U.o. 227.o.

Tornyai János

festő MD K

Pöre Pollák ruhakereskedővel, akinek eladta a "Juss"-t.

Kiss L.: Vás.müv. 233.o.

Cikkei Endre Béláról és Kiss Lajosról A Jövendő 1910-ik évi egyik /?/ számában.

U.o. 233-238.o.

A Jövendő három számában folytatásos nagy cikkben méltatja. Endre Béla és Rudnay Gyula müvészi freskóit a szentesi rom. kat. templomban. /1910/.

U.o. 239- 240.o.

1910 Dec .22. Aradi kiállitása Rubletzkyvel

U.o. 242.o.

a kiállitás sikertelensége U.o. 243.o.

Tornyai János

festő MD K

1908. tiszai halásztanya /"zsiványtanya"/ lefestése.
Kiss L. Vás.müv. 211.o.

Pásztor János Hmvásárhelyi bucsukiállitásán 23 vizfestményével szerepelt.

U.o. 229.o.

Bajai tárlatáról ir A Jövendő első száma 1910 febr. 1.
U.o. 231.o.

T o r n y a i J á n o s
festő

MD K

Irásai:

" Népünk és a müvészet" . T.J. felolvasása - Hmvásárhelyen 1900 febr. 10-én.
közli:
Kiss L.: Vás. müv. 257-266.o.
"Levél Rómából" Róma ápr. 8.
U.o. 267-269.o.
"Il Vezuvió" Tárca.
U.o. 270-274.o.
"A szegedi képkiállitás" Ujságcikk. Kritika
U.o. 275-278.o.
A/TP/ús/
"A puszta meg én" vers 1915.jan 13.-ról.
U.o. 284.o.

Tornyai János Festő MDK

Reprodukció k : /Kiss L.:Vás.müv. végén képtáblák./

15.kép:"Vázlat a Juss-hoz" 1904.
olaj. vászon. 99,3x137,8cm. Szépm.Muz.

16.kép:"Tanulmány a Juss-hoz" 1904.
o.v.54x70cm. szépm. Muz.

17.kép:"Öreg magyar a Juss-ból" 1904 körül.
o.v.64x59,5 cm. Mgt. Hmvh.

18.kép:" Z árdaudvar" 1904-1905
o.v. ismeretlen helyen.

19.kép:"Lakodalomból hazafelé"1905.
o.v. 56x78cm. Mgt. Bp.

20.kép:"Kolbásztöltés" 1900 körül
o.v. 75x110 cm Tornyai Muz. Hmvh.

21.kép:" Betyárszerelem" 1907 körül
o.vo 70x100 cm Tornyai Muz. Homvh.

22.kép:" Hullaszállitás" 1909 körül
o.vo. 31x37,5 cm Szépm. Muz.

23.kép:" Nagy Bercsényi Miklós" 1908
o.v. 298x170cm. Hmvh. város tulajdona.

Tornyai János

festő MDK

Reprodukció/k: /Kiss L. :Vés.müv. végén képtáblák./

6.kép: "Női portré" 1890 körül
olaj. vászon. Mgt. Bp.

7.Kép: "Dali Szabó Rozika" 1890.
o.v. Szegy Anna Bp. tulajdona.

8.kép: "Menyecske a müteremben" 1904.
o.v. 90,8x72,3. Szépm. Muz.

9.kép: "Szitáló lány" 1900 körül
o.v. 89x 72,5 cm. Szépm . Muz.

10.kép: "Rákóczi Rodostóban" 1904
o.v. 91x130 cm Szépm . Muz.

11.kép: " Jönnek már?" 1907.
O.v. Tornyai Muz Hmvhly.

12.kép: "Gémeskut délibábbal" 1912 k.
o.v. 109,5x 148,5 cm Tornyai Muz. Hmv.

13.kép: " Toldi Miklós lova"/Önéletrajz.Bus magyar sors/
1908. o.v. 111x150. Tornyai Muz. Hmv.

14.kép: " É/desanyám a szobájában." 1905
o.v. 120x151 cm. Szépm. Muz.

/F/T/ør/ Tornyai János MDK

Repr.: Művészek a Plón-műterem előtt.
Tornyai, Plón J. fényképész, Kallós,
Iványi-Grünwald / Fénykép 1890?/

Kiss L. : Vé .műv. 32.o. 7. kép.

T o r n y a i J á n o s
festő

MDK

Fényképek róla: /Repr./
1892-ben. /Kiss L. Tulajd/
51.o. 14. kép.
1897-ben /Kiss L. tulajdona/
55.o. 16. kép.

Jankó János: "Tornyai J. arcképe" 1888.
olaj fa /Kiss L. tulajdona/
repr. 46.o. 10. kép.

Kiss L.: Vés.müv.

Tornyai János

festő MDK

1869 jan.18-n született Hmvhelyen Uj utca városrészben IV . tized 1325 sz. házban /nem pedig a Koplal- /ma Tornyai János/-utcai házban, melyet szülei csak 1871-ben vettek meg.

Szülőháza ma Görbe utca 68. sz.

Apja id. Tornyai János "célszörü szögény ember". 37.o.

Anyja Nyikos Erzsébet. Érdekességek szüleiről. 39.o.

Gyermekkora. 40-43.o.

1880-ban 6 elemi után iratták be a gimnáziumba. Gál Mihály tanár fütőinasnak fogadta s fizetésül használt ruháit adta. 44-45.o.

"Kossuth Lajos arcképe" 1883./HmvH. muzeum/

"Szathmáry Mihály arcképe" 1884

"Szabó János esperes arcképe"1884/Hmvh. gimn./ 44-45.o.

Kiss L.:Vás.müv.

/Tornyai János -ról 37-57.o.

Tornyai János

festő MDK

Kiss L.: Vás.müv. 37-57.o.

"Magyarország nagy fali térképe" 1884.
"Petőfi bucsuja a szülői háztól" /rajzmásolat/1884
"Lujza porosz királyné" /rajzmásolat/ 1884
"Borsos Benő" ceruzarajz év nélkül
"Öreg asszony" 1885 /rajz Nováky Árpád tul/.
"Kossuth mellképe" 1885 /első olajképe;Hmvh.muz./
1855-ben kimarad a gimnáziumból mert tanárának szemébe vágja: Hazudik a tanár ur!.
45.o.
Müszaki rajzolé lesz, a városnak térképeket másolgat. Majd Késmárkon festeget, innen gyalog Pestre.
46.ö.
1885-ben felveszik az akadémiára /mintarajziskola?/ de mivel nemtud tandijat fizetni visszamegyHMVh-re.
1886 Feszti Árpád, feleségé és Jókay támogatásával a mintarajziskola növendéke. 47.o.

Tornyai János
festő MDK

Kiss L.: Vás.müv. 37-57.o.
Barátsága Jankó Elemérrel /Jankó János festő fiával/ 47-48.o.
"Az öregtemplom a régi téglakeritéssel" 1889 /Repr. 16.o. 1. kép/ Ma Hmvh. Ref. lelk. hiv.
"Az öreg templom keritésének nagykapuja" 1889 /Repr. 17.o. 2. kép/ Kiss L. tulajd.
Ismerkedése Elek Jusztival.
"Kenéz Pál János arcképe" 1889. Kristo István tul.
"Tisza Algyőnél" xx48xxx 1889 " " "
"Nagy Kardos Bálintné, Kiss Panni arcképe" 1890.
48.o.
"Tiszai tájkép" 1889 ifj. Lázár Lajos tulajd.
49.o.
Ljegyzi Deli Szabó Rozikát.
Rozika arcképe /1 890/ ifj. Markráf László tulajd.
Rozika ceruzarajzu arcképe .1890.jul.20.Hmv.muz.t.
"Török Károly sirja"/Repr. 13,kép/ 1890.Kiss L. tul
50.o.

Tornyai János
festő

MDK

Reprodukciók. / S szöveg után képtáblák./

1. [illegible]

12. Hurkatöltés. 1906. o.v. 76x 110 cm

13. Csizmahuzás. 1906. o.v. 108x 15o cm.

14. Lovas Rákóczi, Bercsényi. 1908 körül. o.v. 370x 178 cm.

15. Bercsényi. 1908. o.v. 298x 170 cm.

Bednár É v a : Tornyai János. B[illegible]. 1956

Tornyai János
festő

MDK

Reprodukciók. / S szöveg után képtáblák./

7. Juss. 1930 körül. 204x295. cm.

8. Öreg magyar a Juss-ból. o.v. 62x49 cm.

9. Öreg magyar a Juss-ból. o.v. 64x59,5 cm

10. Tanulmány a Juss-hoz. O. Karton. 54x70 scm.

11. Betyárszerelem. 1907. o.v. 7oxloo cm.

Bodnár É v a : Tornyai János. Bp. 1956

Tornyai János

festő

Reprodukciók. / A szöveg után következnek./

1. xxxx

Tornyai János festő

Reprodukciók. / A szöveg után következnek./

1. xmxmxmxmxmxmxmxxmmmm

23. Mártélyi fa. 1910 körül. o.v. 62x70 cm.

24. Szobasarok. 1910 körül. o.v.54,7x68 cm.

25. Csendélet. 1910 körül. o. karton 44x54 cm.

26. Tengerpart, alkony, kis hotelszoba. 1928 körül
o. falemez. 82x93 cm.

Bodnár Á-v a : Tornyai János. B. . 1966

Tornyai János

festő

MDK

Reprodukciók. /Szöveg után képtáblák/

31. Csokorkötés. 1928. o. falemez. 126x100cm

32. Müteremsarok. 1934. o. falemez.
125xx100 cm

33. Szoba belseje. 1934. o. falemez.
125,5x 100 cm

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János

festő

reprodukciók. / A szöveg után közöljük./

1. xxxxxxxxxxxxxxxxx

16. Gémeskut /Délibáb/. 1910 körül.o.v.
109x 148,5 cm

17. Bus magyar sors, önéletrajz. 1910 körül. o.v.
111x150 cm.

18. Asszonyok a tanya előtt. 1910 körül. o.v.
35x41 cm

Bedő r É v a : Tornyai János. B . 1966

Tornyai János

festő

MDK

Reprodukciók. /Szöveg után képtáblák/

37. Szentendrei park. 1932-1934 között.
o. falemez. 31,5x50 cm

38. Müteremablak. 1932-1934 között.
o. falemez. 58x72 cm.

39. Szentendrei müterem. 1932-34 között.
o. falemez. 100x 114 cm.

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János

festő

Reprodukciók. /Szöveg után képtáblák/

27. Szobarészlet esernyővel. 1928 körül
o. falemez. 54x42 cm.

28. Lépcső Szentendrén. 1932-34 között
o. falemez. 87x72. cm

29. Zöldkabátos asszony. 1932-34 között
o. falemez 62x52 cm.

30. Müteremben. 1933. o.v. 150x110 cm

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János

festő

A szerző "első teljesigényü bibliográfiai gyüjteményét"adja a Tornyairól szóló irásoknak. A cikkeken, hireken és kisebb tanulmányokon kivül felsorolja azokat a katalógusokat, amelyekben Tornyai müvei szerepelnek.

83- 89.o. / Az Irodalom 1894 -1955-ig/.

Bodnár Éva: Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai János

festő

MDK

Reprodukciók. /Szöveg után képtáblák/

34. Szentendrei parkrészlet csirkéket etető nővel. 1932-1934 között o. falemez 50,5x63,5 cm

35. Szentendrei parkban piros ruhás nő. 1932-1934 között. o.v. 49,6x63 cm.

36. Szentendrei park, 1932-1934 között o. falemez, 60x98 cm

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János

festő

MDK

Reprodukciók. /Szöveg után képtáblák/

40. Virágcsendélet. 1930 körül. o. karton.
53x4o cm.

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János
festő

"Nagy András János" portréja.
12.o.
" Rákóczi Rodostóban"
13.o.
" " ,a Mücsarnok 1904-5 téli tárlatán.
14.o.
Párizsból a Mücsarnok kiállitásaira küldött képei:
"Csősz", "zürkület a Tiszaparton".
Az Uj Időkben megjelent rajzai: Nagyanyó, Nahéz lecke,
Ősi cimer.
15.o.

Bodnár Éva: Tornyai János Bp. 1956.

Tornyai János festő

1903-ban a hmvhelyi Városi Tanács jóvoltából müteremhez jut.
" Népoktatás a tanyán"
"Szitáló lány"
"Deák Ferenc" életnagyságu képmása.
"Téli Este"
"Vacsora előtt"
16.o.
"Deák Ferenc"
18.o.
"Juss"
18- 26.o.
"Menyecske a müteremben"
26.o.

Bodnár Éva:Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai János
festő

"

"Édesanyám szobájában" 1905
27.o.

"Csizmahuzás" 1906

Hurkatöltés" 1906

"Betyárszerelem" 1907
28.o.

Kollektiv kiállitása Hmvhelyen 1908.
30.o.

Vándorkiállitásai Makón, Battonyán, Mezőhegesen, Békéscsabán, Temesvárott, Szegeden és Baján.
31.o.

Bodnár Éva: Tornyai J. élete. Bp. 1956.

Tornyai János MDK

A Müvészek Majolika és Agyagipar Telepének alapitó i : Endre Béla, Tornyai, Rudnay, Kallós Ede Pásztor János, Medgyessy Ferenc és Smurák József.

35.o.

Bodnár É va: T ornyai János. Bp. 1956.

Tornyai János

MDK

Tájfestészete.
"Nagyboruiás"
"Itéletidő"
"Juliusi vihar"
"A bus magyar sors. önéletrajz."
"Géme skut"
"Mártélyi nagy fa"
" Tanyarészlet"
42.o.
"Téli táj"
1910-ben megválasztották a szolnoki müvésztelep törzstagjának , de.... " a mi vsrhelyi ... magyarjainknak... menyecskéinknek egy mozdulata százszor többet ér..."
43.o.

Bodnár Éva: Tornyai János Bp. 1956

Tornyai Jónes

festő

Reprodukciók:

A l v ó n ő , 1927. Ceruza papir.
17x2o,9
49.o.

Bodnár Éva: Tornyai Jónes, Bp. 1956.

Tornyai János

tájképfestészete, összehasonlitva a szolnokiak Alföld-látásával, majd Mednyánszky és Endre Béla tájszemléletével.

43.o.

Koszta József és a szegedi festők és más tájlátást mutatnak.

44.o.

1917-ben az Ernst Muzeumban, 1918-ban a Képirók és Képfaragók Egyesületének helységeiben rendezett kisebb gyüjteményes kiállitást.

44.o.

Bednár Éva: Tornyai János Bp. 1956

Tornyai János

az 1920as évek végén ismét rendezett vidéki kiállitásokat Pécsett, Baján, Makón.
"Éber Sándor" arcképe.
45.o.
az 1927-es őszi tárlaton A"Csizmahuzás" képpel elnyerte a Takarék és Vásárpénztár Jankó János dijat.
45-46.o.
1927-ben elnyerte az Ipolyi dijat.
1928-ban a Vaszary-dijat.
A "Csokorkötés"-t a barcelonai nemzetközi kiállitáson-aranyéremmel tüntették ki.
46.o.

Bodnár V a : Tornyai János. Bp. 1956.

Torngai János

"Szobarészlet esernyővel"
"Kis hotelszoba"
1933-34-ben pár hónapot Barcsay Jenő meghivására Szentendrén tölt. Uj szinek jelennek meg a "Szentendrei park őszi napsütésben pirosruhás nővel" c. képén
46.o.
"Szoba belseje"
"Müteremablak"
47.o.
"Müteremben" c. képéért az 1933-as Nemzeti Képzőművészeti Kiállitáson az állami aranyérmet kapta.
48.o.

Bednár Éva: Tornyai János Bp. 1956.

Tornyai János

1934ben választják a KUT, a Munkácsy Céh, a Paál László társaság, a KÉVE stb tagjai közé

1934-ben a ~~Vízivárosi~~ S z i n y e i Társaság nagydiját is elnyerte egy egész élet munkásságáért.

48.

Még megérte a hmvásárhelyi Tornyai Társaság megalakitását, melynek első müködése Tornyai 50 éves festői jubileumának megünneplése volt.

1936 szept 20án halt meg.

49.o.

Haléla előtt pár nappal, kérésére, Pestre hozatta felesége. Itt halt meg és A Kerepesi temetőben a Főváros által adományozott diszsirhelyen temették el.

56.o. 52.jegyzet.

Bodnár É v a : Tornyai János. Bp. 1956.

Tornyai Jónes MDK

festő

Reprodukciók:

A Juss-ra vonatkozó feljegyzések.
1932. dec. 6.
34.o.

Betyárszerelem. 1907. Ceruza, papir
29,8x42,7 cm
37.o.

A kép "szakértő". 1908. Ceruza, papir.
38,8x27 cm.
39.o.

Női akt. 1919. Ceruza, papir.
26x2o cm
47.o.

Bednár Éva: Tornyai Jónes, Bp. 1956.

Tornyai Jénos MDK

festő

Reprodukciók:

Sógor. Rajz a Juss-hoz. Ceruza, papir.
27,5x23,2 cm
27.o.

Julis néne. Rajz a Juss-hoz. Ceruza, papir.
38,6x48 cm
29.l.

Interieur-vázlat a Juss-hoz. Ceruza papir.
32,2x22,4 cm
30.o.

Interieur-vázlat a Juss-hoz. Ceruza papir.
32x44 cm
33.o.

Bodnár Éva: Tornyai Jénos, Bp. 1956.

Tornyai János---- MDK

festő

Reprodukciók:

Vacsora előtt. 1890 körül. Tollrajz, papir.
20x27,5 cm
21.o.

Munkácsy Milton c. képének másolata. 1894.o.v.
45x65 cm
23.o.

Julis néne, Rajz a Juss-hoz.Ceruza, papir.
21x 29,2 cm
24.o.

Tanulmány a Juss-hoz. Ceruza, papir.
18x28,9 cm
26.o.

Bednár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János MDK

festő

Reprodukciók:

"Édesanyám a szobájában" 1905 .o.v.
120x151cm
szines képtábla a 8.és 9.o. között.

Vásárhelyi öregtemplom.1889.Akvarell,karton.
41x 62,8 cm.
15.o.

Népoktatás a tanyán.1896. Akvarell, papir.
25x20 cm
17.o.

Téli Este. 1887. Akvarell,rajz,karton.
34x44,5cm.
20.o.

Bodnár Éva: Tornyai János, Bp. 1956.

Tornyai János MD K

Fényképre pr.:

Tornyai, Rudnay, Endre Béla Hódmezővásárhelyen. 1907 körül.

Bodnár Éva: Tornyai János. Bp. 1956. 41.o.

Tornyai János festő MDK

Reprodukciók. / S zöveg után képtáblák./

1. Rákóczi Rodostó ban., 1904. o.v. 91x 130 cm.

2. Nagy András János. 1894. o.v. 221x137 cm

3. Deák Ferenc. 1903. o.v. 236x117 cm.

4. Szitáló lány. 1900 körül. o.v. 89x72,5 cm.

5. Menyecska a müteremben. 1904. o.v. 90,8X72,3. cm.

6. Juss. 1910 körül. o.v. 99,3x 137,8 cm

Bodnár É v a : Tornyai János. Bp. 1956

Tornyai János

Erod

Vallo Győr. 1943

Tekintetes

Europa

Zapterjészto-cej

Budapest

V. Visegrády u 36

Tornyai János

Źródło

Malonyay Dezső: Tornyai János. Budapesti Hírlap 1911. okt. 31.

U. 94.

A Művészházban rendezett kollektív kiállítása alkalmából

Budapest 4
Postafiók 167

Tornyay János

Gerő Ödön, London Elek

Modern magyar festőmű-
nészek. Budapest é. n.

89. l 90. l,

Menyecske a műterem-
ben c. képe repr. 113. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Muz. és Kvt. Ert

Tornyai János, festő IV. 144.

Tornjai

rod

Block 27

Tornyai Janos

Ered

Z

Ent-Tort 89 l

..... *műhely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...am.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Tornyai Janis

lásd

2

Ellik 23 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedélye

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírása.

Tornyai János

Münchet 1918. 61-

Karika vasból IX. 57.

Tornyai János

Művészeti lex. 784. l.

festő, szül 1869 I. 18. Hódmezővásárhelyen. Budapesten és Párisban mesterénél tanult. Karaktere Szolnoktól kezdve Szolnokban és annak környékében, Édes ~~Élet~~ (Élet) ~~Élet~~ (Élet) ~~Élet~~ (Élet)

OKTÓBER

16

Tornyai János

l.

Lázár Wolfner

Pécs

87. l.

ormund Johann Sigismunds und leitete
556 erfolgten Trennung vom Mutter-

eitalter des Fürstentums tiefere Wurzel
ngenommen. Italienische Sprache und
n hauptsächlich am Hofe der Báthoris
Dynastie der Báthoris (1571—1613)
enen Renaissancecharakter. Siebenbür-
von Bologna und Padua. Selbst Stefan
istoph Báthori haben in Padua studiert,
s letzteren erinnert an seine Studienzeit.
ekt Simone Genga, der Maler Niccolò
smund war ein hervorragender Musiker,
der seines Orchesters aus verschiedenen
lische Kultur und den Ruf seines Hofes
musikalischen Dialog »Il Transilvano«
das Werk in seinem Titel dieser Verbin-
des Zeitalters, Palestrina, widmet den
nen Motetten Stefan Báthori und dem
is der italienischen Sprache hätte man
benbürgen kaum aufkommen können.
ne Sprache geläufig. Sigismund Báthori
tz in Torda im Geschmack der Renais-

ach dem Vorbild der Fürsten nicht nur
ern auch in den Einrichtungen, in der
Der italienische Renaissance-Geschmack
ische Dekorationsmotive werden an den
r. Die Stickereien, die Holzdecken und
n mit Blumen, Kränzen und Sträußen
it feinem künstlerischen Sinn stilisierte,
enbürgische Blumenrenaissance. Dieser

Tornyai János

l.

Szepuniversit

1941. 115. l –

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Tornyay János

Erős

Balásing Malerei

20, 21. l.

Tornyai János

cród
2

Bort Kéterer

297,387. l.

Repr.
Műteremben 663. sz.
Sétány raddal 952 sz.

Tornyai János

életrajz

irod.

Csókássy 138. l.

T. 8366. 3896.

rajzban feltüntetett Pozsonyt,
ölül jobbra az iránytüt jelez-
:

NGS STADT

EGEND.

kezdete: 1. Das K.K: Schloss. és
Königsberg.

cm.
ler k. ung. Haupt. Frey und Krö-

Tornyai János

1886/87 – 1887/88

Ferkèpzomfoiskèvk

141-l.

Szent-Grót.

A középtért a bástyákkal me
ja el, a háttért hegyek képezik,
a sátor előtt, hordó körül ebéde
és balra mankójára támaszkodó kc
begő mondatszalagon, mely fölött

SENGH

fölül jobbra: 186.
alól középütt: yyyy.
és a lap hátán a Zweyte Aufgab c

Rm., mér. a rl. 17.1: 11.1 c

131-91

Tornyai János

vród

Csánky Miskolc

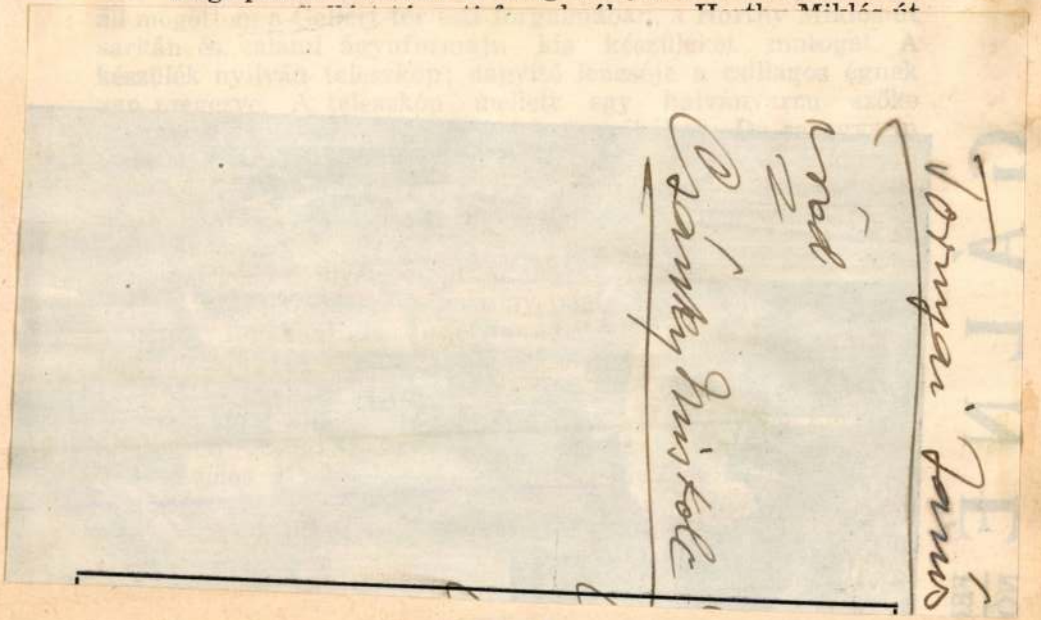

348

múlt héten véletlenül találkoztam vele; egy kocsmaajtón fordult ki az öreg, amit csak helyteleníteni lehet az ő korában. Megszólítottam:

— Mi ujság, Csacsi bácsi

— Nagy ujság van, fiatalúr! Veszek még egy szamarat.

— Kettővel fog dolgozni?

— Ugy bizony. A Borcsa már nem birja a strapát. A gyerekek véresre rugdalták az oldalát tavaly nyáron. Vasárnaponkint kettő is kevés lesz, annyi a gyerek.

Szerencsét kivántam Csacsi bácsinak a nagystilű vállalkozáshoz. Ha így folytatja, még diktátor is lehet belőle. Elvégre, akinek ilyen gyakorlata van a szamarak vezetésében...

Kutyakorzó, óradíjazással.

Az egyik napilap apróhirdetési rovatában a következő közleményre bukkantam:

SÉTÁLNI viszem kutyáját 40 filléres óradijért felelősséggel. Megkereséseket „Tanárjelölt" jeligére a kiadóba kérek.

A bizarr ötlet menthetetlenül felcsigázta fantáziámat, érintkezésbe léptem hát a tanárjelölt úrral, aki hónapos szobá-

ALBERT DORAN

Kunyhók és hegyek (Les Aiguilles d'Arves)
Chaumes et Cimes

Doranyi Károly
Paris, 1869 - 1936.

HANS FRANKE

Az imádkozó
Der Beter

Tornyai János

mil. Hodmezővásárhely

1869 jan. 18. Ref.

5 gm.

1886/87 I. I. ösztály

1886/87 II " "

1887/88 I II. "

1887/88 II " "

Hajdu vármegye IV. 262

Tormay János

Szül. 1869 január 19

1888/89 I. vendéglátó

Tarczali népkat. V. 62.

Tornyay János

1911. gyűjt
Ciáll. a Művész-
házban

MÜVTÖRT DOK

TORNYAI JÁNOS
festőm.

Népszava 1958.
IX.25.4.old.

MDK

Tornyai János festő

Könyvszemle: Kiss Lajos:Vásárhelyi művészélet
Művért 1957.VI.évf.4.sz.332.l. 333.l.

Tornyai János festő

Élet és Irodalom II. 9. n. 1958 febr. 28.

Bohond E: Magyar művészet a brüsszeli világkiállitáson

Tormay János festő

Magyar Nemzet VII. 1957 aug. 17. 3.

K. D. K.

TORNYAI János jegyző

Lyka. Kossa 350.

Tornyai János levele

Élet s' Irodalom II. 7-n. 1958
febr. 14.

MDK.

Tornyai János.

Boduái Éva monográfiája az Alföld nagy festőjéről.
„Magyar Mesterek" c. sorozat.

„A Képzőművészeti Alap"---

Művelt nép. 1951. jan. 23. VII. é. 4. k. 8. l.

Tornyai János festőm.

névemlítés Munkácsyval kapcsolatban

Vita Végvári L.: Munkácsy M. ifjúsága c. kandidátusi értekezésről

Végvári L. válasza az opponensi véleményekre Művészettörténeti Értesítő 1957 II évf. 1 sz.

85 l.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAY JÁNOS
festőm.

Magyar Nemzet 1957.
okt.11.7.old.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAY JÁNOS
festőmüv.

Magyar Nemzet 1957.
okt.1.7.old.

M. D. K.

TORNYAY János festő

Művért. 1955. 1. 7.

Végvári Lajos: Tíz év kiállításai 8 ↑. l.

TORNYAI János festő

M.D.K.

Művért. 1955. 1. sz.
Harasztiné Takács Marianna: Az Országos Szépművészeti
Múzeum ui szerzeményei 1945-1955. 86. C.

MDK

Tornyai János xxx festő

Gönczi-Szabó:Az 1956. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliografiája Müvért 1957.VI.évf.4.sz. 340.l. 341.l. 347.l. 348.l.

MÜVTÖRT DOK

TORNYAY JÁNOS
festőmüv.

Magyar Nemzet 1956.
márc.28.5.old.

MÜVTÖRT DOK

TORNYAY JÁNOS
festőm.

Magyar Nemzet 1956.
febr.7.5.old.

Tornyai János festőművész
Tájkép, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

M. EGYETEMI NYOMDA
ÖNYVESBOLTJA

UNG. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI
NIVERSITÉ ROYALE HONGROISE
NGARIAN UNIVERSITY PRESS

33170.

Műemlékek Országos Bizottsága

Budapest
Rákos-u 10.

Tornyai János

1., Egy kis friss pletyka. A szegedi képzőművészeti egyesület 1903. kiállításán megny. Bokor és Vajd, szeged.

2., Népoktatása tanyán. u.o. megny. Szremácz László.

Művészet 1903. 354

MÜVTÖRT DOK

TORNYAI JÁNOS
festőm.

Népszava, 1958.
IV.11.8.old.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAY JÁNOS
festőm.

Népszabadság 1958.
III.23.2.old.

MÜVTÖRT DOK.

TORMA JÁNOS
festőművész

Müvelt Nép 1954.
szept.19.5.old.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI JÁNOS
festő

Szabad Müvészet 195o.IV.9.35o-53.
/szegi/ Az ujjárendezett szegedi képtár.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI JÁNOS festő

Szabad Müvészet 195o.IV.11.444.
/szegi/ Endre Béla emlékkiállitása.-

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI JÁNOS
festő
A magyar tájképfestészet.

Szabad Nép 1948.szept.8.4.

MÜVTÖRT DOK.

TORNYAI festőm.

Müvelt Nép 1951.II.é.l.sz.33.
A Muzeumnak....

Tornyai János festő

Népszabadság
1957. 11.sz. jan. 13. 12.lap

Tornyai János festő

Béke és Szabadság (VII.) 41. n.
1955 okt. 12. 15. l.

Tornyai János

festő MDK

"Juss"

~ ~ összehasonliva Koszta József "Mátyás és Beatrix találkozása" val való évtizedes tusakodásával.

Bényi: Koszta 23-24o.

MDK

Tornyai János

Végvári Lajos: Szőnyi István Csillag, X. évf. 1956. szeptember 572.l.

M. D. K.

TORNYAY János Jestő
(1869 – 1936)
Sétány paddal (1930 körül)
Fotó

Bordugik - Slevesy - Rabinovszky: 2000 év
festészete Bp. 1943. 387., 460. l.

M. D. K.

TORNYAI János festő
" (1869 – 1936)
Mütterenben (1930 körül) Fotó

Bortnyik – Ilevesy – Rabinovszky: 2000 év
festészete Bp. 1943. 297. l. 460. l.

MDK

Tornyai János

(Szerepel a Műcsarnoknak az Októberi Forradalom 40. évfordulója tiszteletére rendezett kiállításán.) (más adat nincs.)

Artner Tivadar: Egy kép. A Műcsarnok nagy kiállításáról.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 48. sz. [4. l.]

M.D.K.

Tornyai János
festő

Festészeti hagyományunk mellett kitartott.

Végvári Lajos: Tornyai János
Művészet, 1954. 2. sz. 23-27 l.

Tornyai János

"Tanulmány a "Juss" c. festményéhez."
Repr. 56.o. 2. kép.

Németh Lajos: A "Magyar Forradalmi Művészet" kiállításáról.
Művt. Lrt. 1958. VII. 1. sz. 54-61.o.

~~6.~~

MDK

Tornyai János festő

1869 (Hódmezővásárhely) – 1936.

Pesten, Párizsban tanult.

Alföld a témája

"Nagy borulás" – Déri Múzeumban (Debr.)

Déri Múzeum Képtára ~~Debrecen~~ 1949-10. lap

10

Tornyai János festő

Élet és Irodalom II. 27. sz. 1958 jul. 4.

Tornyai János festő

Élet és Irodalom II. 16. n. 1958 ápr. 18.

Tornyai János festő

M.D.k.

említve

- Darvas József: Népzőművészetünk időszerű kérdéseiről. Bp 1954 28

M.D.K.

Tornyai János
festő.

Rudnay élete bár külön utakon járt, legfeljebb Tornyai János életével hasonlítható össze

Lyka Károly: Nagy magyar mesterek. 104.
Bp. 1957.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Rudnay Hódmezővásárhelyen kerül barátságba Tornyaival.

Lyka Károly: Nagy magyar mesterek. 105 l.
Bp. 1957.

MDK

Tornyai János festőművész

Hódmezővásárhelyen született. Róla nevezték el a hódmezővásárhelyi múzeumot. (más adat nincs.)

(O-B): Hódmezővásárhelyi jegyzetek.

Nők Lapja, Bp. 1953. április 16. [6-7.l.]

MDK

Tornyai János festőművész.

(A Hódmezővásárhelyi múzeumban található műveiről tesz futó említést a cikk. Más adat nincs.)

Gyenes István: Az agyag művészete.

Nők Lapja, Bp. 1953. december 3. [10-12. l.]

MDK

Tornyai János

Csernátony Zs: Szentendrei Művtelep kiáll.
Kis Ujs. 1951. okt. 16. 4 l.

Kömlőd (Komáran)

Szabadság-út 48. Gazdasági épüle
~~tom~~ mellett.

(Tomber Ilona, 1953)

MDK

Tornyai János festőmüv.

művészteg

Kéve XX. kiáll. M.Szal. 1929. febr.

4 1.

Tornyay, John MDK

pstö

Munkácsy Zöveltője

Gachot, Francois: Modern Hungarian Painting

Hungarian Quarterly, 1936 I. 89.0

MDK

Tornyay

Uj romantika. Tamás-Galéria CLIV. Kiáll. 1944. febr. 2 l.

Tornyai János

iród

= Petr Samtida

23. l.

endezett szálloda a város köz-
olfbauer.

*

gyógyhely. Egész éven át
intézntek, szállodák. Felvilágo-
kívánatra szolgál a Curcomissio.

*

özponti» szállója. Elsőrangú
ern szobák villanyvilágítással.
. Társaskocsi minden vonatnál.

*

Régi-posta-utcza 6. Levélpapirok
szerek és nyomtatványok rak-
ktára.

ER **„66" a legujabb és leg-
tökéletesebb varrógép.**

ógépek csak a mi üzleteinkben

▿▿ **kaphatók** ▿▿▿▿▿▿▿▿▿

o. varrógép részvénytársaság

IV., Semmelweiss-utcza 14.

ig minden városában.

Grand Hotel. Előkelő ház. Lift,
ntok fürdővel és toilettel. Nagy
prospektus ingyen.

*

Az Olinkievich Kristalin crem azon egyedüli eddig még nem letezett szépitőszer, mely tudományos alapon tisztan növényi alkatrészekből minden zsiros anyag nélkül készül. Kivalósaga abban nyilvánul, hogy a bőr sejtjeit nem tömi be mint a zsiros kenőcsök, ellenben azok szabadon lelegzését elősegiti.

Az Olinkievich Kristalin crem oly gyogynövényekből készül, mely a legpecyhüdtebb arcot is rövid használat után barsonysimavá, üdévé és fehérre teszi. Tudományos körökben ismert kivaló készitmeny.

Ára: növény szappan 1.—, növény puder 1.—, növényerém üvegdoboz 1 — és nagy üvegdoboz 3.—.

Megrendelhető: Olinkievich Sandor gyogyszerész, chemikus VIII., Baross-utca 91.

Olinkievich Kristalin fehér növényfogkrém ára 50 filler.

Innsbruck. Hotel Maria Theresia. Maria Theresia-utcza. Ujonnan megnyitva. 100 szoba és szalon. Nagy étterem kerttel. Billiárd-termek. Gőzfütés az összes helyiségekben és villanyvilágitás. Elsőrangú konyha. Auto Garage.

TÁTRALOMNICZ

PALACE HOTEL

Tornyay János

ivod

Helmtolsó

52. l.

H. van Rijn után.

1606 július 15-én. Eltemették
1669 október 8-án.

zélmalom van, a melyhez karfás
lapátjait az északkeletről fuvó
lább épületek látszanak; jobbról
fák képeznek csoportot, melyek
. A háttér sík vidék. Az égbolt

3·2 cm. — Lelt. sz. 2145. — Delhaes
usztus 21-én (465–901). — Értéke
nuár 3-án és 4-én (340–902). —
1902 április 10-iki 3883 sz. leirat

III
293 (2144)
647 (4422).

293.

Hazy.

Tornyay János

l. Genthon nyomagy fest.

156-157. l.

Képmek.

36. r.

356. LEÁNYKA SZOBROCSKA, fehér porc
M. 14.5 cm.

357. SZOBORCSOPORT, I. Ferenc József
aranyozott porcellán talapzaton. A kir
vadászruhában, baljában puskája. Ben
M. 25.5 cm.

358. CSÉSZE ALJJAL, porcellán kinai mod
Herend, 1850—60.

359. TÁNYÉRKA, porcellán, karélyos és k
színes virágok. Jegye FM. HEREND b
Átm. 18 cm.

360. TEÁS KÉSZLET, egy személyre, porc
fedővel, egy tejes kanna és egy nagy csé

361. TÁNYÉR, porcellán, kék és rózsaszinü
rom kinai alak. Jegye benyomva F. S. I
Átm. 21 cm.

362. KIS CSÉSZE, porcellán, csavaros felüle

363. FONALAT SODRÓ NŐ, porcellán, szi
nyás nő, barna derékban fején kendő.
mintájára készült. Herend, 1860 k.
M. 19 cm.

364. SZOBROCSKA, porcellán, színes maga
háromszögü kalapban. Jegye benyomva
Herend, 1860 k.

zott ezüst leveles diszü, három lábas talapzaton. A tál oldakerek medaillonban szines kinai jelenet. Kék cimerjegy.

Illusztr. XXI. táb.

erek, áttört rácsos oldallal, két ágalaku kengyeles füllel, diszitéssel. Belsejében szines virágok. Jegye kék cimer és 60 k.

ális áttört fallal, szines virágos diszitéssel, két ágalaku y monogram MF, a Fischer család részére készült. Herend

virágos diszü peremmel, közepén szétszórt szines virágok. sseni porcellán (1780 k), festése Herend, 1850—60.

eremmel, szines rovarok közt szárnyasok. Jegye benyomva 850—60.

gos kék peremdisz közt két amorett, középen koszoruban lleriák részére készült készletből. Sêvres, 1834.

lán, alacsony tagozott testtel, két csigásdiszü, elálló kenuló födelén tobozalaku gomb. Máz alatti kobaltkék, rozsdabrequines és virágos diszitéssel. Du Paquier korszak

Tormay Cécile

Író

† Budapesten 1936.
szeptember 20-án
67-ik évében hosszas
szenvedés után.

Gyászjelentés,
melyet özvegye
adott ki.

ELSŐ RÉSZ.

AZ IFJÚSÁG

Tornyai János

koll. kiáll.-
Alkotás Univerzitár

erőd

Az Ujság. 1923.
ápr. 29.

(e. a.: Tornyai
János és Benedek
Péter.)

Cnak.

1

0

Tornyay János

Iród
z

Farkas Zoltán =

Budapesti levél.

Forum 1933. 163. l.

KONRAD ESCHER

ENGLISCHE KATHEDRALEN

DREI MASKEN VERLAG
MÜNCHEN ◆ BERLIN

Tornyai János

Lásd

Forum 1935. 38 l.

MÁTÉSZALKA. Telefon: 118.

DOHÁNYÁRUDA.

P

Europa Film, Konyv, Lapterjesto

es Konyokiado R-t

Budapest

Rothermere u 12 III 2

Tornyai János

arod

Lykamuvtosti II.

317. l.

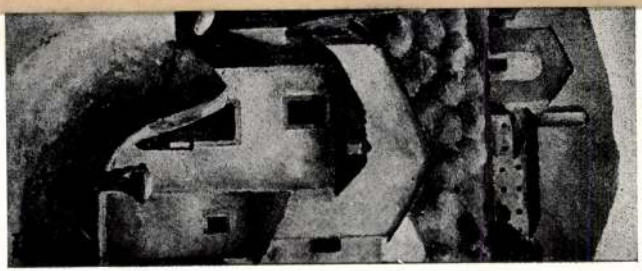

Marco Novati : *Il macello.*

M. D. K.

TORNYAI János festő

Nagy Bercsényi Miklós fotó

Juss

Aradi Történt. 311, 315, 316, 317, l

M. D. K.

TORNYAI János festő
1869 - 1936
Rákóczi Rodostóban

Aradi Törtfest. 283, 9.

M.D.K

Tornyai János
festő

Életrajz.

Acadi Nóra: A magyar történelmi festészet fejlődése. 101.

Tornyai János

Művészet 1904. 187, 192, 349.
– 1908. 217 m, 271
– 1909. 69, 141
– 1910. 94
– 1911. 128, 142, 388, 395.
396, 428
– 1912. 118
– 1914. 234
– 1915. 335

Magyar Művészet
1926. 362
1927. 166, 212
1928. 399, 597

a
).

Tornyai Janos

Jenő

vód

Muzeumi és konyvt. ért.
1910. 144. l.

A szegedi m. kir. állami fő

Érte

.....

.....

.....

..... *tantárgyakbó*

Magaviselete .....

Szeged, 191..... *év* .....

Látta az atya vagy helyettese:

Endrényi I

Tornyai János

Ráth díj 1904

Kitüntető elismerés

1921.

Tornyay János

~~1910~~ 1911-okt-nov. önálló nagy kollektív kiállítása volt a Művészházban -

Ired

Tornyay János gyűjtemenyes kiállítása a Művészházban. 1911. okt-nov.

1909-tól Hmv. Makó Békéstsabu Temesvár, Szabadka, Szeged

~~Amor VI. 249~~

Tornyai János

festő

írod

Magyar Szó

1943. jun. 12.

(T. P.: Látogatás a szentendrei művészek paradicsomában.)

Tormay Cécile

Magyar Művészet

1934. 59, 62,
175, 345. l.

nyomatáról készült. Püspöki, apáti, presbiteri és apátsági pecsétek, az árpádkori egyházi és jogi élet fontos dokumentumai.

(57)

Mátyás király trónkárpitjának szövetéből szabott miseruha a budavári Szent Zsigmond kápolnában ~~[illegible]~~ Sarátlanul gazdag aranybrokát szövetet Firenzében szőttek a király megrendelésére. ~~[illegible]~~ Azonos, sőt teljesen ép kárpitot őriz az Erdődy-grófok galgóci kincstára.

(58)

Gazdag erdélyi szász polgárasszony ~~[illegible]~~ (Ramsmellen Éva Borbála) képe 1680-ból a nagyszebeni Brukenthal-

Tornyai János

Faragó Sándor:

A Tornyai Társaság kiadása.
Hódmezővásárhely
1934.

Könyvtárunkban

B.) Képek, mulapok

fent. 1 fokr.

Nádler R: A jáki templom délkelet. a quarell

1 0·97 × 0·82. 15

" Pécsi fékeszfúr nyug. oldal. a quarell.

2 0·97 × 0·82 16

" A pécsi fékes e. déli oldala. a quarell.

3 0·82 × 0·97. 17.

" A pécsi fr. szfér. belseje a quarell.

4 1·00 × 1·25. 18.

Tornyai János

festő archeja

Éber Sándortól

L. utobbi mű-
vei Eötött

3.

4.

Tornyay János

írót

Esti Kurír 1941. január 8. (Tornyay János és Kovács Mári, a parasztlány festményei együtt vonulnak be a hódmezővásárhelyi múzeumba.)

Tornyai János

(1869–1937)

l.

Sörberető 318. l.

Tornyay János

wód

z

Nagyjmagy

66, 67. l.

Tornyai János

Wód

Velence 1922

158. l.

Tornyai János

karikatúrája a Gedő
Lipótról, repr.

Képzőművészet
1933. 62. l.

A Magánfelek terhére k

megtéritésének alakulása az 1935.év

Év	közcső	ös
1935.	63.7o7.21	1c
1936.	:87.477.87	11
1937.	129.486.73	17
1938.	114:726.o4	18
1939.	124.725.33	13

6.Rovat. Különfélék.

Több: 229.o18.o3 Pvel.

Tornyay János

Irod.

Gy. N.: Magyar mesterek. Tornyay János. Képzőművészet. 1933. 62. l. Arcképpel és képekkel

Az előirányzaton kivül

a 103.188/1938.IV.B.sz. alatt jóvá

bályrendelet 2.§./14/ bek.alapján

rulás /78.160.-P/, valamint az 53.

ség biztositás kötelezettségének m

bérek az előirányzatnál 10.655.50 F

Az erdő- és mezőgazdasági birtokból

téku emelkedést mutatnak a saját ke

óta.

Előirányzatunkban a kül

részre bontottuk: Természetben ado

próbák /17.500.-P/ és Egyéb /46.48

ség kedvéért e rovat bevételeit te

ezért a költségelőirányzat szerinti

való szembeállitás helyett az alább

Tornyay János

l.

Va Hö Ernstgyüjt

V. 61

indulok uj alkotmányos küzdelembe, ezekk
gitimizmus lánglelkü apostola: Griger Mik
királyság megváltó eszméjének. És fegyv
nyugalmat, békét, becsületes demokráciát
Ezért fordulok barátaimhoz, hiveimh
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkhoz.
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonomiáj
sok ezer embertársamon, joggal kérheter
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen.
És kérek mindenkit, akit közös eszm
nek semmit, amig igazolt embereim
Griger Miklós és az én nevem sze
Budapest, 1935 március havában, a

Márkus-nyomda, Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Tornyai János

Révai XXI. 801. l.

Tornyai János

koll. kiállítása a Mű-
vészházban 1911.

Ropalotafela 12.1

Tornyay János

Falurészlet c. képe

repr.

Vas. Lyp. 1918. 363 l.

877.

rben balra a község házai látszanak. Kaü-
égett, de kéménye épen maradt. Mellette az
egészen s a másiké csak részben pörkölődött le.
folyik. Az égbolt derült és felhős.

anulmány), vászon, méretei 20'9 : 41'8 c/m.
Képtárából 36-99-VI.(6,
'99.

ár-?

Tormay János

erőd

Ki – Kicsoda?

848. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

ürmale

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $^1/_2$6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Tornyai János

l. Lá Biró Hgyűjt

25, 48-51 l.

Repr.

Szivárvány

Őszi reggeli köd.

Szentendrei rész lek

A Juss egy vázlata

Szoba belseje.

BUDAPESTI KÁVÉSOK IPARTESTÜLETE

Irodai órák d. e. 9—2-ig. BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 38. Telefon: 1-303-75

Tornyai János 2.

Faragó Sándor. Tornyai. Hódmezővásárhely : Tornyai társ. (Törekvés ny.) 1934. 57 l. 8-r. —·60

Pest városának D

Schwindt kőrajza "Károlyi vándor

Kat. 178.

Pest. Szinezett

zolta S a n d m a nn Nyomatott R

A régi....204.sz.Főv.Muz.ltsz.

"Ansicht von Pes

1837. - Gedr. v. J.Lacroix. - A

v. J. Bergmann in München. 540

Ez után készült:

Lith. Anst. v.W.Pohuda." 223 x

2, ~~valamint~~ a nürnb

"Kornmeyer lith." jelzésü "Pest

Tornyai János

1933. évi Kinyer-
futalom.

Magyar Művészet

1934. 59. l.

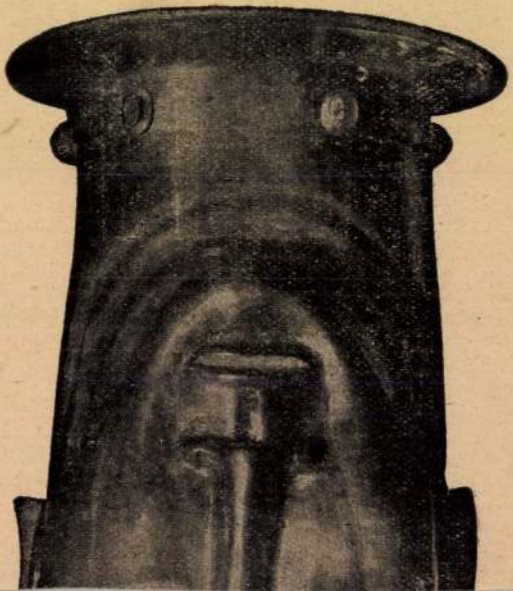

Tornyai János

wód

Petrovics M.M.

XI. l.

M. D. K.

TORNYAI János festő

Rákóczi Rodostóban

Aradi Történet. 300. l.

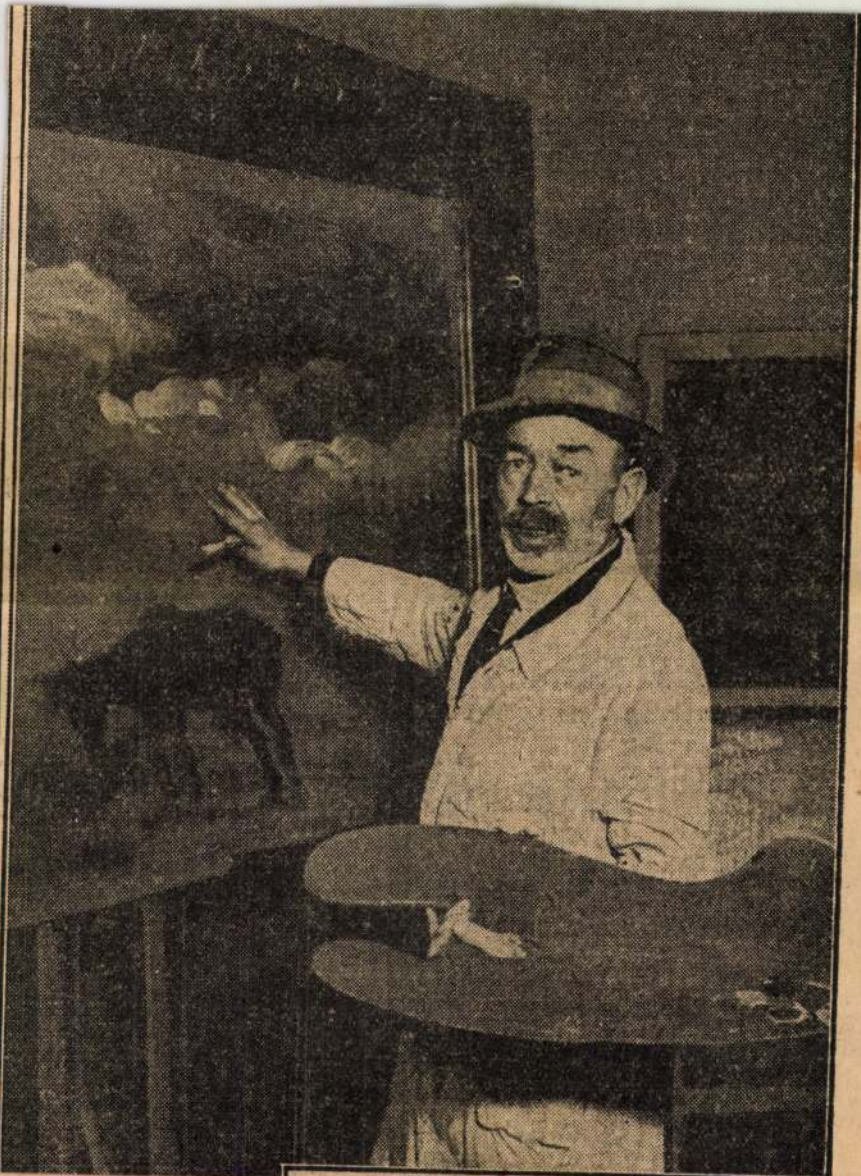

Tornyay János

Megbukott a soványított nő: győzött a telt szekszepil

Tornyai János

festő

stul. 1869 jan. 18.

Krück II. 645. l.

Tóvamegyei Kutatások I. 87–94.

Érkezett 1905 dec. 11.

1095/1905 sz. (Kassa. 1905 dec. 9. 310 sz. a.)

Mihalik József veterjenti a múzeumi feliratok tárgyában Hölzel szobrász cég költségvetését elfogadás végett.

(válasz XII. 16.)

Tornyai János
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
OKT. 31.
CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

Kiállítások Vásárhelyen

Negyedszer kerül sor az idén a Vásárhelyi Hetek megrendezésére, a felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére ezúttal „Felszabadulási Hetek Vásárhelyen" címmel. Az október 5-én, vasárnap kezdődő ünnepségsorozatban jelentős helyet foglalnak el a képzőművészeti kiállítások.

Az első nagy jelentőségű megmozdulásra déli 12 órakor kerül sor a Tornyai János Múzeumban. Itt történik *a megyei múzeumi hónap megnyitása* —, megnyitó beszédet *Hantos* Mihály, a megyei tanács vb elnökhelyettese mond. Ezt a *XVI. Vásárhelyi Őszi Tárlat* ünnepélyes megnyitása követi. A kiállításon *dr. Bényi* László művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria osztályvezetője mond beszédet, majd *Sajti* Imre, a városi tanács vb elnöke nyújtja át az idei kitüntetettnek a Tornyai-plakettet és a vele járó munkadíjat, valamint a Tornyai-centenárium alkalmából kiírt pályázat díjait.

A Bethlen Gábor Gimnáziumban du. 1 órakor lesz *Endre Béla* festőművész *domborművének* avatása. A mű alkotója: *Blaskó* János szobrászművész. Avatóbeszédet *Almási Gyula* Béla festőművész mond.

A Szántó K. János Tsz művelődési termében délután 3 órakor nyílik meg a *vásárhelyi művészek alkotásaiból* rendezett tárlat. Megnyitó beszédet *Vörös* Mihály, a városi tanács vb elnökhelyettese tart. Közreműködik a Petőfi Művelődési Központ Irodalmi Színpada és az Állami Zeneiskola fúvós kamaraegyüttese.

Igen érdekes kiállítás nyílik du. 5 órai kezdettel a Petőfi Művelődési Ház II. emeleti kiállítási termében. Picasso 57 eredeti alkotása kerül bemutatásra, amelyeket vallaurisi magángyűjtők és a városi múzeum tulajdonában levő anyagból válogattak össze. Linómetszetek, litográfiák, plakátok kerülnek kiállításra, valamint 14 kerámiai alkotás, amelyek Picasso vallaurisi műhelyében készültek. A kiállítás anyagát Hódmezővásárhely testvérvárosa, Vallauris bocsátotta a kiállítás rendezőinek rendelkezésére. A testvérváros képviselőjének megnyitó beszéde után a kiállítást *dr. Dömötör* János múzeumigazgató, országgyűlési képviselő veszi át.

gazdaság

n a hazai sertéstenyé

tű elő-
ibonta-
rszágos
zetinek
képpen
építeni
l, meg-
melyek
pül je-
otában
állatte-
lló ge-
rtéste-

hanem
kélete-
esség ű,

églege-
ikusan
amely
n min-
rtéste-
k nél-
Ebben
t Sze-
llatte-

tulajdonképpen medd
tanára ez a széles ös
puló vállalkozás?

— Eddig anarchia ur
tenyésztői munkában.
kellő tudományos el
végeztek keresztezéseket,
vetkeztében a legjobb hazai és külföldi fajták is hamar elvesztették kiváló gazdasági tulajdonságaikat. Még nagyobb volt a zűrzavar a kistenyésztésben. A nagyobb visszaesések után — amikor újra felszökött a malac ára a piacokon — egyszeriben befedeztettek mindenféle korcs, betegségekre érzékeny állatot. Magától értetődik, hogy az ilyen tenyésztési háttér mellett magasan jövedelmező hústermelésről aligha beszélhetünk. A megoldás? Központilag, tudományosan irányított törzstenyészetekből ellátni tenyészkanokkal, -kocákkal az egész mezőgazdaságot.

— Mennyi ebben a realitás?

A vezető szakemberek elmondották, hogy jelenleg már 52 központilag ellenőrzött törzstenyésztő üzem rendel-

A
kö-
a
en-
utó-
ki-
udva-
gyében
d ez a
eghizla-
lnak el a
nyítják —

on élő idős
vagy éppen
kisgyermekes asszonyok állandó foglalkoztatását.

Értékes nyugdíjéveket szerezhetnek anélkül, hogy a közös munkában gyakorlatilag részt vennének. A MÉM és az OAF szakemberei remélik, hogy a dunántúli vállalkozás csakhamar kiterjed Csongrád megyére is.

Az egyéni és háztáji sertéstenyésztők részére törzstenyészetekből származó tenyészállatokat juttatnak. Ennek is kettős célja van: véglegesen leszámolni napjaink legnagyobb károkat okozó betegségével, a tenyészbénaságot jelentő brucellozissal. Fokozatosan kihullnak a tenyésztésből a betegséget terjesztő egyedek. Ez lesz a preventív védekzés alapja.

Másrészt a vállalkozás népgazdasági

MDK

Tornyay János

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

MDK

Tornyai János

Rózsafelhő

Havas ut

Borulás

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Csöndes szoba

Müteremben

Jönnek-e már?

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Munkában

Tanulmány

Tanulmány a "Csősz"-höz

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Délibábos puszta

Öreg füzfák

Buza mellett

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Puszta

Tanya véginél

Este a kapuban /vázlat/

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

Tornyai János
festő

M.D.H.

„Geniesheit" (repro)

1
—: Skiallítás az Ernst Múzeumban
Petőfi Népe, 1969. szept 5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Tornyai János
festő

M.D.Y

Az alföldi festők és oportjához
tartozik.

—: Kiállítás az Ernst Emrenkban
Petőfi Mére egyéb nyelv. 5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Tömyai János

festő

M.D.K

1904-ben Kovács Márit fel-
vette Tömyai his cselé duck

Lacko Natalin: Kovács Mári
Tisztáj, 1969. aug. 5.

M.D.K.

Tornyai János
festő

„Genieskit"
(repro)

—: Magyar Műveszet, 1896–1945
Keletmagyarország, 1969. okt. 5.

Tornyai János
festő

M.D.K

„Geineshút"
(repro)

—: Magyar művészet 1896 - 1945
Dolgozók Lapja, 1969. okt. 5.

Tornyai János

a vásárhelyi művésztelep megalakítója

Képzőmű v. Almanach Bp. 1969. 15. o. Supka: A kód-
mezővásárhelyi festészet

Tornyai János, festő

A Galéria előcsarnokában kiállított nagy képe nyitja meg a tárlatot.

Murányi-Kovács András: Vásárhelyi tárlat a M. Nemzeti Galériában 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. júl. 21.

Tornyai János festő M.D.K.

1889-ben nyujtott neki először támogatás Lippich
A Juss-ot az álttal megszervezett anyagi támogatás
ösztöndijak államsegélyek segitették, hogy létre-
jöhessen.

D. Szemző Piroska: Tornyai János és Lippich Elek
56.1.
A Müvészettörténeti dokumentációs Központ Közleményei
Bp. 1962. I.

Tornyai János f st M D.K.

Csokorkötés. repr.

Szivárvány a tanya felett repr.

Falurészlet. repr.

Szentendrei müterem.

Szentendrei parkrészlet csirkéket etető nővel.

Szentandrei parkrészlet. repr.

"Tengerpart, alkony, kis hotelszoba. repr.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei

Bp. 1962. I.

Tornyai János f st M D.K.

Szentendrei park repr.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei

Bp. 1962. I.

Tornyai János fest. M.D.K.

Csokorkötés. Vázlatvariáció. repr.

Szobabelső. repr.

Lépcső Szentendrén. repr.

Szentendrei utca éjjel.

Szemtendrei parkban piros ruhás nő . repr.

Gémeskut / Délibáb / rep .

Asszony kecskével. repr.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei

Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

Juss c. képének első megfoglamazása szerepelt a Mücsarnok 1904-es tavaszi tárlatán, s elnyerte a Ráth György -dijat.

Lippich támogtta abba i , hogy az állam vásároljon ké eiből

D. Szemző Piroska: Tornyai János é Lippich Pál[illegible]

57 l.

A Művészettörténeti [illegible] Dokumentációs Központ Közleménye

[illegible]p. 1962. I.

Tornyai János fe tő M.D.K.

1904-ben Menyecske a müte em en c. képét megvásárolva a Képzőmüvé zeti Társul t a vételárból le ak arja vonni az előzőleg é zére kiutalt segély ö zeg t.

D. Szemző Piroska: Tornyai János és Lippich Elek

A Müvészettörténeti a kumentációs Központ Közlemény

Sp. 1962. I.

57 p

Tornyai János festő M.D.K.

Medgyáytől kéri tekintélyével segitse elő, hogy a sajtó foglalkozzék épeivel.

1933-ban a Nemzeti Képzőművészeti Kiállitáson a Müteremben c. képéért állami ar anyérmet kap.

Egy,vagy több nyarat Makón tölt., kiállitása ott.

F.Mihály Ida: Tornyai levelek 27.1.

A Müvészettörténeti Dokumentációs Központ Közlemén

Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

1933 nyarán Barcsay vendégeként Szentendrén tartózkodik.

1934 . megalakul a hódmezővásárhelyi Tornyai Társaság.

Csánkó Jánso nagydijat kapott Csizmahuzás c. képéért Legmagyarabb kép jutlama,

F.Mihály Ida: Tornyai levelek 26-36.l.
A Müvészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei
Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

18 éves korában rajzait elküldte Feszty Árpádnak , aki megigérte támogatását és z egész család jóbarátja lett.

F.Mihály Ida: Tornyai levelek 53.1.
A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei
Bp. 1962. I.

MDK

Tornyai János

Perneczky G.: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Népszabadság 1963. okt. 17.

Tornyai János

MDK

Magyar szobainterieur, vizf.

Műcsarnok 19[illegible]. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállítása

Tornyai János MDK

Népoktatás a tanyán, vizf.

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

MDK

Tornyai János festőművész

1929-ben a "KÉVE" Művészegyesület művésztagja.

Nemzeti Szalon, Kéve XX.kiáll. 1929. 4.l.

MDK

Tornyay János

A Mücsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz. 204.l.

Tornyai János, festő

MDK

A mártélyi Tisza part népségeinek egyik megörökítője.
Mártélyon kiállítás nyílt 22 művén 60 alkotásából.

– : Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP

Bp. 1962. júl. 9.

Tornyai János, festő

MDh

Szentendrén festette ismert
nép virágcsendéletét.

Murányi-Kovács Endre: Kiállítás Szentendre festészetéről 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 19.

Tornyai [János, festő] MDh

Az alföldi iskola Tornyai demokratizmusát, forradalmiságát tükrözte.

Murányi-Kovács Endre: Kiállítás Szentendre festéneteről 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 19.

Tornyai János
festő

M D K.

Művészetét Csismadia Lolt'an
közeli.

Soós Klára: Kiállítás a Mednyánszky Szemben
Művészet, 1963. december – 46 lap.

Tornyai János festő M.D.K.

" Nagy Bercsényi Miklós "

A festmények elnevezése a sok azonos név miatt 1946 után megváltozott részben

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 68.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei Bp. 1960

Tornyai János festő M.D.K.

Üres a csárda 2000 P

"apsütés 500 P

Érett buzatábla 300 P

" Tegerpart, alkony, kis hotelszoba " 500 P

Téli Tisza 400 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 68.1.

A Müvészettörténeti D kumentációs Központ Közleményei Bp. 1962

Tornyai János festő M.D.K.

1918-ban a Benczur-féle Mesteriskolában dolgozik.

Az uo. dolgozó Szüle Péterrel jóviszonyban volt.

1934-ben elnyeri a Szinyei Társaság nagydiját.

Sok képző,üvészeti társaságába beválasztják

A Magyar Képzőművészek Szövetségétől több éven át karácsonyi segélyt kap

F.Mihály Ida: Tornyai levelek 26. 27.1.

A Müvészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei

Bp. 1962. I.

NDK

Tornyai János

Buzatábla mellett

Munkába menők

Délibábos puszta

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Estefelé

Kemence mellett

Arany-tenger

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Kakasok

Nyári vihar

Nyár

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Délibáb

Borul körös-körül

Tanulmány Rákóczi Rodostóban-hoz

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Dálibáb

Akt-studium

Puszta

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Kossuth Lajos, of.

Epstein János és felesége és testv.,of.

Czitus család, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Széchenyi István

Kossuth Lajos

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

B. V. kisasszony

Szabados József

Ráday István és neje

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Szathmáry és neje

Wilheim és neje

Ujhelyi Kóbi apja, anyja

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Müller szabó és neje

Czukor M. és neje

ifj. Török és neje

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Dugovics Titusz

Petőfi bucsuja a szülei háztól

Szabó János esperes

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

A nemesi diploma

Tanulmány fej

A juss, repr.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 19o9.

MDK

Tornyai János

A libapásztor

Bál után hazafelé

Tanya udvar

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Esthajnal a pusztán

A téglási lapos

A vén gulyás

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Szegénység-nyomoruság

Délibáb

Elhagyott müterem

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Lenyugvó nap /vázlat/

Nyugalom /elkezdve/

Kacsák

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Az öreg templom

Az öreg templom kapuja

Tiszaparti halászkunyhó

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Hangulat

Szélben

Nyári jászol mellett viharban

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Népoktatás a tanyán

Népoktatás a tanyán

Hangulat

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Toldi Miklós lova

A kanász

Szeles idő

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Polyvás

Polyvás ludakkal

A szellő

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Boglya

Nyári délután

Nyári vihar

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Legelésző lovak

Csönd

Eső után

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Montag L. és neje, of.

Tokody lakatos felesége, of.

Kenéz János, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

N. N. kisasszony, of.

Gr. Bercsényi Miklós, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Nyári felhő

Kint a pusztán

Legelésző lovak

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Buza mellett

Elbeszélést hallgatók

Nyári felhő

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

A polyvás mellett

Délben

Arckép-vázlat

Tornyai János kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Deák Ferenc, of.

Miklovicz Bálint és neje, of.

Török Ferenc, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Dr. Wlassics Gyula min.,of.

Steiner József és neje, of.

Beregi Lajos, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Imre Sándor egy. tanár és neje, of.

Szabó Mihály, of.

Kiss Áron püspök /Debrecen/, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 19o9.

MDK

Tornyai János

Nagy Varga Istv. neje, of.

Iritz és neje /Makó/, of.

Imre József dr. és neje, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Takó Ferenc, of.

Endre Andorné, of.

Nagy András János, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

Br. Fejérváry Géza /Bécs/, of.

I. Ferenc József császár, of.

Steigenberger és neje, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

N. N. hadnagy szülei /Bécs/, of.

Főhadnagyom szülei /Bécs/, of.

Kapitányom arcképe, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

E. J. leánya, of.

Dr. Ormos Jenő neje, of.

Schatz Izsó és neje, of.

Tornyai J. kiáll. kat. Hódmezővásárhely 1909.

MDK

Tornyai János

1927.márc.15-től 20-ig rend. pécsi kiállításon szerepelt műve.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

MDK

Tornyai János, festöm.

Kopasz fák.	Olf.	J.l.b.
Erdörészlet.	"	J.l.b.
Tájkép.	"	J.l.j.
Szitáló menyecske.	"	J.l.b.
Téli táj.	"	J.l.b.
Téli táj.	"	J.l.j.
Kazlak.	"	J.l.b.
Szántás.	"	J.l.b.

Árv. Közl. 1931. 3.rk.sz. 69.l.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Méltalás.

Láncz Sándor: Szvre István
Művészet, 1963. augusztus – 31 lap

MDK

Tornyai János

Péter I.: A kecskeméti müvésztelep kiáll. az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1959. febr. lo.

MDP

Tornyai János, festő

1869. jan. 18-án született. A parnassus festője volt nemcsak az Alföldé.

R. Gy.: Tornyai János centenáriumán

Népszabadság, Bp. 1969. jan. 18.

MDK

Tornyai János, festő

Hódmezővásárhelyen megkezdődött a Tornyai-ünnepségsorozat.

–: Megemlékezés Tornyai János születésének 100. évfordulójáról 13.

Népszabadság, Bp. 1969. jan. 19.

Törnyai János, festőm.

		Olf.	Jelz.
	Szitáló menyecske.	"	"
921.	Tájkép.	"	"
	Korallok.	"	"
	Kazlak.	"	"
924.	Tájkép.	"	"

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 53.l.

Tornyai János

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Tornyai János, festöm.
1869-1936

Alföld. Olf. Jelz.

Parasztasszony. " "

Árv. Csarn.1937.okt.83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 39.1.

M.D.K.

Tornyai János

Tájképeit emliti a Mücsarnok tavaszi tárlatáról szóló kritika.
A kiállitáson 443 kép és szobor került bemutatásra.
A 20. oldalon 5-ös számmal a müvész fényképe.

Képek, szobrok -- festők, szobrászok c. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. juni 26.-juli 2. X.évf. 26. sz. 18. lap.

Tornyai János
festő

M.D.Y

A szánad első évfizedének volt a festője.

Lánicz Sandor: A szocialista művészcsoport
Művészet, 1965. január - 10 lap

MDK

Tornyai János

Éber Sándor arcképtanulmánya fentiről

Nemzeti Szalon 65. csop. kiáll. 1929. máj.

M.D.4

Tornyai János
festő

Tornyai művészete Tóvári Tóth
munkásságára nagy hatás-
sal volt.

Vidor Coltán: Tóvári Tóth Gyula
Művészet, 1965. március - 47 lap.

Tornyai János MDK

Juss, vázlat, olf.

Nagy Bercsényi Miklós, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK.

Tornyai János

Utalás Bényi L. Tornyai kiállitására

Délmagyarország 1965 ápr. 10. lap -

Tornyai János, Jestő MDK

Szerepel képe

—: Értékes művek a 12. képaukción

14.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. máj. 8.

Tornyai János MDK

Elment

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Tornyai János
festő

M.D.K.

Kovács Mária cselédként nevződött a művészhez, akivel azután emberi és érzelmi közelségbe kerül. Más-fél évtizeden át éltek együtt.

Dömötör János: Kovács Mária 85 éves
Művészet, 1968. december - 12 cap

Tornyai János festő N.D.K.

Borus táj	150 P
Szölőhegy	100 P
Udvar	150 P
Nő az udvarban	200 P
Naplemente	150 P
Öreg füzfák	150 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei 1
Bp. 1962. I.

Tornyai János festő N.D.K.

Füzes táj	100 P
Buzatábla	100 P
Vázlat	300 P
Borus Tiszapart	300 P
Ágyban	200 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei
Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

" A mi mindennapi kenyerünket" 500 P

Fenyők 600 P

Csokorkötő / vázlat/ 400 P

Nyári mosás 300 P

Sirombul- Bánomba 500 P

Halyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közleményei
Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

Gémeskut	300 P
Müteremablak	300 P
Elhagyott müterem	800 P
Kicsapott a Tisza	300 P
Udvarban	300 P
Virágok	400 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közlemé yei Pp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

Esthajnal	300 P
Juliusi vihar a buzamezők fölött	2000 P
Szines ősz	500 P
Eprészö	300 P
Szentendrei park	600 P
Tiszapart ősszel	300 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közlemé yei

Tornyai János festő M.D.K.

Alföldi táj	150 P
Lugas	150 P
Alkony	100 P
Tájkép	100 P
A nagy Duna	150 P
Estefelé	150 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 66.1.

A Művészettörténei Dokumentációs Központ Közleményei I
Bp. 1962. I.

Tornyai János festő M.D.K.

Parkrészlet	400 P
Szompru modell	1000 P
Buzaföld	300 P
Tarló a töltés mellett	300 P
Napfény	500 P
Tél	400 P

Galyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67. 68.1.

A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Közlemé yei

Tornyai János
festő

MDK

1905-ben letelepedett le véglegesen
szülővárosában

Erdei Ferenc akadémikus megnyitóbeszéde: A vásárhelyi tárlat

Művészet, 1964. (szeptember – 42 lap.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Holló László ról
Művészet, 1964. szeptember – 22 lap.

Tornyai János, festőm. MDK

382. Alföldi tanya. Olf.

391. Boruláz. "

MKTárs. 1927. őszi Kiáll. Kat. 17.1.

Tornyai János festő M.D.K.

Aerités mellett	400 P
Szinvázlat	200 P
Első köd	150 P
Dunai kikötő	150 P
Tornyosuló felhők	150 P
B aromfi etetés	150 P

Balyasi Miklós: Tornyai János festőművész félévszázados jubileumi tárlata 67.1.

A Művészettörténei Dokumentációs Központ Közleményei 1
Bp. 1962. I.

MDK

Tornyai János

Művével résztvett a Munlácsy céh kiállitásán.

Művész-Élet, 1933.II.5-6.sz. 9.l.

Ternyai János festő M.N.K.

/ 1869-1938/

Munkásy müte méb en dolgozott.

H ódmezővásárhelyre vonult vissza.

Juss.

Juss. Vázlat. repr.

Bus magyar sors.

Tampis Antal: A képzőművészetek tör ténete 739.1.

A Kultura Világa Bp. 1963.

Ternyai János festő M.N.K.

Élete utolsó éveiben a szentendrei művésztelepen festett.

Csokorkötés.

Szobabelső.

Piros ruhás nő.

Lampis Antal: A képzőművészetek története 739.1.
A Kultura Világa Bp. 1963.

MDK

Tornyai János

/s.i./: Szentendre festészete. Magyar Nemzet 1963. okt. 30. 4.l.

MDK

Tornyai János

Ritly Valéria: A X. Vásárhelyi Őszi tárlat.
Magyar Nemzet 1963. okt. 13.

Tornyai János festő M.N.G.

Csizmahuzás.

Csengeryné Nagy Zsuzsa A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 158.1.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Tp. 1963.

Tornyai János MDK

Menyecske a müteremben, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Tornyai János MDK

Puszta, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Tornyai János MDK

festő

Hódmezővásárhelyi Művészek Társasága.
Magyar Művészet 1926. 362-363.o.

MDK

Tornyai János

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

Tornyai János, festő

MDK

Munkásságát bemutató Kisfilm
Készül a Budapesti Filmstúdió-
ban

—: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. jan. 16.

MDK

Tornyay János

A Hetek kiállitása. Hódmezővásárhely. Képzőművészet 1929. 19. sz. 103.l.

MDK

Tornyay János

A Hetek első kiállitásan művével szerepelt.

Cikk: Nodmezővásárhely.Hetek kiállitása.

Képzőművészet, 1929. 19.sz. 103.l.

MDK.

Tornyai János

9o levelét őrzik Kiss Lajos hódmezővásárhelyi hagyatékában.

Délmagyarország 1965 ápr.11. lap -

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás.

Szelesi Zoltán: Torma Imre emlékezete
Művészet, 1962. február. — 21 l

Tornyai János

Fenti müvész alkotásával gazdagodott a Nemzeti Galéria

Esti Hirlap 23o sz. 1958. okt. 1 2 old.

MDK

Tornyai János
festő

Emlékkiállítása a Nemzeti Galeriában. Kép melléklet: Zöld-kabátos asszony

Havas Lujza: Tornyai János emlékkiállítása. Népszava, 89 évf 292 sz 1961 dec 10, 4. l.

H.D.K.

Tornyai János
festő

A hódmezővásárhelyi majolika
gyár alapító tagja volt.

Flórek
Művészet, 1961. december. — 43 l.

H.T.H

MDK

Tornyai János

Bánat, of.

Napsütéses füzfa, of.

Tájkép, of.

Árv. Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 32 l.

MDK

Tornyai János

Elhagyott uton, of.

Tanya, of.

Esti hangulát, of.

Árv. Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 32 l.

MDK

Tornyai János

Erdőben, of.

Szitáló menyecske

A kutnál, of.

Arv. Közl. 1929. jun. 4. rk. sz. 32 l.

MDK

Tornyai János

Lyka K: A Műcsarnokból. Uj Idők, 1904. 2

X. 48. sz.

MDK

Tornyai János, 1896-1936.

Tanya

Főv. Népműv. Közp. 17. kiáll. M.Tájképfestészet.
1948. szept.

MDK

Tornyai János

Hazafelé

M. Művészek kiáll. Váci u. 1919. dec.

MDK

Tornyai János

Dunamentén

M. Müvészek kiáll. Váci u. 1919. dec.

MDK

Tornyai János, festö

Szines ösz.

A Vall. és Közokt Miniszterium és a Szépmüv. Muz. ill.
a Föváros közös vásárlásai. 1938 jul.1.-aug.1.
Kat. 21.1.

mdk

Tornyai János

„Gémeskút" c. festménye
a Nemzeti Galéria Tornyai-kiállításán
reprodukció

K. A. Tárlatvezetés a Tornyai-kiállításon.

Népművelés, 1962., 1. sz. 31. l.

Tornyai János

festő

M.D.K.

Hódmezővásárhelyen művésztelepet akart létesíteni. — Műveiből a város kultúrpalotájában vándor-kiállítás van.

Székely Zoltán: A VIII. őszi tájat Hódmezővásárhelyt.

Művészet, 1962. január — 26 l.

MDK

Mükincsek vásárlása

Tornyai János

Népszava 1958. szept. 25.

Tornyai János, Jestő (3) Mok

Történelmi témájú kompozícióiban egészen kézenfekvő Munkácsytól való eltávolodása: „Rákóczi Rodostóban" (1904) és „Nagy Berczényi Miklós" (1908). Viszont Jőmű vének szánt kompozíciója: A juss egyáltalában nem megtagadása Munkácsynak. 1919-ben eladta mártélyi kis házát, kertjét és budapestre költözött. Az életmód változását nyomon követte a tematika és a stílus változása is.

Murányi-Kovács Endre: Tornyai János emlékkiállítása 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. dec. 3.

Tornyai János, festő (2) B Dh

Párizsi tanulmányai előtt a budapesti Mintarajz iskolán Székely Bertalan és Lotz Károly növendéke volt Tornyai János, akire azonban Munkácsy volt igazán nagy hatással. Őt azonban élményei a század végén forradalmasodó parasztsághoz kötik. Az első világháború előtt festett képeinek egész sora vall a feszültségekkel, s kavargó indulatokkal teli népről és tájról: „Vihar", „Nagy bomlás", „Alföldi tanya", „Gémeskút" stb. Még hozzá tudatosan s ön magára vonatkoztatva: „Bús magyar sors, önéletrajz"

Murányi-Kovács Endre: Tornyai János emlékkiállítás

8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. dec. 3.

Tornyai János, festő (1) 1704

A Nemzeti Galériában több mint 200 műve van kiállítva. A művész első korszakának festményein Munkácsy hatása érezhető. 1894-ben kikerült Párizsba szülővárosának, Hódmezővásárhelynek ösztöndíjával, Munkácsy közelébe. Kétéri párisi tartózkodás után idehaza festett falusi életképei mutatják a Munkácsyval való rokonságot felfogásban és megformálásban: „Népoktatás a tanyán", „Elhagyottan", „Szétálólány", Édesanyám a szobájában" stb. –

Murányi-Kovács Endre: Tornyai János emlékkiállítás 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. dec. 3.

Tornyai János, festő MDh

A szentesi Koszta József Múzeumban kiállítás nyílik: ezen bemutatják Tornyai János 30 alkotását.

–: Ma hallottuk 4. l

ESTI HIRLAP Bp. 1960. júl. 13

MÜEMLÉK védelem

Tornyai János, festő (4) 7 04

1933-34-ben Szentendrén dolgozott. Színei megvilágosodtak, meggazdagodtak: „Szentendrei park", „A zöldkabátos asszony", „Virágcsendéletek", „Szobabelső", „Szentendrei műterem" stb.
1936-ban 67 éves korában halt meg.

Alföldi tanya c. olajfestménye
1910 körül Repr.

Murányi-Kovács Endre: Tornyai János emlékkiállítás 8.1

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. dec. 3.

Tornyai [János], festő M Ok

Megemlíti a cikk.

Gerő László: A XIX. sz. végi későeklektikus építészet
jelentősége budapesten
162-175. 1

MŰEMLÉKvédelem

Bp. 1960. 3. sz.

Tornyai János, festő

17 Dk

Nov. 25-én nyílt meg emlékkiállítása a Nemzeti Galériában. 25 éve halt meg Tornyai János. A megnyitáson hódmezővásárhelyi küldöttek is megjelentek, köztük Kovács Mari néni is, a mester hűséges szolgálója s' modellje is. A tárlaton 190 mű látható.

Gémeskút c. olajfestmény (1910) Repr.

Szentendrei műtermem c. olajfestmény (1932-34) Repr.

-: Tornyai János emlékkiállítás a Nemzeti Galériában 7. l

NÉPSZABADSÁG, Dec. 1961. nov. 26.

Tronyai János MDK

"Édesanyám a szobában"

Heitler László: Magyar remekművek másolatainak kiállitása Pápán.
NAPLO/ Veszprém/ 1962. máj. 10.

Tornyay János MDK

Menyecske a müteremben, MNG

Mücsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Tornyay János festőművész

Menyecske a müteremben

Jubileumi kiállitás tárgymutatója.Mücsarnok 1934.

MDK

Tornyai János festőm.

Képzőművészet, II. 15. sz. 260. l.

MDK

Tornyai János

Oelmacher Anna: Egy nagy magyar müvész vádolja a multat. Független Magyarország 1951. ápr. 2.

Tornyai János festőművész

Falusi szoba

Bányavidéki Vándokiállitások katalógusa 1948

Tornyai János festőművész

Nő, kecskével

Utolsó esti napsugár

Bányavidéki Vándorkiállítások katalógusa 1948

MDK

Tornyai János

Sz.M. 1954. 38o. 1. Mirek.

Pornyai János
festő

M.DY

Endre Belával barátságban volt,
1901-ből hőtes műtermben dolgozták.
#

Hernády Gyula: Endre Béla
Művészet 1962. október — 13 lap

MDK

Tornyai János

Szitáló menyecske, festm. repr.

Árv. Csarnok 68. aukc.

Tornyai János

"Bercsényi" c. képén a müvész felesége

Kovács Mari állt modellt.

Esti Hirlap 181 sz. 1958. aug. 3 2 old.

Tornyai János MDK

A szentendrei művész telep 30 éve alakult meg. Fenti művész is itt végezte tanulmányait és itt dolgozott, ill. dolgozik.

Esti Hirlap 177 sz. 1958. jul. 30 2 old.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás

Lovicz Sandor: Őszi tárlat Várázhelyen
Élet és Irodalom, 1961 okt 21 — 10 l.

Mr. Mrs.

Terrapin Springs
Florida

Historical

Hunter's Lunch: Deer Foot Barbecue
Est. 1961 est. 1961 — Mr. &

Tornyai János, festő

Nov. 25-én nyílik meg a Nemzeti Galé-
riában a hódmezővásárhelyi nagy festőművén
emlékkiállítása.

—: Hír

10.1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. nov. 23.

Tornyai János
festő

Barcsay megrendelésére jött Szentendrére Tornyai.

B. Haulisch Lenke: Szentendrei művészek kiállítása 1961.
Művészet, 1961. november — 43 l.

MDK

Tornyai [János festő]

(Szavait idézi a cikk.)

Szabó Endre: Műterem. Szabó Iván.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember.

6. l.

Tornyai MDK

Sárdi Brutusz főrestaurátor utra kel a Mücsarnok anyagával Moszkvába, a Magyar Forradalmi Művészet alkotásait mutatja be. Fennti művész munkája is szerepel.

Esti Hirlap 43 szám 1958. febr 2o 2 old.

MDK

Tornyai János, festö
szül.1869

Árviz. Jel.: Tornyai. Olf.
16 x 22 cm.

Almásy -Teleki XI. 1943. Kat. 33.l.

B. D. K

TORNYAI János [illegible]

Müvei kiállitva Mártélyban

Napló Magyar Nemzet 1962. julius 10. 4.l.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Méltatás.

Darkó Imre: Gyulai László
Művészet, 1962. augusztus — 11 lap

Tornyai Jacios
festő

M.D.K

Méltatás

Hanlisch Lenke: Balogh László
Művészet, 1962. augusztus – 34 lap

M. T. K.

TORNYAI Gáspár festő

(1886 – 1936)

Szolnoki festő

Művészettörténeti Á B C Bp. 1961. 262,563.e.

A.D.E.

TORNYAI János festő

Művei a kiállitáson

Szovjet beszámoló a leningrádi magyar képzőművészeti kiállitásról

Magyar Nemzet 1962. április 29. 4.l.

de. D. K.

TORNYAI János festő

Színes filmet készített róla kiszáros kártá

Magyar Nemzet 1962. április 4. 8. e.

Tornyai MTK

művei megtekinthetők lesznek a kecskeméti Katona József Múzeum képkiállitásán, mely 1957 aug. 20-án nyilik meg.

Petőfi Népe, 1957. aug. 15.

Hiranyag.

Tornyai MDK

Megnyilt az állandó Tornyai-Medgyessy-Kiállitás és a IV. Őszi tárlat, melyen Vass Imre v.b. elnök méltatta a két mestert és a fiatalok példaképének állitotta.

--: Az alföldi képzőművészet nagy ünnepe.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP, 1957. okt. 8.

v.ö. okt. 6. számot is.

Tornyai János MDK

Szerepelt a Kecskeméti Muzeum 1957 aug. 20-án megnyilt kiállitásán.

---: Munkácsy, Lotz.... művei a Kecskeméti Muzeum kiállitásán.

Petőfi Népe 1957. aug. 22.

MEGHÍVJUK ÖNT

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

(KOSSUTH LAJOS TÉR 12)

TORNYAI JÁNOS

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

FŐIGAZGATÓ

1961 NOVEMBER 25-ÉN DÉLI 12 ÓRAKOR

FK. ZÁHONYNÉ 8221 FNYV 1

MEGHÍVÓ

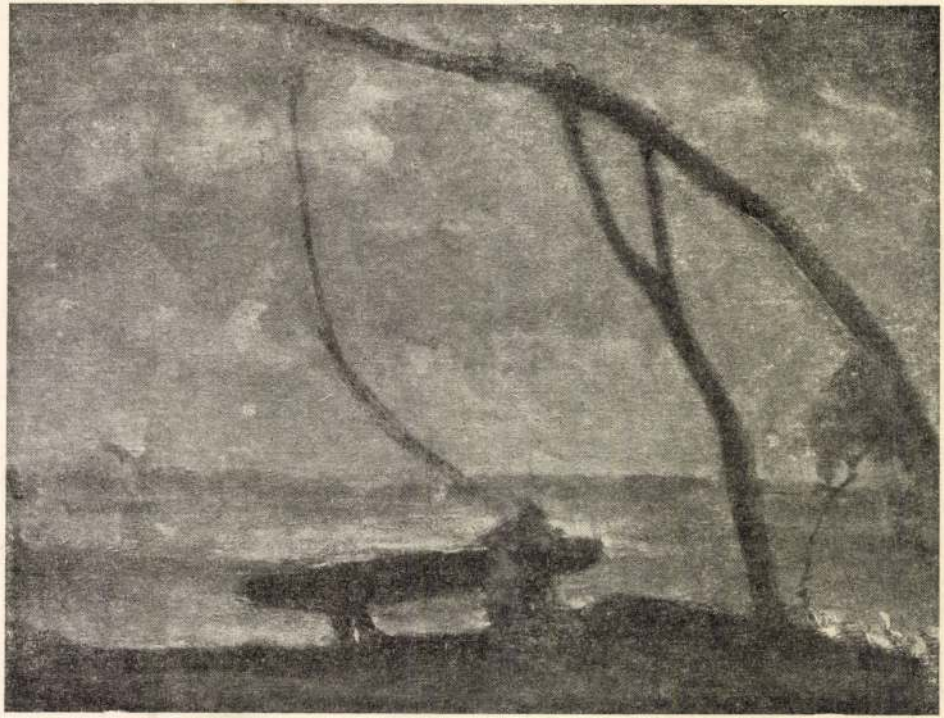

Tornyai János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 OKT 24

TANÁCSOK LAPJA

1021

— *CENTENÁRIUMI PÁLYAZAT. 1969. január 18-án lesz Tornyai Jánosnak, a magyar kritikai realista festészet egyik kiemelkedő alakjának 100. születési évfordulója. A Csongrád megyei Tanács vb tízezer forint összegű pályadíjat írt ki ez alkalomból egy centenáriumi kiállítás keretében bemutatandó alkotásra, amely legjobban tükrözi a mai Alföld korszerű realista vonásait.*

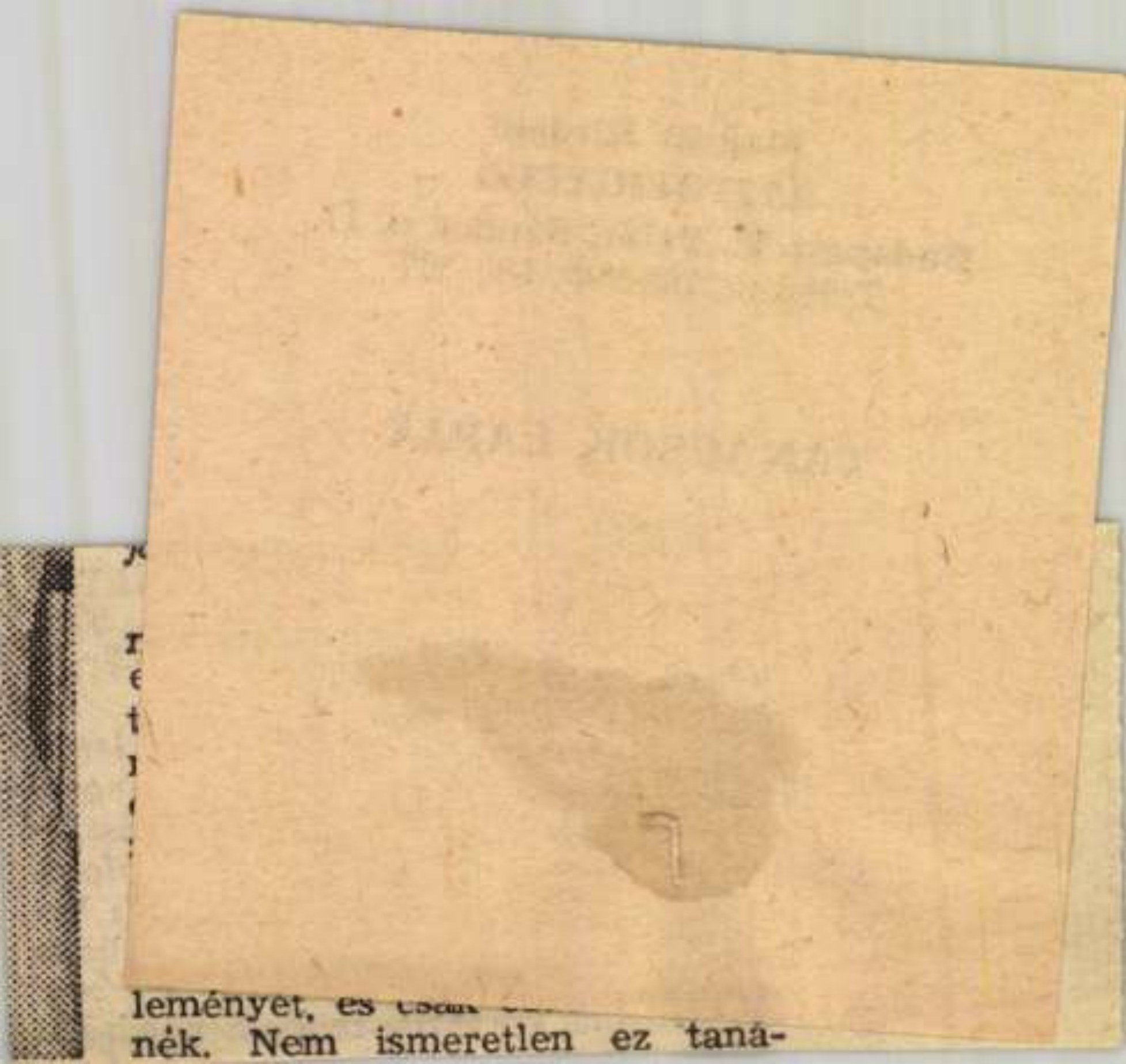

leményét, és csak
nének. Nem ismeretlen ez taná-

1968 OKT 15

Tornyai János

1021

Műsor-naptár

OKTÓBER 5., SZOMBAT

16 óra: A Vásárhelyi Hetek megnyitója a Bethlen Gábor Gimnázium aulájában. Megnyitó beszédet mond *Sajti Imre*, a városi tanács vb. elnöke. Ezt követően Török Károly domborművének leleplezése születésének 125. évfordulója alkalmából. Avató beszédet mond *dr. Péter László* kandidátus.

17 óra: Áruvásárlással egybekötött sportruházati árubemutató a REKORD szakáruházban a HÓDIKÖT legújabb termékeiből. Megnyitja *Fekete Sándor*.

OKTÓBER 6., VASÁRNAP

11 óra: Térzene a Tornyai János szobor előtt.

12 óra: A XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyitása a Tornyai Múzeumban. Megnyitó beszédet mond *Győri Imre*, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának első titkára, országgyűlési képviselő.

14,30 óra: Országos meghívásos gyermek úszóverseny a Strandfürdőben.

15 óra: Az Őszi Tárlat vándorkiállítása a Bem Tsz-ben. Megnyitja: *Vörös Mihály* vb. elnökhelyettes.

17,30 és 20,30 Magyarnóta-est a Petőfi Művelődési Házban.

20 óra: Toronyzene.

OKTÓBER 7., HÉTFŐ

9—11—15 óra: Az Állami Bábszínház előadásai a Petőfi Művelődési Házban.

OKTÓBER 8., KEDD

18 óra: Aba Novák Vilmos művészete. *Dr. Supka Magdolna* művészettörténész előadása a TIT-klubban.

OKTÓBER 9., SZERDA

19 óra: Magvető-est a Petőfi Művelődési Házban. Köszöntőt *Vörös Mihály* vb. elnökhelyettes mond.

Közreműködnek: *Darvas József* Kossuth-díjas író, *Németh László* Kossuth-díjas író, *Pákozdy Ferenc, Papp Lajos, Bibó Lajos, Kristó Nagy István, Berek Katalin, Bitskey Tibor, Koncz Gábor, Margittai Ági és a Kecskés-trió.*

OKTÓBER 11., PÉNTEK

9 óra: Kisállattenyésztési bemutató a Munkásotthonban. Megnyitja: *Fekete Gyula*, a Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum igazgatója.

10 óra: Pedagógiai tanácskozás a városi tanács tanácstermében. *Dr. Voksán József*, a Pedagógus Szakszervezet Országos titkárának előadása: A munkásparaszt tanulók továbbtanulásának jelenlegi problémái.

16 óra: Szabó Imre emléktáblájának avatása a Szántó K. János iskolában. Beszédet mond *dr. Voksán József*, a Pedagógus Szakszervezet Országos titkára.

OKTÓBER 12., SZOMBAT

9 óra: Megyei kliniko—pathológiai konferencia az Ifjúsági Házban.

10 óra: Képzőművészeti vetélkedő a Petőfi Művelődési Házban. Vezeti *dr. Dömötör János* múzeumigazgató.

17 óra: Térzene. Közreműködik: az Állami Zeneiskola fúvószenekara.

18 óra: A volt Cseresznyés népi kollégisták találkozója a Szántó K. János Kollégiumban.

20 óra: Toronyzene.

OKTÓBER 13. VASÁRNAP

9 óra: Megyei egyesületi egyéni atlétikai bajnokság IV. fordulója a városi stadionban.

Hódmezővásárhely címere

A volt Cseresznyés népi kollégisták városnéző autóbusz sétája. Utána: találkozó a Bethlen Gimnáziumban.

19 óra: Hangverseny a városi tanács erkélyéről.

OKTÓBER 14., HÉTFŐ

19 óra: *Antal Imre* Liszt-díjas zongoraművész zenekari hangversenye a Petőfi Művelődési Házban.

OKTÓBER 15., KEDD

10 óra: Szimpózion *„A mezőgazdaság fejlődésének aktuális kérdései az ellenőrzés tükrében"* címmel a Hmvhely Városi NEB és a Hmvhely—Makó Városi és Járási Tsz-ek Területi Szövetségese szervezésében. Bevezeti *dr. Rozsnyai* Mihály, a NEB városi elnöke, referátumot tart *dr. Páles Gyula*, a KNEB elnökhelyettese, hozzászól dr. *Lánert Lajos*, a MÉM főosztályvezetője.

19 óra: Katona: *Bánk bán* c. drámája a Szegedi Nemzeti Színház előadásában a Petőfi Művelődési Házban.

OKTÓBER 17., CSÜTÖRTÖK

20 óra: A Fejlövés című magyar film vásárhelyi bemutatója az alkotók részvételével a Béke Filmszínházban.

OKTÓBER 18., PÉNTEK

16 óra: Ifjúsági filmankét a Fejlövés című magyar filmről az alkotók részvételével az Ifjúsági Házban.

OKTÓBER 19., SZOMBAT

14 óra: Kirándulás Sasérre. Vezeti: *dr. Sternbetz István* ornitológus. Indulás a Tornyai Múzeum elől.

17 óra: Térzene. Közreműködik: az Állami Zeneiskola fúvószenekara.

18 óra: Festők és modellek címmel dr. Telepy Katalin művészettörténész előadása a TIT-klubban.

20 óra: Toronyzene és ifjúsági bál a Béke Szálló nagytermében.

OKTÓBER 20., VASÁRNAP

8 óra: Ismerd meg Vásárhely múltját és jelenét! Városismertető tájékozódási verseny a Frankel Leó Közgazdasági Szakközépiskolában.

9 óra: MEDOSZ-sportnap a városi stadionban.

11 óra: Kiss Lajos és Szeremlei Sámuel mellszobrának leleplezése a Bethlen Gimnázium melletti parkban.

Avatóbeszédet mond *dr. Ortutay Gyula* akadémikus, egyetemi tanár, *dr. Dömötör János* múzeum-igazgató, országgyűlési képviselő.

17 óra: Térzene a Kossuth téren.

20 óra: Toronyzene.

Mit kell tudni Vásárhelyről?

A város területe I. István királytól kezdve a Csanád-nemzetség birtoka volt. IV. Béla korában a Nyúl (Margit) szigeti apácáké lett. Zsigmond a szerény települést 1436-ban Hunyadi Jánosnak adományozta. Neve ekkor Hód-Vásárhely. A törökök 1552-ben foglalták el és az évek során elnéptelenedett. Az 1596-os tatárdúlás alkalmával a település teljesen elpusztult. A lakosság csak 1610 körül szivárgott vissza. Közben a terület — 1617-ben — a Bercsényi-család tulajdonába ment át, majd Károly Sándor lett a város ura. A XVIII. sz. elejétől neve kiegészült és Hódmezővásárhely lett. Mivel 1848-ra rendezett tanácsú várossá fejlődött, követet is küldhetett az országgyűlésbe.

A Makó felől érkező szovjet csapatok 1944. október 8-án szabadították fel a várost. A felszabadulás évei biztosították nagymérvű fejlődését. Ma a közel 54 ezer lakosával az Alföld egyik legjelentősebb városa.

Vasúton vagy autóbuszon Szeged, Szentes és Makó irányából közelíthető meg. Távolsága közúton Budapesttől (Szentesen át) 176, Szegedtől 24, Szentestől 28, Makótól 33, Orosházától 34 és Békéscsabától 74 kilométer. Parkolni gépkocsival bárhol lehet, modern benzinkútja van, valamint autó- és motorszervize. (Szántó K. u. 117, tel. 236)

Két állomását (Nagyállomás és Népkert) autóbuszjáratok kötik össze a város központjával. A belső forgalmat is autóbuszok bonyolítják le. Taxiállomása a Kossuth téren (tel.: 6) van.

A város műemlékekben elég szegény. Műemlékek: A Kossuth téri ref. ótemplom és magtár (barokk) 1713; a Szántó K. János utcai gör. kel. templom (későbarokk) 1809—30; a Szabadság téri Kossuth Zsuzsanna gimnázium (klasszicista) 1820 körül; a Lenin utcai rom. kat. templom (barokk) 1860-ban bővítve. Műemlékjellegű épülete több mint 20 van, ezek közül a legjelentősebb: a Serház téri volt Méntelep, ma a Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság központja (klasszicista) 1820 körül; a Lenin utcai Károlyi ház, ma a Népművészet háza (klasszicista) 1820 körül; a Kossuth téri városi tanácsháza (eklektikus) 1895-ben épült.

Érdemes megtekinteni a Tornyai János Múzeumot (Szántó K. János u. 16, tel.: 324); a Tornyai—Medgyessy állandó kiállítást (Petőfi Műv. Ház Szántó K. János u. 7, tel.: 750) a Műcsarnok Medgyessy termét (Lumumba u 1); a Népművészeti Tájházat (Lenin u. 13).

Kirándulási és üdülési lehetőség a várostól 10 km-re fekvő Mártélyon van. A Holt-Tisza ága gyönyörű környezetet nyújt. A festők kedvelt munkahelye. Hírét Tornyai János és Endre Béla munkássága alapozta meg. Kedvelt a város 45 C fokos melegvizű strandfürdője is. Horgászni mint az élő, mint a mártélyi holt Tiszán lehet. A Tisza ártere tele van apróvaddal, a füzesek a vadászok kedvelt területe.

A szállodák, éttermek, eszpresszók címe, valamint a moziké a telefonkönyvben megtalálható.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Magyar Hírlapkiadó Vállalat
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Köszöntő

Írta: Dr. Törköly Ferenc

Köszöntjük lapunk olvasóit, a megye és Hódmezővásárhely lakosságát a Vásárhelyi hetek megnyitása alkalmával. Egy megbecsülésre érdemes hagyomány tisztelete indította a város vezetését három évvel ezelőtt arra, hogy felújítsa e nemes célokat szolgáló ünnepségsorozatot. Alapvető célunk, hogy bemutassuk gyors ütemben fejlődő városunk évről-évre gazdagodó iparát, mezőgazdaságát, sokszínű kulturális életét. Tevékenységünk eredményeinek vizsgálatát és nevelési célokat tehát egyaránt szolgálják a Vásárhelyi hetek változatos programjai.

A rendezvények azonban nemcsak Hódmezővásárhely lakosságának kulturális felemelkedését, igényes szórakozását kívánják szolgálni. A város lakossága ezekben a napokban igazi vendégszeretettel fogadja és köszönti az ország különböző részeiből hozzánk érkező vendégeket és örvendetesen gyarapodó számú külföldi barátainkat is.

Az ünnepi program gerincét lényegében kulturális rendezvények alkotják, de ezen túl az ide érkező vendégeknek, városunk lakóinak módot adnak arra is, hogy megismerkedjenek a szocialista építőmunka újabb nagyszerű sikereivel, a város szorgalmas dolgozóinak újabb alkotásaival.

Városunk népének szocializmus iránti odaadását és tenniakarását szimbolizálja az a körülmény is, hogy a Vásárhelyi hetek megnyitására mindenkor a város felszabadulásának évfordulóján kerül sor. Az évről évre megrendezésre kerülő Vásárhelyi hetek eseményei az előrehaladásról adott számbavétel mellett azt is bizonyítják, hogy a felszabadítók által mutatott úton következetesen halad a város szorgalmas népe.

Az olvasó kezébe adott szerény vásárhelyi mellékletünk első ízben kerül kiadásra. A szerény terjedelem csak mérsékelt lehetőségeket nyújt, de úgy gondoljuk, hogy e kiadvány még ha mindenből is csak kevés ízelítőt ad, alkalmas arra, hogy a tények meggyőző erejével, az írás maradandóságával is reprezentálja a városban végbemenő szocialista átalakulás eredményeit.

Őszintén reméljük, hogy e kezdeményezés megnyeri az olvasók, a vásárhelyiek rokonszenvét és meg lesz a lehetősége folytatásának is.

Őszinte köszönetet mondunk városunk dolgozóinak az elmúlt évben is eredményesen végzett munkájáért, a városszeretet ezernyi megnyilvánulásáért.

Városunk lakosságának, kedves vendégeinknek kívánjuk, hogy érezzék jól magukat és a Vásárhelyi hetek programjának megtekintése során gazdagodjanak újabb élményekkel.

VÁSÁRI 1968 HETEK

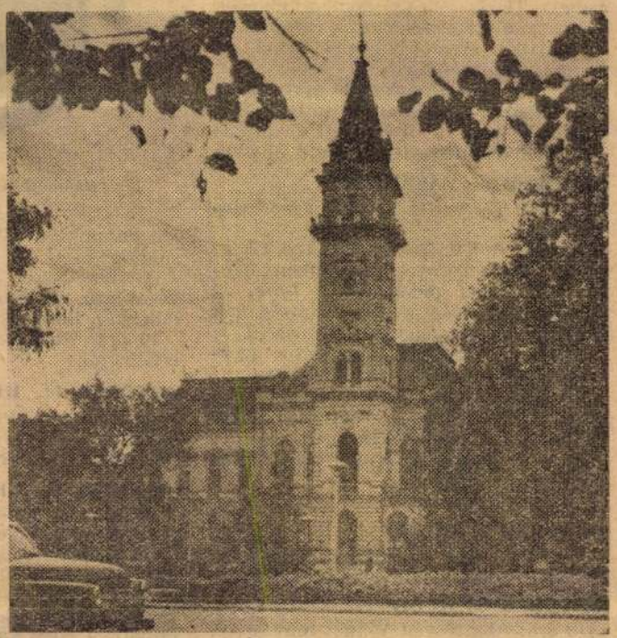

A VÁROSI TANÁCSHÁZA

Foto: Enyedi Zoltán

Vásárhelyi sétatéren

Írta: Juhász Gyula

Első szerelmet, első verset
Te hoztál, Vásárhely, nekem,
S mi kedvesebb öreg szívemnek,
Mint első vers és szerelem?
A vásárhelyi sétatéren
Muzsikál múltam boldogan,
S felejtem éjben, sárban, dérben,
Hogy ifjúságom oda van.

Városa csöndnek, nyugalomnak,
Eljöttem hozzád újra ma,
S fölzsong bennem, mint vén zsoltozsma,
A régi évek dallama.
Kossuth Lajost hittel köszöntöm,
Ó érc, örök, mint a magyar, —
S túl gyászon, átkon, ködön, őszön,
Egbe tör, mint a diadal!

Vallomás a városról

„Azzal kezdem, ami a Pannóniából érkező utast a leginkább meglepheti, hogy én Vásárhelyt mint tájat is szerettem. Az ország egyik legszebb pontján élek, de ha vendégeim a tihanyi Vulkán Práter, a Balaton kettős tükre és a Bakonyalj szőlői közül simuló vidéken végigtekintve az ihletért irigyelnek, amit ez a szelíd változatos kép adhat az írónak: előttem a vásárhelyi körgát jelenik meg, ahogy a Kisállomás felől jövő utazó szemében a várost a magasba emeli, a belvárosi utcák, amelyeken a fürdőház felé bandukoltam, a magas fakerítésen kihajló barackfa, amelyen sétám közben a tavaszt figyeltem, a sporttelep mögötti csatornán az őszi úszkáló levelek, a Tarján zsákutcája, melyen barátomhoz mentem, mártélyi Tisza-part, ahova volt tanítványaim vittek ki egyszer-kétszer... Vásárhely tanított meg rá, hogy irodalmunk, amennyiben adott, milyen felületes, mondhatnám importált képet adott a magyar vidéki városok legalább-is egy részük életéről. Az egyik, amit ezekre a városokra rákentek: a műveletlenség. Nos, nem igen hiszem, hogy az ország bármely más pontján, még az értelmiséget magába szívó Budapesten is ezer lélekre több művelt fő esett volna, mint Vásárhelyen, amikor én odakerültem."

(Részlet a Németh László „Sajkódi esték" cí mű kötetéből.)

MOK

Tornyai János

Acropeg teg a Munkácsy Céhben.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. M.Csal. 1935. márc.

H.D.K.

Tornyai János
festő

Halálának 25 évfordulóján úgy Budapesten, mint Hódmezővásárhelyen emlékkiállítását rendezték.

Pogány Ö. Gábor: Tornyai János emlékkiállítás
Művészet, 1962. június — 17 lap.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás.

Szelesi Zoltán: Emlékeres Károlyi Lajosra
Művészet, 1962. június – 18 lap

Tornyai János festő

M.D.K

„Juss" c. műve, „Bús magyar sors" c. alkotása, „Asszony a kecskével" (repro), „gemeskút" (repro)

Sumes: Az Alföld festője
Nők hasja, 1961. dec. 9 – 23 lep.

M.D.K.

Tornyai János

A Műcsarnok tavaszi tárlatán kiállitó müvészek arcképei között szerepel a müvész arcképe.

Szinházi Élet. Bp. 192o. május 23-29. IX. évf. 21. sz. 21. lap.

Tornyai János
festő

M.D.K.

„Gemeskut" c. képe, – Méltatás.

Bényi László: Alföldi festészetünk prágai bemutalója
Művészet, 1962. junius – 14 lap.

MDK

Tornyai János

Gémeskut, of.

Szivárvány, of.

Tájkép, of.

Képzőművészeti kiáll. Szeged. Muzeum. 1950. aug.

MDK

Tornyai János

Tájkép, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Tornyai János festőm.

Juliusi vihar, festm.

Müterem, "

Jajczay J: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultura
1933. máj. 5. 419-422 l.

Tornyai János

MDK

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc. 4.l.

Tornyai János MDK

A moszkvai Puskin muzeumban rendezett kiállitáson szereplő müvészek között volt, fenti müvész munkája is.

Esti Hirlap 86 sz. 1958. ápr. 13 2 old.

Tornyai János, festő

MDK

A 92 éves Lyka Károly tanulmányt írt róla.

–: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. ápr. 7.

Tornyai János, festő

M Dk

Képeinek másolatai kb. fél évig lesznek kiállítva.

–: A Műcsarnok kiállítása a Kun Béla iskolában

8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. okt. 17.

MDK

Tornyai [János festő]

(Mellékesen említve.)

Bögel József: Holló László gyűjteményes kiállítása a Műcsarnokban.

Alföld, Debrecen 1961. 2. sz. 74. l.

MDK

Tornyai János (festő)

Említve: „tragikus légkörű szegényparaszt drámái".

(Artner Tivadar [redacted] Holló László gyűjteményes kiállításáról írt beszámolójából.)

Bögel József: Holló László gyűjteményes kiállítása a Műcsarnokban. Alföld, Debrecen 1961. 2. sz. 71. l.

MDK

Tornyai [János festő]

(Mellékesen említve.)

Bögel József: Holló László gyűjteményes kiállítása a Műcsarnokban.
Alföld, Debrecen 1961. 2. sz. 71. l.

M.D.K.

Tornyai János
festő

Méltatás.

Fedor Ágnes: Mágneses föld és leanya
Nőh Lapja, 1961. jun. 17.

M.D.K.

Tornyai János

Festőművész.

Havas Lujza: A hét kiállitásai.

Népszava 1959. dec. 10. 4.old. 290. szám.

M.D.K.

Tornyai János

Festőművész.

havas: Az alföld művészete.
Népszava 1959.juni 8. 6.old. 158.szám.

TORNYAI

Fővárosi Képtár kiállitásáról
Oelmacher Anna cikke

Szabdság, 1948. április 27.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás.

Láncz Sándor: A IX. őszi tárlat Vásárhelyen
Élet és Irodalom, 1962. október 27 - 8 lap

M.D.K

Tornyai János
festő

Méltatás

Láncz Sándor: A IX. Őszi tárlat Vásárhelyen
Élet és Irodalom, 1962. október 27 — 8 lap

Tornyai [János], festő

MDK

Megemlíti a cikk.

Cs. M.: Holló László kiállítása a Műcsarnokban 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. febr. 8.

Tornyai MDK

nyitja meg a Mártélyra kiránduló festők sorát. Itt épiti "héttig nyögöm" házát. A huszas években szakad el Mártélytól. 15 évvel később élete végén vágyódik vissza.

Az öreg diófát számtalaonszor megfesti.

Dömötör János: Mártély a müvészetben.

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1962. jul. 11. 4. lap.

Tornyai János MDK

"Gémeskutja" is

szerepelt a kiállitáson.

Halász ANNA: Kiállitás a fővárosban. A magyar forradalmi művészet.
ELŐRE, KOLOZSVÁR. 1958. okt. 5.

Tornyai János MDK

festő

T.P.Látogatás a szentendrei művészek paradicsomában. Magyar Szó 1943. jun. 12.

Tornyay János festő M.N.K.

emlékiállitás a Magyar Nemzeti Galériában

Napló

Magyar Nemzet 1961. november 22. 4.1.

MDK

Tornyai János, festőm.
XIX.sz.

"Juss" /vázla t/.J.alul balra:Tornyai.
29 x 41 Lemezpapir

Köszörülés.	19 x 25	Rajz.
Szomszéd.	28 X 21	"
Aprószent.	21 x 16	"
Bza már.	15 x 22	"
Édesanyám.	22 x 13 1/2	

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.aukciója. Bp.1921.
Ka t. 31.l.

Tornyai János

MDK

Szerepel a Gyulán megnyuló kiállitáson

Kiállitások nyilnak megyeszerte.
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG. 1957. szept. 4.

Tornyai János MDK

képei szerepelnek
a gyulai városi tanács épületében megnyiló
"Alföldi Festőművészeti Kiállitás"-on.

Képzőművészeti kiállitások megyénkben.
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG. 1957. szept. 10.

MDK

Tornyay János

M. Mestermüvek kiáll. Szépmüvészet, 1941, 106. l.

MDK

Tornyai János

~~Varga N.L.: Gyarfás Jenő.~~ Szépmův. 1941. 5.sz.

115-129 l.

Tornyay Ján MDK

140. Tiszamenti er

KMT 1898/99. téli kiáll.

Tornyai

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1960 JUL 12

gép- és Kábelgyár használja fel.

— **A szentesi Koszta József Múzeumban** képzőművészeti kiállítást rendeznek, amelyen Tornyai Jánosnak, Hódmezővásárhely nagy festőművészének 30 alkotását mutatják be

MDK

Tornyai János

Svábhegyi részlet, lemezpapir

Vadász a tópartján, "

Ernst Muzeum aukciói. XXIX. 6o.l.

3/.

MDK

Tornyai János, festöm.

Érdemei elismeréséül szülövárosa holtig tartó szerkézszáz pengö évjáradékkal jutalmazza. Több müve a Szépm.Muz és a Föv.Képtár tulajdona. 1936 szept.havában hosszas betegség után elhunyt. /Részlet a szerzönek Beczkói Biró Henrik gyüjteményéröl irt és sajtó alatt lévö munkájából./

dr.Lázár Béla:

Magyar Mesterek. Tornyai János.

Müvészet. 1930. I.évf. 25.l.

Tornyai János, festőm.

1917-ben az Ernst Muzeumban ,1923-ban a Ny bp.-i Alkotás művészházban rendez többek között koll. kiállitást. 1933-ban a kis állami aranyérem ,1934-ben a Szinyei Társ. tájkép nagydijának nyertese.

dr.Lázár Béla:

Magyar Mesterk. Tornyai János.

Művészet. 1936. I.évf. 25.l.

MDK

Tornyai János

Artner T.: Mügyüjtők kincsei a Galériában. Népszabadság 1963. jul. 31.

Tornyay János festő M.D.K.

Medgyessy valahányszor elment Vásárhelyre megkerese Bercsényi c. képét.

László Gyula hozzászólása xxxx 64.1.

[illegible] alföldi festészet ,kérdései. Hmezővásárhel-

Tornyai János festő

/1896-1936/

M.D.K.

Szegényparaszt származásu.

Szülőhely Hódmezővásrhely.

Szentendrén is dolgozott . 1933-tól.

Gémeskut. 1910 körül. repr.

Genthon István : Magyar művészet a századforduló idején. 1 p. 1962. 28.29.1.

Tornyai János MDK

Csárdában, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Tornyay János MDK

A Mimi szalonja, olf.

Alföldi tanya, olf.vázlat

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

Tornyai János

Zárdaudvar, olf.

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

Tornyai János MDK

Menyecske a müteremben, repr.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

Tornyai János

festő

M.D.K

A Magyar Mesterek monografia sorozatában megjelent már hőtet

Pogány Ö. Gábor: Az Alföld a festészetben
Jászkunság, 1960. március. – 33 lap.

Tornyai János, festő MDh

Szentendrei interieur c. képe is látható a tárlaton.

-na: Műgyűjtők képei a Nemzeti Galériában

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jún. 29.

Tornyai János
festő-

M.D.Y

Méltatás.

Pagány Ö. Gábor: Déri Huber István
Műveriet, 1964. november - 16 lap.

MDK

Tornyay János

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz. 204.l.

MDK

Tornyai János, festőm.

341. Puszta. — olf.

Képzőm.Társ. 1907/8.téli kiáll. Kat. 45.l.

MDK

Tornyay János

Juss

Nagy Bercsényi Miklós

A Műcsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 80.l.

Tornyai János

Vihar előtt, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Tornyai János
festő

M.D.K.

Az 1906 os és 1910 es vándorkiállitáson részt vett.

Dr. Csadányi Guidó: Szolnoki művészek az 1910 es ...
Jászkunság, 1963. IX. évf. 2 szám - 78 lap

MDK

Tornyai János

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 12.1.

1/. MDK

Tornyai János, festőm.

Szivárvány. Repr.
Beczkói Biró Henrik gyüjt.-ből.

T.J.szül. 1869 jan.18.Bpesten és Párisban folytatta tanulmányait. 1904-ben a Ráth György-dijat kapja.1921-ben a Mücs. kitüntetőelismerésében részesül. 1909-től kiállító művész.

dr.Lázár Béla:

Magyar Mesterk. Tornyai János.

Müvészet. 1936. I.évf. 25.1.

Tornyai János MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

MDK

Tornyay János

Gazdátlan park.
Napsütés a parkban.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15.Műcsarnok. Kat. 6.1.

MDK

Tornyay János

Kis hotelszoba.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Marc.24-máj.15. Műcsarnok. Kat.12.1.

MDK

Tornyai János

Ködös őszi reggel, repr.

Késő esti napsugár, repr.

Művészet 1936. 27,28.l.

MDK

Tornyai János

Szivárvány, repr.

Édesanyám szobájában, repr.

Művészet 1936. 26,27.1.

MDK

Tornyai János (szül.1869)

2 db. Tájképek. Mindkettő jelezve lent jobbra : Tornyai. Fa. Mindegyik kép mérete 13x19.5

Ernst Muzeum aukciói. XXII. 53.1.

MDK

Tornyai János

A Szinyei Merse Pál Társaság tagjai 1940.

MDK

Tornyay János

Műteremben, repr.

Nemzeti képzőm. kiáll. 1933.

Tornyai János, festő

MTA

Az alföldi művészet egyik megteremtője.

Rózsa Gyula: Változó falu – változó művészet

9

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1964. nov. 27.

 M. D. K.

TORNYAI János festő"

„Csokorkötés" (1928)

„Mindennapi kenyerünket"

„Földkabátos asszony" (1932-1934)

„Szoba belseje" (1934) (rezr)

„Műteremben" (1933) /-

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945. Op. 1962. 418, 419.

-7-

TORNYAI János festő

Belami aranyérmet kap.

a KUT tagjául választja.

1934-ben elnyeri a Szinyei Társaság

nagydíját

50 éves festői jubileumán ünnepli

Hódmezővásárhely

Genthon-Németh-Végvári-Zádor:Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1962. 419.l.

- 5. -

de. D. K.

TORNYAI János festő

1933-34-ben a szentendrei művésztelepen töltött néhány hónapot.

virágcsendéletek,

szentendrei tartkrészletek

Lépcső Szentendrén (1932-1934 között)

./.

Genthon-Németh-Tégvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945. Bp. 1962. 418-419. l.

- 3 - M. D. K.

TORNYAI János festő

„Menyecske a műteremben" (1904)

„Édesanyám szobájában" (1905)

„Betyárszerelem" (1907)

„Csajmahúzás" (1906)

„Gémeskút" (1910 körül)

./.

Genthon-Németh-Ségvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945. Bp. 1962. 466. l.

 M. D. K.

TORNYAI János festő"

„Bús magyar sors, önéletrajz"
(1910 körül)

Nagy Bercsényi Miklós (repr.) 1908.

„Juss" (repr.) 1904

Pesten nehezen talál magára.

szöngű nyomora nehezíti folyamatos munkáját ./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945.
Bp. 1962. 416, 417, 418. l.

- 2 -

M.D.K.

TORNYAI Jonás festő

básárhelyi magányából Pestre költözik

básárhelyi szegényparasztok gyermeke.

Párizsban járt,

munkácsy jóindulattal van iránta

„Rákóczi Rodostóban" (1904)

./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.

Bk. 1962. 415-416

-1-

M. D. K.

TORNYAI János festő

(1896 – 1936)

Bereseny portré

A Szinyei Társaság tagja

k. n. alföldi festő"

/.

Genthon-Németh-Ágvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945.
Bp. 1958. 232, 238, 258, 259 ~~265~~, ~~267~~, 410, 415-419
420, 440, 467. 365, 367,

M.D.K.

Tornyay János

1.Szépm.Muz.Evk.1935.VII.185.1.

TORNYAI János festő M.D.K.

Emlékkiállitás müveiből a Galériában

Oelmacher Anna: Ma ötéves a Magyar Nemzeti Galéria
Magyar N emzet 1962. október 5. 4.1.

Tornyai János, festőm.
sz. 1869.

745. "Alföld" J.l.b.: Tornyai. Fa.
14 x 2o.
746. Boglyák. J.l.j.: Tornyai. "
14 x 2o.
747. Nyár. J.l.b.: Tornyai. "
14.5 x 2o.

Ernst Muzeum aukciói. XXVIII. 58.l.

MmK

Tornyay János, festőm.
sz.1869.

743. Alföldi táj ősszel. J.l.j.: Tornyai.
35 x 24. Lemezpapir.
744. "Esteledik". J.l.j.: Tornyai. Fa.
13 x 19.5.

Ernst Muzeum aukciói. XXVIII. 58.l.

MDK

Tornyai János, festőm.
sz.1869.

742. Őszi hangulat az Alföldön. J.l.j.: Tornyai.
16.5 x 23. Lemezpapír.

Ernst Muzeum aukciói.XXVIII. 57.l.

MDK

Tornyai János, festőm.
sz.1869.

625. 2 darab. Tájképek. Mindkettő jelezve lent jobbra: Tornyai. Fa.
62 Mindkettő mérete: 13 x 19.5.

Ernst Muzeum aukciói. XXII. 53.l.

MDK

Tornyai János

A Szépmüvészeti Muz. Évkönyve. VII.k. 182.o.

MDK

Tornyai János

Népszava, 1959. jul.8.
Az Alföld festészete

Tornyai János

Szerepel „A alföld a magyar festészetben" c. kiállítása

Vigilia, 1959, XI. n., 691 old.

Tornyai János

Bús magyar sors c. képe a Szolnoki magyei vándorkiállításon.

(emlitve)

Népszava, 1964. 6. szám, 35. l.

MDK

Tornyai János festőművész

A Szinyei Merse Pal Tars.évi rendes közgyülésén Tornyai Janos festőművészt rendes tagga választotta.

Magyar Művészet, 1935. 2.sz. 58.l.

Tornyai János

Élete utolsó évében Szentendrén dolgozott.

Virgilia, 1959, VIII. n., 500 old.

Tornyai János M.D.K.
festő

1904.-ben festette a Gusst és ezzel a Rath díjat nyeri el. 1907-ben elkészült a Bolyár szerelem. 1908-ban festette a Nagy Bercsényi Miklós festményét.

Galyasi Miklós: Tornyai János: Guss
Nüvészet, 1964. junius – 15 lap.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Állami szavajéreno és néhány kisebb díj után 1929-ben a „Barcelonai nagy díj" tulajdonosa lesz. Ötvenéves festői jubileuma alkalmával alapították a Tornyai Társaságot.

Galyasi Miklós: Tornyai János: Juss
Művészet, 1964. junius – 15 lap.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Nagy István idős barátja
volt Tornyai János

Solymár István: Nagy István emlékkiállítás Baján
Művészet, 1964. junius – 33 lap

Tornyai János
festő

M.D.K

„Magánosfa", „Gemeskút",
„Édesanyám szobája", a „Szi-
táló lány", „Csizmahúzás"
Bercsényi képe az egész magyar
élet elmondása.

Galgasi Miklós: Tornyai János: Juss
Művészet, 1964. junius – 15 lap.

Tornyay János festő

M.D.K.

müveiF a következő nppokon árverezik

Nagy képvásárlási kedv az őszi IV aukción

Magyar Nemzet 1961.

október 5.3.1.

TORNYAI JÁNOS

"E fiuból pap lesz". Ceruzarajz.
Olvasó öregember. Tollrajz.
Várakozás. Ceruzarajz.
Falusi utca. "

Magyar Studio: II.aukc: 56:oldal

TORNYAI JÁNOS

Kis fiu. Ceruzarajz.
Tengerihántás. Ceruzarajz.
Köszörülés. Ceruzarajz.
Aprószentek. "

TORNYAI JÁNOS /1869-1936/

Csizmahuzó. Olajf. 5ox64.

Árverési Közlöny 194o:okt:4:rendk:sz: 37:oldal
95:aukcio

Tornyai János, festő

A Nemzeti Galéria a közeljövőben Tornyai-kiállítást rendez.

-: A Magyar Nemzeti Galéria elvégzi terveit. 10.p

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. okt. 14.

TORNYAI János festő M.N.K.

Müvészetéről kisfilm készült

Napló
Magyar N emzet 1962. október 17. 4.1.

Tornyai János MDK

A pusztán, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Tornyai János

MDK

Füzes, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Tornyai János MDK

Vihar előtt, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Tornyai János, festő

MDH

Hódmezővásárhely képzőművészeti életéről készülő kisfilmen Tornyai János, Endre Béla és mások képeit láthatjuk.

–: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. febr. 3.

MDK

Tornyai János, festő

„A századelő indulnak pályájukon a hódmezővásárhelyi magyok: Rudnay Gyula s' Tornyai János is."

Artner Tivadar: Műgyűjtők kincsei a Galéria-ában S. l.

NÉPSZABADSÁG, Dr. 1963. júl. 31.

Tornyai János, festő MDH

Az Alföld festője.

Granasztói Pál: A kecskeméti szállodáról 7.1.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. aug. 11.

Tornyai János, festő

MDK

A nagy hódmezővásárhelyi festőművészről

Mészáros Márta Készít kisfilmet.

(b.t.): Lombhullástól aratásig. Varázstükör

2.1.

ESTI HIRLAP, Sp. 1962. márc. 23.

Tornyai János, festő M Dh

Csizmahúzás c. képe a Nemzeti Galé-
ria tulajdonába került.

—: Pigalle Ámora a Ligetben 2.1

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 3.

Tornyai János, festő MDK

Életéről, műveiről kisfilmet készített Mészáros Márta rendező. A film szövegét egy levéltöredék adja. Ebben Tornyai teljes képet ad életéről.

– : Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. ápr. 2.

Tornyai János MDK

Befagyott Tisza, olf.

Tájkép, olf.

Müteremben, olf.

Az édesanyám szobája, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

Tornyai János MDK

Aratók, olf.

Arcképtanulmány, olf.

Konyha belseje, olf.

Mári ás a kertben, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Tornyai János MDK

Szél a füzesben, olf.

Napraforgók, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Tornyai János, festőm.

3. A müterembe besüt a nap. Olf.

Szabad müvészek csoportja.
KMT 1915/16 téli kiáll. Kat. 31.1.

M.D.K.

TORNYAI János Jestő

Baráti körében tartozott Rudnay, Koszta, Pásztor János.

Egy kis zvisztizai vendéglőben hetenként összejöttek

ösv. Pásztor Jánosné: A „juss testője" és a szobrász jussa.

(Tisztelt hekkesztőnér!

Magyar Nemzet 1962. december 2. január 28. 10. l.

M.D.K.

Tornyai János

A Fővárosi Népmüvelési Központ Rákóczi-uti Szalonjában megnyitott "A magyar táj" c. kiállitással kapcsolatos beszámoló emliti meg a müvész nevét s alkotásairól megjegyzi: "...tanyai házai, fojtott hangulatai az alföldi szegények sorsára utalnak."
A mü cimét külön nem emliti a közlemény.

Pogány Ö. Gábor: A magyar táj
Szinház és Mozi. Bp. 1948. szept. 8. I. évf. 4 . sz.
20. l.

Tornyai János, festő

MDk

Márc. 25-én Tornyai János emlékkiállítása nyílik a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban.

–: Kulturális hírek 9.l

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. márc. 23. [Vidéki

Tornyai János
festő

M.D.K.

Csizmahurás című képe a
Galériába került.

~~[illegible]~~: Uj műkincsek a Galériában és a Szép művé-
Élet és Irodalom, 1962. márc 17 – 11 l. nete kiszerelnek

3

M.D.2

TORNYAI János festő

„Bús magyar sors"

Alföldi tájképek

NAGY-Bercsényi Miklós életnagyságú

figurája

Rákóczi Rodostóban

Dutka Mária: A " Juss" festője
Tornyai János emlékkiállitás a Nemzeti Galériában
Magyar Nemzet 1962. január 7. 8 .1.

1

M.D.

TORNYAI János festő

Halálának 25. évfordulóján kiállítás

Hódmezővásárhelyen született

Munkácsynál tanult

Dutka mária: A " Juss" festője
Tornyai János emlékkiállítás a Nemzeti Galériában
Magyar Nemzet 1962. január 7. 8 .1.

2

M.D.K.

TORNYAI János festő

Járt külföldön – Párizsban

Életének utolsó éveiben Szentendrén

festett

„Szentendrei éjjel"

Főműve a „Juss"

Dutka Mária: A " Juss" festője
Tornyai János emlékkiállitás a Nemzeti Galériában
Magyar Nemzet 1962. január 7. 8 .1.

K. D. K.

TORNYAI János festő

művei a kiállításon

Magyar képzőművészeti kiállítás a leningrádi Ermitázsban

Magyar Nemzet 1962. március 20. 4.l.

H.D.K.

TORNYAI János festő

Emlékkiállítása a Kódmezővásárhelyi

Tornyai János Múzeumban

Napló

Magyar Nemzet 1962. március 23. 4. l.

Tornyai János, festöm.

MD K

Az anyag legszebb darabjai négy művész alkotása.

/Vigil/: A Tamás/Tandlich/Galéria kiállitása./1o2
Nagyarság. 1938. nov.28. 2o.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Tornyai János

VILLAMOSGÉP

1964 MÁJ 9.

1021

Remekművek a művelődési házban

Magyar remekművek képzőművészeti kiállítás nyílik május 15-én a művelődési házban. A különleges kiállítás keretében láthatók lesznek többek között *Munkácsy Mihály, Paál László, Mednyánszky László, Szinnyei Merse Pál, Tornyai János, Koszta József, Székely Bertalan* és *Ferenczy Károly* s más nagy magyar mesterek alkotásainak művészi olaj másolatai. A kiállítás, melyet a Műcsarnok rendez, június 5-ig lesz látható az előcsarnokban.

helyeket feltölteni.

Tanfolyamaink 10 hónaposak. A hallgatók az iskolaév végén vizsgát tesznek, és a KGM, illetve a vasasszakszervezet által kiállított bizonyítványt kapnak. Haladó tanfolyamot végzett hallgatók a KGM területén a „Műszaki ügyintéző III."-ba besorolhatók. (KGM közlöny, 1959 nov. 13. sz.) Elsősorban szakmunkások, érettségizett fiatalok, műszaki dolgozók jelentkezését várjuk. A jelentkezéshez szb javaslat szükséges. Jelentkezéseket csak az alábbi he-

Tornyai János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 JUL 12

ESTI HIRLAP

Ma kad

□ A SZENTESI Koszta József Múzeumban képzőművészeti kiállítás nyílik, amelyen bemutatják Hódmezővásárhely nagy festőjének, Tornyai Jánosnak 30 alkotását.

lassza a pari ethoket és Kisi utódját.

Tornyai

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

K +28

Szerda, 1962. július 11.

4

1021

Mártély a művészetben

Egy kis Tisza menti község hatása a magyar képzőművészet XX. századi történetében

Vasárnap délelőtt szép számú közönség jelenlétében nyílt meg a mártélyi új iskolában a »Mártély a művészetben« c. kiállítás. Miután Varga József elvtárs, a községi tanács vb elnöke üdvözölte a vendégeket, Siklós János elvtárs, a megyei pártbizottság titkára mondott megnyitó beszédet. A fővárosból, Szegedről, Vásárhelyről és Szentesről érkezett vendégek ezután az üdülőtelepet keresték fel.

Művelődési politikánk jelentős célkitűzése, hogy a kultúra igazi értékei, köztük a képzőművészeti alkotások is minél szélesebb rétegekhez eljussanak. Ezt a feladatot szolgálják a művelődési intézményekben megrendezett képzőművészeti kiállítások, tárlatok. A mártélyi kiállítás sajátos módon szolgálja a képzőművészet és a tömegek kapcsolatának szélesítését akkor, amikor *a valóság és a művészi tükrözés együttes élményét* kívánja biztosítani. Mélyebb és maradandóbb az élmény, ha az ismert környezet, a naponta látott világ, kedves ismerősök jelennek meg a festményeken, rajzokon. A művész szeme és alkotó ereje segíti a tárlatlátogatót a külső világ, a táj és az ember mélyebb megismerésében, szépségének feltárásában. Ennek az élménynek széles körű kibontakozását az is segíti, hogy *a mártélyiakon kívül egy-egy nyáron több tízezer kiránduló és üdülő fordul meg a községben*, mely 1870 lakosával szerényen húzódik meg a Tisza Csongrád megyei szakaszának egyik holt ága mellett. Lakói döntő része földműveléssel, gyümölcstermesztéssel, néhányan pedig az ősi halászattal foglalkoznak. Alig van azonban még egy község, amelyik ilyen mélyen és jelentősen írta volna be nevét a magyar képzőművészet XX. századi történetébe, mint Mártély.

Azoknak a művészeknek hosszú és jelentős sorát, akik itt alkottak és akiknek műveiben gazdag változatosságban tükröződik a mártélyi táj, *Tornyai* nyitja meg, aki a Hódmezővásárhelytől 10 km-re fekvő, nyugodt víztükrű, csavart törzsű öreg fűzfáktól övezett mártélyi Tiszát kedves kirándulóhelyeként gyakran kereste fel, a vásárhelyi művészkolónia többi tagjával: *Rudnay*val, *Pásztor* Jánossal, *Endre* Bélával együtt. Tornyai később, élete egyetlen vagyonaként megépíti Mártélyon „hóttig nyögöm" házát. Nemcsak szívesen jár ide, hanem ami számunkra legfontosabb, alkot is itt. Sokszor keresi fel és számtalanszor festi meg a magánosan álló öreg diófát az év minden szakában, az ártéri erdő őszi-téli lilásbarnáit és a havas-jeges, befagyott Tisza nyugalmát. Tornyai a 20-as években szakad el Mártélytól és majd csak 15 évvel később, élete utolsó hónapjainak meg nem valósult álmaként tör fel nagy erővel a mártélyi naplemente látásának vágya.

Tornyai hű barátja és festőtársa, Endre Béla számára Mártély lesz és marad élete „nagy szerelme", és életműve döntő része. A Tornyai által inkább távolról szemlélt erdőbe Endre Béla bemegy, lággyá oldja ecsetjével a fűzfák belső világát és a töltés rampáját is. Itt hal meg a friss hajnalra várva 1928. augusztus 12-én. Hazatérését *Darvassy* István — Mártélyra harminchét nyáron át visszatérő barátja — festi meg dokumentum-jellegű művében. Darvassy István művészetében a holt ág kanyarjának nagy realitással festett vízparti tája mellett megjelenik a mártélyi ember is, elsősorban a vízenjáró ember, a halász munkában, hálóhúzás közben és a munkából való hazatérés nyugalmában is.

Rudnay Gyula is gyakran megfordul Mártélyon, növendékeit is több éven át hozza ide. Rudnay esetében azonban ennek a tájjal és emberekkel megvalósult kapcsolatnak nincs közvetlen tematikus tükrözése műveiben.

Rudnay több éven át itt járt tanítványai között találjuk *Barcsay* Jenőt, *Kántor* Andort, *Pekáry* Istvánt, *Frank* Frigyest is. Műveikben azonban inkább eseti, vázlat- és tanulmányjellegű Mártély megjelenése. Ittartózkodásuk idejének jelentős részét a helyiek vendégszeretete töltötte ki. Rudnay némi keserűséggel állapította meg, mikor az itt töltött két hét elteltével megnézte a „termést", hogy „*persze, gondolhattam volna, több lesz itt a társasági élet, mint a munka!*"

A két világháború között hosszabb időt töltenek itt *Pogány* Ferenc és *Burkász* Lajos is, az előbbi a táj festői folthatásait, az utóbbi a részletek pontos megoldását keresve.

A felszabadulás után új lendületet vesz a vásárhelyi képzőművészeti élet és vele együtt gazdagon, nagy erővel jelenik meg a dél-alföldi táj e sajátos szigete: Mártély is a művekben. *Tehetséges fiatalok egész serege kötődik a városba és követi a Mártélylyal való ismerkedésben, Mártély szeretetében a nagy alföldi mesterek hagyományát.* A szomszédos Vásárhelyen élők mellett a fővárosi művészeinek találkozását teszi lehetővé az a fontos döntés, melynek eredményeként *1957-ben művésztelep létesül Mártélyon.*

Egész oldalt foglalna el azoknak a művészeknek a felsorolása, akik megfordultak, hosszabb-rövidebb időt töltöttek Mártélyon. Erre a felsorolásra itt nincs lehetőség, de nem is mondana sokat. A szűk keretek csak azoknak a megemlítését teszik lehetővé, akiknek az életművében jelentős helyet foglal el és művek sorában jelentkezik Mártély.

Mártély ma élő legjobb fővárosi barátjaként tér vissza évről évre *Novotny* Emil Róbert, és színes, gazdag áradásban jeleníti meg vásznain a mártélyi táj számos kedves részletét és szűkebb környezetét, a művésztelepet.

Kajári Gyula életművének túlnyomó része kapcsolódik Mártélyhoz. A görcsös architektúrája fűzfák mellett grafikáiban munka és gondbarázdálta parasztarcokkal találkozunk, akik kivétel nélkül jó barátai, és akiket mély együttérzéssel ábrázol.

Milyen változatos ez a világ az alkotásban: *Almási* Gyula az ártér füves tisztásának napfényben fürdő sárgái és pasztellzöldjei ragadják meg, *Németh* Józsefet a hangulati elemek és a táj festőien egyszerűsített, sajátos dekorativitása vonzzák. *Kohán* György tanyaudvara csupa feszültség és erő. *Gacs* Gábor a mártélyi strand színei mellett a táj szerkezeti elemeit hangsúlyozza dinamikus grafikájában. *Kurucz* D. István ecsetje a tágas, széles horizontot tárja elénk, *Füstös* Zoltán csónakjai az őszi füzes színeit tükrözik.

Nagyon is hiányos ez a felsorolás, hiszen *Redő* Ferenc, *Vörös* Rozália és a magyar művészet fiatal gárdájának legjobbjai, *Ovári*, *Aczél*, *Vecsési*, *Szurcsik*, *Patay* és még sokan mások, szintén hozzájárultak a mártélyi művészet gazdagodásához. Öröm, hogy mellettük ott sorakoznak az itt élő, alig 20 évesek: *Lelkes* István, *Erdős* Péter is.

Mártély elsődlegesen festői téma ugyan, de *Szabó* Iván szobrászi vénája más műfajban is megtalálja művészi megformálását. Domborműveiben a strandélet mozgalmassága és az erdő idilli, lírai hangulatának nyugalma találkoznak.

A kiállítás rendezése nem törekedett és nem is törekedhetett művészettörténeti teljességre. Ezt nem tette lehetővé a rendelkezésre álló hely sem, de *gátolta egyes műgyűjtők részéről a falusi kiállítás iránt még ma is élő indokolatlan bizalmatlanság* is. A cél nem is a teljesség, hanem a már említett művelődéspolitikai eredmény elérése érdekében a lehető változatosság biztosítása volt úgy, hogy csak azok a művek kerüljenek kiállításra, amelyeknél magukban a művekben közvetlenül tükröződik Mártély.

A valóság és a művészet találkozásának sajátos megvalósításaként került megrendezésre ez a kiállítás. A rendezők szeretnék remélni, hogy *a mártélyiak, továbbá a nagyszámú kiránduló és üdülő számára egyaránt a művészethez való közelebb kerülés, a művészi öröm élményét fogja nyújtani*, és akkor nem volt hiábavaló sem az anyagi áldozat, sem a fáradozás.

Dömötör János

Minden körülmények között biztosítani kell a balesetveszély-mentes munkakörülményeket

A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsának felhívása

Kedden délelőtt rendkívüli ülést tartott Szegeden a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa. Az ülésen több napirendi pont szerepelt. Elsőnek *Kókai* József, az elnökség tagja ismertette az MSZMP Csongrád megyei bizottságának határozatát a szakszervezetek tömegbefolyásáról és szervezeti életéről. Ezután a munkásosztály szövetségi politikájának kérdéseiről *Hoffmann* Márton SZMT-titkár tartott beszámolót, majd *Kiss* László, a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa munkavédelmi felügyelőségének vezetője tájékoztatta az ülés résztvevőit a munkás- és balesetvédelem alakulásáról. A többi között elmondotta, hogy az utóbbi időben újabb tragikus balesetek történtek Csongrád megyében. A halálos balesetek száma 13-ra emelkedett.

A beszámoló után határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa forduljon felhívással a megye dolgozóihoz a munkásvédelem javításáért.

A felhivás a többi között kimondja:

Népgazdaságunk fejlődésével egyidőben jelentős eredményeket értünk el a munkakörülmények javításában. A párt, a szakszervezet javaslatára hozott kormányintézkedések és a bontakozó nevelőmunka hatására javulás tapasztalható az üzemekben, az építkezéseken, a mezőgazdaságban és minden más területen a dolgozók testi épségének és egészségének védelméért.

Csongrád megyében azonban az év első felében az üzemi balesetek száma nem csökkent, sőt a halálos balesetek száma az utóbbi hónapokban emelkedett.

Ezért a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa felhívja a szervezett dolgozókat, hogy a közösség erejével óvják a legdrágábbat, az emberi életet, az egészséget. Fogjanak össze és követeljék meg mindenkitől, a gazdasági vezetőktől és a termelésben résztvevő munkásoktól egyaránt, hogy szerezzenek érvényt a munkásvédelmi jogszabályoknak, tartsák be az óvó rendszabályokat. Társadalmunknak van lehetősége megszüntetni a munkapadoknál leselkedő veszélyt és elejét venni a családokat, hozzátartozókat, barátokat gyászba borító tragédiáknak.

Átérezve a felelősséget a kialakult helyzetért, a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa felszólítja az egyes szakszervezetek megyei bizottságait, az alapszervezeti bizottságokat, hogy a SZOT X. ülése határozata érvényesítéseként

a most következő időben különösen nagy gonddal foglalkozzanak a munkásvédelmi ellenőrzéssel és a munkavédelmi felvilágosító tevékenységgel.

Az SZMT külön felkéri a munkásvédelmi őrségeket, hogy éberen vigyázzanak minden műszakban, minden üzemrészben, munkahelyen. Jelentsenek minden baleseti veszélyforrást, adjanak tanácsot dolgozóiknak, hogyan kell biztonságosabban dolgozni.

Lépjenek fel azokkal szemben, akik veszélyeztetik saját maguk, vagy mások testi épségét, egészségét.

Mivel az építőiparban és a mezőgazdaságban különösen emelkedett a balesetek száma, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Szakszervezetnek, valamint a Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezetének megyei bizottságai különösen nagy gonddal foglalkozzanak a munkásvédelemmel. A gazdasági vezetők, műszaki vezetők, biztonsági megbízottak, a társadalmi munkavédelmi felügyelők az SZMT munkavédelmi csoportjával

közösen határozzák meg a legfontosabb tennivalókat a balesetek számának csökkentésére.

Érjék el, hogy az építkezéseken a különösen veszélyes helyeken, például az állványokon a munkakezdés előtt feltétlenül ellenőrizzék az óvórendszabályok megtartását. Az Építők Szakszervezetének megyei bizottsága kiváló szakemberekből hozzon létre külön társadalmi bizottságot, amely csupán az óvórendszabályok érvényesítésével foglalkozik, és a helyszini tapasztalatok alapján szabja meg a tennivalókat az egész iparágban.

A MEDOSZ társadalmi munkavédelmi bizottsága

különösen most, az aratás idején szervezze meg az ellenőrzést az állami gazdaságokban és gépállomásokon.

Az erőgépek mellett fordítsanak nagy gondot a szállítóeszközökre is, mert az utóbbi időben szaporodott a balesetek száma a vontatókon és más járműveken.

Szükséges, hogy a szervezett dolgozók

segítsék a termelőszövetkezeteket

a munka és egészségvédelem terén. Az ipari üzemek küldjenek ki munkavédelmi szakembereket is az általuk támogatott termelőszövetkezetekbe, akik a helyszínen adjanak tanácsot az óvó rendszabályok betartására. Az állami gazdaságok és gépállomások szakszervezeti bizottságai, a területükhöz közel eső termelőszövetkezeteket segítsék elsősorban a munka- és egészségvédelemben.

A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsának munkavédelmi csoportja a jövőben

még következetesebben lépjen fel

a munka- és egészségvédelmi előírások megszegőivel szemben, szigorúbban vonja felelősségre mindazokat, akik a rájuk bízott területen felelősek a munkásvédelmi és egészségvédelmi szabályokért.

A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa meg van győződve arról, hogy a társadalmi összefogás e téren is eredményességre vezet. A szervezett dolgozók öntudatos fellépése megóvja a veszélytől azokat, akik odaadóan dolgoznak, küzdenek életünk gazdagításáért, szépítéséért.

Egyes boltok és vendéglátó helyek nyári nyitvatartásáról

Ellenőrzések során tapasztalták, hogy a mezőgazdasági területeken, falvakban és községekben levő boltok, vendéglátó helyek egy része nem megfelelő időben árutasítása kimondja, hogy a nyári mezőgazdasági munkák alatt fokozottan szükséges a közületi cikkeket árusító falusi és községi boltok, vendéglátó helyek árut hangolni a boltok és a vendéglátó helyek nyitvatartási idejét, hogy a lehetőségekhez képest egész nap, de minden esetben a kora reggeli és a késő esti órákban hozzájuthasson a lakosság a legfontosabb élelmiszerekhez, közszükségleti cikkekhez, vendéglátóipari árukhoz, ételekhez és italokhoz.

Az olyan helyeken, ahol több azonos jellegű bolt van, lépcsőzetes nyitással, illetve zárással kell biztosítani a folyamatos ellátást. Az olyan községekben viszont, ahol ez nem oldható meg, arra kell törekedni, hogy osztott nyitvatartási időben, kora reggel és késő este álljon a bolt a vásárlók rendelkezésére. Ha a lakosság igényeinek kielégítése szükségessé teszi, a KPVDSZ illetékes területi szervével egyetértésben, kizárólag a nyári mezőgazdasági munkák időszakában, 12 órás időtartamot meghaladó, osztott nyitvatartást is el lehet rendelni.

A boltok és vendéglátó helyek nyitvatartási idejét a járási, illetve a járási jogú városi tanácsok kereskedelmi osztályai állapítják meg.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Tornyai János

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

1965 JAN 23.

Új képek a Tornyai Múzeumban

Több új, értékes képpel gazdagodott a közelmúltban a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum. A XI. Képzőművészeti Aukción vásárolták meg Tornyai János „Ruhateregetés" című, ritka tematikájú képét. Nemrég került a múzeum tulajdonába Endre Béla „Hamvas Tisza" és Pogány Ferenc „Táj lovakkal" című alkotása is, valamint egy nagy méretű Tornyai olajvázlat.

(Felgyő, Tanya: 288.) és Georgiádes Ilona (Móricz Zsigmond u. 14.).

Meghalt: Klúcsai Imre 2

VASARH

Született: Kovács Ferenc és Rácz Lídiának (Béla cigány u. 9.) Ildikó; Orovecz József és Szántai Emíliának (Benőfi u. 2/a.) Tibor; Kisspál Sándor és Csonka Teréziának (Vorcsilov u. 9.) Beatrix; Bozai

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285
Tornyai
Somogyi Néplap, Kaposvár
1956 AUG 26

A kaposvári Tornyai-kiállítás egyik tanulsága:

610 *indítsuk meg az országrészek kulturális cseréjét!*

A VIRÁGOK VÁROSÁBAN a közelmúltban mélytónusú, melegszürke plakát hívta az érdeklődőket a múzeumba, a Tornyai-kiállításra. Errefelé eddig Rippl-Rónai József képei jelentették az új magyar festészetet.

Mindjárt az első napokban néhány száz látogató jelezte megnövekedett érdeklődést. Minden kaposvári érezte: ki kell lépnie a szűk provincializmusból, a dunántúli kék dombok mögül ki kell merészkednie a levegősebb Alföldre, a végtelen síkság világába. Tornyai János művészete a merészebb, szélesebb perspektívát, az alföldi élet sűrített drámaiságát hozta el ide, a higgadtabb Dunántúlra.

Amikor a tárlaton a látogatók közé vegyültem, először arra voltam kíváncsi, hogy melyik Tornyai-kép foglalkoztatja az embereket leginkább. Az első teremben, a tájképek közül »A téli táj« című művét nézegetik a legtöbben. Téli táj emberrel — ez lenne a kép teljes címe. Egy magányos emberrel a magányos, kihalt puszta. Ady és Kiss Lajos neve vágódik hirtelen az eszembe. Ilyen az Ady megénekelte »magyar ugar« is, ilyen kihalt, ilyen kietlen és reménytelen. És itt ez az emberi alak? Kiss Lajos szegény emberei közül ez az egyik, és mégis sokezredmagát jelenti, a sok ezer alföldi agrárproletárt. Csoda-e, ha ebben a társadalmi kietlenségben a századvégen kirobbant a Szántó Kovács-féle agrárforrongás? — jegyzi meg itt mellettem egy középiskolai tanár kollégám.

A következő termekben az alföldi népélet egy-egy jellegzetes mozzanatát vetíti elénk Tornyai. »A hurkatöltők« és »A csizmahúzás« c. képe markáns vonalaival, a »Juss« c. vázlata pedig drámaiságával ragadta meg a nézőket. A komor hangulatú, szélestávlatú, nagylélegzetű alföldi témákról most egy kissé a dunántúli hangulatnak jobban megfelelő képekhez érünk. A »Szentendrei parkrészletek« üde színei, a világdíjat nyert »Csokorkötöző« kellemessége e táj hangulatába ringatnak bennünket.

A KÖRÜLÖTTEM ELHANGZÓ és a vendégkönyvből kiolvasott nyilatkozatok egyformán nagy elragadtatásról beszélnek. — Miért csak most mutatják be nekünk ezt a nagy, modern gondolkodású és ugyanakkor közérthető művészt? — Igazi művészet, modern, merész utak! — Ilyen és efféle sorokkal és mondatokkal találkoztam mindenütt.

— Kár, hogy többi képét nem láthatjuk — kesergi az egyik látogató.

— Hát igen! — jegyzem meg nyomban. A »Bús magyar sors«, a »Juss«, a »Bercsényi« és az »Édesanyám« c. képei olyan művei, csak úgy hirtelenében említve, hogy érdemes lenne elmenni a messzi Vásárhelyre.

A kiállításról elmenőben elgondolkoztam: Milyen kevéssé is ismeri az egyik országrész a másikat! Hódmezővásárhelyről, Tornyai hazájáról itt Dunántúlon nagyon keveset tudnak. Szép, ha érdeklődésük ereje és tudásuk sugara Szegedig elér. Vásárhelyről csak azt tudják, hogy az a hosszúnevű város ott a Maros és a Tisza szögében, meg hogy malomiparáról híres. De hogy Tornyai János, Pásztor János és Endre Béla művészi forradalma idején maga Ady »paraszt Párizs«-ként tisztelte, éppen eredeti szellemisége, művészeinek sodróerejű, lendületes művészete miatt — azt itt kevesen tudják, de kiállítás után talán már sejtik.

TÁJAK ÉS EMBEREK, de messze is estek egymástól! — Ha, mondjuk, a dunántúli ember útrakél, egy kis országjárásra indul, még Budapestig csak elér, de tovább már nem nagyon jut. Itt kielégül látnivágyása, meg talán a pénztárcája is kimerül. Talán az iskolai kirándulók merészkednek tovább Pestnél. De ezek is inkább Eger és a Felvidék felé kanyarodnak el. Az Alföld általában nem valami rangos hely utazás, kirándulás szempontjából. Nézzük csak meg, hány tanulmányi kirándulást, vagy filléres vonatot vezettek az Alföldre? Nagyon keveset.

A kaposvári Tornyai-kiállítás egyik nagy tanulsága: Indítsuk el minél előbb az országrészek kulturális cseréjét! Akkor a tájak és emberek is közelebb kerülnek egymáshoz. Hogyan is induljon meg ez a folyamat? Hogy a kaposvári és a vásárhelyi példánál maradjak, a kaposvári kiállítás után tartsanak egy Juhász Gyula-estet, később ismerkedjenek meg Tömörkény és Móra művészetével. Majd később nem lenne helytelen egy ilyen kiállítás sem: Az Alföld képekben és versekben. A legszebb Tornyai, Koszta, Fényes, Mednyánszky és Endre képek mellé a legjellegzetesebb Petőfi, Ady és Juhász Gyula sorok kerülnének. Ugyancsak ezen a kiállításon mutathatnánk be a híres alföldi majolikát is.

E kulturális csere útján nagyon helyes, hogy Tornyai műveit Pécsre is elviszik, de jónak látnánk azt is, ha kaposváriak elküldenék Vásárhelyre meg Szegedre Rippl-Rónai képeit. Nem lenne helytelen ugyanakkor a legszebb dunántúli versekből, tájleírásokból egy irodalmi estet rendezni, ahol mellesleg néhány karádi nóta, népdal is felcsendülhetne.

INDULJON MEG tehát ilyesfajta kulturális csere az országrészek között. S ekkor majd spontán irányulna a tanulmányi kirándulások érdeklődése is a szomszédos tájak felé. Talán majd a filléres vonatok közül is akad egy-kettő, amelyik művelődési vonat lesz és irányát az Alföld felé veszi.

Dr. Almásy György
gimn. ig., a TTIT tabi szervezetének titkára

A PARTI KÖVEKEN

Mind a barnára pörkölt hátak és piruló orrok, mind az ezerszínű vízfodrokon táncoló napfény, oly megszokott látvány a a balatoni mólókon, gátakon, partvédő köveken üldögélő horgászok mindig népesebb hada. Csodálom őket, mert iszonyodom a tartós, csendes mozdulatlanságtól (ezért nem sakkozom és nem horgászok). Mint nagy piros kövek tartozékai, hosszú sorban üldögélnek a világ e legoptimistább gilisztaúsztatói. Van köztük, ki hónapok óta nem fogott egyebet, mint botja végét, mégis minden hajnalon »kapás« reményében indul és nem csügged, bizakodik akkor is, mikor üres tarisznyájába már a sárga hold nevet bele és kukacosdoboza tetején a csillagok fénye táncol. Éjszakánként verejtékes álmokban ötven kilós harcsákkal harcolnak. Varázslók, kiknek egy nap elegendő ahhoz, hogy a negyedkilós keszeg kétkilós ponttyá növekedjék (persze csak meséik szövegében). A legdemokratikusabb társaság. Saját szememmel láttam, mikor legnagyobb trösztünk igazgatója száguldva sietett meritőhálójával egy vájárhoz, mikor peregni kezdett annak orsójáról a fehér fonal. Vagy egy másik esetben egy minisztériumi osztályvezető segítőkészen kikapta a botot hivatalsegédjük kezéből és segített »fárasztani« egy legalább negyedkilós halat. A legimponálóbb azonban vigasztaló készségük. Mennél nagyobb a halaszály, annál nagyobb egykori fogásokról mesélgetnek egymásnak. Én most nem a nagyot mondó horgászok közismert figurájáról akarok szólni, hanem egyetlen egy hórihorgas ismeretlenről, akire a fonyódligeti partvédő kőtöltésen figyeltem fel.

A pirosan kelő hajnali nap gyenge fénye minden reggel az ő vékony alakján botlott meg, de a késő este sötétje is ott találta viharlámpája gyenge fényébe burkolva a gát hegyes kövein. A kíváncsiság vitt mellé je. Tudni akartam, eszik-e, alszik-e, és egyáltalán ki ő.

Már egy órát álldogáltam mellette, mikor felnézett a vízről és csendesen megkérdezte: »Maga is?« Erre az eléggé világos kérdésre óvatosságból nemmel válaszoltam, pedig igent is bólinthattam volna. A hatást nem tudtam leolvasni arcáról, mert olyan egykedvűen fimelt a vízre, mint az a hal, amely már félórát szárazon töltött.

Hamarosan rájöttem, hogy nem akármilyen, hanem éppen egy sztahanovista horgász mellé szegődtem. Mindkét kezével horgászott. Egyik kezében tartotta horgászbotját, másik kezében égnekálló mutatóujjára csavarva a zsinórt. Mikor észrevette, hogy ujjára csodálkozom, elmagyarázta, hogy a zsinór végén egy jeneken fekvő horog van, és ujja a legkisebb rezdülést, a legkisebb hal legapróbb harapását is megérzi, akkor már nincs más feladat, mint berántani a horgot, fárasztani és kiemelni. Büszkén rezegtette nagyszerű ujjait.

Hosszú, unalmas csend következett, csak a kövekhez csapódó hullámok altató muzsikája bágyasztott. Besötétedett, a horgász meggyújtotta viharlámpáját. Abban a tévhitben éltem eddig, hogy a fény elriasztja a halakat. Mesterem elmagyarázta, hogy »a hal érdeklődő természetű, vonzza a fény, kandi, mint maga.« Ezúton érdeklődöm a horgásztársadalomtól, hogy különleges berkeikben sértés-e, ha valakit halhoz hasonlítanak. (Női vélemények ez alkalommal mellőzendők.)

A horgász panaszos sóhaja törte meg a csendet. Úgy látszik, a horgászok sem mind boldogok. Panaszkodni kezdett: »Két nagy baj van itt...« Azt hittem, most a személyi kultusz okozta károkról és a citromhiányról hallok. De nem! »Két nagy hiba van... ezek... meg azok.« Kezével a kései fürdőzőkre mutatott, majd kinyújtott karját ívben vitte a Halásztelep felé. »Azok ott lehalásszák a Balatont, ezek meg elzavarják a maradékot... Már a párt is felfigyelt a mi bajunkra«. Belenyúlt, magára terített viharkabátja zsebébe, kivette a Szabad Nép egyik gyűrött, ázott számát, és a lámpa halvány fényénél olvasni kezdett egy tintával aláhúzott szakaszt a »Gazdát keres a Balaton« című cikkből: »Sok gondról, tennivalóról szóltunk. S ha ehhez hozzászámítjuk azt, amire nem tértünk ki részletesen... az erősen megfogyatkozott halállomány szaporítására...« Megállt a felolvasásában, aztán ellentmondást nem tűrő, határozott hangon kijelentette, hogy »nincs hal!«

Még jóformán be sem fejezte mondatát, amikor pár lépésnyire tőlünk egy idősebb horgász jókora halat rántott a szárazra. Az ezüstös test kétségbeesetten ficánkolt a sárga hold fényében. Az én horgászom elrestellte magát, zavartan feszengett, de kivágta magát: »Ez egy reakciós alak. Ez már csak azért is fog valamit, hogy ne legyen igaza a Szabad Népnek.«

Ha nem igazat szóltam, ha képzelődés volt, amit elmeséltem, bocsssák meg nekem, nem vagyok hazudós, csak több órát töltöttem horgászok társaságában.

Kellner Béla

Kormányzatunk a lakosság fa-

Falvaszünk kőműveseket állan-

A NEMZETI GALÉRIÁBAN

Tornyai János

a közelmúltban nyitották meg A XX. század magyar festészete kiállítást. A kiállítás termeiben az újkori magyar piktúra reprezentánsainak válogatott alkotásai kaptak helyet Deák-Ébnertől Koszta Józsefig, a nagybányai festőtelep művészeitől, a szolnokiakon keresztül Dési-Huberig, Derkovitsig. A kiállítás még nem végleges, mert a korszak anyagának kiváló alkotásai jelenleg négy külföldi kiállításon szerepelnek: a Magyar forradalmi művészet kiállítása részeként a Szovjetunióban, ezenkívül a brüsszeli világkiállítás képzőművészeti csarnokában, a velencei Biennálén és Antwerpenben.

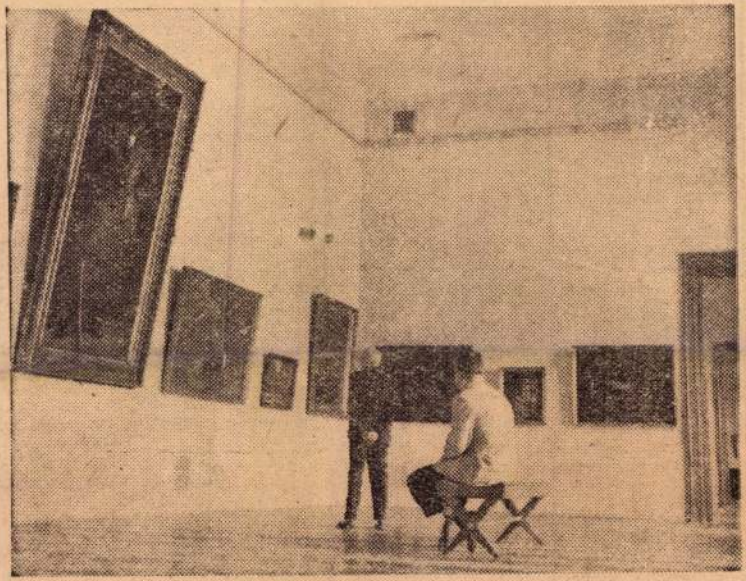

Látogatók a Tornyai János alkotásait bemutató teremben.

Népszabadság XVII. 125. 1958. V. 28.

lyos és autógénhegesztő szakmunkásokat. Pest megyei Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat, Bp., XIII., Forgách u. 9/a.

Felveszünk

épületbádogos

és tetőfedő

IPARI TANULÓKAT

budapesti, Pest környéki és vidéki lakosokat (vidékieknek szállást és ellátást adunk), 14—16 éves korig. Nyolc általános iskola sikeres elvégzése kötelező. Az ipari tanulóidő mindkét szakmában két év. Jelentkezés: É. M. Tetőfedő és Szigetelő Vállalat Budapest. V., Báthory utca 12. II. emelet. június 15-ig személyesen. Felvételi vizsga és orvosi vizsgálat augusztus 13—15 között lesz.

vagy garzonra, ráfizetéssel, lehetőleg Budán. Érdeklődés du. 5—7-ig. Dékányné, XI., Bartók Béla u. 9. I. 4.

Összeköltözők! Bajcsy-Zsilinszky úton 2 szoba hallos, összkomfortos, erkélyes lakást cserélünk szoba hallos, plusz egy főbérleti lakásért. Telefon: 118—287. Tolnainé, ½3-tól 5 óráig.

Elcserélek kisméretű szoba, konyha, kamrát kétszobásra megegyezés szerint. Kovács Gyula, VII., Kertész u. 22. II.

2x1 szoba, konyhás, kamrás lakást adok, egyik gázos, kérek 2 szoba összkomfortost. Megbeszélés este 6—8-ig. VII. ker. Thököly út 30. III. 31. Ambrus.

Elcserélném! Két szoba, konyha, kamrás, gázos, II. házfelügyelői lakásom kisebbre. IX., Szamuely u. 43. fszt. 6.

Elcserélem két szoba konyha, utcai lakásomat X., Bánya u. 2. fszt. 17 (víz, villany, gáz van) hasonlóval, de lehet 1 szoba összkomfortos is a XI. kerületben. Érdeklődni köznap egész nap. Telefon: 258—015. vasár- és ünnepnap a helyszínen

összkomfortos lakást zugló félkomfortosért. „Előnyös megegyezéssel 27 857" jeligére, Felszabadulás téri hirdetőbe.

Elcserélném 2 szoba, összkomfortos lakásomat 1 garzon és 1 szoba, konyha, kamrás lakásért. Megtekinthető vasárnap 9—11-ig, hétköznap du. 4—7-ig, V., Tükör u. 5. IV. 4. lift.

Elcserélném földszintes, szoba, hall, komfortos, utcai, főbérleti lakásomat komfortos, jól jövedelmező, liftes házfelügyelőségért megegyezés szerint. Megtekinthető 12-től 15-ig, VI., Rudas László 49, fszt. 5.

Elcserélném IX. ker. Drégely u. 16. II. em. 43. alatt levő szoba, konyha, kamrás lakásomat házfelügyelősége. Érdeklődni 8—12-ig.

Győri 2 szoba, hálófülke, összkomfortos lakást cserélnék pesti hasonlóra megegyezéssel. 359—960/237 mellék. Baloghné 8—5-ig.

Ujpest kertváros legszebb részén, szoba, konyha, kamrás háztartási áramos lakásom elcserélném II., XII. kerületben hasonlóért, vagy nagyobbért. Telefon: 221—114.

deklődni: 165 mellék láné.

Gyermekte par július cember 31-i üres szobá 166—440/24 Molnár.

Miskolci, utcai, e kétszobás, fortos laká cserélném vagy egysz dapestivel. felvilágosít pest, 119—1

Kertes zugl ba, össz villalakáson rélném belterületen letig 70 679" Felszabadul hirdetőbe.

É. M. dol gyelem! nénk a XI. úton levő járatú, 2 központi autógeizeres fekésű la Kérünk ér 1 szobás, k vagy garzo félkomforto leti lakást. 8—4-ig. 458—492.

Elcserélném méretű üzl gemet főbé ba konyhá csak szobár Megtekinthe —7-ig. Buda Sobieski Já

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292
Tornyai János
CSONGRÁDMEGYEI
HIRLAP
1957 OKT 8
8(1)
(Szám: 1957. okt. 6.
Tornyai)

Az alföldi képzőművészet nagy ünnepe

Megnyílt az állandó Tornyai—Medgyessy-kiállítás és a IV. őszi tárlat

A Csongrád megyei ünnepi hetek keretében sorrakerülő vásárhelyi napok vasárnapi megnyitása az Alföld képzőművészetének volt nagy ünnepe. A délelőtt folyamán nyílt meg a Petőfi Művelődési Házban az állandó Tornyai—Medgyessy-kiállítás, majd ezt követően a Tornyai Múzeumban a IV. vásárhelyi őszi tárlat a múzeum és a Műcsarnok közös rendezésében. A két esemény megmozgatta képzőművészetünk legkiválóbb képviselőit, akik ez alkalomból Vásárhelyre látogattak és részt vettek az alföldi képzőművészet nagy ünnepén. Részt vett az állandó Tornyai—Medgyessy kiállítás megnyitásán az ősz mester, *Medgyessy* Ferenc Kossuth-díjas szobrászművész, aki 28 szobrának sokszorosítási jogát adta tisztelete jeléül Vásárhelynek. Megható volt az a szeretet, amellyel a fiatalabb művésznemzedék körülvette a mindenki Feri bácsiját, akinek olyan nagy érdemei vannak a város képzőművészeti életének megteremtésében. A tárlatok megnyitásán ott láttuk *Mihályfi* Ernő miniszterhelyettest, Jan *Swirzinsky* lengyel festőművészt, aki jelenleg magyarországi tanulmányúton van. Mint régi kedves ismerősökként láttuk ezúttal is viszont *Szabó* Iván szobrászt, *Redő* Ferenc festőt, Z. *Gács György* festőt, *Novotny* E. Róbert festőt, *Kurucz István* Dezső festőt, *Szurcsik* János festőt és azokat, akik a vásárhelyi művésztelep köré csoportosultak, továbbá a szegedi és a szentesi képzőművészek kiküldöttét, valamint a helyi festőkolónia képviselőit és a város képzőművészetért rajongó közönséget.

A művelődési ház emeleti kiállítási termét zsúfolásig megtöltő közönség előtt *Vass* Imre, a városi tanács v. b. elnöke nyitotta meg a kiállítást.

Tornyai képeiben, Medgyessy szobraiban az Alföld népe tekint felénk

— Az Alföld, ahol mi élünk, — mondotta — festőinknek már sokszor adott témát. A magános puszta, a sík végtelenje, a távoli láthatár mögé húzódó nap koronája, a tavaszi gőzölgő föld már nagyon sok művészünket alkotásra késztetett. Írók, költők, festők és szobrászok az Alföldön és a rajta élő népben találták meg azt, ami az egész országra tipikusan jellemző. Így talált rá az Alföldre annak idején Petőfi, Arany és még számosan az irodalom területén és a festők is hamarosan rájöttek arra, hogy haza kell jönni, mert a művészet lényegében a magyar táj élményeiben gyökeredzik. Ez az igény nagy erővel jelentkezett Munkácsynál, Paál Lászlónál, Hollóssynál és nem utolsósorban a vásárhelyi festőknél és szobrászoknál.

A századforduló művészetének kialakításában az alföldi művészek igen jelentős szerepet játszottak. Működésüket nem nézték szívesen és mondjuk meg őszintén: nem is becsülték sokra. Valami mással voltak elfoglalva az emberek. Újat kerestek és közben kicsúszott a lábuk alól a föld, ami nélkül élet és előre haladás nem lehet. A művészeknek ez a csoportja nem sokra értékelte a Viharsarok művészeinek komoly és álhatatos munkáját. Az idő azonban ebben az esetben is bebizonyította, hogy helyes úton halad, aki a földre és a népre épít. A vásárhelyi művészek nem jártak az égben, — a föld és a rajta élő nép volt az a biztos talaj, amire építettek és amin egész művészetük új erőt, új szint kapott. Annyira eggyé tudtak lenni a néppel, mint rajtuk kívül senki más kortársaik közül. A nehezen élő szegény emberek sorsát közvetlenül ismerték, hiszen köztük éltek, maguk is hasonlók voltak.

Elég ha most magunk elé idézzük a »Juss«-t, a »Csokorkötözõ«-t, a »Bölcső«-t, vagy a »Korsós lány«-t, a »Búcsúzkodó«-t, a »Súroló lány«-t, az »Anyaság«-ot, máris világosan előttünk áll egynéhány alföldi művésznek egész művészeti célkitűzése. Ezekben és a többi alkotásokban benne izzik az őszinte valóság nagy drámai ereje, az esemény feszül bennük és akár elismerték kortársaik, akár nem, mégis az Alföldnek, a mi népünknek voltak ők művészei.

A vásárhelyi nép és a vásárhelyi határnak úgyszólván nincs egyetlen részlete, eseménye, amit ne örökítettek volna meg vásznakon és kövekben. Nincs bennük a nagyképűségnek nyoma sem, de annál erőteljesebben él a népballada tömörsége és az a hatalmas drámai erő, ami például előttünk játszódik le egy förgeteges nyári zivataros délutánon. Ilyen élmények szükségszerűen vezették a vásárhelyi művészeket a realista szemlélethez. És amilyenek voltak az alkotások, olyanok voltak ezek az alföldi művészek is. Magánosok, akár a pusztákon a gémeskutak, vagy a nagy fák: álhatatosak, mint a konok idő, mert tudatában voltak annak, hogy amit akarnak, nem lehet hiábavaló céltalan erőlködés.

Tornyai János kortársai közül festményeivel úgy kimagaslott, mint ahogy a szobrászok közül Medgyessy Ferenc. Ebben a városban már majdnem ötven éve ismerik, szeretik és nagyra becsülik. Ő éppen úgy részt vett ennek a város kulturális életének kialakításában, mint Tornyai. Az Alföld szeretetén kívül ide kapcsolta egész életén keresztül az alföldi népnek a szeretete is. Műveiben az Alföld világának elevenen élő népe tekint felénk olyan egyszerűen és olyan tömören megmintázva, hogy a szobrok lábai alatt ott érezzük a földet, amit Tornyai olyan nagy szeretettel és annyi formában megfestett. Az Alföld népe él és cselekszik ezekben a szobrokban éppen ezért Medgyessy Ferenc művészetét ebben az országban talán itt értik meg leginkább.

Miután a két nagy mestert a fiatalok példaképének állította, így folytatta:

— A mi ragaszkodásunk és szeretetünk mélységesen emberi és őszinte, mert mi Medgyessy Ferencben az alföldi ember kimagasló alakját, tehát a mi népünk tettrekész, alkotni tudó fiát látjuk. Engedje meg tehát a Mester, hogy az állandó kiállítása megnyitása alkalmából az egész város és az Alföld dolgozó népe nevében szeretettel köszöntsem és tolmácsoljam azt, hogy ez a nép soha nem felejti el azokat, akik hűek maradtak hozzá.

A IV. őszi tárlat megnyitása

Az állandó Tornyai—Medgyessy-kiállítás után Bozó Sándor, a megyei tanács v. b. titkára nyitotta meg a IV. vásárhelyi őszi tárlatot, majd *Vass* Imre, a városi tanács v. b. elnöke nyújtotta át az évenként kiosztásra kerülő Tornyai-plakettet *Almási Gyula* Béla festőművésznek, mint akinek mérhetetlen érdemei vannak a vásárhelyi művésztelep létrehozásában, ápolásában, irányításában. A termeket zsúfolásig megtöltő közönség hosszú perceken át ünnepelte ebből az alkalomból ezt a lankadatlan szorgalmú és elveiben következetes művészt, akinek vasakarata fejleszti egyre a város immár országos hírű művésztelepét.

A két kiállítás megnyitása után a képzőművészeket a város látta ebéden, mely a legjobb hangulatban ért véget a délutáni órákban.

ÖZSÉGRŐL KÖZSÉGRE

SZENT, „az utazó falu"

kítása, hiszen az időnként hazatérő emberek sokféle eszmét, igényt és kívánságot hordoznak és ez ugyancsak foglalkoztatja a tanács és a párt vezetőit. Amellett sem lehet elsiklani, hogy 1904-ben 12 ezren felül volt a lakosság száma, ma pedig csak a tízezret haladja meg, bár nagyobb a természetes szaporodás, mint azelőtt.

Még érdekesebb dolgokra bukkanunk azonban a kiterjedtebb vizsgálódáskor. Feltételesen egyezzünk bele, hogy a község lakosságának egy része vándorol. Most jön a — de. A községi állomás városokéhoz hasonlítható személyforgalmat bonyolít le, még sincs pénztárosnő, hanem az irányítást végző vasutasoknak kell jegyet árusítaniok. A váróterem területe 32 négyzetméter, és az utasok zöme nyáron napon, ősszel esőben, télen hóban lesi a vonatot. Nem jó az áruellátás, mert gyakran kifogynak egyes cikkek és emiatt a mindszenti piac a legdrágább a környéken. A hazatérő munkások sok pénzt költenek, de hét végén a boltok nem tudják kielégíteni a megnövekedett keresletet. Van egy 280 főt befogadó mozi, de tőle több kilométerre, a Dózsatelepen 3000 ember lakik... Négy orvos működik ugyan, de közülük hárman már idősebbek és senki sem kívánhatja tőlük, hogy fiatalos erővel dolgozzanak a községben.

Mi segítene tehát a bajon?

Nyilvánvalóan a vándorlók számának csökkentése, majd fokozatos megszüntetése, az itthoni munkaalkalmak megteremtése. Erre vonatkozóan a községben mindenki forgat a fejében elgondolásokat. Ludányi elvtárs, v. b.-elnök ezeket így foglalja össze:

— Olyan üzemet, gyárat kellene építeni, melynek működése a helyszínen található nyersanyagokból biztosítható. Továbbá a munkaigényes iparágak kialakítása, a mezőgazdasági belterjesség kifejlesztése volna a kivezető út.

Valóban: paradicsom, paprika stb. tartósítására létesülhetne például konzerváló telep, a szegvári kenderelőkészítő gyár kiegészítő párjaként pedig feldolgozó üzem. Eredményes lenne a munkáskezek foglalkoztatása szempontjából a kosárfonó ksz termelési adottságainak növelése, vagy a feledésbe merült népművészeti ágak (szőnyegszövés, csipkekészítés) feltámasztása. Segítene az állomás melletti malom felépítése, nem szólva arról, hogy évi 300 ezer forintjába kerül az államnak a termények Vásárhelyre való szállítása és ottani őrlése. Sokat ígérő lehetőségek vannak az öntözőgazdálkodásban, a gyümölcs- és zöldségfélék nagyarányú termesztésében, amit a Kurca és a Tisza alapoz meg. Természetesen mindezek csak vázlatos tervek, melyek kivitelezése sokféle kezdeményező erőtől és támogatástól függ. A lényeg egyelőre az, hogy megindulion a mindszenti probléma feletti elmélkedés.

Az elmondottakból talán az tűnik ki, hogy Mindszenten mindenáron

a nehézségeket keresték

és általánosságban súlyosak a lakosság életkörülményei. Korántsem. Csupán egy olyan problémára hívtuk fel a figyelmet — szándékosan kiemelve a hibákat —, mely lassú méregként hat a községben és fenyegeti a jövőt. Az ottaniaknak önerejükből nem futja, hogy kiszakítsák magukat a szorításból, éppen ezért igénylik a megye országgyűlési képviselőinek segítségét. A mindszenti probléma megfelelő helyen való ismertetése első lépése lehetne az elkövetkezendő három-négy évben megvalósítható megoldásnak.

Szabó Róbert

Szombaton ülésezik a megyei tanács

A megyei tanács végrehajtó bizottsága október 12-re, szombaton délelőtt fél 10 órára hívta össze a megyei tanácsot, mely ülését Hódmezővásárhelyen, a városi tanácsháza nagytermében tartja meg.

Második napirendi pontként Kovács Imre elvtárs, a megyei tanács v. b. elnökhelyettese tartja meg referátumát *„A végrehajtó bizottság beszámolója a két tanácsülés között végzett munkájáról, valamint a társadalmi tulaj-*

Vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál...

Dankó Pista, a híres magyar nótaszerző szerzette Béla cigányról ezt a kedves, dallamos nótát. Az öregek, akik már éltek Cutor Béla, a híres vásárhelyi cigányprímás idejében, azt mondják: csodálatosan szépen tudott muzsikálni. Szép fekete, nádszál alakjával, amint ide-oda ringott a nóta ritmusára, de sok asszony szíve kezdett gyorsabban dobogni. Vonójával és hegedűjével — amely ott áll majd a holnapi Béla cigány-esten a Petőfi Művelődési Ház színpadán — könnyeket s mosolyt csalt az emberek arcára. Alakja és művészete hozzánőtt egy korszakhoz, mondhatjuk így is: egy korszakot jelentett. Béla cigány, mint ahogyan a korszak legnagyobb nótafája, Dankó Pista — Béla cigány egyik legjobb barátja — többet adott és többet jelentett az átlagos, felszínes érzéseket kifejező cigányzenénél. Béla cigány művésze volt a vonónak, műsorában igényes volt, s a legszebb magyar nóták, főleg Dankó-nóták és Nyizsnyai Gusztáv dalai, valamint népdalok szerepeltek műsorán.

Szerdán, október 9-én, a vásárhelyi hét ünnepségei során Béla cigány emlékét és művészetét idézi az Ismeretterjesztő Társulat és a Magyar Zenészek Szabad Szakszervezete. Emléktáblát helyeznek el a Béke Szálló falán, megkoszorúzzák Béla cigány sírját, s este 7 órai kezdettel a Petőfi Művelődési Házban nagyszabású Béla cigány-estet rendeznek. A magyar nóta kedvelői a legszebb nótákat hallhatják majd a magyar nóta legavatottabb előadóinak: Vörös Sári, Török Erzsi, Tóth Lajos és az összevont vásárhelyi cigányzenekar tolmácsolásában. Az est kegyeletes és kedves hangulatát emeli, hogy fellép még idősebb Gaudi Tassi Náci, Béla cigány zenekarának egyetlen élő tagja is. A Béla cigány-estre jegyek a Petőfi Művelődési Ház pénztárában kaphatók.

Megkezdődött állami fel

A Terményforgalmi Vállalat megyénk egész területén megkezdte a kukorica felvásárlását. A kukoricabetakarítás első időszakában a termelők általában a piacokon értékesítették terményeiket, és a városi jószágtartó lakosság részéről is eléggé nagy volt a kereslet. Most azonban már csökken a kukorica piaci forgalma, és ezzel párhuzamosan emelkedik az állam által felvásárolt mennyi-

N SOFŐRJ

Sz. K.

helyzet ellenére kitört belőlünk a nevetés.

Elhatároztuk, hogy bemegyünk a szokolnyiki kerületi szovjetbe, s onnan telefonálunk a Kremlbe és a Csékának..

— Valóban, hová?

Tornyai János
festő

M.D.K

Vidéken festette képeit és nem
Pesten.

B. Sopka Magdolna: Szolnok szerepe Aba Novák életében...
Jászkunság, 1962. június – 53 lap

MDK

Tornyai János

Felvinczi Takács Z.: Szüle Péter. Bpest. 1923.

MDK

Tornyai János

Dr. Móricz V.: Képzőművészeti kiállitások Budapesten. Tátra. 1937. I. 9. sz. 326. l.

Tornyai János, Jestő

A Nemzeti Galériában előadásban ismertetik.

-: A hét végi kulturális programból 11

, bp. 1965. jan. 16.

NÉPSZABADSÁG

Tornyai János MDK

Szerepelt az 1906 évi első vándorkiállításon.
/Eger, Miskolc, Kassa, Sátoraljaujhely, Eperjes, Debrecen , Gyöngyös/.

Dr. Zsadányi Guido: Szolnoki művészek az 1910-es felvidéki vándorkiállításon.

JÁSZKUNSÁG 1963. jun. 78. l.

Tornyai János, festőm.

1904. Ráth György-féle 600 koronás díj:
"A juss".

? Kitüntetett művészek. Kat.? 18.l.

Tornyai János, festőm. MDK

Összesen 348 művész 713 művel szerepelt.

"Nagy Berczényi Miklós" történelmi alakjáért T.J. -báró Forster Gyula Vaszary-díját kp ta.

Kézdi Kovács László: Egy év története.
KMT. Évk. 1929. - 1928. tav. tárlat.

Tornyai János MDK

Alföldi tanya, olf.

Mücsarnok 1927 őszi kiállítás

Tornyai János MDK

Borulás, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállítás

Tornyai János

Juss

Festmény, reprodukció.

Valóság, 1959 4. szám 66. l.

Tornyai János

Csizmahuzás c. képével elnyerte a Janko János díjat. Az állam megvette Nagy borulás, a fővaros Alföldi tanya c. képet. A Munkácsy-ech a Bercsényi képest tagjává választotta. 1926 — 1929. Között 1929. koll. kiált. Hódmezővásárhelyen - Kiállítva:

Csizmahuzás, Délibábos puszta, Örgróf úr vadaszik, Nyári jászol mellett, Alföldi tanya, Zavaros a Tisza, Száguldó vihar, Bus magyar sors (önéletrajz), Mártélyi havas táj, 1914 nyara, Néma táj, Bajai kert, Kevés a termés, A kis kutya, Forró nyár, Nyári mosás, Öreg füzek, Olvasó nő, A gebe, Udvaron, Borulás az erdő felett, olajfestmények-

Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — Maszlaghy II., 125. szám. — Lepold—Homor 97. l.

HÄYDRICH, FRIEDRICH (osztrák festő, XIX. sz. eleje)

Női képmás

Ovális miniatűr, alabástrom, tempera, 8×6 cm. A San Marco-gyüjteményből.
Gerevich PA, 262. l.

Király mellképe

Ovális miniatűr, alabástrom, 10×8 cm.
A San Marco-gyüjteményből.
Gerevich PA, 262. lap.

ITTENBACH, FRANZ (német festő, 1813—1879)

Madonna

Csúcsos felső záródással, fa, olaj, 89×42 cm.
Simor prímás vásárolta, 1875.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Az érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1875., 77—78. l. — Esztergom, II. évf. 1875., 4. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 37. és 109. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok,

Tornyai János, festöm. MDK

Tájkép. Olf. Jelzett.

Árverési Közlöny. 193[illegible]. febr. 1.rk.sz. 23.l.

MDK

Tornyay János

Bercsényi Miklós c,müve a Vaszary-dijat kapta

A Tavaszi Tárlat dijnyertesei. Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 109.l.

MDK

Tormay János

"Nagy borulás" c. olajfestményét vásarolta meg a Déri Múzeum.

Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1938. 53.l.

MDK

Tornyai János

Szántás, of.

Erdő mélyén, of.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 38.1.

MDK

Tornyai János

Aratók c. rajz repr.

Uj Idők, 1903.II. 72.lap

Tornyai , festő M Dk

Nagy István hoz viszonyítva sok
műve romantikus hangvételű.

Perneczky Géza: Nagy István képeinek kiállítása
Baján 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. dec. 4.

Tornyai János
festő

M.D.K

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Ilmen István
Művészet, 1964. január-22 lap

Tornyai János

Munkácsy követője

The Hungarian Quarterly, Vol. I. No. 1. 1936
(François Gachot)

Thorma János

Nagybányai iskola egyik indítója

The Hungarian Quarterly, Vol. I. No. 1. 1936

(François Gachot)

Tornyai János
festő

MDK

Méltatás.

Kocsogh Ákos: A Tiredik Vásárhelyi Őszi Tárlat
Művészet, 1964. január - 36 lap

M.D.K.

Tornyai János
festő

a vásárhelyi festőiskolát megteremtője.

Horváth Terézia: Hódmezővásárhelyi őszi táblát
Művészet, 1964. január — 3 ½ lap.

Tornyai János MDK

1914 nyara, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás.

Kovács Gula: Megyei képzőművészeti tárlat: Gőr
Művészet, 1964. ápriles - 37 lap

MDK

Tornyai János

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 61.l.

MDK

Tornyai János

Sik táj

Ernst Muzeum aukciói XLV. /1930/. Gróf Zichy Béla hagyatékából. 41.l.

Tornyai János MDK

Betyár, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

MDK

Tornyay János

Kis hotelszoba

Képzőművészet 1935. 83-84.~~sz.~~ ~~XXXX~~
82.l.

MDK

Tornyai János

Képzőművészet 1934. 79. sz. 245.l.

MDK

Tornyai János

Kopasz fák

Szitáló menyecske, of.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 38.1.

MDK

Tornyay János.

a X.-XI.terem a különböző irányu, de kiforrott egyéniségü mesterek alkotásait mutatja be.
Minden név egy-egy fogalom.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.
Képzőművészet. 1932. 48.sz. 63.l.

Tornyai János, festő MDK

Az írás hajdani élettársáról, Konás Mári néniről szól.

Czerhalmi Imre: Mári néni, az egykori múzsa 10

NÉPSZABADSÁG 1964. dec. 6.

M.D.K.

Tornyay János

Ld. Radnay Oszkár: Retrospektiv kiállitás a Mücsarnokban c. cikk.

Panoráma. Bécs. 1927. jan. 3o. 5. sz. sztl. p.

Tornyai János, festő" MDk

Műveivel szerepel Prágában az ott is bemutatott „Az alföld a festészetben" c. kiállításon.

– : Magyar kiállítás sikere Prágában 6. l.

NÉPSZABADSÁG, Du. 1962. jún. 24.

Tornyai János, festő

MDle

A Budapesti Filmstúdió filmet készít Tornyai János munkásságáról. A film szövegében felhasználják Tornyai írásait, leveleit, cikkeit.

–: Röviden

6.1

NÉPSZABADSÁG hn. 1962. febr. 15.

98

MDK

Tornyay János festőm.

Ybl E: Képzőművészet. Budapesti Szemle 1933. okt.

103 l.

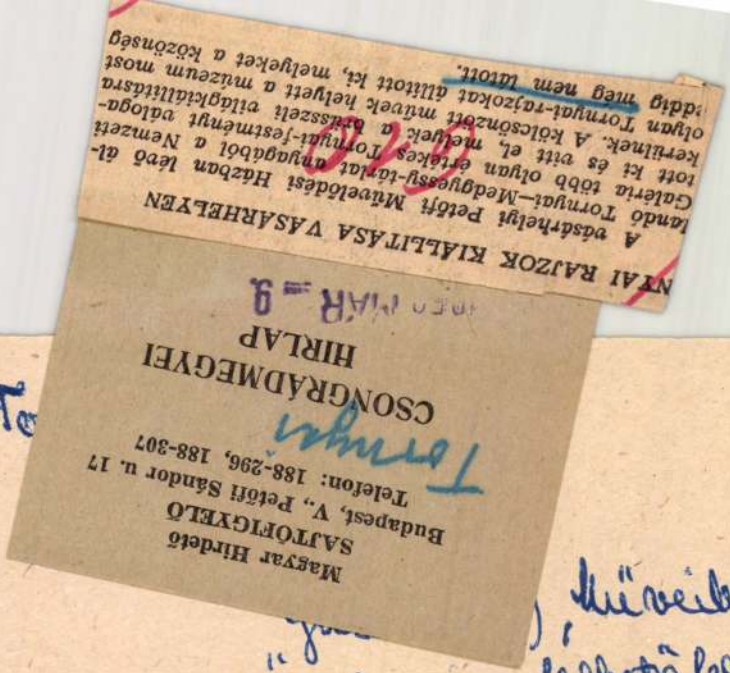

NYAI RAJZOK KIÁLLITÁSA VÁSÁRHELYEN

A vásárhelyi Petőfi Művelődési Házban lévő ál-
landó Tornyai–Medgyessy-tárlat anyagából a Nemzeti
Galéria több olyan értékes Tornyai-festményt válogá-
tott ki és vitt el, melyek a brüsszeli világkiállításra
kerülnek. A kölcsönzött művek helyett a múzeum most
olyan Tornyai-rajzokat állított ki, melyeket a közönség
eddig meg nem látott.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Tornyai

CSONGRÁDMEGYEI
HIRLAP

MÁR 9.

M.D.K

„), Műveiben kritikai
realizmus lelhető fel.

Aradi Nóra: A kritikai realizmus mikány kérdéséről
Művészet, 1962. szeptember – 4 lap.

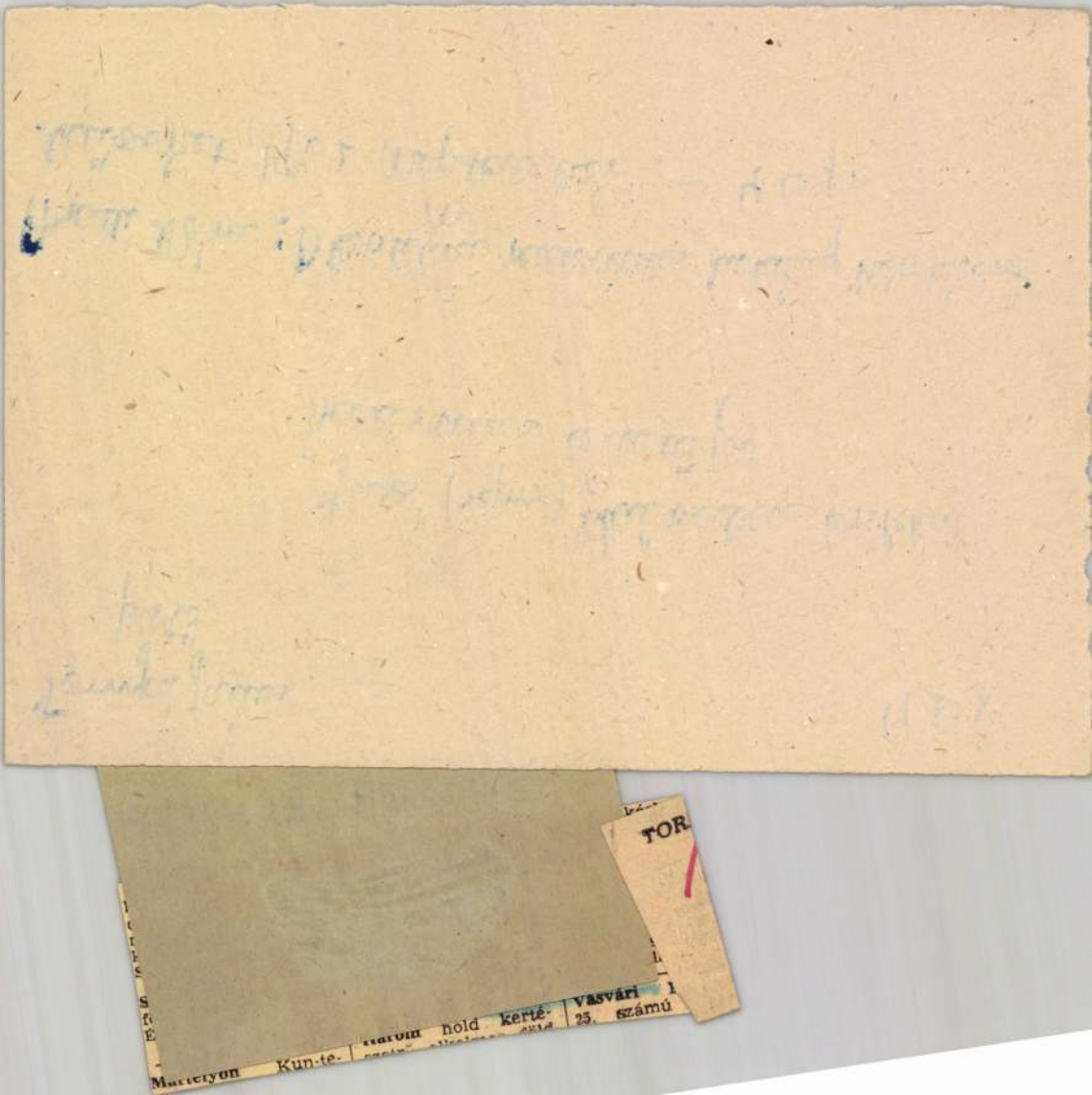
TOR
Vásvári
25. számú
Kun-te-

MDK

Tornyi, festö

a legfelötlöbb interieur -festök közt szerepel.

Pipics Zoltán dr.:A Képzőművészek egyesületének jubileumi kiállítása. -Műcsarnok.-U.H.1934 dec.6. 21.l.

Tornyai - Kokán

Emlékre

Kurucz D. István kiállítása

Magyar Nemzet Bp. 1970. máj. 30.

Tornyai József M.D.K.

Emlékplakettjét Somogy József mintázata

Műve a kiállításon

Ritly Valéria: Őszi tárlat Vásárhelyen

Magyar Nemzet 1965. nov. 5. 4.1.

Tornyai József

Emlétve

Tüskés Tibor: „Szülőföldem szép határa"

Dunántúli Napló, Pécs 1970. jún. 7 6.l.

Tornyai János.

A "Kéve" müvészegyesület tagjai 1929-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti Egyesületek története, kézirat.

Tornyai János.

A Müvészház gyüjteményes kiállitását rendez te 1911-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Tornyai János.

A "Céhbeliek" társaságának tagja.

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története.
kézirat.

Tornyai János.

A XIX. század vége felé megkezdte pályáját.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Ternyai János.

Kiállitotta müveit az Alkotás 1923-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete,kézirat.

Tornyai János.

A Szentendrei Festők Társaságának tiszteletbeli tagja 1928-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Tornyai János.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:

Á képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Tornyai János

kiáll. Alkotás müvészház

Muz. és kiáll.-nyitás. Pesti Hirlap 1923. ápr.29.5.l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Haláckló -
Juss
Vacok
} repro

Galyasi Mátlás: Tornyai János: Juss
Művészet, 1964. junius - 15 lap.

MDK

Tornay

Farkas I.: A halhatatlan törzsvendég. Lechner Ödön és müvész asztaltársasága. Pesti Hirlap 1936.máj.21. 11.l.

Szinházat, kérték még j
legü épület törlését./
1960 óta, négy év alatt
a védett anyagnak. Külö
nagy mértékü csökkenése
középületek nem tartozn
karban artásuk, fenntar
hogy egy város történet
lakóházak jellegzetesel

A revizió után joggal h
ki e kérdésben. A fővár
ban a Belváros rekonstr
léki szervet, szakvélem
azoknak az épületeknek
leménye szerint gazdasá
tette, az jóhiszemüen e
lésre javasoltak közé a
müemléki együttes három

A kérdést, mint a mellé
reálisan megvizsgálni é
ben dr. Szabó János min

Tornyai János, festő MDG

Szükszavú, a túlzásokat kerülő a művészete.

Kovásznai G. György: A művészet élménye 9. l.

NÉPSZABADSÁG Bn. 1962. máj. 30.

M.D. K.

Tornyai János

Mészáros Márta rendező "Mágneses föld" cimmel készit filmet a„hódmezővásárhelyi művésztelep nagyjairól" Közöttük van Medgyessy Ferenc, Pásztor János. Ezenkivül bemutatja Kovács Mari népművész munkáit is a kisfilm.

Kis Film Szinház Muzsika. c. rovat "A Budapest Filmstudióban" kezdetü közlemény.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. dec. 1. 48. sz. V. évf. 39. l.

Tornyai János
festő

M.D.K.

Huszonöt éve halt meg Tornyai János.
Nagy Bercsényi", „Geines kút", „Bús
"magyar sors" c. művei

Osváth Béla: Tornyai János éfrentése
Élet és Irodalom, 1961. okt 14 — 81.

M.D.K

Tormai János
festő

Huszonöt én kalt nagy Tormai János
Nagy Berezsényi "Gemeskeit" Pris
"magyar ecs" 2 nüvei ...

Ujváth Béla: Tormai János ejmutése
Cit és Jacobsen, 1961. old 14 — 88

Tornyai János
festő

M.D.K.

Méltatás. — „Juss" c. műve
genieskút (repro)

Osváth Béla: Tornyai János élsentése
Élet és Irodalom, 1961. okt 14 — 8 l.

H.D.K.

Tornyai János
festő

Hiltebe — „Gyszö mine
Gyulaháti (nyomt)

Dvořák Jiří: Tornyai János élvonta
Élet és Irodalom, 1961. ott 14 – 81

TORNYAY JÁNOS

A Független Művészek Társasága január 22.-én tartott tisztujitó közgyülésén társelnökké választották.

Képzőművészet 1929.17.sz. 56.oldal

mdk

Tornya y Sanós

a Fészék tagja volt

Szerk: Demeter S: A Fészék
Budapest 1962, 119. l

MDk

Tornyai János, festő

Hódmezővásárhely fia. „A nagy sömmiben...

Ketten vagyunk: a puszta meg én;
Én bámulok a nagy pusztába
A nagy puszta meg bámul belém."

Verselte Tornyai az első nagy háború első telén.

Vekerdy Tamás: Vásárhelyi mesterek
24-25. l

Család és iskola, Sp. 1961. november

MŰEMLÉKvédelem

Tornyai János, festő

MDk

Egyik alapítója volt a Művészek Majolika Telepének.

Vekerdy Tamás: Vajdahelyi mesterek
24-25. l.

Család és iskola, bp. 1961. november

MŰEMLÉKvédelem

Tornyai János, festő

Moh

102 művét küldték szülővárosából, Hód=
mezővásárhelyről a Nemzeti Galéria
Tornyai-kiállítására.

–: Röviden

6.1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. nov. 16.

MDK

Tornyai János festőm.

Hódmezővásárhelyi Müvészek Társasága. Magyar Müvészet, 1926. 362 l.

M.D.K.

Tornyai János

Festőművész.

Megkezdődött az élet a hodmezővásárhelyi mártélyi művésztelepen.

Népszava 1959.máj.1.9.old. 101.szám.

M.D.K.

Tornyai János.

Festőművész kiállitott Hódmezővásárhelyen.

Kép és szobor kiállitás Hódmezővásárhelyen.

Városok Lapja 1926. máj.15. 103.old.

Tornyai festőművén

MDK

a hódmezővásárhelyi múzeum
alapításában is munkát végzett.

Kiss Lajos: Emlékezések a hódmezővásárhelyi múzeum alapításáról. Bp 4.o

Tornyay János festő M.D.K.

Előadásokat tartott, kiállitásokat rendezett, muzeum felállitását sürgette.

A vásárhely népmüvészet darabjait gyüjtötte össze.

Almási Gyula Béla:Az alföldi festészet és Vásárhely 54.1.
az alföldi festészet kérdései,Hmvásárhely

Tornyai János ffestő M.D.K.

Párizsban Olaszországban járt.

Földtelen vásárhelyi paraszt fia.

Gémeskut.

Bus magyar seres.

Csizmahuzó.

Juss.

Hosszu ideig, mint elvadult őstehetségnek ismerték.

Almási Gyula Béla:Az alföldi festészet és Vásárhely

Az alfö di festészet kérdései,Hmvásárhely 53.l.

MDK

Tornyai

Képkiállitások megnyitása. Vas. Ujs. 1898. 45. évf. 897. l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41.

szövarch.132. 1.ó

Tornyai János

Konecsni György kikérdezése.
kikérdező:Rozgonyi Iván,1956 juni 26

Müv.Tört Dok.

Barcsay Jenő

Szövarch.124

T ornyai János

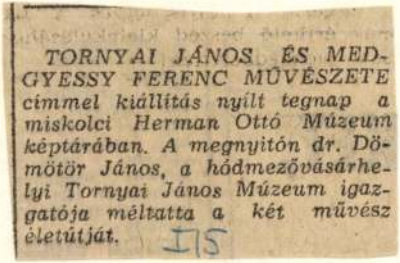

TORNYAI JÁNOS ÉS MEDGYESSY FERENC MŰVÉSZETE címmel kiállítás nyílt tegnap a miskolci Herman Ottó Múzeum képtárában. A megnyitón dr. Dömötör János, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatója méltatta a két művész életútját. 115

Magyar Hirlap 1977/13/1o

Tornyai János, Jestő

L.: Bihari S.

Dr. Egri M.: A szolnoki . . . . 1549-1553.

Élet és Tudomány, Sp. 1977. dec. 9. XXXII/49.

Tornyai János, testő

L : Holló L.

dr Maksay Lánló: Holló Lánló 1006-1009.

Élet és Tudomány, Bp. 1977. aug. 12. XXXII/ 32

95

Tornyai János, festő

L. Endre Béla

Lelkes István: Mártély 15–18.

Élet és Tudomány, Bp. 1978. jan. 6. XXXIII/1.

Tornyai János, festő

L.: Mónus Ferenc

Dömötör János: A Mónus testvérek 943-945

Életm és Tudomány, Bp. 1977. júl. 29. XXXII/30.

Tornyai János

Tornyai szaradunk második évtizedében is dramatizálva Juss ciminü képeinek cselekmény-anyagát.

Pap Gábor · Tóth Menyhért · A bölcs.

Művészet, 1978 március = 16 lap.

Tornyai

Tornyaiék Hódmezővásárhelyen a Müvészek Majolika és Agyagipari Telepét hozták létre.

Alföld 1977-3/44

Sz. Kürti Katalin:Holló László debreceni müvész-kapcsolatai

Torn yai János

Szerepelt a Ferenczy Muzeumban Szentendrén megnyilt tárlaton.

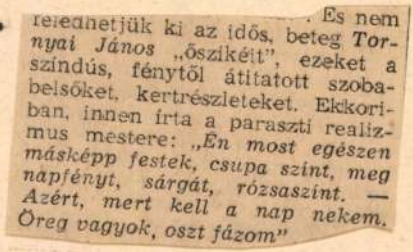

. Es nem
feledhetjük ki az idős, beteg *Tornyai János* „őszikéit", ezeket a színdús, fénytől átitatott szobabelsőket, kertrészleteket. Ekkoriban, innen írta a paraszti realizmus mestere: *„Én most egészen másképp festek, csupa szint, meg napfényt, sárgát, rózsaszínt. — Azért, mert kell a nap nekem. Öreg vagyok, oszt fázom"*

Magyar Hir ap 1978 ~~-154-89-8~~

Wagner: Szentendrei festészet

Tornyai

Endre Béla és Tornyai János festményein az Alföld szépségeit ragadták me.g

Magyar Hirlap 1978-2o5-6

Kristó Nagy I:Egy müvésztelep negyedszázada

Tornyai János

Tornyai —, közismert művészettörténeti tény — élete alkonyán Szentendrén (!) keresse a festészeti megújulást. Na[illegible]

Magyar Hirlap 1978-57-6
Wagner: Szolnok multja és jelene

Tornyai János

Dévényi Iván gyűjteményében van a művésznek egy hipe.

Salamon Nándor: Dévényi Iván műgyűjteménye.
Művészet, 1978 április - 2. lap

Tornyai

Koszta, Rudnay, Tornyai rokona volt
Holló László a népélet minden szépitès mentes
, valósághüségre törekvő ábrázolásában

Magyar Hirlap 1977/55/8
Wagner: Holló emlékezete

Tornyai János

Bajáu dolgozott

Forrás 1977-1-83

Sümegi György: Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőművésszel

Tornai János

Asszony a mezőn, o. 35×49
Nő boglyával, o. 27×28,5

30. Művészeti Képaukció
1973.

Tornai János

Tiszaparti rész, olaj, fa, 15×19

Parkrészlet, olaj, 29×48

30. Művészeti Képaukció
1973.

Tornyai

Szentendrén Barcsayéknál
a kerekasztal körül letelepedve együtt élvezte a
társaság Göbel Jenő szellemesen előadott
rögtönzéseit, Tornyai János jelenlétében.

Uj Irás 1977-6-119
Barcsay: Sorsom, emlékezetem

Tornyai

Hódmezővásárhelyen együtt dolgozott

Endre Bélával RTornyai János és Rudnay Gyula

Magyar Hirla p 1978-191-6

Tornyai János, festő

L: Rudnay Gyula

Bényi László: Rudnay Gyula 142-146.

Élet és Tudomány, Bp. 1978. febr. 3 XXXIII/5.

Tornyai János (1869-1936)

„Tájkép libákkal"

o. karton. 27x48 cm

J. l. b. Tornyai

kikiáltási ár: 10000 ft

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Tornyai János, festő

L: Kerecz D. István

Tandi Lajos: Kerecz D. Istvánról. 92-96

Tiszatáj, Szeged, 1978. jún. XXXII/6.

Tornyai János (1869-1936)

„Hatás a gémes kútnál"

o.v. 56x84 cm (1907) Védett

Kikiáltási ár: 28000 Ft

BÁV 46.Képaukció katalógus Bp.1978.szeptember

Tornyai János

„Az eltévedt lovas"

o. karton 36x47 cm

j. l. b. : Tornyai

kiállítási ár: 12000 ft.

(A kép hátán Tornyai írásával: „Vak ügetését hallani hajdani eltévedt lovasnak. Ady"

BÁV 46.Képaukció katalógus Bp.1978.szeptember

Tornyai János, festőművész

Szabó Iván Vásárhelyen 1937-ben ismerkedett meg Kohánnál és Galyasival. Ekkor fogamzott meg bennük a gondolat, újra kellene élesztenj Tornyaiék, André Béláék egykori művésztelepét.

Grezsa Ferenc: Műteremlátogatás Szabó Ivánnál.
Tiszatáj, 1978. 10. 138 old.

Dec. 15, 1928

III. dolgozat.

What do you do in the morning?
In the morning I get up and go to the bathroom, there I wash my face, my mouth, my eyes and my neck, and I comb and brush my hair.
What do you wash in the bathroom? In the bathroom I wash my hands in cold water, my

Tornyai János

l.

Végvári - szólnok

22. 25. 52. l.

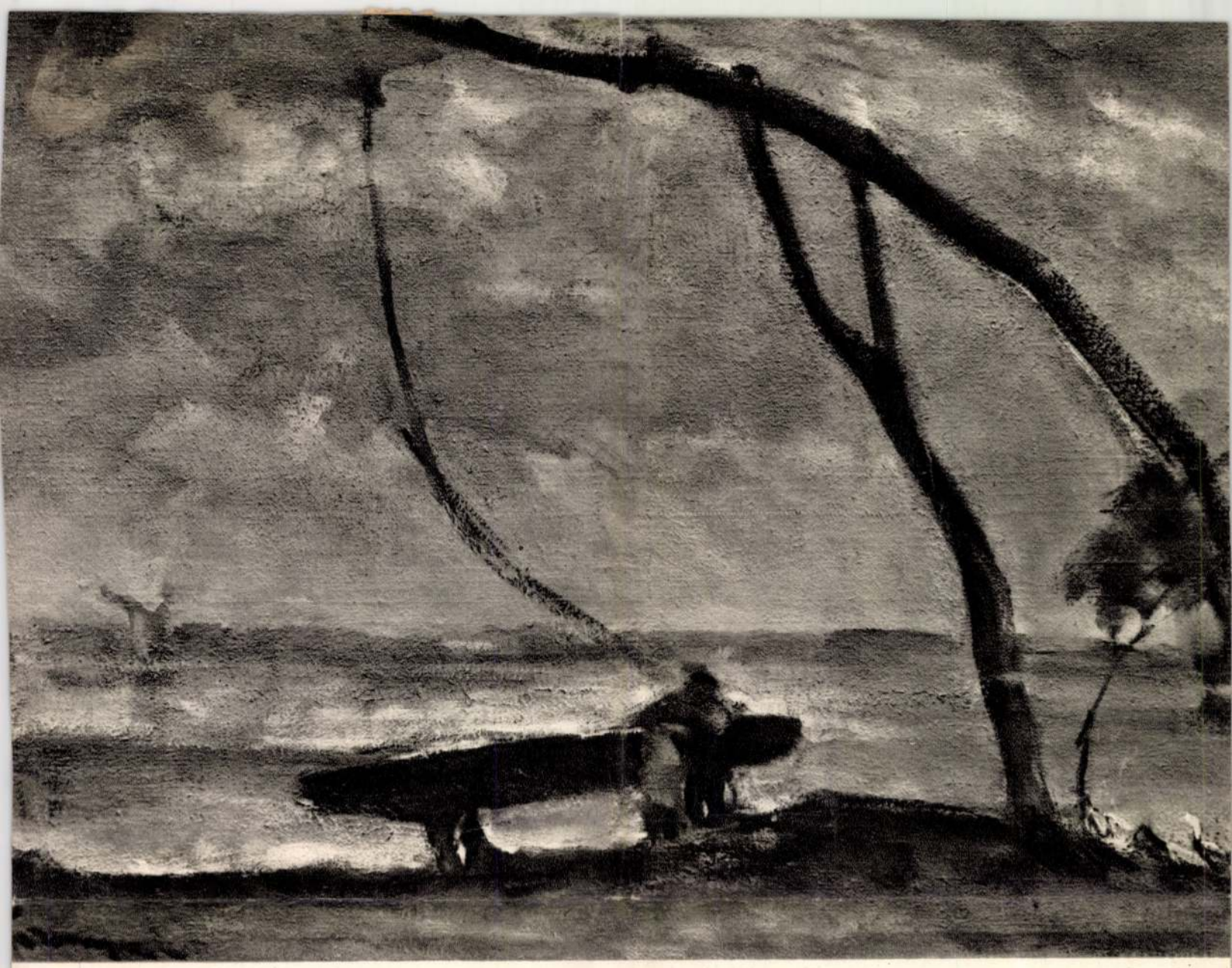

Tornyai János: Gémeskút — Puits à balancier — Колодец-журавль

Rákóczi indulóján, s népéletképein keresztül közelítve meg azt a történelmi légkört, amelynek drámai hátterét, a magyar korképet, most ismerték meg hagyományaink közvetlen vallomásából.

Nekünk különösen rokon gondolatmenetük a korai Alföld-festészetünkkel kapcsolatban, melynek témáit nem a hamis puszta-romantika szemszögéből figyelik, de azt nem is pusztán festészettörténeti sajátosságként elemzik, hanem a tartalom, a történelmi-társadalmi valóság szülötteként. Hasonló érzékenységgel figyelnek fel a tartalomhoz tartozó, abból szinte áradó művészi hangvételre: *Tornyai drámájában* „teljes akkordokban zeng a Nagyalföld szépsége, dramatizálja az apró, intim motívumokat, melyek azonban hűen tükrözik az akkori valóságot"; Mednyánszky mélabús, és *balladaszerű*, az Alföld gazdagon hullámzó természetes hangulatainak *költője*, az emberi arckifejezéstől szinte megfosztott csavargóiban . . . formálta meg az évszázad végének atmoszféráját"; Mészöly csendes, intim *lírája*, Perlmutter, Csók *derűs* palettája, Csontvári víziója, Aba-Novák modern zsánerműfaja, Gadányi kecskeméti kompozíciói, mind értő és szakavatott megfigyelésre találnak.

Nemzeti sajátosságaink elemzése szempontjából igen fontosak nekünk a külföldi szem észlelései, mert megvilágítják jelenségeink arányát olyan távolságból, ahonnan tisztábban mutatkozik meg a lényeges vonások és a kísérő jelenségek különbsége. Ez a különbség hasonlít arra a tájélménybelire, amelyet barangolva részleteiben szemlélünk, vagy madártávlatból egészében tekintünk át. A határainkon túli szem némiképp hasonlatos az idő távlatához is, arra int például, hogy bizonyos művészeti csoportjelenségekben ne annyira a stílusegységet keressük, hanem a változó valóság tükrét az egyéniségekben.

Azonban semmiképp sem közömbös, hogy a külföld milyen történelmi-társadalmi múlttal és milyen jelenből szemléli művészetünket. A prágai kiállításunkat nem csupán azzal a benső jóérzéssel indíthattuk útnak, hogy baráti ország fogadja azt, hanem a megértésnek az az objektív történelmi feltétele is adva volt, hogy demokratikus eszméken nevelkedett nemzedékekhez érkezik, melynek számára a magyar nép sorsából nőtt művészet, a föld panasza, a kenyérgond, a nincstelenek forradalma hagyományaikban nem távolról jött sirám, s a jelen optimizmusa átélt valóság.

Ezért talál kellő figyelemre mai festészetünk értéke: „a szenzitív kompozíció, mely a gyors lefolyású természeti és szociális valóság tudatosítását tükrözi: kis motívumok kristályában nagy dolgokról tudósít a monumentalizáló kompozíció". Észreveszi a kritika fiataljaink egyik helyes, bár nem is annyira nyilvánvaló tájékozódását Nagy István festészete felé, mely „modern és belső átéléssel teljes" indíttatást adhat.

Aba Novák Vilmos: Szolnoki lacikonyha — Rôtisserie foraine — Харчевня на сольнокой ярмарке

Művészeti hagyományaink megbecsülése és megértése a cseh közönség s a kritika részéről, amellett, hogy jóleső, s s amellett, hogy világnézeti közösséget is tükröz — ezenfelül nekünk még természetes is, más okból: az a nép, amely a saját művészeti hagyományait, műemlékeit oly áldozatokkal tartja becsben, mint a csehek, vérében hordozza a megbecsülést a kultúra e csodálatos ága, minden népek művészete iránt.

Befejezésül egy magánkritikából közlünk részleteket, olyanból amely felette szokatlan, alighanem páratlan festészetünk külországi szereplésének történetében. Ha ritkasága volna egyedüli érdeme, akkor csak a tényt említenők, hogy valakit a cseh közönségből, egy asszonyt versre ihletett az Alföld festészete. Néhány mondatát azonban kiemeljük (gyors fordításban) mert érzés és értés valódiságát tükrözik:

Tragikus,
poros útjaid vért s verejtéket ittak
fekete szenvedély nádasából
halljad a sóhajt
— — — — — — — — — — — —
Te mélabús táj,
sötétedből, magányodból nőtt ki költőid
keserű s gyémántfényű szava, halhatatlan
átkuk őrzi gyengéd, bensőséges arcod
dúlt vonásait
te engesztelhetetlen,
te csöndes fényű, különös fátylú táj
— — — — — — — — — — — —
a halál tépázott meg.

Munkácsy Siralomház c. képéhez:

Mi csillan
a bátortalan lángban, a mégis fenyegető
megalázott tekintet mélyén, a süppedt
szemben, a mennyezet alatt.
Kő és félelem.

Kunyhóban fülled a levegő
— — — — — — — — — — — —
a korommal bélelt füst
föld felé nyomja a hom'okot,
nyomja s megalázza az embert.
Ám az alvó hamu alatt már
átok parázslik
— — — — — — — — — — — —
az akarat viharban szikrázik,
bátorság győz jajt és sorsot, forró érzés
rázza föl a szívvel telt testet, az életadó
földhöz, vagy géphez hajolva a napban
— — — — — — — — — — — —
az éhező Alföldön gyárat koszorúznak
— — — — — — — — — — — —
s évszázados gyásza ez ősrégi tájnak
örömöt, örömöt kiált!

Ezek a cseh—magyar barátság jeléül küldött sorok is jól jellemzik bensőséges hangjukkal kiállításunk közönségvisszhangját.

Bényi László

Tornyai János, festő
1021

Az örökség

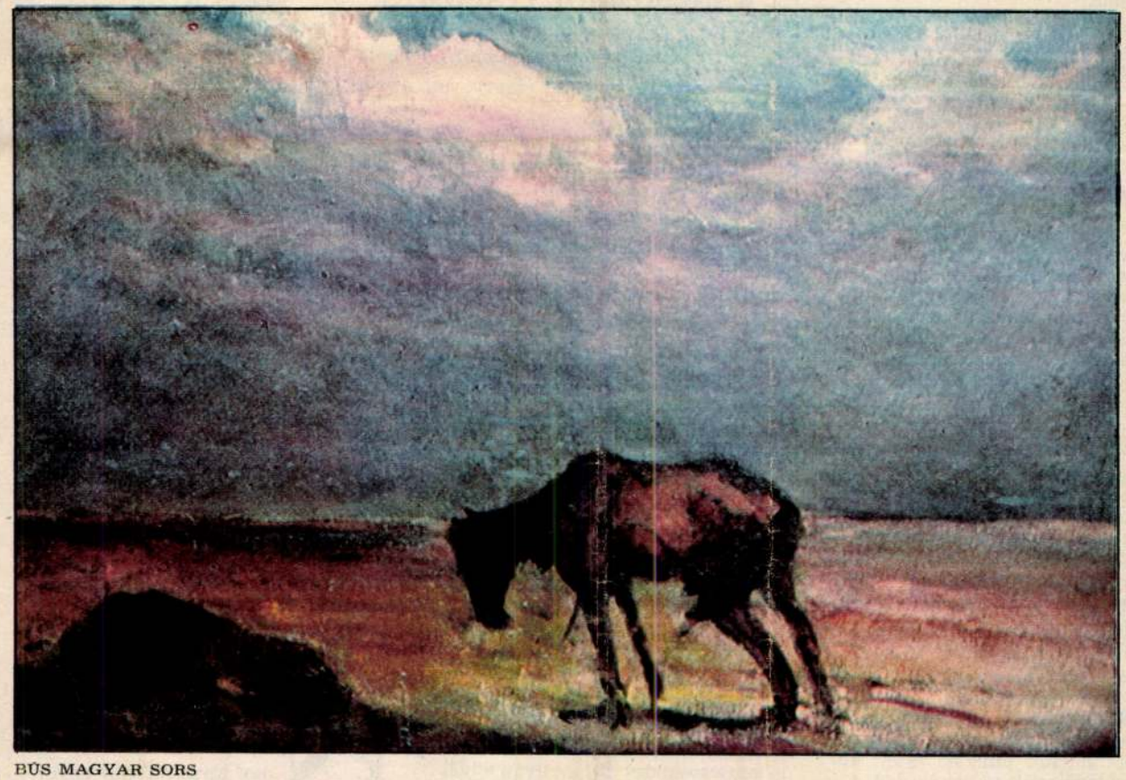

BÚS MAGYAR SORS

GADÁNYI GYÖRGY REPRODUKCIÓI

Éppen hatvan éve, hogy Tornyai János megírta az alábbi levelet Ánisfeld Sándor, hódmezővásárhelyi vaskereskedőnek. A cég könyvelője lelkiismeretesen iktatta, majd rá is vezette: „Elintézve." Ezekután magához vette, s becses emlékként megőrizte. Az ő hagyatékában maradt meg mind a mai napig, fiának, a most 78 éves Keller Dezsőnek birtokában. (A levelet Pudler Erzsébet fedezte fel.) Az öregúr ezekben a napokban vált meg féltve őrzött kincsétől, hogy a vásárhelyi Tornyai János múzeumnak ajándékozza.

Íme a levél:

„Igen tisztelt Ánisfeld Úr! Vettem a huzalt és a kínfeszítő szegeket tegnap; n. b. levelét ma. Köszönet a gyors és erélyes elintézésért; de — holmi apróbb tévedések és ezekből kifolyólag némi panaszaim is vagynak, amelyeket engedje meg, hogy bizalommal Ön elébe tárjak: 1. a huzalt nem méterszámra, hanem 1 (m) mázsát vettem 120 Koronákért. (Kérdem alázattal: ki vesz mai „modern" világban tüzifát, huzalt, zsineget, szerelmet per mtr? Ma már mázsára vesszük ezeket a „kellékeket", kedves Ánisfeld Úr!) 2. A kocsitulajdonos paraszt nem átallott holmi pénzeket követelni tőlem — a kihozásért. Én, minden vagyonomat Ánisfeld Úrnál hagyván, persze, hogy nem fizettem neki, ellenben bátorkodtam tudtára

SZOBABELSŐ. — Ezt a képét Tornyai egy Barcsay-képre festette rá, amikor barátjánál vendégeskedett, Szentendrén. Az ablakokban látható fák: Barcsay képének „maradványai"

TENGERPART, ALKONY, KIS HOTELSZOBA

MÁRTÉLYI NAGY DIÓFA

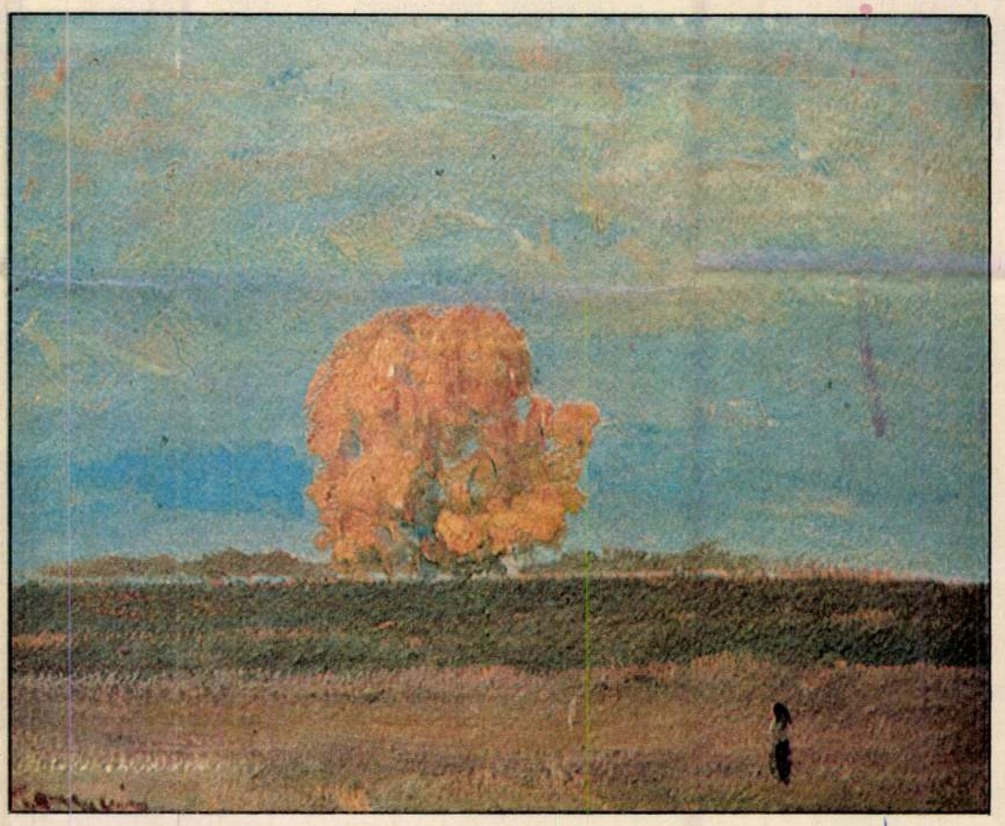

Szőnyi Gyula rajza

— Mi újság? — kérdezi.

Bojtiék nem ismerik a fiatalembert.

— Engedje meg, hogy ezt én kérdezzem. Szeretnék bemenni a saját lakásomba. Kicsoda ön?

— Az mellékes. Ez a lakás speciel rám van bízva. Ennek a lakásnak a tulajdonosa csak egy hónap múlva jön haza. Európa országútjait rója.

— Szép. Ezzel szemben megjöttem, és szeretnék végre bemenni. Nyissa ki az ajtót. Rendőrt hívjak?

— Ön Bojti Sándor?

— Én vagyok Bojti Sándor.

— Igazolja magát!

— Én igazoljam magam?

— Igen. Engem ugyanis ifjú Bojti Sándor...

Most vág közbe Bojtiné...

— Hol van Sanyi?

— Cegléden. A csaja ceglédi, ha éppen tudni akarja, de majd jönnek...

A házaspár egymásra néz. Bojti kezdi átlátni a helyzetet.

— Szóval a fiam adta oda magának a kulcsot... Évfolyamtársa?

— Nem én vagyok évfolyamtársa, hanem a lányok...

— Ön tehát nincs egyedül?

— Huhu!

— Hát, mindegy, kérem, megérkeztünk, szeretnénk bejutni a saját lakásunkba...

Valamivel később már a konyhában ülnek. Ideiglenesen. Meg kell várniuk ugyanis, amíg a társaság felöltözik, a lányok pedig lehetőleg találkozás nélkül óhajtanak elvonulni. Lenke tétován rámol, teavizet tesz fel. A helyzet komikus abszurditása elbátortalanítja: úgy mozog a saját konyhájában, mintha nem is a sajátja volna. Végül felcsattan.

— Azért ez disznóság!

— Nem, kérlek. A hibát mi követtük el: ha csak egy hónap múlva jöttünk volna meg, kitakarított, helyreállított lakást találtunk volna. Mi borítottuk fel a rendet.

Szemrehányás nincs abban, ahogy az asszony mondja, csak ijedt szomorúság:

— Mi?

A résre nyitvahagyott konyhaajtó előtt vonulnak a szexparti résztvevői, három-négy lány, három-négy fiú. Pusmogás, suttogás. Aztán ahogy bevágják maguk után az ajtót, abban a véleményük is benne van.

A tengés-lengés folytatódik bent a lakásban is: a bőröndökből, csomagokból helyükre rakosgatják a tárgyakat, ruhaneműket, az úton egyáltalán nem is használt dolgokat. Kerülik egymás tekintetét. Nincs meggyőződés egyetlen mozdulatukban sem. Bojti az íróasztalnál teszvesz, felesége a szekrényekben rakosgat. Egyszercsak Bojti felpattan. Nagyon idegesen, parancsolóan, kitörésszerűen mondja:

— Menjünk el... menjünk el egy kicsit...

A felesége ránéz, megérti.

— Menjünk...

Az előszobában, közvetlenül a kilépés előtt az asszony még automatikusan felteszi a megszokott kérdést, a figyelmeztető kérdést.

— A slusszkulcs megvan?

Aztán nyomban rá is döbben, hogy csacsiságot kérdezett.

— Slusszkulcs? — és egyszerre kacagnak fel mind a ketten és egy pillanatra összeborulnak és megölelik egymást. Csak aztán mennek ki.

Pesti utcák — turistaszemmel. A Bojti házaspár ezen a vasárnap délutánon úgy jár-kel Pesten, mintha Párizsban sétálgatna, mintha turista volna.

Találkoznak egy baráti házaspárral, akik tudják róluk, hogy elutaztak. Nem győznek csodálkozni.

— Mi történt veletek? Vagy még el sem indultatok?

— Megjöttünk.

— Egyhónaposra terveztétek, nemde?

— Igen, de közben meggondoltuk.

Erre aztán gyanakvó, sőt rémült pillantások. Beléjük rekedt a további kérdezősködés. Itt nyilván olyasvalami van a háttérben, amiről jobb nem is tudni. A találkozás nagy ölelkezése, lelkendezése után most kapkodó, feszengő és rideg a búcsú.

— Bocsássatok meg, mi rohanunk. Szervusztok.

A Bojti házaspár egy darabig szótlanul megy, aztán megtárgyalja az eseményeket. Bojtiné a gyakorlatiasabb:

— Meg kellene mondanunk az igazat.

— Bizony, azt meg! — sóhajt fel Bojti. — Csakhogy kissé körülményes. Attól félek, senki nem hiszi el, ha kitálalok: nézd, hazajöttünk, mert vettem egy kardot. Mit? Egy kardot. Jó. Kösz. Mi van itt a háttérben?...

— Majd ha visszakapjuk a kardot... Menjünk haza, ki se mozduljunk addig... Ha meglesz a kard...

— Ha meglesz.

Ugyanígy a házaspár is a Zsiguliban.

— Mit szólsz hozzá? — így a férfi.

— Ezek tudnak valamit?

— Mit?

— Honnan tudjam? Talán hogy háború lesz... és jobb itthon.

— Ugyan szívem. Figyeld meg, itt valami vám- vagy valutaügy van a háttérben. Ki akartak csempészni egy csomó cuccot és leszállították őket a vonatról...

— Kocsival mentek...

— Annál inkább... Jól megrakták a kis folkszit.

— Te el tudod képzelni róluk? Igazgatóhelyettes... Kockáztat?

— Valami okának kell lennie, hogy itthon vannak, szívem. És láthattad a fancsali képüket...

Nagy társaság van együtt egy budai lakásban. Tíztizenöt ember, férfi—nő vegyesen lézeng, üldögél, szendvicset majszol vagy iszik a nagy, több egymásba nyíló szobából álló lakásban.

Az egyik csoportban éppen Bojtiékról esik szó. Egy magas, szemüveges, száraz férfi magyarázza a körülötte állóknak:

— Csak egy példa, hogy mekkora pofáraesések vannak: Bojti Sándor, a Belvízlevezető Központ igazgatóhelyettese. Nagy fej. Minden héten megjelenik egy közleménye a világsajtóban, már úgy értem, a szaksajtóban. Még meg se jelent az a belvíz, ő már levezeti. Húszezer dollárt akart kicsempészni egy dohányzacskóban. Leszedték a vonatról.

— Ez fix? — kérdezi egy másik férfi.

— Többen látták már Pesten. Itthon sétál.

Egy másik hang:

— Elért bennünket a belvíz?

— No, nem, kérlek, hihető ez? Egy ilyen pofa, akinek úgyszólván minden sikerül... Akkor utazott államköltségen, amikor akart. Az Uneszkó állandó bedolgozója volt... Ez tudta mit kockáztat...

— Öregem — így egy harmadik férfi —, kint óhajtott maradni. Húszezer dollárral már el lehet indulni odakint is...

— Csakhogy belvíz nincs, apa... Ez megoldott kérdés...

— No-no... az eső nyugaton is eső...

(Folytatjuk)

Hajnal Anna

tavaly elhunyt költőnőnk most lenne 71 éves.
Reá emlékezünk a hagyatékából hozzánk juttatott két versével.

KANCSÓMBÓL ITALOM...

Kancsómból italom szájamtól elvonnád?
Vénség vén kenyerét elébem morzsálnád?

Szemem elhomályolott, bénult sóvárgásom,
derekamban lassult tefeléd hajlásom

Add meg, hogy újólag feléd fordulhassak
rámnéző orcádnak fényében járhassak

véknyomban érezzem megkönnyebbülésem
szorongásaimból édes enyhülésem
mellkasom emelő ifjú tágulását
torkomban, tüdőmben lég bezúdulását

1977. aug. hó

VÍZTÜKÖR

Fenn peng egy kicsit,
jeges húr
lejjebb elernyed
ellazul,
mint lassú csók
nem sebesebb
földbe simul
az olvadt csepp,
víztükrön lassú
karikák
tágulnak, véknyulnak
tovább,
egymásba érnek
körbe kör
körkörbe tört a
víztükör.

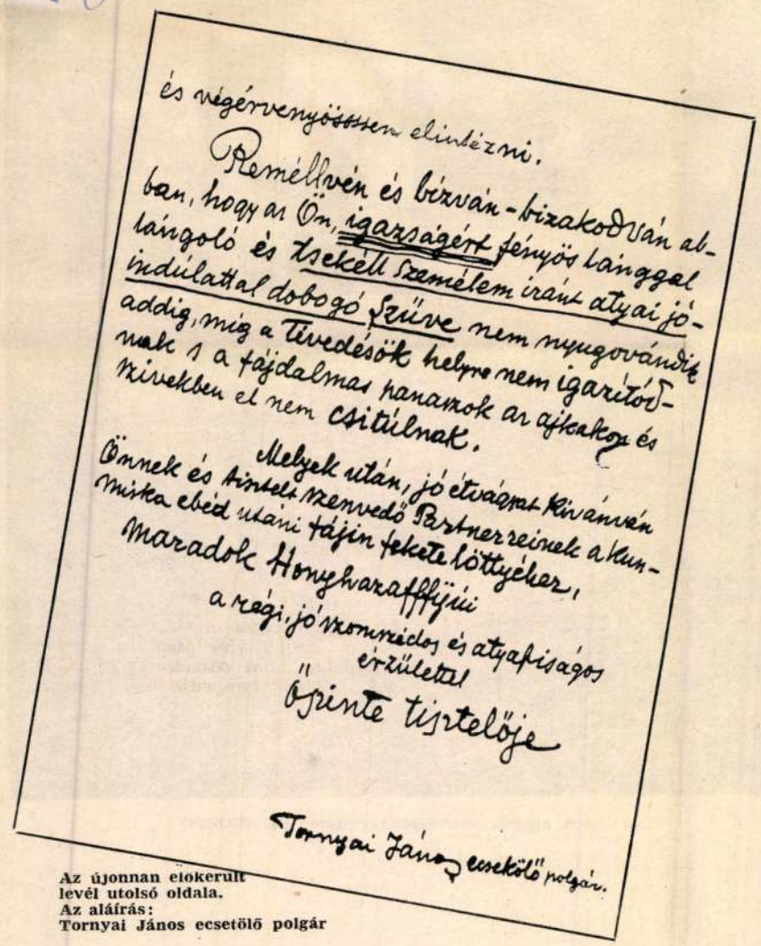

és végérvenyösssen elintézni.

Reménlvén és bízván-bizakodván abban, hogy az Ön, igazságért fényös lánggal lángoló és tsekéll személem iránt atyai jóindulattal dobogó Szüve nem nyugovándik addig, míg a tévedésök helyre nem igazitódnak s a fájdalmas panaszok az ajkakon és szivekben el nem csitúlnak.

Melyek után, jó étvágyat kivánván Önnek és hintelt Nemvedő Partnerreinek a Kunmiska ebéd utáni fájin fekete löttyéhez, Maradok Honyhazafijúi a régi, jó szomszédos és atyafiságos érzülettel

őszinte tisztelője

Tornyai János ecsetölő polgár.

Az újonnan elokerült levél utolsó oldala. Az aláírás: Tornyai János ecsetölő polgár

adni, hogy engem Moravcsik, minden előzetes megfigyelés nélkül és (itt egy olvashatatlan szó van — ZS. M.) ... nélkül menten a lipótmezei nagy épületbe utalna, ha meghalland, hogy én parasztnak, előzetes alku nélkül, megbízást adnék. (Legöslegfőképpen mártélyi parasztnak!) Azt hiszem, ebben tisztelt Ánisfeld úr is igazat adna Moravcsiknak ..." *A négy oldalas levél befejező sorai pedig: „Reménlvén és bízván-bizakodván abban, hogy az Ön, igazságért fényös lánggal lángoló és tsekéll személem iránt atyai jóindulattal dobogó Szüve nem nyugovándik addig, míg a tévedésök helyre nem igazitódnak s a fájdalmas panaszok az ajkakon és szívekben el nem csitulnak. Melyek után, jó étvágyat kívánván Önnek és tisztelt szenvedő Partnerreinek a Kunmiska ebéd utáni fájin fekete löttyéhez, Maradok Honyhazafijúi s régi, jó szomszédos és atyafiságos érzülettel őszinte tisztelője*

Tornyai János ecsetölő polgár.
Mártély, 917. 24. Októbris."

Ez Tornyai!

Dömötör János, a Tornyai múzeum igazgatója boldog csodálkozással veszi át a levelet, mosolyogva olvassa végig.

— Ez Tornyai! — mondja. — A levél olyan, amilyen ő maga volt: huncut, gonoszkodva csipkelődő, remek humorú. De benne van a levélben egy másik, igen jellemző tulajdonsága is: a fukarsága.

Alkalom ez arra, hogy fölidézzük tisztelt *szömélyét*. A Dömötör Jánossal és Kurucz D. István festőművészszel való beszélgetéseimből, Kiss Lajos néprajztudós remek könyvéből, Tornyai eddig közreadott levelezéséből, végül a maga idejében (1936—37) nagy port vert hagyatéki perek hiteles krónikájából merítem az adatokat, hogy néhány vonással fölvázoljam legnagyobb alföldi festőnk különös figuráját, még inkább (és szerényebben) ennek a nagyszerű és borzalmas embernek néhány tulajdonságát.

Fukarságát minden bizonnyal édesapjától örökölte. Az idősebb Tornyai János nevezetesen fösvény paraszt volt. A kenyeret is megjegyezte evés után, hogy tudta nélkül senki ne vehessen belőle. Szegény, szelid feleségének nagy szívfájdalmára a gyerekek sokszor a moslékba való kenyérből válogatták ki a még ehetőt. Gyümölcsfáit körülgereblyézte, hogy a termést senki, még saját gyerekei se dézsmálhassák meg.

Az utca neve, ahol az öreg Tornyai háza állott, s ahol a fiatalabb János nevelkedett: Koplaló volt.

Innen indult a kis *gyerök* a városba, gimnáziumba. Bizalmatlansága, mogorvasága se véletlen talán. A falu széléről jött fiú gatyában, zsíros csizmában állított be a felsőbb iskolába. Elképzelhető, mennyi csúfolódásnak volt kitéve! Nem csupán csúfolták, ötödikes korában — igaztalanul — meg is vádolták, így lett egy diákcsíny ártatlan áldozata. Bár ártatlansága később kiderült, nem ült vissza többé társai közé. Apja se hitt neki, levette róla a kezét. Megkezdődött csavargó, haláláig nyughatatlan élete.

„Nehéz természetű" embernek mondja mind a mai napig, aki valaha találkozott vele. Rossz tulajdonságait még a legjobb barátai (például Kiss Lajos) se szépítgették: hirtelenharagú, mérgében sokszor igazságtalan, sőt durva is volt, senkit se kímélt. Hűséges szolgálójának, későbbi élettársának, Kovács Márinak a képeit rendre „megvette". (Hagyatékában kb. 400 Mári képet találtak. Szomorú, hogy akkor senki se tartott rájuk igényt. Szegény Mári se kaphatta vissza őket, hiszen „eladta" mind egy szálig Tornyainak. Mári sorsa az éhezés lett, egy karéj kenyérért, egy tányér levesért dolgozott idegenek földjén, míg a város meg nem szánta.) Márinak ő mindvégig „úr" maradt. Vele vasaltatta ki az ünneplő ingét, amikor esküvőre ment — Proits Szabó Rozáliával ...

Az öreg mester — nem különbözik egy vásárhelyi öreg parasztól

De kedves is meg jó is volt a nőkkel — bármily csodálatos is — finom, szerette a szép, tiszta lelkét emlegetni. Barátait élete fogytáig megbecsülte —, elég csak a Barcsayval folytatott levelezését elolvasni!

Egy talpalatnyi föld

Tornyai életében — a század első harmadában — Vásárhelyen még nem volt divat a lélekbúvárkodás, egy mai pszichológus azonban könnyedén megfejtené az ő különös, ellentmondásos természetének „titkait". A nélkülözéssel és megaláztatással teli gyermekkor bizonyára mély nyomot hagyott benne, de élete már elismert, „befutott" művész korában se volt mentes a hányattatásoktól. Szülővárosa se mindig dédelgette. Tornyai nem alaptalanul érezte, hogy Vásárhelynek ő nem édes, hanem mostoha gyermeke. És mégis, menynyire ragaszkodott hozzá! Pesti éveiben elveszettnek, talajtalannak érezte magát.

1934-ben, két évvel halála előtt, már rokkant, beteg öreg emberként, szívszaggató sorokkal fordul pesti barátaihoz és szülővárosához: trafikengedélyért folyamodik. Hogy: „... életemben először talán egy talpalatnyi biztos föld kerülne nagyonis rozoga lábam alá ..." (Mai ésszel alig fölfogható, hogyan is kerülhetett ez a már külföldön is ismert és ünnepelt zseni ilyen nyomorúságos helyzetbe! Még valamirevaló műterme se volt! S mégis, talán ennek *is* köszönhető, hogy a mai Vásárhely annyira megbecsüli művészeit, szíven viseli testi-lelki jólétük gondját.)

Nem lehet megindultság nélkül olvasni vásárhelyi barátaihoz írt leveleit sem; miután 34-ben megalapították a Tornyai Társaságot, s kezdeményezésükre a város megszavazott a művésznek havi 100 pengő járandóságot. Az öreg Tornyai szíve tele hálával, minden sorából árad a boldogság. „Ennél jobb balzsamot nem is kaphattam volna sehol a világon, mert reménységgel tölt el, hogy nemcsak nem egészen hiába éltem, nyavalyogtam egy félszázadon keresztül, hanem talán még ezután is élhetek-nyavalyoghatok és talán eredményes munkában ..."

Az öröm, hogy városa ismét szívére ölelte, már csupán két évvel tudta meghosszabbítani a testben-lélekben megtört öregember életét. Halála után per pert követett, egy jó évig dúlt a harc, kié legyen az örökség, csaknem 500 kép, 353 rajz, s Mári 400 festménye. Ez a (sokszor botrányos) küzdelem nagy vihart kavart, szenzáció volt a pesti hírlapok számára is. S mintha egyenes folytatása lett volna zaklatott, nyughatatlan életének, hiszen a vihart maga kavarta egymásnak ellentmondó hagyatkozásaival. Egyik felbuzdulásában szülővárosának ajándékozta teljes életművét, kirekesztvén az örökségből feleségét, majd egy újabb, másmilyen lelkesültségben úgy rendelkezett, hogy minden műve feleségére szálljon ...

Jól gazdálkodnak az örökséggel

Végül is Hódmezővásárhely jól gazdálkodik Tornyai örökségével.

Bevallottan vagy tagadva sok idősebb és fiatalabb festő jár Tornyai nyomában. Említsem Kohánt? Kurucz D. Istvánt vagy a fiatalokat? Hogy szerette Mártélyt! (Utoljára a felesége úgy csalta ki a kórházból, ahol halálos betegen feküdt, hogy azt mondta neki, Mártélyra viszi, naplementét nézni. Hazudott: Pestre vitte a haldoklót, meghalni. A hosszú utazást három nappal élte túl, 1936. szeptember 20-án pesti — Horánszky utcai — lakásában meghalt.)

Tornyai kiállításáról egyszer így nyilatkozott egy öreg paraszt: „Körüljártam a határban ..."

Felnőtt Vásárhelyen és a nagy alföldi város tanyavilágában egy új nemzedék, mely szereti, érti és értékeli a művészetet.

Zs. M.

SZÁZ ÉV MÚLVA IS SZÍNHÁZ LESZ

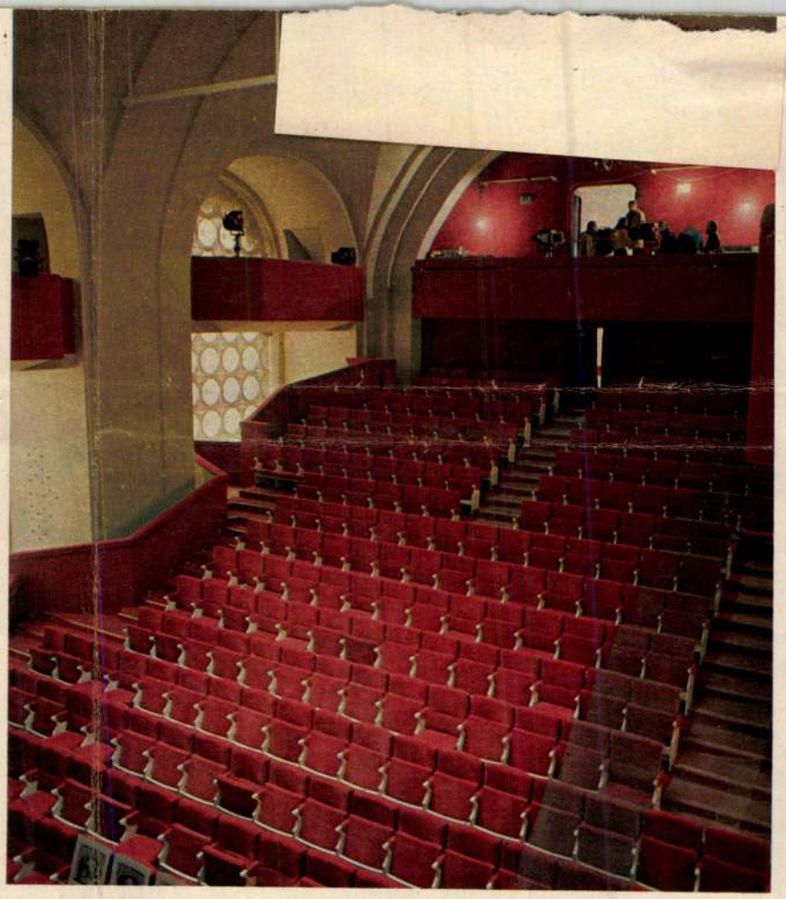

A nézőtér. Belsőépítész: Móser Pál (KÖZTI)

A Várszínház épülete

A Népszínház társulatának tagjai első ízben hat héttel a premier előtt léphettek be a budai Várszínházba. Jóformán még minden ismeretlen számukra. A kérdés, hogyan lehet majd megvalósítani a díszletváltást, hang és fény összjátékát, a rendezői elképzeléseket a megszokottól eltérő, éppen ezért izgalmas műszaki berendezések segítségével.

Az épület műemlék jellege miatt a színpad is rendhagyó. Hiányzik a zsinórpadlás, a díszleteket villanyfelvonók gördítik színpadra a padlástérbe helyezett elektromos motorok segítségével. A színpadi reflektorokat szintén villanymotor ereszti le a mennyezetről. A fényjátékra nagy lehetőséget ad a tizenkét távirányítású reflektor, amellyel egyszerre lehetséges fókusz- és színváltás. Ez a berendezés egyedülálló az országban. Sztereó hanghatás érhető el az oldalfalakon, a mennyezeten elhelyezett hangsugárzók segítségével, és a színpadon több helyütt is van mikrofon. Akármilyen tökéletes is a technikai berendezés, arról, hogy kellő pillanatban szólaljanak meg a zenei betétek, a hangtechnikus gondoskodik. Előadás alatt az egyik páholyban tartózkodik. A megoldás „hátránya", hogy észrevétlenül kell majd működnie, nehogy zavarja az előadást, viszont nézőként észlelheti a hatást, azonnal módosíthat.

Az épületben márványlépcsők, márványborítás, gipszrozetták, mahagóni ajtók, bronz, réz, bársony, csupa csupa nemes anyag. Az épület eddig hozzávetőlegesen 85 millió forintba került. A tervezőknek és az építőknek figyelemmel kellett lenniük a barokk stílusú épület műemlék jellegére.

Az 1700-as években a karmelita rendi barátok építettek itt kolostort és templomot. 1784-ben II. József feloszlatta a rendet és úgy döntött, hogy e helyen színház lesz. A templom színházzá alakításával a kor polihisztorát, Kempelen Farkast bízták meg.

A színház eleinte a német nyelvű színjátszás otthona volt, de itt tartották 1790-ben az első magyar nyelvű színházi előadást. 1800-ban egy ízben Beethoven is vezényelt falai között. Játszott itt Déryné, évtizedekkel később Jászai Mari, Egressy Gábor, Újházy Ede... Az épület állaga 1924-re oly mértékben leromlott, hogy nem tarthattak benne több előadást.

A mai tervezők az egykori templomból lett színház szerkezetét nem változtathatták meg — az eredeti architektúra teljes pompájában érvényesül.

A nézőtéren 268 széket helyeztek el, de ez 330-ig növelhető úgy, hogy alkalmanként a színpad mögötti részre is üléseket tesznek, megteremtvén így a körszínház illúzióját. A nézőtéri klimatizálás kitűnőnek ígérkezik; nemcsak a mennyezetről jön friss levegő, hanem az ülések alatt elhelyezett fúvókákból is.

Az épületben — a színháztermen kívül — még négy helyen tartanak előadásokat. Terveznek többek között kiállításokat, minden előadás után színházi klubot, meghíván egy teára azokat, akiknek van mondanivalójuk a látottakról.

Az első bemutatót február közepén tartják.

-mos

Tornyai János, festőművész

Kurucz D. István négyévtizedes munkássága összekötő kapocs az alföldi iskola klasszikus mesterei – Tornyai J., Rudnay Gy., stb. – és a mai középgeneráció – Szalay F., Németh József – festeszete között.

Tandi Lajos: Műteremlátogatás Kurucz D. Istvánnál.
Tiszatáj, 1978. jún. 92. old.

Tornyai János festő

- 1956-ban festményeit állítja ki a Jan. Pan. Múzeum

A Jan. Pan. Múz. kiállításai

Jan. Pan. Múz. Évk. 1974/XIX

Tornyai János (1869-1936)

„Fák" o. karton 22 x 31,5 cm

kiállítási ár: 8000 ft.

BÁV 43. Művészeti Képukció Budapest, 1979. május

Tornyai János, festőművész

Kurucz D. István még ismerte az idős Tornyait és úgy érezte, hogy tájhoz kötődő, elkötelezett, reálista művészi magatartása számára is járható utat jelent.

Dömötör János: Kurucz D. István, a festő.
Békés Megyei Népújság, 1978. ápr. 3.

Tornyai János, festőművész

Az együvé tartozás e tájegység természetes „tartalma" elhangzott 1978. máj. 21.-én, Szegeden.

Nem túlzás azt mondani, hogy amit a Szántó Kovács Jánosok, az endrődi agrárproletárok a kasza és kapa érejével rívtak, ezt a harcot segítette és örökítette meg az ecsettel Munkácsy Mihály, Tornyai János, Endre Béla és mások.

dr. Koncz János: megnyitó beszéde a XIII. délalföldi tárlaton.

Csongrád Megyei Hírlap, 1978. máj. 28.

Tornyai János, festőművész

a Szegeden élő Lucs-házaspár félszáz értékes festményből álló gyűjteményét felajánlatta a Móra Ferenc Múzeumnak.
— E gyűjteményhez tartozik a művész „Népoktatás a tanyán" c. műve.
(említve).

Szelesi Zoltán: Lucs gyűjtemény a múzeumban.
Délmagyarország, 1978. júl. 16.

Tornyai János, festő

Az új szentendrei múzeumban kiállítás nyílt a Szentendrei Festők Társasága ötven éve történt megalapításának tiszteletére. – A művész művei szerepelnek: „Szoba belseje," – „Pirosruhás nő" c. (említve)

h. gy.: Kiállítás egy új múzeumban.
Magyar Nemzet, 1978. febr. X. 26.

Tornyai János

Tornyai János művei az Ibl gyűjteményben láthatók Székesfehérvárott.

K. Kovalovszky Márta: Fehérvári gyűjtemények. Művészet, 1978. október - 12. lap.

Tornyai János, Aestőművész

Szalay Ferenc főiskolás korában kapta a Mosonmagyaróvárról jövő első üzeneteket. Tornyai, Rudnay, Endre Béla és mások. Rajtuk érezte azt a levegőt és tájat, ami után vágyakozott.

Tóth Béla: Műteremlátogatás Szalay Ferencnél.
Tiszatáj, 1948. ápr. 4.

Tornyai János, festőművész

Ha az alföldi festészetről olvasunk, vagy hallunk, e címszó fővonulataként általában Tornyai, Koszta szenvedély-, indulatterhes drámaisága jelenik meg. –

Indulni Endre Béla is a Munkácsy–Tornyai vonalon indult el, de az 1910-es években már kibontakozott önálló, sajátos festői egyéniségre.

Dömötör János: Endre Béla halálának 50. évfordulóján.

Szegedi Napló, 1978. aug. 6.

Tornyai János

„Gémeskút"

– festmény

Múzeumi Magazin 1976/4 3. old.

Tornyai János

"Müvészet és reklám" cimmel a lap "Mozgó képek" c. rovata arról tudósit, hogy a müvész Hódmezővásárhelyen rendezett kiállitáson mutatta be müveit. A cikkiró beszámol arról, hogy a müvész tréfás plakátokon vásárhelyi tájszólásban adta hirül a kiállitást, aminek eredménye az anyagi bevételben is megmutatkozott.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I. kötet 110. lap.

Tornyai János, festő

L: Németh József

Grezsa Terem: Németh Józsefnél. 88-92.

Tiszatáj, Szeged 1979. febr. XXXIII/2.

Tornyai János, festő

L.: Szabó Iván

Gyeresa Ferenc: Szabó Iványról 138-142.

Tiszatáj, Szeged, 1978. okt. XXXII/10

Tornyai János

„Alföldi tanya"
(repro)

Theisler György: Tanípontok és kételyek
Művészet, 1978. december – 7. lap.

Tornyai János

Méltatlas

Kristó Nagy István: Szolnokról jól s rosszul.
Művészet, 1978. december – 30. lap,

Tornyai János

Tornyai híres Juss-sorozata
formó társadalmi szituációt
teremt.

Pap Gábor. A meg nem gondolt gondolat.
Művészet, 1978. december – 22 lap.

Tornyai János

Nem tudott szabadulni korának nyomasztó társadalmi valóságának, szociális igazságtalanságainak feszültségétől. Ezt ábrázolta képeiben.

Dömötör János: A vásárhelyi társaság... Művészet, 1978. december - 14. lap.

Tornyai János

Az alföldi festészetről mint a magyar hiperőművészet sajátos „irányzatáról" a művész munkássága nyomán beszélhetünk.

Domotór János: A vásárhelyi tárlatok. Művészet, 1978. december - 14. lap.

Tornyai János

Tornyai János nevét vette fel 1950-ben a Hódmezővásárhelyi múzeum.

Domotór János: A vásárhelyi tárlatok. Művészet, 1978. december-14. lap.

Tornyai János

Az ifjú hódmezőv ásárhelyi
művészeket gyötezeik a ma-
gyar festészet, népi plebejusi vo-
nalához, örökségéhez, így a
művészhez is kötik

Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok...
Művészet, 1978. december - 14. lap.

Tornyai János

Bodnár Éva méltatató szavai szerint: Tornyai volt a Munkácsy hagyományok leghivatottabb életrehelltője.

Theisler György: Tánipontok és kitelyek.
Müvészet, 1978. december - 7. lap.

Tornyai János

Csizmahuzás

Menyhárt László: Előkép - élőkép - pillanatkép.
Az alföldiek jussa.
Művészet, 1978.december/ 10.oldal.

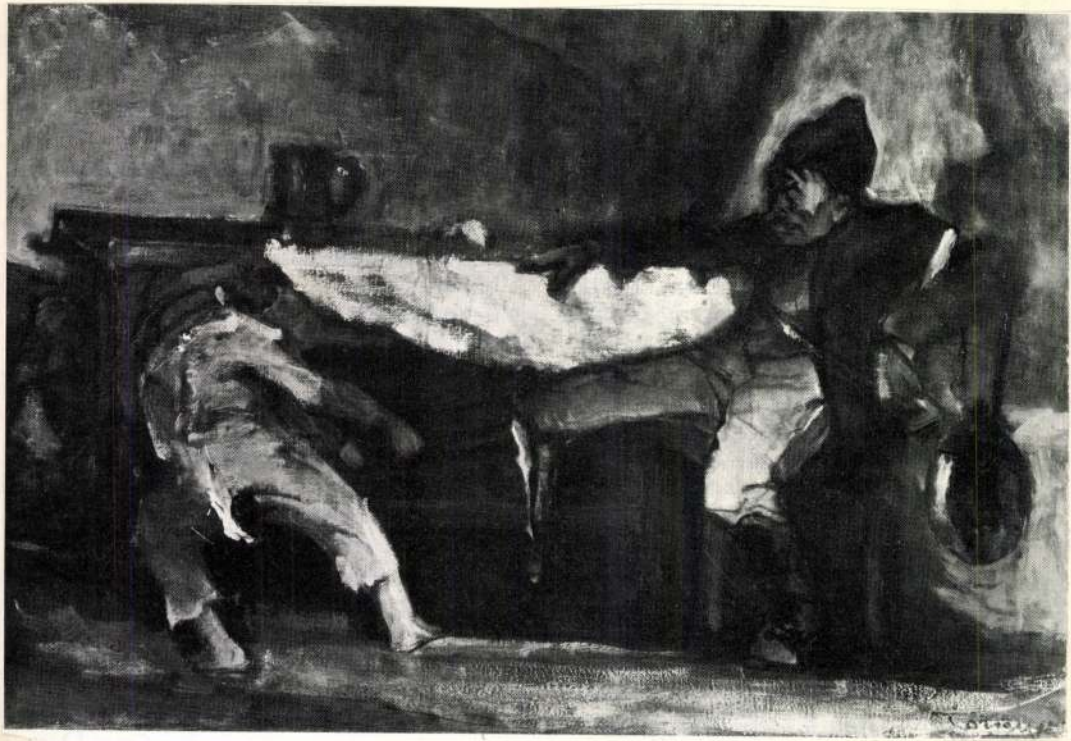

Tornyai János

A juss.

Menyhárt László: Előkép - élőkép - pillanatkép.
Az alföldiek jussa.
Művészet, 1978.december/ 10.oldal.

Tornyai János

Munkásságának maradandó és megoldott sorozata a tíses években fellett portrészerű szimbolikus tájak.

Theisler György: Tanipontok és kitelyek.
Művészet, 1978. december – 7 lap.

Tornyai János

Tornyait egész életén át
foglalkoztatva a Juss
című főmüve. Kuruc tár-
gyú képe Rákóczi.

Theisler György: Tanipontok és hitelyek.
Művészet, 1978. december – 7 lap.

Torcnyai János

A hódmezővásárhelyi születésű
és szülővárosában eskolát terem-
tő Torcnyai János egyéniség.

Theisler György: Tanípontok és hételyek.
Művészet, 1978. december - 7 lap.

Tornyai János

Tornyai vásárhelyi iskolá-
jának követője Endre Béla.

Thusler György: Fáimpontok és kételyek.
Művészet, 1978. december - 7. lap.

Tornyai János

Tornyai János „Bercsényi" modellfotójához Rudnay Gyula öltötte magára a kuruc alvezér jellmezét.

Mennyhárt László: Előkép – előkép – pillanatkép
Művészet, 1978. december – 10 kap.

Tornyai János

Munkácsy nyomdokain indult Tornyai János az „Édesanyám a szobájában", a „Betyárszerelem", a „Csizmahuzás", a „Bercsényi" című képeinek megfestésekor.

Meghárt László: Előkép – élőkép – pillanatkép. Művészet, 1978. december – 10. lap.

Tornyai János

Munkácsy nyomdoháin indult Tornyai János, amikor főműve „A juss" megfestéséhez hezdett.

Meneghárt László: Előhép – előkép – pillanatkép.
Művészet, 1978. december – 10. lap.

Tornyai János

„A juss"-ban jut leginkább kifejezésre Tornyai oeuvre-jében a kritikai realista felfogása.

Monyhart László: Előhép - előhép - pillanatkép
Művészet, 1978. december - 10. lap.

Tornyai János

Tornyai 1901-től 1934-ig újra neki gyűrhözött „A juss" témá-jának, de egyik változatot sem tekintette végleges-nek.

Mennyhart László: Előhép - élőhép - pillanatkép
Művészet, 1978. december - 10. lap.

Tornyai János

Tornyai képein az elnyomottak, a dolgozó emberek, a szám hi-vedettek kasztjába tartozók je-lennek meg.

Menyhárt László: Előkép - élőkép - pillanthép.
Művészet, 1978. december - 10. lap.

Tornyai János

Mindössze pár év választja el
Ferriges 1896-as „Cívódás"-át,
Ferriges Adolf „A jurs"-ától.

Menyhárt László: Előhép-előhép-pillanathép.
Művészet, 1978. december – 10. lap.

Tornyai János, festő

te. Espersit sokat tett Makó művészeti életének fellendítéséért: Tornyai János, illetve Endre Béla festményeiből rendezett gyűjteményes kiállítást, majd nyári gyakorlatra hívta a városba Rudnay Gyulát és főiskolás növendékeit

Tamás Ervin: Espersit-emlékház Makón

15.

Népszabadság, Bp. 1979 febr. 4.

Tornyai János

Méltatás.

Szabó Ernő: Pogány derű, langyos szenvedély.
Új Tükör, 1979. január 21-22. lap.

Tornyai János, festőművész

Kiss István, festőművész diákként csodálkozhatot rá a város festőjére, Tornyai Jánosra, aki Hódmezővásárhelyt afféle paraszt-Párizzsá álmodta. Korán találkozhatott a rokonszellemű Rudnay Gyulával.

Sobor Antal: Vásárhelytől Fehérvárig.
Fejér Megyei Hírlap, 1978. ápr. 23.

Tornyai János. Festőművész

A 20-as években Holló László többször kiállított a Fővárosban, akkor alakult barátsági kapcsolata az alföldi festőkkel, Kossta Józseffel, Tornyai Jánossal.

Szabó Ernő: a Holló László-emlékházban.
Hajdú Bihari Napló, 1994. márc. 12.

Tornyai János

Méltatás

Theisler György: Vállalások és teljesítések.
Művészet, 1978. július - 32. lap.

Tornyai János (1869-1936)

„Fűzfa" o. farton 35x47 cm

J.l.j.: Tornyai Védett.

Kikiáltási ár: 15000 Ft.

BÁV 47.Képaukció katalógus,Bp.1978.december

Endre Tornyay.

Ausstellungen:

Studiogalerie: Bildhauerbeiten von Endre Tornyay.

Daily News, 1978. okt. 5.

Tornyai János, festőművész

a Galilei Kör vásárhelyi tagjai – nyolcan voltak – gimnazistaként tanúi, részesei voltak szülővárosuk megélénkülő fejlődésének, kulturális prosperitásának (az ady mellett felsorakozó „a jövendő", a Magyar Köztársaság évei ezek, Tornyai-André Béla művészkőre ekkor alapózza meg a múzeumot, a majolikagyárat, stb).

Kőszegfalvi Ferenc: Vásárhelyi galileisták.

Csongrád Megyei Hírlap, 1978. ápr. 26.

Tornyai János (1869-1936)

„A mártelyi nagy fa"

o. karton 73x52 cm J.l.b.: Tornyai

Védett. Kikiáltási ár: 12000 ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus Bp.1978.szeptember

Tornyai János (1869 - 1936)

Virágzó fal o.v.

Dévényi Iván mügyüjteményének kiállitása a győri muzeumi képtárban 1977.

Tornyai János

„Tájkép" o. karton 38x48 cm

J. k. j. Tornyai

Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus Bp.1978.szeptember

Tornyai János

„Alföld" o. karton 40x50 cm

J. k. b. Tornyai

Kikiáltási ár: 12000 Ft

BÁV 46. Képaukció katalógus Bp. 1978. szeptember

Tornyai János, festő

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállitások 1945-1974 között:

1956-ban rendezett kiállitás: Tornyai János festményei 384.old

Barkasi Eszter: A Jan.Pann.Múz.vázlatos története felszabadulástól napjainkig 37?.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Tornyai János

Egyik felbeszdulásában Tornyai szülővárosának ajándékozta teljes életszűrét, kirekesztvén az örökségből feleséget.

Is. M.: Az örökség

Nők Lapja, 1978. február 4 - 14 lap.

Tornyai János

Tornyai egyik lelkesültségében
úgy rendelkezett, hogy minden
műve feleségére szálljon.

Ts. M.: Az örökség
Nők Lapja, 1978. február 4 - 14. sz.

Tornyai János

1936 szeptember 20-án
halt meg Tornyai János
Budapesten, Horánszky
utcai lakásában.

Zs. M.: Az örökség.
Nők Lapja, 1978. február 4–14 lap

Tornyai János

Tornyaiban mély nyomot hagyott
a nélkülözéssel és megaláztatással teli gyermekkora.

Zs. M.: Az örökség
Nők Lapja, 1978. február 4–14 lap.

Tornyai János

1934-ben megalapították a Tornyai Társaságot, a város megszavazott a művészek havi 100 pengő járandóságot.

M.S.M.: Az örökség.
Nők Lapja, 1978. február 4–14 lap.

Tornyai János

1934-ben két évvel halála előtt, már mint rokkant és beteg ember trafik engedélyért folyamodik szülővárosához. Hódmezővásárhelyhez.

Zs. M.: Az örökség.

Kék Lapja, 1978. február 4–14 lap.

Tornyai János

Tornyai, Kovács Máriának, Mári-
nak képeit megvette, Hagyatéká-
ban kb. 400 „Mári" képet talál-
tak.

Zs. M.: Az örökség.
Nők Lapja, 1978. február 4–14 lap.

Tornyai János

„Bús magyar sors"
„Szobabelső"
} repro

Zs. M.: Az örökség.
Nők Lapja, 1978. február 4 – 14 lap.

Tornyai János

„Tengerpart, alkony, kis hotel-szoba"
„Martélyi nagy diófa"
} repro

Zs. M.: Az örökség
Vök Kapja, 1978. február 4 – 14 lap.

Tornyai János

Tornyai „Juss"-a és a „Bús magyar sors"-a vádirat volt a fennálló társadalmi rend ellen.

Zsigmondi Márta: Kurucz D. Szilán
Nők Lapja, 1978. jan. 7 - 16 lap.

Tornyai János

Méltatás.

Zsigmondi Márta: Kurucz D. István
Nők Lapja, 1978. jan. 7 - 16. lap.

Tornyai János, festő

L.:Thorma János

Heitler László :A műgyűjtő alkotása: 9o7-9o9

okt. XX/1o.

Jelenkor, Pécs, 1977

Tornyai János, festő

L. Kovács Mári

Hosszu Gyula:Kovács Mári
Élet és Tudomány,Bp.1977.jan.14

48-51

XXXII/2

Tornyai János, festő

L.: Kovács Mari

—: „Mari"

Élet és Tudomány, Bp. 1977. febr.

162.

XXXII/6

Tornyai János: festőművész

Hódmezővásárhely a jelenkori magyar festőművészetünk fontos alkotómúhelye. Erre a szerepre választotta hagyományai a művész- és többek-nevével fémjelzett örökség is.

Csáky L. György: Németh József kiállítása Kiskunfélegyházán. Petőfi Népe, 1977. jún. 25.

Tornyai János, festőművész

Megnyílt Devényi Iván magángyűjteményének kiállítása Győrött, a Múzeumi Képtárban, amelyen a művész műve is szerepel.

(is): Magángyűjtemény a közönség előtt.
Dalgozók Lapja, 1977. júl. 23.

Tornyai Sámos

„Mátrebyi táj" o. karton 34x48 cm

S. l. j.: Tornyai

Vizáltási ár: 12000 ft.

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Tornyai János

Délelőtt a. karton 27,5 x 35,7 cm

J. l. b. Tornyai 917.

Kikiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 44.Képaukció,Budapest 1977.december

Tornyai János (1869-1936)

„Áradó folyó" o. Zenton 84X46 cm
J. l. f.: Tornyai Védett

Utáltási ár: 12000 ft.

BÁV 44.Képaukció,Budapest 1977.december

Tornyai János

„Alföldi táj" o. karton 34x47 cm

J. l. j.: Tornyai J.

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Tornyai János, festőművész

Századunkban talán elsőnek a hódmezővásárhelyi Tornyai János festészete szakított a régi hagyománnyal: vad indulatok sugároznak még tájképeiről is. Bevallottan Ady jellemre és szeretete tüzelte őt ilyen alkotásokra.

Kőműves Gyula: Emlék és várázslat.

Szabad Föld, 1977. dec. 11

Tornyai János 2) Folytatás

Ma már egyértelműen érzékelhetők a vásárhelyi műhely jellemzői. Mindenekelőtt a hagyománytisztelet. Ezt a forrást és kiindulópontot számukra az alföldi realisták, Tornyai, Koszta és Nagy István jelentik.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely. Békés Megyei Népújság, 1977. júl. 10.

Tornyai János festőművész 1) Folytatás.

Váratlanul, robbanásszerűen következett be az első virágkor, a XX. sz. elején, a magyar képzőművészet be. Ez mindenekelőtt a város szülötte Tornyai J. Párizs utáni visszatelepülésének volt köszönhető.

– Tornyai János és társai nemcsak festettek, hanem igen nagy részt vállaltak a város társadalmi és kulturális közéletében is. – A mai Majolikagyár őséta alapították meg 1911-ben. Az ő nevükhöz fűződik a múzeum létesítése is. Szervezői voltak a művészeti és irodalmi társaságnak.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Békés Megyei Népújság, 1977. júl. 10.

Tornyai János festőművész

Sokat segített a szolnaki kezdeményezőknek a kultuszminisztérium művészeti osztályának vezetője, Lippich Elek ns. – Igen nagyra értékelte az Alföld festőjének Tornyai Jánosnak a művészetét és segítette őt a tábornyire vásárhelyen festett képeinek állami megvásárlásával.

dr. Egri Mária: A szolnaki művésztelep hetvenöt éve.
Élet és Tudomány, 1977. dec. 9. 1549 old.

Tornyai János, festőművész

Amikor a festők észrevették Szentendre sűrű képi forrásanyagot „megszállták" e gazdag vizuális lelőhelyet. Ferenczy Károllyal a nagybányai örökség, Tornyai Jánossal Vásárhely költözött ide, megalakult a szentendrei festők társasága.

Losonci Miklós: „Aknay János törekvései".
Részletek Losonci Miklós írásából.

Napló / Veszprém / 1977. dec. 10.

Tornyai, János, festőművész

Holló László életműve a, Munkácsy, Tornyai, Rudnay, Kaszta nevével fémjelzett szimbolti festészetünket gazdagítja.

dr. Maksay László: az alföld festője, Holló László.

Élet és Tudomány, Budapest, 1977. aug. 12.

Tornyai János, festőművész

a BÁV hagyományos képaukciót megelőző kiállításon szerepelnek a művész alkotásai.

TV-híradó

1977. IX. 10. TV. 19.30, Gmé.

Tornyai János festőművész

A Képrőművészek által létrehozott Majolika Telep az 1788-ig visszavezethető cserepeshagyományok, és az 1898-ban alapított Áll. Agyaripari Gyakorló Műhely egyenesági folytatója kívánt lenni. A Majolikagyár virágkora a vásárhelyi kerámia történetének sajátos fejezete. Olyan kiváló mesterek tervei alapján gyártak az agyagot törték a festéket mint Endre Béla, Tornyai János és még más művészek.

Tandi Lajos: Iparművészek a gyárban.
Tiszatáj, 1977. ápr. 99-100. old.

Tornyai János, festőművész

A Nemzeti Galéria földszinti terem-sorában rendezték meg: „A szolnoki művésztelep 75 (éve) c. kiállítást. –
A művész élete alkonyán Szentendrén keresete a festészeti megújulást, – közismert művészeti tény. –.

Wágner István: Jubiláros tárlat a Galériában,
Magyar Hírlap, 1978. márc. 8.

TORNYAI JÁNOS

Új művészet

1999/márc

32.o.

ennyire belenyulok a titokba.
t most. Nem képzelhetem, hogy
lehessen menni, kivált olyan
smer. De szeretném, de boldog
azt közölné velem, hogy le-
ás.
igazat megvallva, repülni
Várkonyra. De nem olyan egy-
mra csak szeptemberben kerül
a is elmozdulnom innen, alig
re se számithatok. S az életem
tekintetben is megnehezedett.
elem valami módját, hogy

Tornyai János, festőművész

Nagybánya, Vásárhely, a gödöllői telep és a Párizsból érkezett „Nyolcak" voltak képzőművészetünk megújítói a XX. sz. elején az 1910-es érekben. A művek itt maradtak, de az alkotók sorjában elbúcsúztak a művész is itt ~~hagyatak~~ hagyott bennünket. Csak Remsey Jenő maradt itt közöttünk

(V. i.): Remsey Jenő kiállítása.

Fejér Megyei Hírlap, 1978. ápr. 30.

Tornyai János, festőművész

Hódmezővásárhelyet Ady víltán nevezte „paraszt-Párisnak". - Tornyai, Rudnay, Endre Béla Medgyessy Ferenc onnan indított szellemi mozgalmat, hogy megteremtse a művészi kifejezés népi nemzeti nyelvét.

Csizmadia Zoltán: Elkötelezett vásárhelyi.
Napló (Veszprém), 1975. ápr. 22.

Tornyai János, festőművész

Nagyjainknak amd nemzedékéhez tartozott Rudnay Gyula mint Tornyai, Koszta, Krúdy, Móricz Zsigmond, Ady.

Rudnay 1905-ben Ilódmezővásárhelyen baráti környezetre, talált Tornyai János, Endre Béla, Pásztor János társaságában

Bényi László: Száz éve született Rudnay Gyula.
Élet és Tudomány, Bpest, 1948. febr. 3.

Tornyai János festőművész

A szentendrei művészet 50 évét bemutató retrospektív kiállítás megnyílt az új szentendrei Képtárban. – Szentendre vásárhelyi indítékait a művész két képe reprezentálja.

Losonczi Miklós: Öt évtized távlata. Pest Megyei Hírlap, 1978. jan. 29.

Tornyai József, festő

L: Kodály Ferenc

Tóth B: Műtermi látogatás Kodály Ferencnél 109-112.

Tiszatáj, Szeged, 1978. ápr XXXII/4.

Tornyai

Méltatás

Chikán Bálint: Rész és egész.
Művészet, 1977. május - 9.oldal.

1869-ben I. 18-án született Hódmezővásárhelyxen. A juss c. alkotásával Ráth dijat nyert az Országos Képzőművészeti Tárlaton. Bercsényijét történelmi nagydijjal tüntették ki. Alföldi tanya c. alkotása a Fővárosi Muzeumban van.

Forrás 1969/1/52

Simonka Gy: Tornyai

Tornyai 2

Csizmahuzás c. müve Jankó János pályadijat nyert. A Független Müvészek elnöke volt, részt vett a brüsszeli nemzetközi tárlaton, a barcelonsi világkiállitáson aranyérmet nyert.25 évvel halála után a MNG 2oo müve szerepelt.

Forrás 1969/1/ 52

Simonka GY

Tornyai 3

barátja volt a 88 éves Rubletzky Géza szobrász

,1908-ban ismerkedtek meg.

Forrás 1969/1/52

Simonka Gy:Tornyai

rossz házassága után Mári lesz társa,parasztí modellje.1910-ben Tornyaiék alapitották az Irodalmi és Müvészeti Társaságot.A szerkesztőség tagja Gonda József ,Tornyai. Iványi Grünwald hivta 1918-ban Tornyai Kecskemétre.

Forrás 1969/1/52

Simonka: Tornyai

megkapta a Képzőművészeti Társulat aranyérmét.

1967#ben halt meg Pesten, a Vecséptelepen.

Forrás 1969/1/54

Tornyai

Tornyai baráti köréhez tartozott Rudnay Gyula, Endre Béla, Várady Gyula festők, a Pestről hazalátogató Rásztor János szobrász.

Forrás 1969/1 52

Simonka Gy:Tornyai

Tornyai

sötét látásmódja az Alföld festéséhez tartozik, ebben a világban kereste a nagyságot, a humánumot.

Forrás 1969/1/ 72

Kristó Nagy I: Párizs és Kiskunmajsa között

Tornyai

Mindent bemártani feketébe, a félhomályok sejtelmes igézete, hogy az ellentét erejénél fogva zengőbben csendüljön fel egy-egy világos szinfolt. Paál László, Tornyai János, Koszta, Nagy István, Rudnay, művészetének egy szakaszán Ferenczy Károly is Czóbel Béla festettek így.

Dési Huber István: Művészeti írások
Kossuth Könyvkiadó 1975 233.o.

Tornyai

Kapcsolatot a megnyílt Somogyi Képtárban szerepel Rippl-Rónai,Csók István,Iványi Grünwald,Csigány Dezső,Kunffy Lajos,Tornyai, Medgyaszay László elhelyezése.

Magyar Hirlap 1973/1993/3

Tornyai

a nagybányai festőiskola hatása látszik

Tornyai, Koszta tájképeink

Magyar Hirlap 1973/195/6

Tornyai

sziwesen látta a képzőmüwészeket Hódmezővásárhelyen

Forrás 1972-3-71
Goór Imre: Hódmezővásárhelyi mütermekben

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. AA hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

16.- "LUDAK BOGLYÁK MELLETT".- Ára:...50 Korona

162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkonyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitása Hódmezővásárhelyen. Ez kiallitásy anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt megy Bajan. A hód. mezővásahelyi Katalógus nyu jt tajékoztatast a bajai kiallitás anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

19.- "SZEGÉNY ÖZVEGY ASSZONY".- Ára:...250 Korona
162.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkonyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A Hódmezővasarhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiallitás anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

23.- "EGY ALAK A JUSSHOZ".- Ára:...100 Korona
162. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

26.- "HOLDAS ÉJ A PUSZTÁN".- Ára:...100 Korona
169.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkonyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festi jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én n ilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyú jt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet A Katalógus anyaga:

5.-"A TISZA MÁRTÉLYNÁL".-/Hódmezővásárhelyi úri kaszinó tulajdona/ 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged,1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festi jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet A Katalógus anyaga:

4.- "A CSŐSZ".- / Hódmezővásárhelyi úri kaszinó tulajdona | 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján - 141. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged, 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bején.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:
1.- "NAGY BERCSÉNYI MIKLÓS"./Hódmezővásárhely város tulajdona/lex 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged,1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bején.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

3.- "SZABÓ MIHÁLY UR ARCKÉPE". /Imre József dr.tulajdona/ 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajon 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged,1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

2.- "BEREGI LAJOS UR ARCKÉPE". /izr.hitközség tulajdona/ 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged,1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festi jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én n ilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyú jt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet A Katalógus anyaga:
6.- "MENYECSKE A MÜTEREMBEN".- /Orsz.Magyar Szépmüvészeti Múzeum Budapest/ 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyaggról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
7.- "BETYÁR".- Ára 500 korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyaggról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga: 9. MŰTEREMBEN".- Ára...200 korona 162. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét visszi Bajara 1909. dec. 19.-én nyílt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
10.- "PARASZT-SZOBA".- Ára...200 korona 162.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

11.- "PUSZTAI KUT".- Ára...100 korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. AA hódmezővásárhelyi katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

18.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezővasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatást a bajai kiallitas anyagaról is. I, Melléklet. A Katalógus anyaga:
21.- "TANULMÁNY".- Ára:...200 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JANOS, festő

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. EN kiallitass anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt megy Bajan. A hódmezovasahelyi katalógus nyu jt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
20.- "TANULMÁNY".- Ára:...100 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

22.- "SZEGÉNY EMBER".- Ára:...100 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

24.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői ~~kiállitásnak~~ jubiláris kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet.
A Katalógus anyaga:
160.- "A NEMESI DIPLOMA".- /Kovács S. Aladár tulajdona/ 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged, 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői ~~kiállítása~~ jubiláris kiállítása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet.
A Katalógus anyaga;
159.- "KACSÁK".- Ára:...50 korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői ~~kiállítása~~ jubiláris kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajón. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet.
A Katalógus anyaga:
158.- "NYUGALOM" elkezdve.- 164. old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

157.- "LENYUGVÓ NAP".- vázlat, özv. Dobossyné úrnő tulajdona / 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

156.- "TISZAPARTI HALÁSZ KUNYHÓ".-/özv. Dobossyné úrnő tulajdona/ 164.old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

155.- "AZ ÖREG TEMPLOM KAPUJA".-/A Református egyház tulajdona/ 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
154.- "AZ ÖREG TEMPLOM".-/Református egyház tulajdona/ 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

153.- NYÁRI JÁSZOL MELLETT VIHARBAN".- Ára:..50 Korona 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

1) 2.- SZÉLBEN".- Ára:..50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bajan.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

151.- "HANGULAT".- Ára:...20 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállítas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
139.- "BOGLYA".- Ára:...20 Korona 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

1908-ban 2 éves festői jubileumi kiállitás

TORNYAI JANOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

141.- "NYÁRI VIHAR".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JANOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitas anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

140.- "NYÁRI DÉLUTÁN".- Ára:...50 Korona 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:
146. "A KANÁSZ".- Ára:..50 Korona 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

147.- "SZELES IDŐ".- Ára:...100 Korona 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

143.- "POLYVÁS LUDAKKAL".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
144.- "A SZELLŐ".- Ára:...50 Korona 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
142.- "POLYVÁS".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

AQUARELLEK, RAJZOK, FÉNYKÉPEK, STB. 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

161.- "TANULMÁNY-FEJ".- Ara:...40 Korona 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajá. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. "elléklet. A Katalógus anyaga:

150.- "HANGULAT".- Ára:...20 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

138.- ESŐ UTÁN".- Ára:...20 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

1908-ban 2 éves festői jubileumi kiállitás

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

137.- "CSÖND".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.olg

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

1908-ban 2 éves festői jubileumi kiállítás

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezovasarhelyi Katalógus nyujt taléoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. 1. Melléklet. A Katalógus anyaga:
136.- "LEGELÉSZŐ LOVAK".- Ára:...80 Korona 164. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajón 145. olg

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
135.- "LEGELÉSZŐ LOVAK".- Ára:...50 Korona 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János, festő

Megemlítve. (Telepy K.: Tájképek .....)

— : Új könyvek 1574.

XXVIII

Élet s Tudomány, Bp. 1973. aug. 17. 33.

FK. ZÁHONYNÉ 8821 FNYV 1

TORNYAI JÁNOS

MEGHÍVÓ

MEGHÍVJUK ÖNT

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

(KOSSUTH LAJOS TÉR 12)

TORNYAI JÁNOS

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

FŐIGAZGATÓ

1961 NOVEMBER 25-ÉN DÉLI 12 ÓRAKOR

TORNYAI JÁNOS

Vásárhelyi mesterek a hazai aukciókon

A Műveremtől a műpiacig

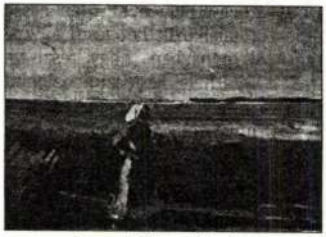

Tornyai János: Mezőn
olaj, karton, 35x48 cm

Hódmezővásárhely festészetének hagyományai javarészt az Alföldi Iskolán keresztül váltak ismertté a XX. század magyar művészettörténetében. A város művészeti életét elsősorban a Fényes Adolf és Koszta József méltó társaként emlegetett Tornyai János, a Vásárhelyre települő Rudnay Gyula, valamint Endre Béla, a szobrász Pásztor József és Kallós Ede működése élénkítette meg még az 1910-es években. A Vásárhelyi Képzőművészeti Egyesület és a mártélyi művésztelep megalakulása a helyi művészeti élet intézményi hátterét is megteremtette. Az egyesület elsődleges célja a hazai művészeti élet decentralizálása volt, s évről évre művészeket csábított a Tisza holtága mellett található művésztelepre. Vásárhely értelmiségi köre hamar befogadta a képzőművészek új társaságát, akik rövidesen – az ország egészét tekintve is – egyedülálló vállalkozást indítottak el a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár megalapításával. Az 1946-ig működő üzem művészi igényű, elsősorban a népi formakincset felhasználó díszedények, később cserépkályhák előállításából tartotta fenn magát. A város gyakori vendége volt Ady Endre, Juhász Gyula és a neves művészettörténész, Lyka Károly is, akik a helyi értelmiség krémjével Galyasi Miklós későbbi múzeumigazgató házában – az úgynevezett „Műveremben" – gyűltek össze időről időre, valóságos szellemi műhelyt létrehozva.

Nem szakadt meg Hódmezővásárhely eleven képzőművészeti életének folytonossága a II. világháborút követően sem. Igaz, a szocialista kultúrpolitika által egyedüliként üdvözített és elismert szocialista realizmus magyaros, az alföldi festészettel beoltott ága épp itt tudott leginkább gyökeret ereszteni. Az elsőként 1954-ben megrendezett Őszi Tárlat azonban a vártnál jóval szélesebb spektrummal, átfogó művészeti igénnyel – többek között Barcsay Jenő, Medgyessy Ferenc részvételével – indult el. A Tornyai Múzeum e hagyományteremtő éves seregszemléjét kezdetben inkább a couleur locale jellemezte (Kohán György, Kurucz D. István), a hatvanas évek végétől azonban egyre nyitottabbá – az újító szemléletű fiatal generációk (Hézső Ferenc, Kéri László) művészetét is befogadó – eseménnyé vált.

A művészettörténeti hagyományok, a számtalan kiemelkedő életmű művészettörténeti értékelése és elismerése mellett a műkereskedelem „direktebb mutatói" is a vásárhelyi művészek általános népszerűségét és megbecsülését támasztják alá. Közülük a legnagyobb favorit, Tornyai János mellett jól cseng Endre Béla és Rudnay Gyula neve is, míg az utóbbi években az ismét nagyobb népszerűségnek örvendő szobrászat műfaján belül Pásztor József és Kallós Ede munkái érnek el szép eredményeket. A II. világháborút követő időszak vásárhelyi alkotói – ahogyan a piacvezető aukcióházak sztárfestői mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a kismesterek és az elmúlt negyven év képviselői – kiemelkedő jelentőséggel bírnak egy-egy Abigail-, BÁV- vagy Nagyházi-árverésen. Ehhez hasonlóan a város jelenkori festői is egyre keresettebbekké válnak a hazai műpiacon.

KASZÁS GÁBOR

MŰÉRTŐ 2003. OKT.

Tornyai János

„Menyecske a műteremben" c.
képe ürügyül az 1904-es
Téli tárlaton

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

24. old.

Tornyai János

Kazlak

olaj, fa 14x20

Kikiáltási ár: 3000 ft

BÁV 33.Művészeti Képaukció ,árverés 1974 május 21-22

Tornyai János

Bornes táj

olaj, vászon 42 x 46

Kikiáltási ár: 5000 Ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Tornyai János

Köd a pusztán

olaj, vászon 42 x 54

Becsült ár: 8000 Ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Tornyai János

1869 - 1936

Tájkép

olaj, vászon 42x52

védett

Kikiáltási ár: 8000 Ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Tornyay János

Hódmezővásárhelyre szorult Munkácsynak ez a talentumos tanitványa, s ott rendezett gyüjeményes kiállitást harmadfélszáz képéből, azaz nem is ő, hanem a barátai, mert ez a zárkózott lelkü, magával elégedetlen müvész sohasem kereste saját érdekeit, pedig már két nagy képét megvette az állam, "Menyecske a müteremben" c. dijat nyert, a másik "Édesanyám szobájában". Hódmezővásárhely most megrendelte nála a kuruc Bercsényi arcképét, a "Rákóczi Rodostóban" alkotóját elég hazafinak itélték erre a feladatra, -közli a Müvészet c. rovat kritikája.
A HÉT, Bp. 1908. dec. 2o. XIX. évf.
51.sz. 836. lap.

Tornyai János
festő

1962-ben készült Keleti Márta
Tornyai Jánost ábrázoló felvétele.

-.-: MAFILM képzőművészeti jegyzéke.
MŰVÉSZET, 1973.március - 12.oldal

Tornyai János
festő

Tornyai „Tájfával" című
művét mutatták be a
tárlaton.

Szelesi Zoltán: A szegedi műgyűjtők kiállítása.
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 44. oldal

Tornyai János
festő

Mellralás

Pap Gábor: Frank Frigyes képei előtt.

MŰVÉSZET, 1973. február - 32. oldal

Tornyai János
fest.

"A szentendrei parkban"
(repro)

Tóth Antal: A szentendrei régi művésztelep...
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 26. oldal

Tornyai János

festő

Alkotásai a Szabadkai Magyar Galériában is láthatók.

Béla Duranci: Modern magyar képtár Szabadkán.
MŰVÉSZET, 1975.január - 38.oldal

Tornyai János
festő

Az szentendrei művésztelep nülik-
kiállításaca szereperlek műzé

Tóth Antal: A szentendrei régi müvésztelep....

MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 26.oldal

TORNYAI JÁNOS, festő

Balogh Bertalannak irta: "Én a kegyed szép tervét nagy dolognak tartottam már a kezdet kezdetén, s örülök hogy sikerült is nyélbe ütnie..." Miskolci kiállitásról van szóA levél Hódmezővásárhelyt 1906. szept. 24-én kelt. 288. old. 14. jegyz.

ZSADÁNYI GUIDO: Balogh Bertalan emlékezete /1870-1922/ 2 81. old.

Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

TORNYAI JÁNOS, festő

1906-ban vándorkiállitás Miskolcon. Az egyik miskolci bank ekkor vette meg Tornyai János "Rákóczi Rodostóban" c. képét, melyet a N. Galéria két jelentéktelen csenéletér ért elcserélt azOrsz. Takarékpénztár miskolci fiókjával. 290.old. 16. jegyz.

ZSADÁNYI GUIDO: Balogh Bertalan emlékezete/1870-1922/ 81.old.

Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

TORNYAI JÁNOS, festő

1906-ban vándorkiállitás Miskolcon. Tornyai János is kiállitott.-Gyöngyös, Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, Sátoraljaujhelyen mutatták be a müveket. 288.old.

SZALAMYI GUIDO: Balogh Bertalan emlékezete/1870-192?/

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

TORNYAI JÁNOS, festő

Hódmezővásárhelyen 1946-ban a Sugár utcát Tornyai nevére változtatták. 104.old.

DOMOTOR JÁNOS: Vásárhely utcanevei/Történeti áttekintés/ 91.old

A Móra Ferenc Múz.Évkönyve. 1971-1. Szeged, 1971

Tompai Janos

Neve megemlítve

László Endre : Endre Béla – Comina 1973. 22p.

Tornyai János

Neve Endre Béla barátjaként említve

László Emőke: Endre Béla – Corvina 1973. 6p.

Tornyai János

Neve megemlítve.

László Emőke: Endre Béla – Corvina 1973. 24p.

Tornyai János
fesső

A népi fazekasság formakincsének megmentésére alapítottak a művészek (Tornyai, Endre, Pásztor, Kallós, Rubletzky) a mai vásárhelyi majolikagyár őset.

Dömötör János: Élő fazekas népművészet.
Művészet, 1974. április – 26 oldal.

Tornyai János

tagja az 1907-ben alakult M. Képzőművészek és Iparművészek Egyesületének.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Sexikon, Budapest 1973. 13351

5538

Tornyai

Bus magyar sors,1907
A vég nélküli,szingazdag,mégis kopár síkság előterében magányos,lehajtott fejü gebe áll, az alföldi festő sommás itélete a parasztról és életéről.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina kiadó 1974 133.o.

Tornyai János

Tegnap nyílt meg a szegedi műgyűjtők III. kiállítása. A Bartók Béla Művelődési Központban rendezett tárlaton a huszadik századi magyar mestereknek szegedi műgyűjtők birtokában levő mintegy felszáz festménye és szobra került a közönség elé, közöttük Tornyai János művei is.

Szegedi műgyűjtők kiállítása.

Magyar Hírlap 1972/196 6old.

Tornyai János

Tornyai Jánost a 30-as években már híres szentendrei művésztelep tiszteletbeli tagjává választotta.

Felavatták az új szentendrei művésztelepet.

Magyar Hírlap 1972/187 6 old.

Tornyai János

A „nemzeti irányal" szemben az igazi nemzeti művészetet Nagy István és Tornyai János művészete jelentette, s részben – legjobb alkotásaiban – Rudnay Gyula festészete.

Bojár Iván: Bács-Kiskun művészete bemutatkozott Budapesten.

Magyar Hírlap 1972/65 9 old.

Tornyai János

1923-ban közös kiállitása nyilt Benedek Péterrel az Alkotás Müvelődési Otthonban.

Magyar Hirlap 1974/178 8.

Tornyai János

Bus magyar ecrs 1910 k.

olaj, vászon 111x150cm

Hódmezővásárhely, Tornyai János Muzeum

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 263.o.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Dévényi Iván: Képzőművészeti Könyvszemle
– Hamar Imre: Tóvári Tóth István

858-862

XVI

9.

JELENKOR, Pécs, 1973. szept.

Tornyai János

képeinek "plebejus hangvételü izzását" említi az Aba-Novákkal való összehasonlitás problémáját taglalva

B. Supka Magdolna válasza az opponensi véleményekre.

B. Supka M. "Aba -Novák Vilmos" c. kandidátusi értekezésének vitája. Művtört. Ért. 1971. 3. ss. 235-247. l.

244. l.

Tornyai János

1969. X.5 – XI. 30-a közt ~~rendezték~~ rendezett kód-mezőnásárhelyi tárlaton igazi örökösei Rékassy Csaba, Ágotha Margit, Csíkszentmihályi Róbert. A többiek is öt követik, de sikertelenül.

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 61. l.

Tornyai János

elborult és viharos tájai,paraszti hősei mintha a népballadákból,megiratlan magyar sorstragédiákból léptek volna elő.

Bodri Ferenc:Kurucz D. István
Látóhatár 1971/9-1o 914.oid.

Tornyai János
festő-

Az alföldi iskolához tartozó
Mester volt

Pogány Ö.Gábor: A XIX.-XX.század művészete.
Művészet, 1971.október - 12.oldal

Tornyai János

A hajdúböszörményi Galéria közönsége bizonyára szívesen fogja tanulmányozni az ismert „alföldiek" műveit, melyek közül néhány igen jól képviseli alkotóját. Az alföldi piktúra legjobbjainak eredményeiből értékes szelitöt pikerült kiválogatni, így Tornyai János életművébe kvalitásos képek engednek betekintést.

Pogány Ö. Gábor: A hajdúböszörményi képtár megnyitása

Alföld 1972/8 95old

Tornyai János

1929-ben aranyérmet nyert Jüss
ciinü képével a barcelonai világki-
állitásan

Moldvay Győző: A vásárhelyi művésztelep miskolci
kiállitása elé

Észak-Magyarország 1972/18

4 old.

Tornyai

Senyei József nek, Vásárhelyen a legváltozatosabb régiséggyűjteménye van. A festmények között a művész képe is ~~ta~~ birtokában van.

Fenyvesi F. Lajos: Mesterek, hobbik, emberek.
Csongrád Megyei Hírlap, 1972. nov. 21.

Tornyai János

Franck Frigyes festőművésszel kötött barátságot a 20-as évek közepe táján.

Láttuk, hallottuk a kiállítóteremben.

1972. febr. 10. Petőfi 21.20 | M | H.

Tornyai János
festő

Tornyai János a „Jess" hipszelen
sűrűti vésze a parasztivilágról
való mondanivalóját.

Tóth Antal: Pirk János 70.éves
Művészet,1973.julius - 16.oldal

Tornyai János
festő

Méltatás

Boldizsár Iván: Modern Müvészet Muzeuma.
Müvészet,1973.julius - 5.oldal.

Tornyai János
festő

Tornyai János Kovács Máriát
a festésre oktatta és bátorította.
Sót kiállítást is rendezett vele
Vásárhelyt, Budapesten, Békés-
csabán és Szabadkán.

---: Kiállítási naptár.
Művészet, 1973. augusztus - 46. oldal

Tornyai János

festő

Méltatás

Pap Gábor: Tárlatok - Távlatok.

Művészet, 1973. augusztus - 41. oldal

Tornyai János, festő

A fének klub Csongrád megyei kiállításán szerepel.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp 1973. júl. 1.

Tornyai János, festő

Neve a Modern Magyar képtár (Pécs) plakátján.

— : A pécsi Képzőművészet története (14.)
285-288.

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV/3.

Tornyai János, festő

Megemlítve. (Barátsággal fogadta Hódmezővásárhelyen Kohán György öt.)

Dömötör János: Kohán György 644-651.

Élet és Tudomány, bp. 1973. 6. XXVIII/14.

Tornyai

Emlékére

Székelyhidi Ágoston: Ötéves a Hajdúsági Művésztelep.

Kortárs, 1969./2. 335. l.

Tornyai János

neve emlitve

Nápszava 1969 december 9
2. old.

Tornyai János

101 éve született

Nápszava 1970 január 18
10. old.

Tornyai János fest.

100 éve született

Nagykanizsa 1969 január 18
4. old.

Tornyai János

Műve szerepel a „Magyar Művészet 1896-1945" c. Ziállításon az Ernst Múzeumban

Nagyszava 1969 szeptember 30

2. old

Tornyai János

művészetéről, munkásságáról iródott Genthon-tanulmányok, cikkek felsorolása:

Kovács Éva: Genthon István megjelent müveinek jegyzéke - Művtört.Ért. 1970.4.sz. 253-257. l.

253 l.

Tornyai János

Végvári Gyula kerámikusművésznél "...érződik a hódmezővásárhelyi művésztelep hatása. Szineinek drámaisága Tornyai, Endre Béla és Rudnay Gyula művészetét idézik."

Katona Imre: Modern iparművészetünk néhány kérdése. Művtört.Írt. 1970.4.sz. 278-283. l.

281. l.

Tornyai János
festő

vö.: Bodnár Éva monográfiája
/Bp. 1958/

A magyarországi műv. tört. I. 534.
Corvina 1971.

Tornyai János
festő"

A Szinyei Társaság tagja volt.

A magyarországi műv. tört. I. 489.
Corvina 1971.

1) Tornyai János
festő

Vásárhelyről Pestre költözött
/1869-1936/.
Vásárhely szegényparasztok gyermeke. Járt
Párizsban. A magyar parasztsors meg festője.
Első művei zsánerképek, történelmi
A magyarországi műv. tört. I. 511.
Corvina 1971.

2) Tornyai János
festő

Képek / „Rákóczi Rodostóban" 1904; „Menyecske a műteremben" 1904; „Édesanyám szobájában" 1905; „Betyár szepelem" 1906; „Bizmahúzás" 1906; „Gémeskút 1910 k.; „Bús magyar sors, önéletrajz"
A magyarországi műv. tört. I. 511.
Corvina 1971.

3) Tornyai János
festő

1910 k., „Bernényi portré" 1908.)
A két V. Hl. közt foglalkozik a „Guss"
c. művel. 1930 körül festi nagyméretű vázlatát.
A téma első megfogalmazása 1904-es ke-
A magyarországi műv. tört. I. 511.
Corvina 1971.

4) Tornyai János
festő

letű.

Pesten nyomorog. Késő i korszakának legtermékenyebb ideje az 1933-1934-es szentendvei korszak /néhány hónap a műventelepen/.

Témái: vizágesendéletek, szentendvei park-

A magyarországi műv. tört. I. 512.
Corvina 1971.

5) Tornyai János
festő

részletek „Lépcső Szentendrén" /1932–1934/
között/ „Bokorhötés" /1928/ „Mindennapi
kenyerünket" /„Zöldkavátos asszony"/ 1932–
–1934/
Gyakran festett ehkor interieurőket, mű-
A magyarországi műv. tört. I. 5.12.
Corvina 1971.

6) Tornyai János
festő

teremsarkot: „Szoba belseje" /1934/
„Műteremben" c. képe /1933/ állami a-
ranyérmet kap. A KUT tagjaival válantja,
1934-ben meghapja a Szinyei Társaság
nagyelíját. Ötvenéves festői jubileumát
A magyarországi műv. tört. I. 512.
Corvina 1971

7) Tornyai János

festő

sülővárosa, tlódmenővásárhely gyűjteményes kiállítással ünnepli meg.

A magyarországi műv. tört. I. 512.
torvina 1971.

Tornyai János
festő

A század első éveiben tiódmezővásárhe-
lyen dolgozott más művészekkel együtt.

A magyarországi műv. tört. I. 510.
Corvina 1971.

Tornyai János

A 30-as évek közepén, Vásárhelyre történő visszatértekor ismét aktuálissá vált a szellemi kapcsolatépítés.

Pogány Ö. Gábor: Kurucz D. István művészetéről; Művelt Nép, 1970. 1-13. 33. l.

Tornyai János

Hódmezővásárhelyen akarta megvetni a lábát.

Pogány Ö. Gábor: Kurucz D. István művészetéről; Műgyűjtő, 1970.
1. 32. 33. l

Tornyai János

Munkássága az Alföldhez kapcsolódik.

Pogány Ö. Gábor: Tornyai D. János művészetéről; Műgyűjtő, 1970. 1-12. 32. l.

Tornyai János, festő

„... kell hangsúlyoz ni Bíró írásmű vészetének sokonsá gát Tornyai János piktúrájával ...”

Grezsa Ferenc: Bíró Lajos nyolcvan éves

1182. o.

Tiszatáj, Szeged. 1970. december

XXIV/12.

Tornyai János, festő

Megemlítve: Németh Lajos: A Modern magyar művészet c. könyvének ismertetésében.

Zolnay Vilmos: Ismerkedjünk a modern művészettel Π. 304-305.

KÖNYVTÁRCS, Bp. 1969. május XIX/5

Tornyai János, festő

Tornyai János - bibliográfia jelent meg Hódmezővásárhelyen.

Könyvtári Kiadványok
— : Tornyai János ....

632.

KÖNYVTÁRCS, Bp. 1969. október

XIX/10.

Tornyai János, festő

A Tornyai-képek nagy hatással voltak Hézső Ferenc kialakulására, fejlődésére.

Kacsó Katalin: Hézső Ferenc 593-595.

Tiszatáj, Szeged. 1970. június XXIV/6.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Dömötör János: Fűstös Zoltán 796-798.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus XXIV/8.

Tornyai János, Zsitó

Szerepel.

Lacsó Katalin: Kiállítási napló
Szegedi Ruhagyűjtők kiállítása

987-989.

Tiszatáj, Szeged. 1970. október XXIV/10.

Tovagai János
festő

Méltatás.

Haulisch Lenke: Czimra Gyula
Művészet, 1971. junius – 43 lap

Tornyai János

festő

Bús magyar nóta". 1908

" (repró)

Aradi Nóra: Jel és jelentésváltozás a.

Művészet, 1971. január — 14 lap.

Tornyai János
festő

1908 körült hírszült „Bús magyar sors"-ában a szvar lapos taj elő fereink gibéje a népet, a nép sorsát szemlyesíti meg

Aradi Nóra: Jel- és jelentésváltozás a.....
Müvészet, 1971. junius - 14.lap

TORNYAI

Műrci kiállítva az alábbi tárlaton.

(moldvay): A vásárhelyi műrés-telep egyi kiállítása.

NÉPÚJSÁG - EGER - 1971. szept. 28.

Tornyai János, festő

- a vásárhelyi művészcsoport tagja.

D. I.: Endre Béla - emlékkiállítás
Vigília, 1971. ápr. 278. l.

Tornyai János

művei szerepelnek az

„Alföldi Képek" a Ziállításon

Mezőkövesden

Északmagyarország 1970 március 29

4. old.

Tornyai János
festő

Méltatás

László Gyula: Endre Béla....
Művészet, 1971. április - 32.oldal.

Tornyai János
festő

Méltatás.

Szelesi Zoltán: Takács Győző kiállitása....
Müvészet, 1971.augusztus - 39.oldal

Tornyai János

„Nagy sömmije" Vurucz D. J. kesén racionális geometria lesz.

PÖG: Vurucz D. J. művészetéről; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 35. l.

Tornyai János

Képeiben káromkodni se szégyellt.

Pogány Ö. G.: Kunucz D. István művészetéről; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 35. l

Tosnyai János

Szekeres Szabó Endre magán-
gyűjteményének kiállítása a
vásárhelyi muzeumban

N. N.: Kiállítások Szegeden
Hódmezővásárhelyen

Magyar Hírlap 1971 IV. 13

Tornyai Fanny

Ami Mednyánszkyvak sikerült, neki nem.

Mezei Ottó: Németh Lajos: Modern magyar művészet; Valóság, 1969. 3. sz. 66. l.

MDK

Tornyai János, festő

Németh Lajos könyvét taglalva
foglalkozik Tornyaival a cikk.

Miklós Pál: A modern magyar képzőmű vénetről
20-25. o.

KRITIKA, BP. 1969. március VII/3.

MDK

Tornyai János, Jedő

Megemlítve: Endre Béla kiállításával kapcsolatban.

Székely András: Két emlékkiállítás 7.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 24.

MDK

Tornyai János, festő

Megemlítve.

— : Lyka Károly 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 8.

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban második bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

AJTÓBAN ÁLLÓ NŐ II. Vászon, olaj. 50+37 cm. jbl.
Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.769. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállításának idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő darabokna adatai:
AJTÓBAN ÁLLÓ NŐ I. Vaszon, olaj. 52.5+41 cm. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.26.161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajáin 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján, Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:
AJTÓNÁL, vászon, olaj. 51+37. 5 cm. Tornyai János Múzeum 55.3ltsz. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben eg hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KISTÁJKÉP". fl, olaj. 14.5 + 20. cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.391. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KISTÁJKÉP". fl.olaj. 13,5+20 cm. Magyar Nemzeti Galéria. ltsz.: 56. 390. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KIS TAJKÉP". fa, olaj. 14.5+21 cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.389. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajáin 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KERTRÉSZLET". fl, olaj. 18+26.5 cm. jn. Tornyai János múzeum. ltsz.: 55.188. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KERTRÉSZLET". fl, olaj. 22.5+27 cm. jbl. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.99. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KERTRÉSZLET". papir, olaj. 18+21 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. ltsz.: 55.93. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"KERTRÉSZLET". fl, olaj. 20+27 cm. jbl. Tornyai János Múzeum. ltsz.: 55.85. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"HÁZTETŐK". fl. olaj. 23+ 27. jn. Tornyai János Múzeum. ltsz.: [illegible].20z. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

19[illegible]8-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 19[illegible]9-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"FÜZEK ALTT". fl.olaj. 13+19.5 cm. j.hat o. Tornyai János Múzeum, ltsz.: 55.86. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

19?8-ban,masodik bajai kiallitasa idején harom hónapot,19?9-ben egy hónapot töltött Bajan.Itt festett képei egy részének,az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"FEHÉR LÓ". fl,olaj. 22+27 cm. jn. Tornyai Janos Múzeum, ltsz.: 55.102. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"FALU VÉGE". fl. olaj. 18+26.5 cm. jjl. Tornyai János Múzeum, ltsz.: 55.188. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállitasának idején harom hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"FALU VÉGE". pl, olaj. 40+50 cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 51.644. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállításának idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő darabeknak adatai:

"ERESZ ALATT". fl. olaj. 22+27 cm. jn. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.328. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállitásának idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"ERESZ ALATT". fl. olaj. 22+27 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.20. 161. old. Ltsz.: 55.208.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban második bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"BORUS TÁJ". fl, olaj. 23+27 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.90 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1928-ban második bajai kiállitása idején három hónapot,1929-ben egy hónapot töltött Baján.Itt festett képei egy részének,az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"VIRÁGOT SZEDŐ NŐ".rl,olaj. 14 +20 cm. Tornyai Janos Múzeum 55.159. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

---

19 8-ban má odik bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben eg hónapot töltött Baján. Itt festett képei eg részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"UDVARRÉSZLET PIROS RUHÁS NŐVEL".rl, olaj. 23+27 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.154. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban második bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"UDVARRESZLET". fa, olaj. 22+28 cm. jn. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: N.329. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 143.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-banmásodik bajai kiállitása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"TÁMASZKODÓ". Vászon, olaj. 49.5+39.5 cm. jjl. Torn-ai János Múzeum. Ltsz.:63-16. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban, második Bajai kiállítása idején három hónapot, 1909-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplőknek darabok-nak adatai:

"TÁJKÉP PIROS ALAKKAL. fa, olaj. 13+19.5 cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.403. 161.old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, I. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második Bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő darabok nak adatai:

"TÁJKÉP HÁZZAL ÉS BOGLYAVAL". ir, olaj. 14+20. cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.397. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második Bajai kiállitáas idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Baján. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő darabok nak adatai:

"TÁJKÉP FA ALATTI ALAKOKKAL". fl, olaj. 23+27 cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.400. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"TAJKÉP TANULMÁNY". fl.olaj. 14+19 cm. Magyar Nemzeti Galéria. Ltsz.: 56.404. 161.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"TÁJKÉP TANULMÁNY". karton, olaj. 0.17+27 cm. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.199. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"TAJKÉPTANULMANY". pl, olaj. 21+26 cm. jn. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.25. 161M.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

---

19 8-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"POJÁCA". fl. olaj. 23+27 cm. jjf. Tornyai János Múzeum. ltsz.: 55.88. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old.

A MÓRA FERENC Muzeum Évkönyve, 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"NŐI FEJ". fl.olaj. 25.+27 cm. jn. Tornyai Jamoa Múzeum. Ltsz.: 55.328. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old.

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1. 1966-1967. Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"NŐ AZ UDVARBAN". fl.olaj. 23+27 cm. jbl. Tornyai János Múzeum. ltsz.: 56.463. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old.

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1. 1966-1967. Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"NAPSÜTÉS". karton, olaj. 13.5+19 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. ltsz.: 55.326. 161.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old.

A BÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

19[illegible]8-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 19[illegible]9-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"NAPSUGÁR". fl, olaj. 14.5+[illegible]l.5 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. ltsz.: .[illegible]41.5 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old.

A BÓRA [illegible] Múzeum évkönyve, 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"Tájkép". fl, olaj. 14+120 cm. jjl. Tornay János Múzeum. Ltsz.: JJ.68. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"TAJKÉP". fl, olaj. 16,5+27 cm. jn. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.118. 161. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban, második bajai kiállítása idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"Szobában". fl.olaj. 23+27 cm. jjl. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.177. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

---

19 8-ban, második bajai kiállitása idején három hónapot, 19 9-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"Szivárvány a Sugovican". Vaszon, olaj. 98+120 cm. jn. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 55.325 cm. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

19 8-ban, második bajai kiállitasa idején három hónapot, 1929-ben egy hónapot töltött Bajan. Itt festett képei egy részének, az e cikkben szereplő daraboknak adatai:

"Sugovicai részlet szivarvannal". Vaszon, olaj. 42+55 cm. Tornyai János Múzeum. Ltsz.: 52.690. 161.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Kallós Ede ifjúkorában Hódmezővásárhelyen a Plóhn Illés és József fényképészek műtermében, ahol a város művészvilága találkozott, gyakran beszélgetett az ott megjelenő Tornyai Jánossal, László Fülöppel, Endre Bélával, Iványi Grünwald Bélával és másokkal. 167-68.old

DANKÓ IMRE: Kallós Ede emlékezete. 167.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged.1968

Tornyai János

Neve emlékre

Képzőművészet

Vigília 1969 szeptember
633. old.

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban újból kapcsolatba került Bajával, most azonban az 1909-esnél hosszabban és alkotó munkásságában is korszakot elindító jelentőséggel. Közben az élénk hódmezővásárhelyi képzőművészeti életet serkentő légkörében újabb csúcsokat ért el. Rudnay, Medgyessy, Pásztor, Endre társaságában. 149.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Az első, Baján, 1928-ban festett nagyméretű Sugovicával kapcsolatos képei festői látásának korábbi jellemzői. Ugyan elszakadt a korábbi mély, tragikusan sötét tónustól, de a szélesen ecsetkezeléssel nyugtalanúl megfestett barna tájban a középen elhelyezett tanya még mindig a magányról beszél. 159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai képein nemcsak a plein air-ben érvén esülő napfény izgatja, hanem külön problémát jelent neki a belső napfény. Két müben, az "Ajtóban", "Támaszkodó"-ban szerencsés en varázsolja elénk a kinti fénynek a kis szoba előtérbe való behatolását, hogy közbe helyez egy sötétebb női figurát. 160. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai képeiből lágy pasztellszerü szibsség érvényes a "Faluvége"c.müre is, az árnyékok nem komorak, belső derü szeliditi. A"Fehér ló"c.kép rózsaszin és pasztellbarna finomságát a ló nagyvonalú, a környezettel összhangban nem álló megoldása menti meg az idilli hatástól.
160.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
~~xxxxx~~ Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajón a Szász villa udvart megjelenitő képekből a "Faluvége"és az "Udvarrészlet"c.müveket kell kiemelni. Előbbi a Magy.Nemz.Galéria,a másik a Tornyai János Múz. Hódmezővásárhely,tulajdona.Utobbin kiegyensúlyozottság, derü, a természet és az ember kapcsolatának ünneplése érzik.Minden napfénytől sugárzik. 160.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajón 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

~~1909-~~

1928-ban Baján a petői szőlőben a Szász villa kertjében festett képek színes kavargása, hol elkülönitett foltokban jelentkezik, hol egymást átfedő, összeolvadó egységes hatást nyújt. "Szinvázlat I". Borongós idő bujkáló napsugarának reflexei teszik érdekessé az "Eresz alatt" c. két képet. 159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-as bajai termésében két tematikailag különös mű. Az egyik a "Pojáca", a másik "Füzek alatt"c. képe. Ez groteszk téma. Kismérető, sötétzöld lombu füzfak árnyékában guggoló, dolgát végző férfi figurát festett meg, a meglesés humorával. 159.old. 48.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Sajnálatos, hogy 1928-ban Baján festett "Lövőkert Baján" c. mü, meky a Tornyai János Múz. régi leltárkönyvének 254-es tétele alatt szerepel, a II. világháborút követő en eltünt és igy a cimen kivül egyebet nem tudunk róla. 159. old. 48. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján a Parti utcában festett "Szobában c. műve derüs, szines, beárad a kinti lombokról a sárga-zöld fényözön. Ebből sok jut a szobába, vibráló bizonytalanságot keltve. A jobboldalon ülő sötétbordó ruhás nőalak került határozottan körülirt és testes megfestésre. 160. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján festett "Pojáca"c.képét beáradó fény élénkiti, a viritóan piros mente és nadrág, a fehér ing, zöld sapka és cipő szines idilljévé. A zöldes-barna környezet beágyazása és tehetsége mindezek ellenére festménnyé avatja ezt a figurát is. 160.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai képein, a belső fény problémájával foglalkozó képein is jelentkezik a korábbinál oldottabb festőiség. De teljesen a "Női fej"-en bontakozik ki. Ezen Szabó Proits Rozália kivételesen sötétkék ruhában és lágy barna profil portréban került megörökítésre. 160.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajáin 143.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Kiállitása Baján, 1928-ban. Levél hozzá: "Kedves Mester és Barátunk! Kiállitásod alkalmából sok szeretettel üdvözlünk-rengeteg sikert kivánunk neked is, de a Bajaiaknak is, akiknak sikerülend eredeti Tornyaiakat szerezni. Márk Lajos, Kernstok Károly, Torockkai Wiegand Ede, Berán Gyula, Gábor Móricz, Herman Lipót, Kallós Ede, stb"
III. Melléklet. 165. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Károlyi Lajos

Szeged festő-poétája. Lirai gyöngédségü müvészetében, alkotásaiban nincs dráma és szenvedély, mint TORNYAI-nál vagy KOSZTÁnál, de nincs fiatalos paraszti derü sem, mint ~~NYXÍ~~ NYILASYnál. Nála nehezen szerzett emberi boldogság, kieg-ensúlyozott lelkiharmónia található.
173. old

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173. old

. MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

Tornyai János, festő

Abb.6.ábra. Éber Sándor Tornyai arcképe. Fekete repr. 153.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Tárlata Baján 1909.dec.19-én nyilt meg. A sajtó akkor és az 1908-as bajai kiállításkor is kiemelik, hogy Tornyai Munkácsy Tanitványa, hol "kedves", hol "zseniális" tanitványként emlegetve. 146.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban Hódmezővásárhelyen 2 éves festői jubileumi kiállításának katalógusa.-Abb.1-2.ábra.Tornyai János jubileumi kiállitás katalógusának 19-20.oldala. Fén-kép. Fekete repr. 147.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai kiállitása két hét után 1910.jan.2.án zárult. Sikere Hódmezővásárhelyre is eljutott és a helyi sajtó örömmel üdvözölte a város festő fiát, Tornyait. 148.old 12.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS,festő

Bajai 1909-es kiállitásakor Malonyay kijelenti,hogy képein nincs l'art pour l'art,mely"dekadens társadalmunk felett"irányzatainak hazug önámitása".Schlesinger Ilona cikke viszont Tornyai Müvészetének,egyik főerényeként emliti:"aző müvészete l'art pour l'art". 146.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján élénk szellemi élet volt a század elején, tehát nem lehet csodálni, hogy Tornyai az 1908-ban Hódmezővásárhelyen 25 éves festői jubileuma alkalmával rendezett kiállitását, annak vándoroltatása során Bajára is elvitte. 146.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged, 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai kiállitásakor a Bajai Hirlap hosszabb méltatást közöl Malonyay Dezsőtől, melyben Mednyánszkyval veti össze Tornyait. E cikk azután A Független Magyarságban 1928-ban ismét visszatér, de egy bővitett cikkbe épitve.
146.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

LÖSHAMII [illegible]

TORNYAI JÁNOS, fest6

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai 1909-es kiállitásakor irta Schlesinger Ilona, őszinte mentegetve, hogy ha az ultramodernséget kereső egy-két gourmand nem is távozik megelégedve a kiállitásról, a közönség intim félórát tölthet a tárlaton.
146.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Palánkán 1909-ben Eisenhut Ferenc, helybeli festő kiállítása. Az itt megjelenő Baja és Vidéke c. lap nem emlékezett meg az ebben az időben Baján rendezett Tornyai kiállításról, bizonyára azért, hogy a helyi művész kiállításának jelentőségét ne csökkentse. 148. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

Tornyai János, festő

Bajai 1909-2s kiállitásával kapcsolatban Schlesinger Ilona cikke felhivja a figyelmet két alkotásra Menyecske a müteremben, Édesanyám szobájában , melyek már a 2képzőművészeti múzeum" Sic! birtokában vannak. Majd:" "egyik hatalmasnak igérkező vászna Rákóczi Rodostóban, mely sajnos csak vázlat maradt, az Ernst Múzeum tulajdonát képezi". 146.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1909-ben Baján rendezett kiállitá akor Dr. Szőnyi József festő irt a Bajai Hirlapban. Irja, hogy Tornyai Hódmezővásárhel en, Makón, Szegeden is kiállitott. Nagyra értékeli Tornyai"bő gatya, pittykés dolmány, fokos és árvalán haj nélküli"magyarságát. E cikk a hódmezővásárhelyi Jövendőben 1910-ben is megjelent. 148.old. 10. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

A Baján 1909.dec.19-én megnyilt kiállitásakor a Bajai Hirlapban Dr.Szőnyi József festőművész hosszabb tárca jelent meg.Kiemeli a Szegedi Képzőművészeti Egyesület törekvéseit, az Aradi Képzőművészeti Társulat 30-40ezer koronás ,a magyar képzőművészet számára nyújtott támogatását. 148.old.10.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

Tornyai János, festő

1928-ban kiállitása Baján. Ekkor készitette Tornyai legsikerültebb portréját, Éber Sándor bajai müvész, régi jó barátjáról, Ébernek Jókai utcai házában. Éber fia Sándor, ekkor a Képzőmüv. Főiskola növendéke előkészitette a vásznat és atyja este lámpafénynél 9 és 12 óra között festette meg Tornyai portréját. Az Ernst Mú z. Munkácsy Céh kiállitásán mutatták be, Petrovics Elek meg akarta venni, de Éber nem adta. Ma is a családé. 157. old. 45. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Bajan. Éber Sandor tevele hozza: "Tornyai Janosnak! -Kedves baratom! Somogy országából, egy kis falu temetőkapolnajából irom levelemet, hogy igazoljam magam a Te kiallitasi megnyitódról való távolmaradásért. Te tudod, hogy távol lennem Szt. Vendel kápolna freskóinak 20-áig való megfestése kényszerit... Kivánok neked, Bajának, minden müpártoló vásárlónak sok szerencsét..." Gölle, 1928. okt. 4. Éber Sándor 164. old. II. Melléklet

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai kiállitása 1928 szept. 29. vagy okt. 7-én nyilt. Több helyi cikk róla. Utalnak hódmezővásárhelyi születésére, párizsi tartózkodására, Munkácsival való találkozására. Tagja a Képzőművészeti Egyesületnek, a KÉVE művészeti egyesületnek, a Pál László Társaságnak és a Munkácsy Céhnek. Elnöke a Független Művészeknek. A cikk szerint a Szépmüv. Múz 1 képet vett tőle, de ekkor csak 7 kép kép volt a Múzeumban. 152. old. 27. jegyz

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajáin 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai 1928-as kiállitásához katalógus nem készült. A sajtó szerint 60-70 mü szerepelt, részben alakos kompozició részben tájképek, csendéletek. A Független Magyarország szerint a petőfi szálók között, Szász Géza birtokán, vagy annak közelében festette azokat. A Nemzeti Szálló nagytermében rendezték, mint az 1909-est is. Okt. 8-án nyilt meg. 154. old. 29. jegyz

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajáin 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Baján. Levél hozzá: "Kedves Barátom! Nagyon sajnálom, hogy Kallós barátunkkal együtt nem mehettem el Bajára a kiállitásod megnyitására... Magam helyett elküldömegy lelkemből fakadt cikkemet az egyik bajai lapnak... Remélem azt is, hogy nagy sikered van. Anyagilag is... Isten áldjon meg kedves Barátom! Szeretettel köszönt igaz barátod a művészetednek rajongó tisztelője. Gerő Ödön." IV. Melléklet. 165.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-67.- Szaged, 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-as bajai kiállitását Ammler Antal, a Tanitóképző ny. igazgatója nyitotta meg, Kitért Tornyainak Munkácsy tanitvány voltára is. Éber Sándor, bajai festő Tornyaihoz, barátjához irott levelét a Bajai Ujság publikálta II. melléklet. Éber ennen kimenti magát, hogy nem lehet jelen, de a Göllei kápolna freskóit festi és nem hagyhatja abba. 154. old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Torn ai

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján 1928-ban újult erővel dolgozik. Két részletet kedvelt. A petőfi szobrot, gyakran a Szász villát festi. Ezeken a tájban lévő figura modellje kizárlag Szabó Preits Rozália. Szívesen keresi fel a Sugovica partját, megörökítve a bajai Dunapart jellegzetes részleteit. A sajtó némi túlzással 300-ra becsüli a mintegy 2 hó alatt festett művek számát. 152.old.26.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János, festő

Bajai 1928-as kiállitásakor egy helybeli cikk megemliti egy Munkácsyval kapcsolatos epizódot. Munkácsy kérdezte Tornyaitól, jár-e az Akadémiára?-Tornyai igy válaszolt: "Nem igen telik rá, csak délutánonként járok be- Igazad van öcsém-mondotta Munkácsy,-mert ha van benned tehetség, menj a természethez, az megtanit festeni."
152.old. 27.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Ján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János, festő

1928-as bajai kiállitásának anyagáról a Bajai Ujság t' tájékoztat, mondván, hogy az itt-tehát Baján-készült képeiből állitja össze Tornyai a kiállitását és csak néhány nagyobb méretü képpel egésziti ki azt. 152.old
Az újság okt. .iki száma közli Tornyai nyilatkozatát, "Ritkán vagyok képeimmel megelégedve, de bajai munkámmal meg vagyok. 152.old. 28.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Baján. A tárlaton szerepelt a "Csizmahúzás "is. "A nagy képek közül különösen tetszett az a hatalmas festmény, amely azt ábrázolja, hogy egy gyermek egy kisgazda lábáról csizmát húz le", irta a Független Magyarság. Weidinger ~~Kxnn~~ Ferenc földbitrokos vette meg. 1961-ben a Magy. Nemz. Galéria vette meg. Ltsz: 61.38 Vászon, olaj, 110+138 cm. 154. old. 33, jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1921-ben végleg elhagyta Hódmezővásárhelyt és a huszas évek közepéig nehéz magán- ban, rossz körülmények között művészi munkát alig és kedvetlenül végezve élt Budapesten. 149.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

Tornyai János, festő

Bajai 1928-as kiállitására lejött Bpestről Kallós Ede szobrászmüvész is, Tornyai régi jó barátja és földije /Hódmezővásárhely/. Gerő Ödöntix is jelezte a sajtó, de ő ekkor nem érkezett meg. 154.old. 30.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Szász Géza meghivására érkezik 1928 nyarán Bajára és Szásznak Pető szőlőbeli tanyájában lakik ittartózkodásának több, mint három hónapja alatt. Ez idő alatt sok képet festett. 151. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban Bajón kiállitása. Már a megnyitáskor dr. Róna Dezső, majd Szász Ottó vásárolt képet tőle. A Bajai Ujság emlékezik meg erről, kiemelve, hogy képeiről napfény, derü, béke, nyugalom szól őszinte benső séggel. 154. old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

Bajai kiállitását 1909.dec.19-én Hegedüs Aladár Polgármester nyitotta meg.Már az nap Szász Ottó földbirtokos a"Népoktatás a tanyán"c.képet megvette.Pár nap múlva több kpe is gazdát cserélt és a sajtó már 1000 koronán felüli eladásról adott hirt. 148.old. 11.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

Tornyai János festőművész

Hódmezővásárhelyen született.

Csongrád megyei Hírlap, Szeged, 1976. márc. 21.

Tornyai János

Műveivel részletes a vásárhelyi Tornyai János Múzeumban megnyílt kiállítá-
ról

Délmagyarország, Szeged, 1974. ápr. 14.

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai 1909-es kiállitásának anyagának gerincét az 1908-as hódmezővásárhelyi kiállitás képei képezték. Bajáról külön katalógus nem készült, igy az 1908-as Hódmezővásárhelyi katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. /I.sz.melléklet./ 148.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1910-ben kiállitását tovább vitte Szabadkára, Temesvárra, Békéscsabára, aradra, közben felfrissitve újabb alkotásaival. Sok képet el is adott, de nem ez vezette, mert pl. Békéscsabán anyagi eredmények nélkül, teljes részvétlenség mellett zárált. 148. ~~14. jegyz~~ old. 14. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban Baján festett képeinek számát ma már nehezen állapithatnánk meg, mert 1929-ben is töltött itt egy hónapot. De a kiállitott müvek számából és özvegyének visszaemlékezéséből jelentősebb, mint gondolták.
152.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 141old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-as kiállitásának/ Tornyai János/, a sajtóban nagy visszhangja volt. Sokan vásároltak. A Bajai Takarékpénztár, Jungábel Jenőné, Kemény Simon szerkesztő, dr. Szász Géza, tornyai vendéglátója, Kallós Ede szobrász, Éber Anna festő, stb. 1\4.old. 32.jegyz.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14 old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

Tornyai János

Tájkép, olajfestm.

Nemz. Sportbiz. MKépzőm
Kiáll. Katalógus 1945 aug

TORNYAI JÁNOS, festő

Másodizben 1908-ban nem a bajai szellemi élet élénkése
sége, nem Éber Sándor festőiránti barátsága hozta Bajá-
ra, hanem Szász Géza szőlőbirtokos, iró meghivása. Ba-
rátságuk Tornyai 1909-es kiállitásakor kezdődött, ami-
kor Szász megvette "Népoktatás a tanyán" c. képét. 151. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14 old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Baján. Kiállitotta a "Juss".t és a "Gémeskút" egyik nagyméretü változatát is. Ezt a Takarék vette meg, ma a Türr István Múz-ban. Egy csendélet volt csak kiállitva, ezt az első napon Róna Dezső kórházigazgató vette meg. 1[illegible].old. 36, jegyz. "Gémeskút": Türr István Mú-z. képzőmüv. g üjt. [illegible]2.693.1, ltsz.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Baján. Hirlapi vita vásárlás miatt. A város vezetői Éber Sándor festő kiséretében két képet vettek. "Borulás az alföldön" és a "Sugovicai részlet szivárvánnyal" c. olajfestményeket. Mindkettő a Türr István Múz. képzőmű. gyüjteményében. Ltsz: 52.689. és 52.690. 156. old. 39. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban kiállítása Baján. Ekkor a Független Magyarság Malonyai Dezsőtől hosszabb cikket közöl Mednyánszky László és Tornyai János cimmel. Tornyai magyarságát méltatja, értékeli humanizmusát és kikel a l'art pour l'art ellen. E cikk nagyrészt már 1909-ben Baján megjelent. 154.old. 31.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-as bajai termésében két tematikailag különös mű. Az egyik a "Pojáca". Női hálószoba öltöző tükrének tükör és polc részlete, rajta baba és piros mellényes zöld sapkás bohóc. 159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

A Baján festett "Női fej" c. képén nem a portré egyéni jellegzetessége a fontos, hanem sokkal inkább a sötét ruha, a barna arc és az elvont foltokká oldódott zöld és lila festőiségü háttér együtthatása. 160. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. I. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajón indult el csodálatos öregkori hattyúdalának az a nagyszerű ive, amely Szentendrén éri el csúcsát, másrészt bajai tartózkodásának is remekművek létrejöttét köszönhetjük. 161.old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajón 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. I. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján 1928-ban kiállitása. A Bajai Ujság közzétette több bpesti müvésznek Tornyaihoz intézett levelét. III.sz.melléklet./Kernstok Károly, Gábor Mórioz, Hermann Lipót, Petrovics Elek, Márk Lajos, Wertheimer, Toroczkai Wiegand Ede, Berán Gyula, Fränkel Ernő, Kallós Ede./ 154.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

Torn

TORNYAI JÁNOS, festő

---

19 8-ban kiállítása Baján. Hirlapi vita indúl, hogy a város és a Kaszinó is vegyen képet. "Bajai szőlőhegyek élnek és lehelnek szüretes életet, bajai tájak elevenednek meg, a hónapok óta Baján lakó őszmestert a bajai lankák, a bajai témák ihlették meg" irta a Független Magyarság. Tornyai azt mondta, hogy nem belső sugallatból venni szomorú műpártolás. 155. old 38. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János, festő

A huszas években elhagyva Vásárhelyt, a fővárosi művészi életbe nehezen illeszkedett bele. Lakása sem volt alkalmas a munkára, keveset dolgozott. Szabó Proits Rozália rá vette, hogy a Horánszky u-ban müteremlakást béreljen. Oda költöztek 1925-ben. Ujra dolgozik, Kiállitásokon szerepel, müvészek közé jár, megismerkedik a bajai Szász Endrével és a bajai sikerek fokozzák munkakedvét.

158.old.

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Talpraállásában segitette a bajai táj is, lankás, fás, a Duna ártéri erdeivel szegélyezett vidéke, ami más, mint a vásárhelyi puszta fehéren izzó szikje, fátlan tanyáinak kietlensége. De mindez nem magyarázza művészetének bajai szinesedését, derüjét. A magára találás az igazi és helytálló magyarázat. elsősorban a Duna Baja alá lenyúló ága a Sugovica ragadta meg fantáziáját. 158. old

DOMOKOS JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban Bajón megi merkedünk képein a Szász Géza
pető szőlőben lévő villájának közelebbi környezetével is. "Szinvázlat I.II", "Kertrészlet II", Szivesen festi a gazdasági udvart felesége piros ruhás alakjával.
"Udvarrészlet piros ruhás nővel", "Nő az udvarban", "Napsugár", "Udvarrészlet", "Tájkép piros alakkal". Ehhez az udvarhoz kapcsolódnak, más perspektivát adva az "Eresz alatt", "Fehér lóc. müvek. 159. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajón 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Palettájának legszínesebb darabjai a Baján, a Szász villa udvaráról festett képek. A korábbi vastag ecsetkezelés helyett lazurosabban, finomabban rakja fel színeit. Impresszionisztikus festőiségre való törekvését gyakran egyetlen pont fokozott színbeli hangsúlyával szolgálja. Sokszor a kép központjába helyezett egy kármin piros nőalakot. A vidámságot apró állatok foltjai teszik teljesssé. 160.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban kiállítása Baján. Okt 10-én Lyka Károly kritikáját olvashatta a bajai közönség, de ebben a számban publikálják Gerő Ödön Tornyaihoz írt levelét is.
IV. melléklet. 154/1.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Baján. A Bajai Ujság azt irta, hogy Bpestre megy a Nemzeti Szalonba, a Munkácsy Céh első nagy kiállitására, de nem ide, hanem Makóra ment és itt nov. 16-án nyitották meg. 156. old. 43-44. sz. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-as hódmezővásárhelyi kiállitásának katalógusában teljességre törekedett. Utolsó két lapján felsorolja az apró alkalmi és helyi családi megrendelésre készült ceruzarajzokon, olajfestményeken, térképeken, illusztrációkon át a templomi képek kétszáz darab szentiéig és egész tevékenységét. 148.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajai képeinek nagy része derüs, de egészen más világ a "Vacok" summázott drámai szegénysége és egyszerüsége. 160.old.

J NOS

DÖMÖTÖR [illegible]: Tornyai Bajan 14[illegible].old

A KÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

A Baján festett "Női fej" c. képének elvontsága a szent - endrei korszak nem egy művében is tovább él és fejlődik. 160. old

J NOS

SÜMEGI GYÖRGY: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban egy hónapig Baján dolgozott. A Parti u.12.sz. alatti lakás napsugaras belseje nyújt élményt számunkra a "Szobában", "Pojáca" c. műveken. 159.old

JÁNOS

DÖMÖTÖR ~~SÁNDOR~~: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS ,festő

1930-ban bajai utazása betegsége miatt nem sikerült. Helyette Szentendre és a csodálatosan szép hattyúdal következett.De Baja az újabb magáratalálás,élet és alkotókedv,a kiteljesedő öregkori harmónia kezdete.Az életműben egy új művészi korszak indulásának első állomása. 158.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14 .old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban Baján festészetében a szükebb környezetet a petői szőlők jelentik. Egy részén Szász Géza villája. "Szinvázlat", "Borús táj", "Tájkép tanúlmány", "Falu vége" "Kertrészlet I", "Virágot szedő nő", "Tájkép fa alatti alakokkal", "Kis tájkép"? "Tájkép házzal és boglyával".
159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14 .old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban kiállitása Baján. Gerő Ödön, mükritikus nem tudott leutazni, de cikket irt a Független Magyarságba. Tornyai pátoszát, szenvedélyességét értékeli, Ő egyik felfedezője az ifjú müvésznek, aki az ifjúsági kiállitáson a Párizsból hazatért művészben a saját hangját megtalált festőt dicsérte. 156.old. 42.jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 14 .old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1929-ben is eltöltött egy hónapot Baján, de szinte inkognióban. Nem, mint először Szász Gézáéknál szállt meg, de a Parti u. 12-ben bérelt lakást és kevesekkel érintkezett. Inkább pihenni jött ide. Doboztetőre festett kis képeket készitett 22+27, 12+19 cm. méretben. 157.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Később is foglalkozott a Bajára való visszatérés gondolatával. Éber Sándor festőhöz irott levelében, 1930. 141.17-én irta: Baja már valóságos második hazám". A plogármaeterről, mint "polgármesterünkről" beszélt. 158.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Bajón 1928-ban a régihez kapcsolódva szélesebb teret átfogó nagyobb méretü müvek: "Szivárvány a Sugovica fölött", "Sugovicai részlet Szivárvánnyal". És a folyópart intim szépségei: "Tájkép tanulmány", "Tájkép", "Napsütés". 159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajón 141.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Általában nem látta el müveit a festés helyével. Néhány tátrai úti rajzot kivéve, alig akad megjelölés. Baján alkotott müvei közül a "Szőlőben" c. a megfestés helyeként Bajót jelezte, nyilvánvalóan külön hangsúlyt akart adni Baján megbecsülték. Ő is megbecsülte, megörökítette életének e kedves szakaszát jelentő várost.
160. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1928-ban kiállitása Makón. Gerő Ödön mükritikus cikke itt is megjelent a helyi sajtóban, melyben utal a 15 Szépmüv. Múz-ban lévő alkotására. Az újság közli a fővárosi müvészeknek Torn aihoz intézett táviratát is. 156.old.

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

Tornyai János, festő

1928-ban Baján festett pető szőlői villa képei borus hangulatuk ellenére is palettájának szinesedését bizonyitják. A "Kert részlet" mély barnái és zöldei szinesen kavarognak. Festőiségét a vastagon felrakott piros csikok fokozzák, Ezt a szines kavargást csak a távoli ház nyugalma és a tájra ráboruló lent világos, fent sötét lila ég hozza egyensúlyba. 159.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

Baján, Éber Sándor barátja által festett portréja igen jelentős, mivel kevés kép készült róla. Ő maga csak a kisérletig jutott el és elzárkózott kollégái portéfestés-i kisérletei elől. Éber képe Tornyait nyugodt, lelkiállapotban jeleniti meg. Frissesség, valósághüség, a megformálás szeretetteljes baráti bensősége is kifejezésre jut azon. 157.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

~~1908 és~~

1908-ban Bján festett képein a drámai Sugovica mellett találkozunk a lirai Sugovicával is. A "Tájkép c. mű finom lilás ege és határozottabb, de még mindig lágy folyópartja és kellemes zöld fáinak együttesében. Nem az árnyalatok finomsága, de a sárga zöldek élénk villanása ad mozgalmasságot a Duna part által ihletett "Napsütés"-nek.

159. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909-dec.19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásarhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
47.- "NYÁRI VIHAR".- Ára:...150 Korona 162.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás zömét viszi Bajára, ahol 1909. dec. 19-én nyilt meg a kiallitas. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
40.- "BUZATÁBLA MELLETT".- Ára:...100 Korona
162. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Bajan. A hódmezovasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
130.- "BUZA MELLETT".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
129.- "ARCKÉP-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

134.- "KINT A PUSZTÁN".- Ára:...50 Korona 164. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői juhileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

133.- "NYÁRI FELHŐ".- Ára:...50 Korona 164.old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitása Hódmezővasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

132.- "NYÁRI FELHŐ".- Ára:...50 Korona 164.old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitása Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
127.- "A POLYVÁS MELLETT".- Ára: [illegible].60 Korona
164. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1908.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
1zl.- "ELBESZÉLÉST HALLGATÓK".- Ára:...300 Korona
164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajá. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a Bajai kiallitás anyagáról is. I. melléklet. A Katalógus anyaga:
149.- "NÉPOKTATÁS A TANYÁN".- Imre József dr. tulajdona 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Baja, A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a Bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

148.- "NÉPOKTATÁS A TANYÁN".- kréta/Kovács S. Aladár tulajdona/ 164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A Hódmezovasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a Bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
145.- "TOLDI MIKLÓS LOVA".- Ára:...50 Korona
164.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitás anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
128.- "DÉLBEN".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. 1.Melléklet. A Katalógus anyaga:

119.- "MÜTEREMBEN".- Ára: 50 korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiállítas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
124.- "PUSZTAI KUTMÁL".- Ára:...200 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitása Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
127.- "ESŐS IDŐ".- Ára:...250 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
195.- " A SÓGOR".- Ára:...50 Korona 164.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Muzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
100.- "LEGELSŐ OLAJFESTMÉNYEM".- Ára:...50 Korona
16?.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 14?.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. I. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

108. "DINNYEFÖLDÖN/ vázlat /".- Ára:...50 Korona
16?. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. I. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

107.- "ITATÁS". Ára:...100 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. A kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

116.- "SZINVÁZLAT A "VÉN GULYÁS"-HOZ".- Ára:..50 korona 167.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 9 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubiláris kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anygának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
115.- "PASSZIÓZÁS".- Vetró Lajos Endre tulajdona
163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
94. "DÉLIBÁBOS PUSZTA".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét visszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
96.- "BUZA MELLETT".- Ára:...150 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

98.- "TANYA VÉGINÉL".- Ára:...50 Korona 163-old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
97.- "PUSZTA".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

99.- "ESTE A KAPUBAN VÁZLAT .- Ára:...50 Korona

163.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a Bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
92.- "TANULMÁNY".- Ára:...50 Korona 163. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a Bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
91.- "MUNKÁBAN".- Ára:...100 Korona 163. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
107.- "STUDIUM".- Ára:...50 Korona 163. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

102.- "NYOMTATÓK".- Ára:...50 Korona 163.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezovásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezovásarhelyi Katalógus nyu jt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I, Melléklet. A Katalógus anyaga:

101.- "AZ ÖREG SZÜLE".- Ára:...50 Korona 163. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged, 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubiláris kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
113.- "FÜZES TISZA-GÁT".- Ára:..50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
112.- "MÁRI".- Ára:...100 Korona 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

111.- "PUSZTAI LÁNY".- Ára:...100 Korona 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubiláris kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

114.- "TANYA KÖRÜL".- Ára:...150 korona 163.old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
117.- "SZINVÁZLAT".- Ára:...50 Korona 163. old

DOKTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec, 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

10 4.- "A KAPÁS".- Ára:...100 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec, 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

105.- "HÓOLVADÁS".- Ára:...50 Korona 163.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec, 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

106.- "ESTE/SZIN-VÁZLAT/".- Ára:...80 Korona 167.old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
110.- "NYOMTATÁS".- Ára:...50 Korona 163.old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

109.- "ÉSTELI FELHŐ".- Ára:..50 Korona 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. A kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

118.- "KERTI RÉSZLET".- Ára:..50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum É-vkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

120.- "MÜTEREM-DISZITÉS".- Ára:...200 Korona 163. old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 141. old

A MÓRA FERENC Múzeum É-vkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezovasarhelyi katalógus nyujt tájékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. I. Melléklet. A katalógus anyaga:

121.- "SZINVÁZLAT BERCSÉNYIHEZ".- Ára:...100 korona 167.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum É.-vkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
122.- "SZINVÁZLAT BERCSÉNYIHEZ".- Ára:...100 korona 167. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

MÓRA FERENC Múzeum É.-vkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. A kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
126.- "A SÁMSONI CSÁRDA TÉLEN".- Ára:...50 korona 164. oldal

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum É-vkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
32.- "DÉLIBÁB".- Ára:...200 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festőá jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról i. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
36.- "A VÉN GULYÁS".- Ára:...400 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

37.- "A LIBAPÁSZTOR".- Ára:...200 Korona 162.old

DOMÓTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás zömét viszi Bajára, ahol 1909. dec. 19-én. nyilt meg a kiállitás. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga: 79.- "TANYA UDVAR".- Ára:...100 Korona 162. old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festőm jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
41.- "MUNKÁBA MENŐK".- Ára:...50 Korona 162.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

31.- "SZEGÉNYSÉG-NYOMORUSÁG".- Ára:...300 Korona
162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagáról is. 1. Melléklet. A Katalógus anyaga:

33.- "ELHAGYOTT MÜTEREM".- Ára:...200 Korona

162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

34.- "ESTHAJNAL A PUSZTÁN".- Ára:...400 Korona

162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 2) éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I, Melléklet. A Katalógus anyaga:
3).- "A TÉGLÁSI LAPOS".- Ára:...400 Korona
162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 141. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás zömét viszi Bajara, ahol 1909. dec. 19-én. nyilt meg a kiállitás. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
38.- "BÁL UTÁN HAZAFELÉ".- Ára:...100 Korona
162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 14. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. I. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
25.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50, Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

28.- "SÁRGA SZÉK".- Ára:...200 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
27.- "ÉJ A PUSZTÁN".- Ára:...200 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

29.- "ŐSZI REGGEL".- Ára:...250 Korona 162. old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

30.- "KUT A PUSZTAN".- Ára:...200 Korona 162.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19-én nyilt megy a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásáhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Mellék. let.- A Katalógus anyaga:

48.- "NYÁR". Ára:...50 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909-dec.19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásarhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

46.- "KAKASOK".- Ára:...so Korona 162.old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS festő

1908-ban a 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét visszi Bajara, amely 1909-dec.19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

45.- "ARANY-TENGER".- Ára:...100 Korona 162.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katlógus anyaga:

44.- "KEMENCE MELLETT".- Ára:...50 Korona 162. old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katlógus anyaga:
43.- "ESTEFELÉ".- Ára:...50 Korona 162.old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. I. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katlógus agyaga:
42.- "DÉLIBÁBOS PUSZTA".- Ára:...200 Korona
162 .old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19-én nyilt meg a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Mellék. let. A Katalógus anyaga:
50.- "BORUK KÖRÖS-KÖRÜL".- Ára:...300 Korona
162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
51.- "TANULMÁNY RÁKÓCZI RODOSTÓBAN-HOZ".-
Ára:...100 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagáról is. I. Melléklet. A katalógus anyaga:
57.- "RONGYOS CSÁRDA, NINCS TETEJE".- Ára:...100 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

63.- "A RÁKÓCZI-BERCSÉNYI KÉP ELSŐ ÖTLETE".-
Ára:...50 Korona 163.old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19-én nyilt megy a bajai Nemzeti Szálló nagytermében. A hódmezővásáhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Mellék. let. A Katalógus anyaga:

49.- "DÉLIBÁB".- Ára:...200 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve .1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
52.- "DÉLIBÁB".- Ára:...150 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 141.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve .1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitása Hódmezővásarhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tájékoztatást a bajai kiallitás anyagáról is. I. melléklet. A Katalógus anyaga:

53.- "AKT-STUDIUM".- Ára:...50 Korona 162.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve .1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I, Melléklet. A Katalógus anyaga:

54.- "PUSZTA" XXXXXXX.- Ára:...100 Korona 162.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve .1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
55.- "ÉLETES HÁZ".- Ára:...50 Korona 162. old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve .1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga: 71.- "TISZA-PART NAPLEMENTEKOR".- Ára:...50 korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

73.- "VASÁRNAP A TANYÁN".- Ára:...100 Korona
163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
75.- "ALFÖLDI TANYA".-/Kovács Sebestyén Aladár tulajdona/ 163. old

DOMOTÖR JANOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a Bajai kiallitás anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
93.- "TANULMÁNY A "CSŐSZ"-HÖZ".- Ára: 6 Korona 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét visszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

95.- "ÖREG FÜZFÁK".- Jantsovits EMILNÉ úrnő tulajdona | 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga: 72.- "LOCS-POCS IDŐ".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TÖRNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
74.- "ESTE".- Ára:...100 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JANOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS,festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen.E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára,amely 1909.dec.19.-én nyilt meg Baján.A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga: 70.- "LIBAPÁSZTOR".- Ára:..50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JANOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

69.- "A JÁSZOLNÁL".- Ára:...50 Korona 163. old

DOMOTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

68.- "BIRKÁK".- Ára:...50 Korona 163. old

DOMOTOR JANOS: Tornyai Bajan 14 .old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállítás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
67.- "BIRKÁK".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

66.- "UT A PUSZTÁN".- Ára:...200 Korona 163.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

65.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 163.old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Muzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

64.- "PUSZTA".- Ára:...200 Korona 163. old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

62.- "KENYEREZŐ".- Ára:...300 Korona 163.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Muzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét visszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatast a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

56.- "PUSZTA DÉLBEN".- Ára:...50 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiakkitasa Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezovasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
58.- "BORULAT",- Ára:...50 Korona 162.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiakkitasa Hódmezővá árhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiallitás angagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
59.- "ESŐ A PUSZTÁN".- Ára:...500 korona 162. old

DOMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásarhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

61.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 162.old

DOMÓTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiakkitusa Hódmezővá árhelyen. E kiallitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
60.- "EGYEDÜL".- Ára:...600 Korona 162.old

DOMOKOS JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
80.- "GEBE".- Ára:...50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

79.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:..50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

78.- "SZIN-VÁZLAT".- Ára:...50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
77.- "MÁRI".- Ára:...100 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1903-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitási anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
76.- "ITATÁS".- Ára:...50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásarhelyen. A kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nylit meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a Bajai kiallitas anyagáról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:

90.- "JÖNNEK-E MÁR".- Ára:...150 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásarhelyen. E kiállitas anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nylit meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatást a Bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
89.- "MŰTEREMBEN".- Ára:...50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festo

1908-ban 25 éves festoi jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nylit meg Bajan. A hódmezovasarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a Bajai kiallitas anyagaról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

88.- "CSÖNDES SZOBA".- Ára:...100 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt megy Bajan. A Hódmezővasárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

87.- "BORULÁS".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Bajan. A Hódmezővasárhelyi Katalógus nyújt tajékoztatast a bajai kiallitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

86.- "HAVAS UT".- Ára:...50 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezovasarhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyilt megy Bajan. A Hódmezovasárhelyi Katalógus nyu jt zajékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
85.- "RÓZSAFELHŐ".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajara, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Baján. A hódmezővásárhelyi katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I. Mellékelt. A katalógus anyaga: 84.- "HANGULAT".- Ára:...50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. A kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909.dec.19.-én nyílt meg Baján. A hódmezővásárhelyi katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I. Melléklet. A katalógus anyaga: 83.- "ÁRPA FÖLD".- Ára:...100 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Baján. A hódmezővásárhelyi katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyagról is. I. Melléklet. A katalógus anyaga:
82.- "PUSZTA".- Ára:...300 Korona 163. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 514 .old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai kiállitás anyagáról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:

81.- "A SZÜRKE".- Ára:..50 Korona 163.old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Baján. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tájékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A katalógos anyaga:

14.- "TANYA-VÉG".- Ára:...100 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásárhelyen. E kiallitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Baján. A Hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagáról is. I. Melléklet. A katalógos anyaga:

15.- "ÉLETES HÁZ".- Ára:...50. Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967 Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállítása Hódmezővásárhelyen. E kiállítás anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyílt meg Bajan. AA hódmezővásárhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiállitasi anyagról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
17.- "MÜTEREMBEN".- Ára:...300 Korona 162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitasa Hódmezővásarhelyen. E kiállitas anyaganak zömét viszi Bajára, amely 1909. dec. 19,-én nyilt meg Bajan. A Hódmezővásarhelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiállitas anyagaról is. I. Melléklet. A katalógos anyaga:
13.- "REGGEL A KUTNÁL".- Ára:...100 Korona 162. old

DÜMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Bajan 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János, festő

Megemlítve: [vita a Mag. festészet a XX. sz.-ban c. könyv szerzőivel.]

Rózsa Szyula: Karácsonyi album – fele

7.

Népszabadság, Bp. 1972. jan. 19.

Tornyai János

Közölt pines reprodukció:

38. p. „Loba belseje," 1934. olaj, fa,

125.5 x 100 cm.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX században, Budapest,

1971

Tornyai János

Közölt nincs reprodukció:

13. p. „Bús magyar sors. Önéletrajz", 1908, olaj, vászon, 111 x 150 cm.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX században. Budapest, 1971

Tornyai János

a parantság adta a festépetnek.

D. Fehér Ivszva és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festépet a XX. században,

Budapest, 1971

151

Tornyai János

Ki pónyvázott gebéjét a perzselő tragikum pellemiti át.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festépet a XX században, Budapest, 1971.

121

Tornyai János

Párizsban Munkácsy otthonában is
nézi indulatók ápolgatta.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:
Magyar festészet a XX században, Buda-
pest, 1971

91

Tornyai János

szimbólumteremtésben ért el a drámai expresszionizmusig.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX században, Budapest, 1971

81

Tornyai János

művével a mult eseményét saját korára is érvényes módon akarta formába öntepi.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor.

Magyar festészet a XX században, Budapest, 1971

81

Tornyai János

tartalmi megrendültségből új stílust teremt.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor.

Magyar festészet a XX. században, Budapest, 1971

71

Tornyai János,festő

A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület 1906 őszén kiállitást rendezett.96 művész 196 alkotását mutatták be.Tornyai is szerepelt müveivel. 186.old

VARGÁNÉ ZALÁN IRÉN: A Borsod-Miskolci Közművelődési és Muzeum Egyesület kialakulása és fejlődése az első világháboruig 169.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKONYVE, X. 1971. Miskolc.

TORNYAI JÁNOS, festő

A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület 1906-ban kiállitást rendezett. Tornyai szép levelet intézett a kiállitás rendezőjénez. 187.old.

VARGÁNÉ BALÁN IRÉN: A borsod-Miskolci Közművelődési és Muzeumi Egyesület kialakulása és fejlődése az első világháborúig 169.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

TORNYAI JÁNOS, festő

1906-és 1910-ben ~~Vándorkiállításnak~~ Felvidéki Vándorkiállítások Miskolcon és Sátoraljaújhelyen. Kimagasló festők szerepeltek, mind az akademizmus, mind az új irányzatok képviselői közül. Tornyai is kiállított. 38.old

ZADANYI GUIDO: A megye képzőművészetének helyzete, képtárai és képzőművészeti irodalma 37.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 5. 1963.szept. Miskolc, 1963

Tornyai János

Tiszaparti rész, olaj, 15 x 19, 3000 Ft
Parkrészlet, olaj, 29 x 48, 8000 Ft

30. Művészeti Lépcsőkció, 1973.

Tornyai János

Asszony a mezőn, olaj, 35x49, 8000 Ft
Védett

Nő boglyával, olaj, 27x28,5, 3000 Ft

30. Művészeti Képaukció, 1973.

Tornyai János, festő

Tornyai János és Endre Béla művének emlékkiállítása nyílik kiskunfélegyházán okt. 14-én.

— :o Tornyai János

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 14.

Tornyai

A fiatalok gyors elkötelezettsége bizonyos szemlélethez, festői technikai formavilághoz való kötődése (pl. egyrészt Kóka, Korga, Gyémánt szürnaturalizmusa, másrészt Konfár, Veress, Sváby Tornyai-Domanovszky hagyományokon alapuló gesztus festőisége) sokszor csak megnehezíti a művész önmagára találását.

Péter Imre: Kiállításról kiállításra
Studió 58-68

Népművelés 1969/2 31 old.

Tornyai

hatással van Fejér Csaba mü-
vészetére.

Moldvay Győző: A XVI. vásárhelyi őszi tárlat

Népmüvelés 1969/11 39 old.

Tornyai János

1898 nyarán ismerkedik meg Tornyaival Andre Béla, Bizonyára Tornyai párizsi élményei hozzájárultak ahhoz, hogy Andre még ez év októberében Párizsba utazott.

Dömötör János: Andre Béla

Látóhatár 1971/3-4 375 old.

Tornyai János

Endre Béla mint író méltatja Tornyai János művészetét, annak 1908-ban megrendezett negyedszázados kiállítása alkalmával a katalógus bevezetőjében

Dömötör János: Endre Béla

Látóhatár 1971/3-4 375 old.

Tornyai János

Őszi tája Benkő Ferenc derecskei főgyógyszerész tulajdonában.

Sz. Kürti Katalin - Benkő Ferenc gyüjteménye a Déri Muzeumban; Műgyüjtő, 1971. 4. sz. 35. l.

Tervrajz Jénos

Dési Béla Benkő Ferenc dereczkei fűgyógyászorvos
tulajdonában.

32. Mirtl Katalin - Benkő Ferenc gyűjteményéből a
Déri Múzeumban: Művelődés, 1971. 4. sz. 32. l.

Tornyai János

Népoktatás a tanyán c. képe szerepelt a szegedi műgyüjtők kiállitásán.

Szelesi Zoltán - A szegedi műgyüjtők kiállitása; Műgyüjtő, 1971. 4. sz. 4o. l.

Tornyai János

Táj. c. képe /3ox 4o cm/ az 1949. szept. 21 aukción 13o Ft-ért került eladásra. 6o Ft-ért került kikiáltásra.

Engel Károly - Aukció-kritika; Mügyüjtő, 1972. 1. sz. 54. l.

Tornyai János

Csendélet c. képe /27x 37 cm/ az 1971. szept.-i aukción 42oo Ft-ért kelt el. Kikiáltási ára 25oo Ft volt.

Engel Károly - Aukció-kritika; Műgyüjtő, 1972. 1. sz. 54. l.

Tornyai János
festő

Méltatói.

B. Supka Magdolna: gondolatok a cegléd...
Művészet, 1972. január - 33 oldal

Tornyai János
festő

A vásárhelyi művésztelep egyik
alapítója volt.

Moldvay Győző: Vásárhelyiek Miskolcon.
Művészet, 1972. április – 42 oldal.

Tornyai János
festő.

1929-ben aranyérmet nyert a Juss
című képével a barcelonai világ-
kiállításon.

Moldvay Győző: Vásárhelyek Miskolcon.
Művészet, 1972. április – 42 oldal.

Tornyai János

neve emlitve

Magyar Nemzet 1972 május 11
4. old.

Tornyai János

neve emlitve, müve szerepel a Bács-Kiskun megyei muzeumok kiállitásán a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1972 március 16 4.old.

Tornyai János

a Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi tanács művészpedagógusaiból rendezett „Kortárs Művészet" c. kiállítás, melyen szerepel műve, ma megnyílik.

Mezőhíd.
1974. okt. 5.

Tornyai

Tornyaitól is lényeges indítást kapott Moldován István.

Bajár Iván: Kiállításról - kiállításra

Magyar Hírlap 1971/109 Gold-

Tornyai

Kiállítása volt a Magyar Nemzeti Galériában

Solymár István: A Magyar Nemzeti Galériáról

Népművelés 1968/1 34 old.

Tornyai

Bus magyar sors

Rajztanitás 1972/1 29.old.

Tanyai

A gyári Képtár magyar mesterek műveiből rendezett tárlatot, ahol műveiből látható a kiállításon.

S.N.: Látogatott tárlat.
Kisalföld, 1943. jún. 30.

Tornyai
művészetének kiszugárzása érzödik
Kajári Gyula lendületes szénrajzai-
ban.

B.r. Kajári Gyula kiállitása a Galé-
riában.

Ország-Világ 1970/6 21 old.

Tornyai

Tornyai figurái igen közel állnak Kohán György figuráihoz

Bodri Ferenc:Kohán György
Látóhatár 1971/7-8 734.old.

Tornyay

1932. szept. 5.-én jelentette Flóchmezővásárhelyről az MTI hogy Espersik János ügyvéd képgyűjteményét elárverezték. A gazdasági válság mélypontján a, művész, képei 10-20 pengőért cserélték gazdát.

Reggeli krónika II.

1972. IX. 5.

Tornyai Jácint

Az alföldi művészethez tartozó másárhelyi corpost egyik tagja.

B. Supka Magdolna: A hódmezővásárhelyi festészet
Képzőművészeti Almanach 1, Corvina, 1969; 15. l.

Tornyai Jánosy

„Tornyaiék" (és a csoport) szemére vetették már a modern európai művészettől való elmaradásukat.

B. Supka Magdolna: A kódmezővásárhelyi festészet
Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 15. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
BUDAPEST, XII. ZUGLIGETI ÚT 11—25
TELEFON: 164—456, 165—236, 364—968

Tornyai János

Kohán György festészetét valahi az ő festészete
— kubizmus utáni folytatásának nevezte.

B. Supka Magdolna: A hódmezővásárhelyi festészet
Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 16. l.

Tornyai János

Nagy emlékére

Napjaink 1971 julius 4.old.

Tornyai János
festő

1869–1936.

Alföldi festő.

Magyar művész. fest.-8. 23.
Képzőművész. Kiad. 1971.

Tornyai János
festő

v. ö. Bodnár Éva: Tornyai János
Bp. 1956.

Magy. művt. tört. 8. Irod.
Képzőműv. kiad. 1971.

Tornyai János
festő

Bús magyar sors, önéletrajz,
1890
Repr.

Magyar művt. tört. 8. 20. k.
Képzőművt. kiad. 1971.

Tornyai János
festő

/1869-1936/

A 30-as évek elején néhány évig Kent-
endrén dolgozott.

Magyar műv. tört. 9. 16.
Képzőműv. kiad. 1971.

Tornyai János
festő"

~ irl: Bodnár Éva: T. J.
Bp. 1956.

Magy. művt. tört. I. köt.
Képzőműv. kiad. 1971.

Tornyai János
festő

Sroba belseje, 1934
Repr.

Magyar műv. tört. 9. 9.k.
képőműv. kiad. 1971.

Tornyai János

neve emlitve

Napjaink 1968 december

4. old.

Tornyai János

102 éve született

Nógrád 1971. január 17
10. old.

Tornyai János

műve szerepelt a

műgyűjtők szegedi kiállításán

Népszava 1971 augusztus 3

2. old.

Tornyai János

fiatal korában nem lett a Munkácsy Mihály által 1883-ban alapított öntöndíj nyertese.

Perneczky Géza: Munkácsy, Budapest, 1970. 841

391

Tornyai János

nevét említi a bíráló Dinnyés Ferenccel kapcsolatban. (Életművükön megdöbbentő intenzitással vonul át egyéni sorsuk).

Dinnyés Ferenc emlékkiállítása (Vincze Lajos).

Magyar Hírlap, 1969. január 12. 9.l.

Tornyai János

születése ének 100. évfordulóján emlékünnepségét rendezték Hódmező vásárhelyen.
A város 1969-et Tornyai centenáris évnek nyilvánította.
Előadók: Brodnár Éva, Dömötör János, Pogány Ö. Gábor.

Tornyai centenárium (Szabó Endre)

Magyar Hírlap, 1969. január 19. 9.l.

Tornyai János

Zöld zabátos asszony (repr)

Magyar Hírlap, 1969. január 19. 11. l.

Tornyai János

„Elhagyatva" c.
képe szerepel Völgyessy Ferenc gyüjteményében.

Völgyessy Ferenc képei és a szegedi
Szelsi Zoltán: ~~szegedi mügyüjtünk~~
mügyüjtás útja. - Müvtört.Ért.1971.1.sz.23-30.l.

27.l.

Tornyai János

nevét említi az 1930-as évek képzőművészeti képének felvázolásakor

Mauliach Lenke: Paizs Goebel Jenő művé szi kibontakozásá nak évei. - Művtört.Írt. 1971.1.sz. 11-22. l.

11. l.

Tornyai János

"kimondatlanul is ... a "polgári" skatulyába kerül Koszta József, Rudnay Gyula, Tornyai János, Holló László..."

"...az első világháború idejére Koszta, Tornyai, Rudnay, Egry művészi profilja már markánsan kirajzolódott..."

Pogány Ö. Gábor opponensi véleménye Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története c. doktori értekezésének vitáján. - Művtört.Ért. 1971.1.sz. 47-59.l.

53. l. 54. l.

Tornyai János
festő

Tornyai drámai kompozíciói
láthatók a Petőfi gyűjteményben.

Végvári Lajos: Magyar gyűjtemények
Művészet, 1975. március - 9 oldal.

Tornyai János
festő

A szolnoki Damjanich Múzeumban van Tornyai János 1910 körül készített alföldi tájainak egyike.

F.M. : A Damjanich Muzeum képzőművészeti.....
Művészet.1975.február - 18.oldal

TORNYAI

Gál Sándor művészetén Tornyai, Koszta és Nagy István hatása érezhető.

Forrás 1973/5-6/66

Sümegi:Bács Kiskun megyei képzőművészek

Tornyai

A Bács Kiskun megyei képzőművészek téli tárlatán a kiállitott müvek Tornyai, Nagy István és Rudnay hatásáról tanuskodnak.

Forrás 1974-6-69
Sümegi: Bács Kiskun megyei képző. tárlata

Tornyai János

mestere és barátja volt Gál Sándornak.

Forrás 1973/5-6/66

Sümegi: Bács Kiskun megyei képzőművészek

Tornyai János

A vásárhelyen dolgozó művészek a népi élet valóságával közvetlenül találkoztak, felfigyeltek a nép verzendőbe menő, pusztuló művészetére. Ezeknek a termékeny éveknek köszönhető „Önéletrajz"-a, „Nagy Bercsényi Miklós" „Juss" c. alkotásai. (említve)

Palmer Zoltán: A vásárhelyi művésztelep.

Északmagyarország, 1945. máj. 11.

Tornyai János festőművész

a század végén jött először Szentendrére Ferenczy Károly, utána Fényes Adolf, Tornyai akik úgyszólván pihenésképen jöttek ide.

Művészeti magazin

1975. VI. 11. 21.30 TV (11) - Vné -

Tornyai János, festő

A „hódmezővásárhelyi művészet"

megalapítója.

— : Mágikus realizmus 6,

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 6.

Tornyai János

„Alföldi táj" a lépe
a 36. oldalon említve – Vigvári
László gyűjteményében Nyíregyházán

Mügyüjtő 1975/i

36. old.

Tornyai János

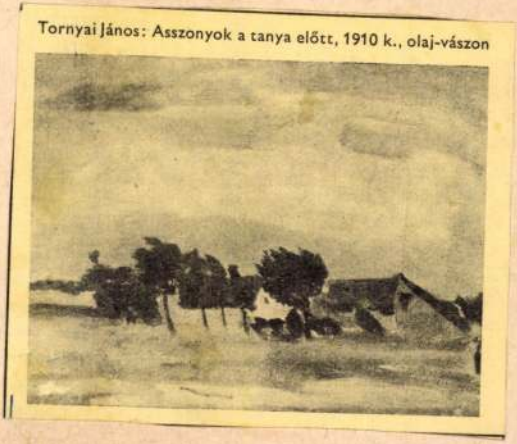

Tornyai János: Asszonyok a tanya előtt, 1910 k., olaj-vászon

Pap Gábor: Kincsek és műkincsek . . .
Művészet, 1975. jún. - 9 oldal

Tornyai festőművész

A bódmezővásárhelyi festészet nagy alakjainak – Tornyainak, Rudnaynak, Endre Bélának – képein, – a század első évtizedeiben, – a szikkadt alföldi parasztarcok, a fehér falú tanyák a város sora jelentek meg, mert akkor ezek a motívumok határozták meg a környék létét.

Szénási Sándor: Vásárhelyi új hangok.
Magyar Ifjúság, 1974. szept. 13.

Tornyai János festő

a hagyományos alföldi festészet élményanyaga és tárnaköre a parasztt világhoz, a tájhoz kötődött legerőteljesebben. A művész alkotásai egyaránt ezt példázza.

Sümegi György: Sorok a munka- és munkásábrázolásról.

Petőfi Népe, 1974. jún. 10.

Tornyay

A vásárhelyi iskola éltető nedvejt Tornyay, Rudnay, Koszta, Endre Béla, Nagy István és Meggyesy törekvésziből meríti.

Láttuk, hallottuk.

1974. VII. 28. | Petőfi | 12.28 Ka.

Tornyai János

„Tanya" Olaj, karton 34,5x50

Jelezve lent balra: Tornyai

Vételi ár: 12000 ft

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Tornyai János (1869 - 1936)

„Tájkép alakkal" Olaj, fa,
14x20 Jelzése lent jobbra: Tornyai
Katalógusi ár: 3500 Ft

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Tornyai János (festő)

Neve említve.

Népszava, 1974. nov. 29. 102. evf. 279 n. 4 p.

Tomyai János (festő)

Neve említve.

Népszava, 1975. márc. 7. 103. ef. 56 sz. 4 p.

Tornyai János (festő)

Neve Kovács Mári mesterekéut említve.

Népszava, 1975. ápr. 25. 103. erf. 96 n. 6 n.

Tornyai János festőművész

a hódmezővásárhelyi tanács 1908-ban a művészt bízta Berczényi Miklós képének megfestésével. Férfimodell hiány miatt Kovács Mári lett a modellje, beöltözve férfinek. Állandó modellje lett a képek ámei: „Mári a kemence mellett" – „Mári a kertben" – „Mári a mezőben" – „Mári fest". (említve)

Kőműves Gyula: Híres művek – híres modellek.

Szabad Föld, 1968. dec. 29.

TORNYAI JANOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiallitasa Hódmezővásárhelyen. A kiallitas anyaganak zömét viszi Bajara, amely 1909.dec.19.-én nyilt megy Bajan. A hódmezővasahelyi Katalógus nyujt tajékoztatast a bajai kiallitas anyagaról is. I.Melléklet. A Katalógus anyaga:
12.- "NYOMTATÓK".- Ára...200 Korona 162.old

DOMOTOR JÁNOS: Tornyai Bajan 145.old

A MÓRA FERENC Múzeum Evkönyve. 1. 1966-1967
Szeged.1968

TORNYAI JÁNOS, festő

1908-ban 25 éves festői jubileumi kiállitása Hódmezővásárhelyen. E kiállitás anyagának zömét visz Bajára, amely 1909. dec. 19.-én nyilt meg Baján. A hódmezővásárhelyi Katalógus nyújt tájékoztatást a bajai anyaggról is. I. Melléklet. A Katalógus anyaga:
8.- "ESTE A MŰTEREMBEN".- Ára...200 korona
162. old

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Tornyai János

Tiz évvel ezelőt visszavonult Hódmezővásárhelyre. A valaha eleven és sokoldalu piktura ja, most hozzá tapadt a röghöz, a földhöz, a kalászhoz,-irja a Müvészet c. rovatban közölt kritika. Minden munkája csupa lira. Őszinteségéről, keresetlenségéről, becsületes, kemény magyarságáról meghatott hangon beszél és örömmel üdvözli képeiben a napégett földet, a rengő buzatáblákat, a száradó lombot, mert valamennyi felidézi az emberben "ezeknek az elfelejtett magyar dolgoknak a képét." A HÉT, Bp. 1911. okt. 29. XXII. évf. 44. sz. 711. lap.

Tornyai János

Kohán György szerette Tornyai János művészetéhez kötödő fegyelmezett férfi lirát.

Bodri Ferenc:Kohán György
Látóhatár 1971/7-8 736.old.

Tornyai János

1926-ban Endre Béla barátaival,kollégáival (Darvassy István,Tornyai) megszervezte a Vásárhelyi Művészek Társaságát,amelynek első kiállitását ötezer ember(egy vidéki v rosban impozáns szám!) nézte meg,a bevétel is t kintélyes volt:kétszázkilencven millió korona.

Somoshegyi Anna:Endre Béla

Látóhatár 1970/7-8 767.old.

Tornyai János

Endre Béla Tornyaival ésKiss Lajossal heteken keresztül járta a vásárhelyi tanyákat,hogy összegyüjtse az ősi szüröket,ködmönöket,szerszámokat.Igy jött létre a hódmezővásárhelyi -1951 óta Tornyai János nevétviselő -muzeum gazdag néprajzi gyüjteménye.

Somoshegyi Anna:Endre Béla

Látóhatár 1970/7-8 766.old.

Tornyai János

Tornyaival Ilosvai Varga István Szentendrén
került bensőséges kapcsolatba.

Dévényi Iván: Ilosvai Varga István
Látóhatár 1970/7-8 719.old.

Tornyai János

„A magyar képzőművészet száz éve Bács-Kiskun megye múzeumaiban" címmel kiállítás nyílott a Nemzeti Galériában. A tárlaton a kecskeméti, a bajai, a kiskunhalasi és kiskunfélegyházai múzeumok XIX és XX századi festményei vettek részt, közlük Tornyai János „Slugovica-részlet szivárvannyal" című munkája.

D. I. Képzőművészet.

Vigilia 1972/5 349 old.

Tornyai János

A század elején Hódmezővásárhelyen valóságos kis művészeti centrum létesült, két-három szobrász (Kallós Ede, Pásztor János, Rubletzky Géza), Kiss Lajos etnográfus és Tornyai János, Rudnay Gyula, Endre Béla festők alkották ennek a művészcsoportnak a magját.

Somoshegyi Anna: Endre Béla

Látóhatár 1970/7-8 768.old.

Tornyai János

Endre Béla érdeklődése-bizonyára Torn yai közelségének és a "A juss" alkotója szuggesztiv lényének is része van ebben-a magyar parasztság és az alföldi táj ábrázolása felé fordul.

Somoshegyi Anna:Endre Béla

Látóhatár 197o/7-8 765.old.

Tornyai János

Mig meg nem nősül Endre Béla, Tornyai Jánossal közösen bérel műtermet Vásárhelyen.

Somoshegyi Anna: Endre Béla

Látóhatár 1970/7-8 765.old.

Tornyai János

paraszti származásu,Hódmezővásárhelyen
született.Bus magyar sors cimü müve
allegorikus ábrázolás.
Festményei nagy részét a Hódmezővásárhely-i
Muzeumra hagyta,melyet 1951-ben Tornyai
János Muzeumnak nevezték el.

Juhász Antal :Ismerkedés a müvészettel
Rajztanitás 1972/1 29.old.

Tornyai János

Tus/vázlat/ o. v.

94 x 133 cm

(M. N. G.)

Tornyai Művelődési Központ
kiállítása, Mezőkövesd 1971

Tornyai János

Művei szerepelnek „A magyar képzőművészet száz éve a Bács Kiskun megyei múzeumokban" c. Kiállításon

Pestmegyei Hírlap 1972 március 7
4. old.

Tornyai János

műve Vallitáson szerepel

Szentendrén a művésztelepi Galéria

Vallitáson

Magyar Akarat 1972 július 8

4. old.

Tornyai János

Utolsó várásbelyi Viállítása

1936-ban volt - emlitve

Magyar Nemzet 1972 september 12

4. old

Tormyai János

A „Művészet Majolika Agyagipar-
telepe Hódmezővásárhely" c. társaság
tagja - neve említve

Magyar Nemzet 1972 szeptember 12
4. oldal

Tornyai János, festő

Megemlítve.

T. A.: Száz éve született Telesi Ede 7.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 12.

Tornyai János, festő

Művei aukción.

—: Senki többet... 6.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 26.

Tornyai János.

Művészetére Nagybánya jellegzetes tornészetelvűsége kevéssé hatott, néhány képén a futurát és a táj összefüggéseit kutatja.

Múzeumi séták.

1972. III. 10. 18.55 (4) TV.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Akár Lászlo: Fodor József

474–476.

Tiszatáj, Szeged. 1971. május XXV/5.

Tornyai János

Művészeti törekvéseit a pulyos szociális feszültség, a parasztság széles rétegeinek nyomora és ennek megváltoztatásáért vállalt művészi küldetés határozta meg. Ezért emelt szót a „Jüss"-ban, ez jut kifejezésre a „Bus magyar sors"-ban a „Gémes kút" délibábos horizontján is.

Dömötör János: Vásárhelyi művészet.

Alföld 1971/10 67 old.

Tornyai János

A város egy XVIII. századi huszárkaszárnya két helyiséget adta művésztelepnek számára. E boltives helységben dolgozott Tornyai, Rudnay, Pásztor. Nemcsak festettek, hanem a kulturális élet, sőt a közélet eleven tényezőjévé váltak

Dömötör János: Vásárhelyi művészet

Alföld 1971/10 67 old.

Tornyai János

1869 január 18-án született Vásárhelyen a város kis és szegényparasztok által lakott részében. A város ösztöndíjával folytatott párizsi tanulmányai után ide is tért vissza, s egyik szervezője a város kulturális életének, első művésztelepének

Dömötör János: Vásárhelyi művészet

Alföld 1971/10 66old

Tornyai János

Gémeskút

Alföld 1971/10 borító 1 old.

Toruyai János

1921-ben elhagyja szülővárosát, ezután majdnem két évtizedes sovány esztendei követ keznek a vasárhelyi művészetnek. A 30-as évek közepén meg valami Toruyai Vásárhelyre, költözésével és a róla elnevezett társaság megalapításával.

Dömötör János: Vásárhelyi művészet

Alföld 1971/10 67 old.

Tornyai János, Jestő

A vásárhelyi őszi tárlat vitájában:

megemlítve.

Rózsa Gyula: Egy katalógus és egy kiállítás

7.

Népszabadság, Bp. 1971. okt. 15.

Tornyai János

Dinnyés Ferenc legjobb képei az ő szinvonalát közelitik meg.

Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 48.l.

Tornyai János

Az őt követő alföldi festők expresszionizmusát a magyar származásu Georges Simonka francia talajra ültette át.

Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 56.l.

Tornyai János (1869-1938)

a Mintarajziskolá után Munkácsy párizsi műtermé adott egy ideig hajlékot és szellemi táplálékot a művésznek. Szegénypararzti származású volt „Juss" – „Népoktatás a tanyán" – „Szitáló lány" – „Bús magyar sors" – „Gémeskút" (említve). Élete végén mint a szentendrei művésztelep vendége festette legszínesebb képeit: „Csokorkötés" – „Szobabelső" – „Pirosruhás nő" stb. (említve). Hódmezővásárhelyen élt évekig.

Kampis Antal: A Magyar Képző művészet Története. Néprzava, 1942. júl. 8.

Tornyai festőművész

A Duna-Tisza közén élő alkotók a földrajzi és társadalmi valóság és tanulmányaik alapján talán az alföldi festészetből épi tettek legtöbb elemet műveikle. Néhányan Tornyai, Nagy István, Rudnay művészetének példáján csiszolták saját hangjukat.

Sümegi György: Bács-Kiskun Megyei Képzőművészeti Kiállítás.

Forrás, 1974. febr. 2.

Tornyai János

műveit állandó jelleggel a Nemzeti Galéria mutatja be

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 1335 l

6821

Tornyai János
és Endre Béla festményeit mutat-
ják be a közönségnek a 70 éves
Kiskun Múzeumban tegnap nyílt
kiállításon.

Magyar Hírlap 1972/286 13 old.

Tornyai János

Bemutatott műve:

77. sz. „Tájkép", olaj

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Tornyai János
festő.

Miltiades

Orosdi Béla: A Dózsa téma
Művészet, 1972. augusztus - 8 oldal.

Tornyai János
festő

Méltatás

Zsigmondi: Nem csak hobby.
Vők Lapja, 1968. szept -36 szám

Tornyai János
festő

Feszty Árpádiknál a Bajza utcai kiskárban vódalmi szalon alakult.

Feszty Masa: Dankó Pista és Feszty Árpád barátsága.
Nők Lapja, 1968. aug - 31 szám

Tornyai János
festő

Méltatás.

Borbély László: Thomas József
Művészet, 1971. július - 20 oldal.

Tornyai János

Az Ernst Muzeum-M.N.G. kiállitásán, melyet Magyar művészet 1895-1945 c. rendezte k meg szerepelt Fényes Adolf, Koszta József, Rudnay Gyula, Tornyai János, Mednyászky László, Nagy István alkotásai.

Magyar Hirlap 1969.2.évf 264.sz.

Tornyai János

Ferenczy, Katona, Mednyánszky müvészek nevét emliti meg Marco: "A téli tárlat" c. beszámolójában, mint akik ott vannak a kiállitáson és életet, szint, duzzadó erőt adnak bele az egyetemes sivárságba. Elkeseredetten nyilatkozik a "független zsüri" ténykedéséről, hogy a legtehetségesebb fiatalokat kizárták. Ezekkel a müvészekkel ezt még sem merték megtenni, ott lehetnek "a Mariska, Emmuska, Lucika" társaságában, "akik addig vannak, mig a "független zsüri" van." -fejezi be lehangoló kritikáját.

A HÉT, Bp. 1905. nov. 19. XVI. évf.
47. sz. 774-775. lap.

Tornyai János

"Képein Munkácsy erejével szólalnak meg a szinek. Különösen kis interieurje, az erőteljes szürke és zöld tónusoknak komoly és mégis derült fiatalos melódiája -a sok jó dolog közül is- impozánsan kihallatszik." Marco: "Téli tárlat" c. kritikájában irja a Müvészet c. rovat keretében.

A HÉT, Bp. 1904. nov. 2o. XV. évf.
47. sz. 753-754. lap.

Tornyai János
Az alföldi pikhira legjobbjainak eredményeiből értékes ízelítőt sikerült kiválogatni, Tornyai János életminőle kvalitásos képek engednek betekintést.
Pogány Ö. Gábor: A hajdúböszörményi képtár megnyitása.

Alföld 1973/8 95 old.

Tornyai János
alkotásaiból is bemutatnak a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban
Szabó Endre nyíregyházának, a Csongrád
megyei Hírlap fotóriporterének
érdekes magángyűjteményéből rendezett
kiállításon.

Kiállításak Szegeden, Hódmezővásárhelyen.

Magyar Hírlap 1971/102 6 old.

Tornyai János

Gémeskut.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül. (Képzőművészeti Alap Kiadó)

Magyar Hírlap 1971/37 IV. old.

Tornyai János, festő

Megemlítve. (Hatása.)

Nagy Zoltán: Kelet-magyarországi Képzőművének a Nemzeti Galériában 7.

Népszabadság, Bp 1973. jan. 19.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

P. Szűcs Julianna: Frank Frigyes képei a Műcsarnok lme

7.

Népszabadság, Bp 1973. febr. 23.

Tornyai János, festő

Tiszapart c. alkotása 14 000 Ft-ért cserélt gazdát.

— : Befejeződött az aukció 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. dec. 14.

Tornyai János
festő

Az elmúlt évben Trischler Ferenc
a hódmezővásárhelyi gimnázium
számára ajándékozta Tornyai
portréját.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1974 július - 48 lap

Tornyay János

A magyar festészetben az aktív elő-adás-mód sajátos tartalmi árnyalatokkal, de sokáig megmaradt különösen az alföldi festészetben, elsősorban Tornyay János-nál.

Vinkler László: Évszázadunk stiláris metamorfózisai.

Raptanítás 1970/4 7 old.

Tornyai János

neve emlitve

Kritika 1971 október

18. old.

Tornyai János
festő

Méltatás.

Arzalics Endre: Bács-Kiskunmegyei képzőművészek...
Művészet, 1972. június - 43 oldal.

Tornyai János

A szegedi Ünnepi Hetek keretében megnyílt a szegedi műgyűjtők klubjának kiállítása. Ez alkalommal Lucs Ferenc gyűjteményét mutatták be, melyek között szerepelt a művész festménye.

Déli Hírlap, Miskolc, 1973. júl. 9.

Tornyai János

A szegedi ünnepi hetek keretében a szegedi műgyűjtők klubjának kiállítása megnyílt, ahol Lucs Ferenc védett jellegű gyűjteményéből a művész festményét mutatták be.

Nógrád, 1973. júl. 10.

Tornyai János
(1869 - 1936)

Szentendre művéttelepének galériában volt kiállítása a szentendrei motívumi képekből
Dérényi Iván cikke

Vigilia 74/2

134.o.

Tompai János

1973. nov. végén Szentendrén emlékkiállítása nyílt.

Népszava, 1973. nov. 27. 101. évf. 277 sz. 4p.

Tornyai János

Bús magyar sors (1908) c. műve említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 111 p.

Tornyai János

A rózsáshelyi művészi élet fő képviselője.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 309 p.

Tornyai János

Neve említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bu. 1974. 310p.

Tornyai János

A szentendrei művésztelep jelentékeny alakja.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 313 p.

Tornyai János, festő

„Minden magyar vendég" volt
Plohn műtermében.

Dömötör János: Plohn József néprajzi és
helytörténeti festői

TISZATÁJ, Szeged, 1974. szeptember

72-73
XXVIII
9.

Tornyai János, Jestő

Megemlítve.

Laczó Katalin: Lánló Emőke: Endre Béla 111-112.

XXVIII

TISZATÁJ, Szeged. 1974. September 9.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Hajós Éva: Martyn Ferenc művészete
644-649.

JELENKOR, Pécs, 1974. jül.-aug. XVII 7-9.

Tornyai János, festő

Megemlítve. ↓

[Lánló Emőke: Endre Béla]

Dévényi Iván: Képzőművészeti könyvszemle 510-513.

XVII

JELENKOR, Pécs, 1974. június 6.

Tornyai János

Műve szerepelt a „Ló és lovas"
c. kiállításon a Mezőgazdasági
Múzeumban.

Pestmegyei Hírlap 1971 október 15
4. old.

Tornyai János

müveire jellemzőek a felforrósodó emberábrázolás.

/Sölymár István: Mai Magyar Rajzmüvészet, Budapest, 1972. 22 l. 7 l

Tornyai János

festő

Tornyai János Mária részt
vett a tárlaton.

Zsigmondi Mária: Vásárhely varázsa
Nők Lapja, 1972. jan. – 2 szám

Tornyai János

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

286, 292, 305, 306, 316. old.

Tornyai János

Nő boglyával c. képe magas áron kelt el.

Engel Károly: Aukció kritika; Műgyűjtő, 1973/3. sz. 56. l.

Tornyai János

A hódmezővásárhelyi múzeumban őrzött öregkori e-
lefántcsont szobabelsője közel áll a költőhöz.

Dévényi Iván: Wörös Sándor otthonában; Nagyvilág 1972/4. sz. 48. l.

Tornyai János
festő

A pécsi képtárban vannak a
művésznek utkotásai.

Romváry Ferenc: Pécs- a muzeumok városa.
Művészet, 1973.szeptember - 33.oldal

Tornyai János

A 28. aukción képe a kikiáltási ár ötszörösét érte el (5.000 – 26.000).

Engel Károly: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1972/4. sz. 57. l.

Tornyai János

Szerepel a 28. képaukció listáján.

Engel Károly: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1972/4.sz. 57.l.

Tornyai János

A festészet expresszionistái/ magyar Scheiber Hugó, Uitz Béla, Tihanyi Lajos, Tornyai János, Holló László, Duray Tibor, Lőrincz Gyula/ mai ízlésünk számára is fontosak.

Koczogh Ákos: A modern művészet utjai
Népművelési Propaganda Iroda 1972

Tornyai János

Kiskunfélegyházán a Kiskun Múzeumban megnyílt szombaton a kiállítása, mely dec. 15-ig tekinthető meg.

Petőfi Népe, Kecskemét, 1942. okt. 14.

Tornyai János

Az egykori vásárhelyi művésztelep alapítói – melynek ő is tagja volt, – szervezték meg a vásárhelyi majolikatelepet, 1912-ben.

Csongrád Megyei Hírlap, 1972. aug. 6.

Tornyai János festőművész 1)

a „Művészek Majolika agyagipartelepe Hódmezővásárhely" néven alakult meg 1912-ben a mai gyár őse. Az alapító társaság hat tagból állt – melynek a művész is tagja, – betéti társaságot alakítottak. Az ezzel kapcsolatos akiratok láthatók a Tornyai János Múzeumban rendezett kiállításon. T

Fedor Ágnes: Hatvan éves a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár.

Magyar Nemzet, 1972. szept. 12.

021

1972. VIII. 19. 19.30. /6/ V. Tv

Tv-hiradó

- 6 évtizeddel ezelőtt Tornyai Jánosk, Kallós Ede, Pásztor János, és mások, Hódmezővásárhelyen megalapitották a Majolika-telepet, a mai világhiró Majolika-gyár elődjét. E lelkes csoport, a régi népmüvészeti hagyományok megmentésén, a modern keármiamüvészet megteremtésén dolgozott. A tervgazdálkodást az iparositás megujitotta patinás, nagyhiru üzemet. 1953-tól 67-ig 17 milliót költöttek a gyár korszerüsitésére. A Tornyai Múzeumban holnaptól kiállitáson mutatják be a Majlika-gyár termékeit, az első mestermunkától a legujabbakig. A kiállitott, több mint 300 cserép, méltóan képviseli a 60 éves gyár müvészi multját, jelenét, és további fejlődésének lehetőségeit.

Tornyai János festőművész 2.) Folytatás

az alapítók közül 1913-ban kilépett holott valójában az alapötlet tőle származott. – A művész 1936-ban utolsó vásárhelyi kiállítása után rövidesen meghalt.

Fedor Ágnes: Hatvan éves a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár.
Magyar Nemzet, 1972. szept. 12.

Tornyai János

a Magyar Nemzeti Galériában
rendezett Bács-Kiskun m.-i tár-
laton festménye szerepel.

Petőfi Népe, 1972. ápr. 2.

Tornyai János

A kiskunfélegyházi Kiskun Múzeumban - amely 70 éves - e hó folyamán Tornyai János - emlékkiállítás nyílik.

Petőfi Népe, Kecskemét, 1972. okt. 11.

Tornyay János

Holnap nyílik meg a Magyar Nemzeti Galériában „a Magyar Képzőművészet száz éve a Bács-Kiskun m.-i Múzeumokban" című kiállítás. A kiskunhalasi múzeum a művész műveit mutatja be. A művész Kiskunhalason született.

Esti Krónika I.

1972. III. 4. 19.00 ka.

Tornyai János

Táj fával c. képe szerepelt a kiállításon.

Apró Ferenc: A Szegedi Műgyűjtők Klubjának III. kiállítása; Műgyűjtő 1972/4. sz. 21. l.

Tornyai János

1869-1938

A Mintarajziskola, majd Munkácsy
párizsi műtermé volt tanulásának
színhelye

Népszava 1972 julius 8 8.old.

Tornyai János

2

„Suss"

„Népoktatás tanyán" c. Zépei emlékve

Népszava 1972 julius 8 8.old.

Tornyai János

3

„Szitáló leány"
„Bús magyar sors" c. Zejpei emlitve

Népszava 1972 julius 8 8.old.

Tornyai János

4

„Gémeskút"
„Csokorkötés"
„Piroszukás nő" c. képei emlitve

Népszava 1972 julius 8

8. old.

Tornyai János

lásd cikkünket a 21. oldalon

Bálint Endre Hatvidékről naplójából
Gy. Magyető 1972

Tornyai János

neve említve a 75. oldalon

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972

Tornyai János, festő

Idézet Tornyai Jánostól.
(A XVIII. Vásárhelyi bőni Táclat megnyitóján)

Ezine Mihály: A hűség jegyében

1166 – 1168.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. december XXV/12.

Tornyai János

neve említve a 286. olda-

lon

Művelődéstörténeti Értesítő
1972/4

Tornyai János, festő

Egy képe, a Táj fával látható a tárlaton.

Laczó Katalin: Kiállítási napló
Műgyűjtők kiállítása 93-96.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október XXVI/10.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Ortutay Gyula: A XIX. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyitása 87 - 89.

XXVI

TISZATÁJ. Szeged, 1972. december 12.

Ueo.

Tornyai János, festő

Megemlítve: szerepe a Majolika-gyár kialakulásában.

Az élő szerép

—: A Hódmezővásárhelyi Majolikagyár kiállítása 106-108.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. március XXVII. 3.

Tornyai János, festő

Megemlíthe.

Bodri Ferenc: Szabó Ivány művészete
82-87.

XXVI
12.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. december

Tornyai János, festő

A városházi B. S. Gimnázium
Évkönyve közli néhány levelét.

B. S. : Jubileumi Évkönyv 70-71.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. december XXVI/12.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Dér Endre: Konta Rozália szegedi kiállításáról

95.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. május XXVII/5.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

Bodri Ferenc: Kohán György arcképe 56–61.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. július XXVII/7.

Tornyai János, festő

A cikk közli a verset is s' a 84. lapon a vers kézirat is facsimilében.

Apró Ferenc: Tornyai János ismeretlen verse Szöri József hez 83.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. Július XXVII/7.

Tornyai János, Jestő

Megemlítve. (Neutendrével kapcsolatban.)

Niklai Júlia: Ihlető város a Duna partján 4.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. szept. 28.

TORNYAI JÁNOS, festő

ESZTERGOMI KIÁLLITÁSOK, 1945-1960

1954.máj.30.-Völgyessy Ferenc főorvos képgyüjteményének bemutatása, az esztergomi Fürdő-szállodában.-Rendezte Mucsi András.-Ezen Tornyai mü is szerepelt.
193.old

ZOLNAY LÁSZLÓ: Esztergomi kiállitások, 1945-1960
193.old

Esztergom évlapjai,-Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

Tornyai János
festő -

1968-ban műveit kiállitották
Vallauvisba

Zsigmond: Picasso Vásárhelyen.
Nők Lapja, 1969. nov. - 46 szám

Tornyai János, festő

Nov. 25-én nyílt meg a tárlat

↓

–: Tornyai-kiállítás nyílt Szentendrén

8.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 27.

Tornyai János, festő

Szentendrei képeinek kiállítása
nyílik meg nov. 25-én Szentendrén.

— : Tornyai János ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 23.

Tornyai János
alkotásai is szerepelnek a szegedi
Mügyüjlők klubjának hárlatan
a Bartók Béla Művelődési Házban.

Mügyüjlők, fotóművészek kiállí-
hása Szegeden.

Magyar Hírlap 1971/213 Sold.

Tornyai János
festő

Méltatás

D. Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely művészetéről.
Művészet, 1973. november - 25.oldal

Tornyai János

Neve emlitve.

Telepy Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában
1973. 3p.

21p.

Tornyai János

A Bús magyar sors és a Gémeskút c.
művei emlére.

Tornyai János

Alföldi tanya. 1910 körül, olaj, vászon, 77,3 × 110,5 cm.
1927 óta a M. Nemzeti Galéria Zulajdona.
(színes repro.)

Telepy Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában. Bp. 1973. 25. kép

Tompai János

Neve megemlítve.

Hamar Imre: Tóvári Tóth István 10 p.

Tornyai János

élete alkonyán szentendrén talált otthonra.

Csoke Károly: Dunakanyar, Budapest, 1973. 139 l.

241

Tornyai János

Szentendrei parlban, 1933., repr.

A régi művésztelep
Emlékkiállítás, 1972. Szentendre

Tornyai János

Szentendrei parkban, 1933. o. falemez
50 × 63 cm

A régi művésztelep
Emlékkiállítás, 1972. Szentendre

Tornyai János

Csokorkötés, repr.

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kistun Múzeum, 1972.
okt.-dec.

Tornyai János

Jurs (várlat) | repr.

Tornyai János és Endre Béla művei-
ből, Kisbun Múzeum 1972. okt-
dec.

Tornyai János

Bús magyar sors, repr.

Tornyai János és Endre Béla művei-
ből, Kisfaludy Múzeum 1972. okt-
dec.

Tornyai János

Vacat, repr.

Tornyai János és Endre Béla műveiből, Kishun Múzeum 1972. okt-dec.

Tornyai János

Tiszamenti erdő

Tornyai János és Endre Béla műveiből, Kiskun Múzeum 1972. okt-dec.

Tornyai János

Vihar
Tájkép

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum
1972. okt–dec.

Tommi Tuomas

Tommi Tuomas & Sulo Tuli
Mustekuja 1, 10320 Mustekuru
ISBN: 87-60-

Tornyai János

Csizmalúzás
Öreg parasztot

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiszun Múzeum
1972. okt-dec.

Tosugai János

Tosugai János és Endre Tjelé
mitvidéki, Kiskun Múzeum
1972. szt - okt.

Tornyai János

Juss (vázlat)
Üllő mai alt

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum
1972. okt-dec.

Tornyai János

Magányos fa
Szobarészlet

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum
1972. okt-dec

Tornyai János

Szentendrei parkban
Csokorkötés

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum, 1972. okt-
dec.

Tornyai János

Szentendrei parkrészlet
szobarészlet eserny̋ével

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum, 1972. okt-
dec.

Tornyai János

Téli Kaj

Bús magyar sors

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum, 1972. okt-
dec.

Tornyai János

Vacak
Mártélyi nagy Siófa

Tornyai János és Endre Béla
műveiből, Kiskun Múzeum, 1972. okt-
dec.

Tornyai János
festő

A vásárhelyi művészet indulása
Tornyai János személyében szerencsés
volt. Vásárhelyről való volt és a vásár-
helyi világot ábrázolta.

-------: Körkérdés.

Művészet, 1974. március - 9. oldal

Tornyai János festőművész

Kovács Mári naiv festő kapcsán említve.

Kortárs 1972/9 1507. old.

Tornyai János festőművész

Lőrincz Gyulával kapcsolatban emlitve.

Kortárs 1971/11 1842. old.

Tornyai János

Aradi Nóra Uj művészet - uj társadalom c.
kulturpolitikai cikkében emlitve.

Kortárs 1970/4 579. old.

Tornyai János
festő

A hódmezővásárhelyi művészeti
élet egyik megalapítója

Bauszky Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművészek
Művészet, 1974. március – 43 oldal

Tornyai Gáros
festő

1904-ben ízt Tornyai Hódmező-
vásárhelyről szegeni bíráltatot.

Barinszky Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművészetek
Művészet, 1974. március – 43 oldal.

Tornyai János
festő

Hódmezővásárhelyen a művészet szerelét még Tornyaitól, Endre Bélatól és a néprajztudós Kiss Lajostól tanultak.

Bánszky Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművészetek
Művészet, 1974. március - 43 oldal.

Tornyai János
festő

Méltatás.

Aszalós Endre: Emlékezés Nagy Istvánra.
Művészet, 1974. március - 40. oldal

Tornyai Jairos
festő

A művész ismerte Hódmezővásar-
hely virágát, ebben élt, ezzel azono-
sult.

-----:Körkérdés.

Müvészet, 1974. február - 9. oldal

Tornyai János
festő

Vásárhelyen ha művészi hagyo-
mányokról van szó tölbnyire Tor-
nyait emlegetik.

------: Körkérdés:

Müvészet, 1974. március - 9.

Tornyai János
fesső

„Tanya" (nyomo)

-------: Körkérdés.

Müvészet, 1974. március - 9.oldal

Tornyai János
festő

Tornyai 1903 november 2-án levelet
intézett a város tanácsához, amiben
a Sórház épületben 3 jelenleg használ-
latlan szobát kér festőművészeti célra.

Szabó Endre: Igy kezdődött- igy folytatódott.
Müvészet, 1974. március - 5. oldal

Pomyai János
festő

Pomyai kérését a Sörház épületében
lévő 3 szoba igénylésére a város ta-
nácsa teljesítette 1903-ban.

Szabó Endre: Igy kezdődött- igy folytatódott.
Müvészet, 1974. március - 5. oldal

Tornyai János
festő

„Tanya"
(repro)

A borító hátlapján
Művészet, 1974. ~~[illegible]~~ március.

Tornyai János
festő

„Tanya"
(repro)

A borisán
Művészet, 1974. március -

Tornyai János
festő

Méltatás

-----: Barcsay Jenő önmagáról.
Művészet, 1974. február - 5.oldal

Tornyai János

nevét eddigi munkásságának csontendrei vonatkozásaival kapcsolatban Kontha Sándor opponensi véleménye

Heulisch Lenke: "Csontendrei festészet..." c. kandidátusi disszertációjának vi tája.

Művtört.Írt. 1972. 4.sz. 284-288.l.

Tornyai János, festőművész.

Magyar Nemzeti Galéria kiállítása.

Az „ezeréves per" eldőlte e vidéken ~~párosult~~ – Vásárhely körül – párosult leginkább egy paraszti indítékú piktúrával, Tornyai és Koszta drámai hangú festészetével, melynek olyan képviselői voltak az utódok közt, ~~ll~~ mint Kohán György és Kurucz Dezső.

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika.

Jelenkor, 1977. 1. 69. old.

Tornyai János, festőművész

Tornyai Endre Béla örökségével kellett szembenéznie Kohánnak, amikor először Hódmezővásárhelyre ment dolgozni 1933-ban.

Bán András: Kohán György emlékkiállításáról.
Közalkalmazott, 1977. febr. 8.

Tornyai János festőművész

az első világháború után már rendszeresen idelátogató, vagy itt megtelepedő művészek közé tartozott a művész is-

Bodri Ferenc: A szentendrei festészet története és stílusának vizsgálata 1945-ig. Hanlisch Lenke könyve.

Tolna Megyei Népújság, 1976. febr. 22.

Tornyai János

Méltatás

Domotor János. Régi pesztak ugrós de festője.
Nyíszava, 1976. november 27-6. oldal.

Tornyai János

Méltatás

Horváth György: Kohán György emlékkiállítása
Tükör, 1976. dec. 26 - 5 oldal.

TORNYAI JÁNOS, festő

1894-ben Tornyai János Párizsban él,és Hódmezővásárhelyen.-És 1907-ben Tornyai,Endre Béla,Kallós Ede,Pásztor János,Rudnay Gyula,Kacziány Ödön, megalkitják aHódmezővásárhelyi Képzőművészeti Egyesületet.Legtöbbjük itt szület..Rudnay a gömöri hegyek közül jött.- 12,old

MOLNÁR AURÉL: Az Alföld századai 3.old

Múzsák, Múzeumi Magazin, 1972. 1.sz. Bp.

Tornyai János, festőművész.

A Somogyi Képtárban a képzőművészeti gyűjtemény alkotásaiból kiállítás nyílt. Az alföldi festészet nagyjainak: Tornyai és Nagy István munkáit is láthatjuk.

H.B.: A Somogyi Képtár remekei.
Somogyi Néplap, 1976. okt. 16.

TORNYAI JÁNOS, festő

A Tornyai János Múzeum Hódmezővásárhelyen talált otthon
ra. Megalakulása Tornyai János festőművész és Kiss Lajos
néprajztudós nevéhez fűződik. A képzőművészeti gyüjtemén
alapjat Tornyai János ajándéka, 600 festmény, 400 grafika
vetette meg, de itt találnak otthonra a vasárhelyi művés
telep alkotóinak munkái is. 54.old

SZ.GY.: Tornyai János Múzeum 54.old

Múzeumi Magazin, 1969.2.sz.

TORNYAI JÁNOS, festő

A Tornyai-emlékkiállitás az alföldi parasztság élete, környezete egyik legjobb tolmácsolójának életmüvét mutat ja be. Az évente megrendezésre kerülő őszi tárlat a magyar képzőművészeti élet egyik jelentős eseménye. 54.old

SZ.GY.: Tornyai János Múzeum 54.old

Múzeumi Magazin, 1969. P.sz.

Tornyai János, kisb.

L:Holló László

Székely András:Holló László emlékezete 6.o.
Népszabadság,Bp.1977 márc. 5.

Tornyai János, festő

L:Kohán György

Láncz Sándor:Képzőművészeti krónika 347-351.o.

J E L E N K O R, P É C S 1977.ápr. 4 / XX.

Tornyai János

Tornyai a 30-as évek után Pesten élt, Szentendrén dolgozott. Frank Frigyes Tornyai drámaistöltésű képeiből belső rokonságot fedezett fel.

M. Heil Olga: Frank Frigyes hagyatéka...
Művészet, 1977. április – 28. oldal.

Tornyai János

Méltatás.

M. Heil Olga: Frank Frigyes nagysága...
Művészet, 1974. április - 28 oldal.

TORNYAI JÁNOS, festő

A Tompa gyüjteményben néhány szép kép van a szentend rei festészet köréből. Több mutatja az európai iskolát. Sőt az alföldi festők közülKoszta, Tornyai, Nagy István Rudnay és Holló László is fontos alkotásokkal szerpel nek az anyagban. 38.old

Hallama Erzsébet: Modern Magyar Képtár Pécsett 37.old

Múzeumi Magazin, 1969. 2.sz. Bpest.

Tornyai János

A Mücsarnokban rendezett kiállitáson kerültek bemutatásra Tóth Menyhért müvei. Vadas József: "Termékeny ugar" cimmel ismerteti a tárlatot. Megnevezi a festőelődöket, a magyar tájfestészet nagyjait: id. Markó Károlyt, Szinyei Merse Pált, Ferenczy Károlyt, Réti Istvánt, majd az időben közelebbieket: Nagy István, Koszta József, Tornyai János müvészeket. Ez utóbbiak vállalkozását tette magáévá, de külön uton haladva. A kritika szerint müvészetét a festőelődökkel való szakitása teszi jelentőssé. Végül, de nem utolsó sorban szól Vaszary Jánosról, a müvész mesteréről és müvészetéről, Tóth Menyhértre való hatásáról.

Fenti cikket lásd: Tóth Menyhért nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. nov. 20. XX. évf. 47. sz. 12. lap.

Tornyai János

Tornyai János és Medgyessy Ferenc művészete
cimmel a miskolci Hermann Otto Múzeum
képtárában kiállitás nyilt.

Népszava, 1977. január 16., 12. oldal.

Tornyai János, Jestő

1904-ben néprajzi tárlatot rendezett Hódmezővásárhelyen.

Tóbiás Áron: „Az erkölcsi törvény benünk..." 67-71.

XXXI/4.

Tiszatáj, Szeged, 1977. április

Tornyai János, Jestő

A Hódmezővásárhelyen 1934-ben megalakult Tornyai ~~[illegible]~~ Társaság elnöke volt. [:]

Hajdú Géza: Kámparilágnál 48-57.

Tiszatáj, Szeged, 1977. április XXXI/4.

Tornyai János, kerk

l: Kő Pál

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika 68-73. o.

1977. jan. 1/xx.

Jelenkor, Pécs

Tornyai János, festő

L: TANDI Lajos
Tuza László

Tandi Lajos: Iparművészek a gyárban 99-106.o.

Tiszatáj, Szeged 1977.ápr. 4/ XXXI.

Tornyai János festőművész

Hódmezővásárhely a múlt században fazekasiparával felhívta magára a környék és az egész ország figyelmét. A vásárhelyi képzőművészeti csoport határozta el a 1912-ben a Művészek Majolika és Agyagipari Telepének megalapítását. Az alapítók között olvashatjuk a művész nevét.

Simó József: Alföldi majolika.
Nők Lapja, Budapest, 1976. jan. 10.

Tornyai János

„Tél az Alföldön"

O. Zanton 18,5 x 25,5 Selezve l. 6a Tornyai

Ziziáltási ár: 4500 ft.

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976.Május

nak le. A viszonylag rövid időtartamú választási kampány azt mutatta, hogy

élesednek az ellentétek a thaiföldi jobboldal és a baloldal között.

A kormány hivatalos jelentése szerint a kampány során *a szélsőjobboldali erők fegyveres ügynökei huszonöt baloldali képviselőjelöltet, illetve politikust gyilkoltak meg,* köztük a Thaiföldi Szocialista Párt népszerű főtitkárát. A belpolitikai harc különösen élessé vált, amikor kiderült, hogy a hadseregvezetés és a kormány jobbszárnya nem képes megakadályozni annak a korábbi döntésnek a valóra váltását, hogy

az összes amerikai fegyveres erőt és támaszpontot el kell távolítani az országból.

A jobboldal véleménye szerint ugyanis a thaiföldi

Tornyai János (1869-1936)

„Kelő hold" o. fa 14x20

J. l. b. Tornyai

Kikiáltási ár: 4000 Ft.

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976. Május

Tornyai János

„Virágok parasztkorsóban"

O.fa. 37 x 30 t.f. 6. Tornyai Védett

Kikiáltási ár: 20000 ft

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976. Május

Tornyai János Szelőművész

„Önéletrajz" – „Nagy Berczényi Miklós" – „Juss" c. művei / említve /

Palmer Zoltán: A vásárhelyi művésztelep.
Nógrád, 1975. aug. 3.

Tornyai János festőművész 1)

1903-ban levéllel fordult a művész a városi tanácshoz, melyben a Sörház épületében harmálatlan 3 szobát kérte festőművészeti célakra. A város közgyűlése teljesítette a művész kérését akkor a Virág u.-i lakásából a Sörház u.-ba költözik. Hívására megérkezik Pásztor János, Rudnay Gyula, Endre Béla. Így alapította meg a művész a művésztelepet.

P.Z.: A vásárhelyi művésztelep

Petőfi Népe, 1975. júl. 10.

Tornyai János 2.) Folytatás.

Ezeknek a termékeny éveknek köszönhetők alkotásai: „Önéletrajz" – „Nagy Berczényi Miklós" – „Juss" c. (említve)

P. Z.: A vásárhelyi művésztelep, Petőfi Népe, 1945. júl. 10.

Tornyai János

„Kert" O. fa 22x26 S.l.j.
Tornyai

Kiáltási ár: 4000 ft

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976. Május

Tornyai János festőművész

a Mezőgazdasági Szakközépiskolában Kalocsán rendezték meg az „Alföld a festészetben" c. kiállítást, melyen szerepel a művész albatárd.

V. M. i T. Duna Menti Folklórfesztivál.

Petőfi Népe, 1971. júl. 25.

Tornyai János, festőművész

Kmetty János leveléből idézve: 1919. augusztus havában ismét Kecskeméten, a telepen vendégeskedett. Ott lakott akkor Kosztá és Tornyai is. Főiskolai hallgatók voltak ott, köztük Korda Vince és Baldizsár István. – Szomorú volt látni a vörös szeregek visszavonulását...

Kmetty János: Cúnzett a megyei múzeum, 1974. június.

Petőfi Néke, 1977. márc. 16.

Tornyai János, festő

● HÚSZÉVES A MUNKÁSŐRSÉG címmel a salgótarjáni József Attila Művelődési Központban, Népi kerámiák a palóc földön címmel a balassagyarmati palóc múzeumban nyílik ma kiállítás. A miskolci képtárban ma délben Tornyai János és Medgyesi Ferenc festő, illetve szobrászművész emlékkiállítását nyitják meg.

— :o Húszéves . . . . 8.

Esti Hírlap, Bp. 1977. jan. 15.

Tornyai János (1869-1936)

„Alföld" Ó. fa. 16 x 22,5

J. l. f. Tornyai (körül)

Kikiáltási ár: 3000 Ft

Báv 39.Képaukció katalógus 1976.május

Tornyai János, Jestő

L.: Kokán György

Harangozó M.: Nagyság és 2,

Esti Hirlap, Bp. 1976. déc. 30.

Tornyai János, Jestő

L.: Rippl-Rónai J.

— . Mi várható? 16.

Népszabadság, Bp. 1977 febr. 10.

Tornyai János, festő

L.: Kohán Gy.

P. Szücs J.: Élet mű — ... 7.

Népszabadság, Bp. 1977. jan. 22.

Tornyai János, festő

— TORNYAI JANOS ÉS MEDGYESSY FERENC MŰVÉSZETE címmel kiállítás nyílt meg a miskolci Herman Ottó Múzeum képtárában. A tárlat anyagát a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum kölcsönözte.

– Hü

14.

Népszabadság, Bp. 1977. jan. 16.

Tornyai János

Tornyai János művei láthatók
a szentendrei Ferenczy Múzeum-
ban.

Tasnádi Attila: Kortárs szentendrei művészet
Népszava, 1976. május 28-5 oldal

Tornyai János (1869-1936)

„Rákóczi Rodostóban" Olaj, Zerton

64,5 x 49,5. Sclepve lent jobbra: Tornyai J.

Védett. 10000 ft. - Zilziáltási ár

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Tornyai János

„Alföldi táj" Olaj, fa 35x32

Selesve lent: Tornyai 907. (Sérült)

Védett. Ráfáltási ár: 8000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Tornyai János

„Téli táj" Olaj fa 14x29,5

Lelepve lent jobbra: Tornyai Védett

Vidáltási ár: 5000 ft

BÁV 38. Képaukció Budapest 1975 december

Tornyai János, festő

L.: Jejér Csaba

7.

P. Szücs J.: Talpalatnyi —

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 11.

Tornyai János, festő

L.: Szöri József

Apró J.: Vélemények ... [2] ... 93-96.

TISZATÁJ, Szeged; 1976. június XXX/6.

08

Tornyai János festőművésze

Rudnay Gyula romanticiznusa ellenére is akkor a festőiskolához tartozik, amelyet Tornyai Jánossal és Endre Bélával a magyar realista festészet egyik sajátos ágát teremtette meg.

Pohner Zoltán: Művésztelep a Maros mellett.

Csongrád Megyei Hírlap 1975. aug. 22.

Tornyai János

"Képirók és képfaragók" cimmel a Müvészet c. rovat az uj mükereskedés kiállitásáról ad képet és megdicséri bemutatkozását, amelyen Tornyai János és kiállitó társa, Csáky László mutatja be alkotásait.
Tornyai János, az igazi müvész mélyértelmü sejtetések hatást nem keresü hangján beszél. "A bölcselő poéták fajtájából való."

A HÉT, Bp. 1918. junius 2.
XXIX. évf. 22. sz. 346. lap.

Tornyai János

A Műcsarnokban rendezett tavaszi tárlaton értékes alkotásokat mutattak be az itt felsorolt művészek:
Szőnyi István, Gombos Lilly, Makoldy József, Belányi Viktor, Csuk Jenő, Kálmán Péter, Korányi Felicita, Körmendi Frim Ervin, Tornyai János, Krusnyák Károly, Leidenfrost Sándor, Kunffy Lajos.
A Művészet c. rovatban Register sign.-val, "Képzőművészeti krónika" címmel közli a lap a kiállitásról szóló kritikát.

A HÉT, Bp. 192o. május 1.
XXXI. évf. 15. sz. 223. lap.

Tornyai János, festő

L.: Nyilasy S.

Szelesi Z.: A Dél-Alföldi 75-78.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1975. márc.-jún. XXI/1-2

Tornyai János, jertő

L.: Tely Ede

Laczó Katalin: Bevezetés .... 43-44.

TISZATÁJ, Szeged, 1975. november XXIX/11.

Tornyai János, festő

L.: Kelle Sándor

Tüskés T.: Képzőművének .... 341-349.

JELENKOR, Pécs, 1976. április XIX/4.

Tornyai János festőművész (1869–1936)

Az Alföld tája és népe több magyar festőt megihletett. Sorainkból három dél-alföldi művész magaslik ki. – Másik a vásárhelyi művész, aki a nehéz, keserves szellermunka szintevét, a Vihársarak vidékét és népének társadalmi viszonyait kritikai éllel mutatta be.

Szelesi Zoltán: A Dél-alföldi plein-air festészet lírikusai.
Járszkúnság, Szolnok, 1975. jún. 75. old,

Tornyai János, Jestő

L.: Munkácsy M.

(harangozó): TV-noten 2.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 25.

Tornyai János festőművész

A vásárhelyi festészet dayenjének emlegetik Tornyait. 1869-ben született. Egy kiszuperált huszárkaszárnya valamelyik, nagyobb szobájában látott hozzá, hogy a szegény parasztot fesse meg. Tornyai tájain feszültség vibrál, figuráiból egy művész lelkiismeretfelrázó küldetése kiált. Tornyai 1921-ben elhagyta a várost. Ezután két évtizedre a vásárhelyi festészet elszegényedett.

Halász Miklós: Vásárhely művészete.
Pesti Műsor, 1975. okt. 9-15 ig.

Tornyai János

Than Mór, Lotz Károly, Thorma János, Iványi Grünwald Béla, Pólya Tibor, Biró Mihály, Tornyai János és Molnár Sári művészeket sorolja fel Rn.: "Csoportkiállitás" címmel az Ernst Muzeum kiállitásáról.
Igen élesen birálja a rendezést. "Hogyan kerülnek egy tálba" ezek a művészek- kérdi. Stilustalannak és lehangolónak tartja a kiállitást. "muzeumi politikának siralmas és megtévesztően hamis."

A HÉT. Bp. 1917. ápr. 29.
XXVIII. évf. 17. sz. 271. lap.

Tornyai János

Borsos József építész barátja volt Pásztor János szobrász, Tornyai János és Rudnay Gyula.

A Ifőld 1975/5 68
Sápi: Borsos építészművész

Tornyai János

A Csongrád megyei képzőművészek tárlatán a Fészekben részt vett Koszta József, Szentest, Nyilassy Sándor, Szegedet, Tornyai János, Endre Béla, Pásztor János Hódmezővásárhelyet képviselte. Gergely Sándor Juhász Gyula szoborportréval szere pelt

Magyar Hirlap 1973/182/6
Havas: Kiállitásró l kiállitásra

Tornyai János

Kecskeméten a művésztelepen dolgozott Korda Vince diszlettervező, Tornyai János, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Uitz Béla.

Forrás 1969/1 29.

Heltao: A Tanácsköztársaság művelődéspolitikája Kecskeméten

Tornyai János

Az Alföld magányos festője, aki Nagy Istvánnal együtt ma is felfedezésre v rá.

Dési Huber István: Művészeti írások
Kossuth Könyvkiadó 1975 131.o.

Tornyai János

A magyar aktivisták, expresszív naturalisták, Nemes Lampérth, Uitz Béla, Tihanyi műveit csak a kortársak elbeszéléseiből vagy egy-két reprodukcióból ismerjük. Nagy István, Tornyai János életművét sem ismerjük eléggé.

Dési Huber István: Művészeti írások
Kossuth Könyvkiadó 1975 254.o.

Tornyai János

Ferenczy Károly, Rippl Rónai, Koszta, Vaszary, Nagy István, Tornyai János műveiben megejt az ecsetvonások viharos lendülete, a faktura dus, sainte erőszakos megművelése.

Dési Huber István: Művészeti írások
Kossuth Könyvkiadó 1975 231.o.

Tornyai János

kiállitása egyidőben volt Benedek Péter

tárlatával 1923#ban.

Forrás 1971/3/55

Funkó Z:Benedek Péterről

Tornyai János, festőművész

A magyar képzőművészetben Tornyai „Bús magyar sors"-a: a meggyjötört, kilátástalan életű lovacska víziája óta számtalan metamorfózison ment keresztül. |említve|

Bolykiné Fogarasi Klára: Nagy László jelképei.

Hevesi Szemle, 1980. márc. 4. old.

Tornyai János festőművész

A Vásárhelyi Őszi Tárlat, 1981, megnyílt. A vásárhelyi művészet Munkácsy és Tornyai örökségén alapul. – Vásárhely sugárzása, hogy Hajdúböszörményben nemzetközi művésztelep létesült, Hatvanban évek óta sikerrel rendezik a táj- és portrébiennálékat.

Lasonci Miklós: Vásárhelyi ősz 1981.

Munka, 1981. 12.

Tornyai János, festőművész

Rendezvénynaptár

23 szombat

15.00 Filmvetítés
Magyar festők
Mednyánszky
Tornyai János
Fényes Adolf
Vaszary
Bernáth Aurél

A Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1982. Január

Tornyai János, festőművész

Bíró Lajos fiatal korában főleg portrékat festett, tájképet igen keveset. Nyírábrányban azonban muszáj volt tájat festeni, – sok kínlódás, meditálás közben jött rá, hogy nem is olyan egyszerű dolog tájképet festeni. Ott értette meg Tornyai János híres mondásának jelentését: „Festem a nagy sömmit." Mert témarzegény, festői jelenségeket nélkülöző látványból képet festeni, az az igazi.

Bakó Endre: A Napló tárlata: Bíró Lajos.
Hajdu-Bihari Napló, 1982. febr. 24.

702/1

1977. I. 15. 12.00. Sné.

Déli krónika

Tornyai János festőművész

- Tornyai Képek, Medgyesi szobrok, a Miskolci Képtárban. Juhász Péteré a szó.

- Az alföldi realisták csoportjához tartozó Tornyai János festészetét és századunk magyar szobrászatának kiemelkedő egyéniségét, Medgyesi Ferencet, nem kell különösen bemutatnunk a képzőművészet barátainak. A képzőművészetben betöltött helyüket és szerepüket, már kijelölte a magyar müvészettörténet. Tornyai képein, belső drámai indulatok feszülnek. A Hédmezővásárhelyi Múzeum tulajdonában lévő alkotásaiból most 38-at mutatnak be a miskolci Hermann Ottó Múzeum képtárában, amelyet MedgyesiFerenc 12, ugyancsak a Vásárhelyiek birtokában lévő munkája egészit ki.

xxx

Tornyai János festőművész

Egy 1894-ből való képzőművészeti katalógusban „Csőrz" c. festményét 300.- forintért kínálják. (említve).

Bajor Nagy Ernő: Kord utták – Fényes szelek.
Szabad Föld, 1969. febr. 9.

Tornyai János

Megnyílt szentesen „Csongrád megyei mesterek" c. képzőművészeti kiállítás, melyen a vásárhelyi művész alkotása szerepel.
„Juss" c. (rendítve)

Csongrád m. Hírlap, 1973. okt. 2.

Tornyai János festőművész

Kint a tájban a magyar festő óhatatlanul is érzve kellett vegye a parasztság nehéz sorsát a falusi élet elmaradottságát. A XX. sz. első felének képzőművészetében ezért képviselt oly drámai szemléletet az alföldi festők munkássága, a művész életműve.

Láttuk, hallottuk.

1975. I. 26. 12.02 N. Petőfi

Tornyai János

Tornyai utasításokat adott Hódmezővásárhelyen a gyűjtőknek a régi néprajzi holmik keresésének.

Tóbiás Áron: Sárosi Mihályné
Tükör, 1975, szept. 9 – 16 oldal

Tornyai János

A régi kolmik gyűjtése a szá-
zadfordulós tájan kezdődött Ród-
merőv ás árhelyen Tornyai János
javaslatára.

Tóbiás Áron · Sárosi Mihályné
Tulior, 1975, szept. 9 – 16 oldal

Tornyai János

Tornyai János: „Mindennapi kenyerünket . . .” 1934

Sóos Magda: Képzőművészetünkről.
Magyar Hírek, 1975. jan. 4.

Eszme szép!

háborúk ma már:
v s szamár,
túlzó, sovén,
zor s elnyomás:
ök: a Más,
et árja:
ár-apálya:

re szép:

unka: épp
Rend: a kép:
gan küzdő
ült jövendő:
ajd unokáink,
az Eszme szép,
táviratomba

Tornyai János

1968.-ban „Alföldi táj" címmel az elhúnyt mesterek munkáit – Tornyai-it és Kohánt- mutattak be Vallauris-ban.

Jurányi Anna: Vásárhelyi festők művei Vallauris-ban.

Csongrádmegyei Hírlap, 1975. febr. 27

TORNYAI JANOS, festo

Nemcsak Tornyai festette Martélyon a"nagy semmit",magu
a nagybanyaiak is bent maradtak a varosban,a "Népkert"
környékén.Nem úgy mint Kutasi,akit ez nem elégitett ki.
29.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34. 25.old

Szabolcs -Szatmári Szemle, 1970. 4.sz.

TORNYAI JANOS, festo

Rudnay Gyula 1931-es nyiregyhazi kiallitasaval kapcso
latban merult fel ott az a gondolat,hogy milyen jo len
ne ha allandó művésztelepe lenne a városnak,ha kelle
ne venni Rudnayt,hogy ő adjon rangot a művésztelepnek,
mint Nagybányának Ferenczy Károly,Réti István,és Vásar
helynek Tornyai. 25.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

TORNYAI JANOS, festo

Munkacsy,Paal,Székely,Mednyanszky,Tornyai,Rudnay,Kosz
ta,Nagy István szenvedélyes koloritjanak a mélyén lap
pang az a fajta döbbenet,megrendültség,ami nélkül ez
országban még ünnepelni sem lehet. 72.old

FOGÍNY G.GÁBOR: Boross Géza 67.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. VI. 3.sz.

TORNYAI JÁNOS, festő

A parázsló barnáknak, éles sárgáknak, füstös türkiszek nek, csillogó árnyaknak más az értelmük Boross Gézánál, - mint Tornyai János, Nagy István, Ábrahám vagy Koszta József szentesi tanyájának felgült udvarában. A cselekedetek, jellemek emberöltőkön át se nagyon változtak, de az ábrázoltak lélekvilága mégis másról értesít. 67. old

POGÁNY Ö. GÁBOR: Boross Géza emlékkiállítása 65. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 3. sz.

TORNYAI JANOS, festo

BOROSS GÉZA mintha ráncba szedte volna Tornyai János ösztöneit, s Cézanne mértani idomaira feszitette a júli usi napon lángra kapott vörösöket, a tavaszi vetésben megszelidült zöldeket. Ha szaftalan tónust rejtett el egy-egy felületen, akkor is úgy látszik, mintha széles ecsetvonásokkal festett volna. 67.old

POGÁNY Ö-GABOR: Boross Géza emlékkiállitasa 65.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1975. X . 3.sz.

TORNYAI JÁNOS, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár gyüjtemények vétele, vagy ajandékozás révén gazdagodik. ill. esetenként vásárlások utjan gyarapodik. 1968-tól 1973-ig kb. 1500 darabbal nőtt a gyüjtemény anyaga. Ezekből képek jegyzéke. Festmények:
28.sz.-TORNYAI JÁNOS: "NŐ TÜKÖR ELŐTT", c.müve. v.o.-
35.5+32.5 cm.-Ltsz:69.140.-V.tabla.299.old.
Fekete repr.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73. Pécs, 1975.

Pornyai János

Kora, fiatal tehetségei
közé tartozik. Hagyományos
utakon haladva.

Gánszky Pál – Németh József
Mai Magyar Művészet

Tornyai János (1869-1936)

„Tájkép" O. Zanton 35X48

S. l. j. Tornyai

r. ár: 5000 ft.

BÁV 4o.Képaukció katalógus Bp.1976.Szeptember

Tornyai János (1869-1936)

„Alföldi táj" o. vászon 30x38

J. l. p. Tornyai J.

7. ár : 3500 ft.

BÁV 40.Képaukció katalógus Bp.1976.Szeptember

Tornyai János

Benedek Péterrel állitott ki az Alkotás Müvészházban

Forrás 1975/11/69

Moldován D beszélgetései Barcsayval

Tornyai János Festőművész

a 75 éves Fészek-klub-t köszönti a Nemzeti Galéria-. az érdekes, 60 éves rajzon ünnepi menetben felvonulnak a művészek, élén Fényes adolffal. Mögötte Csók István és Tornyai látható a rajzon.

Szombat délelőtt

1976. II. 14. 10.00 D. Petőfi

Tornyai János ~~festőművész~~

a tokiói Sejfu Múzeumban rendezett magyar kiállításon a művész két műve.

dr. Solymár István: ~~Festészetünk mesterei~~ Japánban.

Magyar Hírlap, 1946. május. 16.

Tornyai János, festőművész

Holló László – kinek kiállítása a Miskolci kalériában látható. – kortársa volt Tornyainak, Rudnaynak, Medgyerynek.

Déli Hírlap (Miskolc), 1976. jún. 18.

Tornyai János

1912-ben alapítottak a Műveszek Majolika és Agyagipari Telepet Hódmezővásárhelyen. Az alapítok között van a művész is.

Sinró József: Alföldi majolika
Nők Lapja, 1976. jan. 10 - 16 oldal

Tornyai János

„Tanulmány a „Suss" c. Zéphez

O. Zerton 25 x 35 cm. J. l. b.: Tornyai

Kiállítási ár: 10000 ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Tornyai János

„Alföld" o. fa 34 x 48 cm

J. l. j.: Tornyai (Restaurált)

Vizáltási ár: 10000 ft.

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Tornyai János

„Mütermben" o.v. 120x106 cm

J.l.b.: Tornyai Védett

Vízváltási ár: 20000 ft

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Torunyai János

„Tájkép" o. karton 40x50 cm

J. k. j.: Torunyai

Vételi ár: 2000 Ft

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Tornyai János (1869-1936)

„Táj tehenekkel" o. karton 35 x 46.

Kiállítási ár: 12000 ft

DÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Tornyai János

„Alföldi táj" o. karton 42,5 x 53

J. l. p.: Tornyai

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BAV 43. Képaukció, Budapest, 1977 szeptember

Tornyai János

„Építési láng" (Későbbi változat)

o.v. 86x69 cm Jel. b. Tornyai

Választási ár: 20000 Ft

BAV 43. Képaukció, Budapest, 1977. szeptember

Tornyai János (1869-1936)

„Tisza mentén" o. karton. 36x48 cm

s. l. j.: Tornyai. Védett.

Utiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 43. Képaukció, Budapest, 1977 szeptember

Tornyai János, festő

L.:Rippl-Rónai József

Dévényi Iván:Bernáth Mária:Rippl-Rónai József 765-767
jul.-aug. XX/7-8

Jelenkor, Pécs, 1977.

Tornyai János

Tornyai János portréja
látható Barcsay Jenő műter-
mében.

Bajor Nagy Ernő: Barátok – barátságok
Tükör, 1977. február 27 – 9 lap

Tornyai János

Barcsay Tornyai Jánost a szent-
endrei művésztelepen ismerte
meg.

Bajor Nagy Ernő: Barátok - barátságok
Tükör, 1977. február 27 - 9 lap.

Tornyai János

„Geniuskút"
(vepro).

Szabó Iván: Négy évszíred Vásárhelyen.
Tukor, 1977. marcius 6 – 21. lap.

Tornyai János

A művész és társai alakítottak ki az alföldi festőiskola vásárhelyi hagyományait.

Szabó Iván: Négy évtized Vásárhelyen. Tribor, 1977. március 6-22.

Tornyai János

Rubleczky Géza régen, a század elején együtt indult Tornyai János - Endre Béla - Kallós Ede - Pásztor János - Rudnay Gyulával, a régi barátokkal.

László Gyula: Rubleczky Géza emlékezete.
Csongrád Megyei Hírlap, 1976. jól. 11.

Tornyai János festőművész

1903. nov. 2. Tornyai János kérésnel fordult a városi tanácshoz, Hódmezővásárhelyen, a Sörbár épületében festőművészeti célokra egyik szobát átengedjenek. A kérés teljesítve lett. az alföldközepen megszületett a „parasztpárizs", melynek „Bábái" Tornyai, Endre B., Rudnay Gy. „Pásztor" J. voltak.

Dutka Judit: Művésztelepek.

Magyar Hírek, 1976. jún. 5.

Tornyai János, festő

L: Ezüst György

Molnár Zsolt. Ezüst György lyrei 147–149

Új Auróra, Békéscsaba, 1979.

2.

Tornyai János, festő

L: Fejér csaba

Petri Terenc: Fejér csabánál 98-102.

Tiszatáj, kezd. 1979. szept. XXXIII/9.

Tornyai János, festő

L: Szabó Iván

Grezsa F: Szabó Iván mál 138-142

Tiszatáj, Szeged, 1979. okt. XXXIII/10

Tornyai János, kstő

L: Végvári Gyula

Fandi L.- Végvári Gyulánál 92-96

Tiszatáj, Szeged, 1979. nov. XXXIII/11

Tornyai János, festő

TORNYAI JÁNOS műveiből nyílt meg kiállítás szombaton Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központ üvegcsarnokában. Az alföldi parasztság életét megörökítő realista festő ötvennégy képét mutatják be.

-: Hír

21.

Nszabadság, Bp. 1979 jún. 17.

Tornyai János

Tornyai János (1869–1936): az alföldi festészet iskolateremtő mestere. Főként Hódmezővásárhelyen élt, ahol a paraszti életet, az alföldi tájat ábrázolta drámai expresszivitással. 1919-től Budapesten telepedett le, utolsó nyarait pedig Szentendrén töltötte, mely plein-air kompozícióinak volt az ihletőforrása.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. Corvina 1977.

Tornyai János, festő.

L. : Lipták Pál

Momár Zsolt: Két portré 60-65.

Új Szóra, Békéscsaba, 1980. ápr. 1.

Tornyai János, festő

• TORNYAI JÁNOS műveiből nyílt kiállítás ma délelőtt Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központban.

o Tornyai János 12.

Esti Hírlap, Bp. 1979. jún. 16.

Tornyai János

TORNYAI JÁNOS-emlékkiállítás nyílt tegnap a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeumban. A tárlaton az alföldi festészet 44 éve elhunyt nagy alakjának több mint 40 alkotása látható. A kiállítás két hónapon át tekinthető meg.

Magyar Hirlap 1980/6/29/12

Tornyai János

A magyar festők csoportos kiállitását rendezték meg az Ernst Muzeumban. Margitay Ernő értékeli kritikájában az alant felsorolt művészek munkáját:
Thorma János a "nagybányaiak kiváló művésze" Husvéti és tavaszi tárgyu művei bizonyitják, hogy a visszavonultan élő mesternek még nagyobb a tudása.
Tornyai János Hódmezővásárhelyen festett művei mindegyike "csodálatosan tele van a magyar föld, a magyar levegő megértésével."
Iványi Grünwald Béla egészen más művészi egyéniség, képein látszik, uj utakra tart.
Than Mór bravuros vázlatait kiemeli.
A kritikában felsorolt művésznévsort lásd: Thorma János nevénél.

Élet, Bp. 1917. ápr. 29. IX.évf. 17.sz. 420.lap.

Tornyai János festőművész

A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat alkalmával a művész és Hódmezővásárhely kapcsolatáról emlékezik meg a cikkíró

cikket „Dr Dömötör János muzeumigazgató" cimszó alatt

dr Dömötör János cikke „25 éves az Vásárhelyi Őszi Tárlat" cimmel

Élet és Tudomány. 1978.X.6

Tornyai János, festőművész

"Arcok a múltból" (42-es honvéd portrék) c. kiállítás, Plohn József fényképészeti és festészeti műtermének" tárlat a Budavári Palotában 1980. ápr. 24.-én nyílik meg. — a műterem a századfordító körüli élénk vásárhelyi művészeti életnek is egyik otthona, részese volt. Mindennapos vendégként járt oda Tornyai János, Endre Béla, Radnay Gyula festőművészek.

Dömötör János: Plohn József fényképész
Meglévő, 1980. ápr. 24.

Tornyai János, festő

Megemlítve.

B. Szabó M.: Régi beszélgetés Kohán Györggyel 11-22.

Új Auróra, Békéscsaba, 1978. ápr.

78/1

Tornyai János

„Alföld" o. fa 35,5 x 50 cm

J. l. b.: Tornyai 907. (Serult)

Védett. Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 90. Képaukció katalógus Bp. 1979. december

Tornyai János

„Tájkép fákkal" o. karton 34x47cm

j. l. b.: Tornyai

kiállítási ár: 12000 Ft.

BÁV 50. Képaukció katalógus Bp. 1979. december

Tornyai János (1868-1936)

„Karám" o. karton 25 x 17,5 cm

J. l. j.: Tornyai Kikiáltási ár: 6000 Ft.

BÁV 50. Képaukció katalógus Bp. 1979. december

Tarnyai János

Elképzelhető, hogy valami képző-
művészeti Bayreuth szerepet szán-
tak Vásárhelynek, csakhogy az ehhez
szükséges tényezők hiányoztak

Lelkes István: Vásárhelyi művészet III.
Művészet, 1979. december – 16 lap.

Tornyai János

Méltatás.

Lwlkes István: Vásárhelyi müvészet III.
MÜVÉSZET, 1979. december - 16. lap.

Tornyai János

Tornyai János emlékkiállitása a Gyöngyösi Galériában december 31-ig,

Jánossy Ferenc gyüjteményes kiállitása a balassagyarmati Horváth Endre Galériában december 20.-tól,

Pap Gyula gyüjteményes kiállitása a Magyar Nemzeti Galériában,

Szaák Tamás: "Fák" c. fotókiállitása a Ferencvárosi Pincetárlaton tekinthető meg,- közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. dec. 15.
XXIII.évf. 50. sz. 8. lap.

Tornyai János, festőművész

A lóábrázolás 1919-ig kevés kivétellel, inkább a hatalom oldalán áll monumentális erejével: gondolunk itt a századeleji alkotásokra, ahol már a népet, a néptömeget személyesíti meg, a maga elesettségében és kiszolgáltatottságában: Tornyai János „Bús magyar sors, 1910." Néhány esetben csak a teljesség iránti vágyakozást megjelenítve: Kernstok Károly „Lovak a víz parton, 1910."
(emlőtve).

Csák Zsófia: Az első szabad május 1.
Storno Ferenc soproni plakátján.
Életünk, 1980. 6. 502-503 old.

Tornyai János (Hódmezővásárhely, 1869 - Bp. 1936)

„Szobatanulmány" (Asztalnál ülő parasztember)
o. Vaszon 54x68 cm J.f.j.: Tornyai J. 907
Védett. Kiviáltási ár: 12000 ft.

„Falusi jelenet" o. fa. 53x77 cm J.l.b.: Tornyai J.
Lampl Garátomnak (Sérült) Védett.
Kiviáltási ár: 25000 ft.

BÁV 60. Képaukció Bp. 1983. május

Tornyai János, Jesló

Vásárhelyi kékhúsnapok

Népszabadság, Bn. 1981. máj. 24.

8.

sem mondtam ellent neki, arról győzködött, hogy a kellő tapintat és az egymás iránti figyelmesség hiánya eltávolítja egymástól az embereket. A divatos rém, az elidegenedés volt a következő témánk, s ő, mint a helyi gondok jó ismerője, felhívta figyelmemet a közös megmozdulások ritkulására.

Az okok és a tünetek boncolgatása közben szép szavakat mondtunk az áldozatkészségről, egymás emberi mivoltának megbecsüléséről, mire ő felháborodottan beszélte el, hogy a találkozásunkat megelőző napon milyen ízetlen vitába keveredett a lakásához közeli élelmiszerüzletben. Egy vállas fiatalember a tülekedés

benne.

A jó hangulatú beszélgetés az üzemi étkezdében másik két elvtársunk kellemes társaságában folytatódott. A beszélgetésbe bekapcsolódó asztalszomszédok is osztották nézeteinket, helyeselve, hogy a téma a Népszabadság jelenlevő képviselőjét is foglalkoztatja.

Még lett volna bőven mondanivalónk egymásnak, amikor fehér bóbitás, csinos felszolgáló kislány öblös tálban elénk tette a forró levest, tele ínycsiklandozó, fűszeres párákat eregető májgaluskákkal. Az asztalnál ülők a vendégnek járó előzékenységgel nekem kínálták elsőként a szedőkanalat, én viszont a figyelmessé-

Tornyai János, festő

megemlítve

7.

Hoffmann Tomás: Történelmi Tabló a vázadfordulóu

Népszabadság, 3p. 1981. jún. 11.

Istvánffi Gyula: „A gyász", olaj, vászon, 100 x 134 cm, 1910. k.
az MNG tulajdona

Művészet, 1978. dec., 11. old.

jelenet pattanásig feszült, drámai, „amint éppen" pillanatát érzékeltetem „lázas sietséggel", expresszíven, vagy a szereplők pontos, élethű, ha úgy tetszik, fényképhitelességű pszichológiai jellemzésére vállalkozom. A kettő együtt – fából vaskarika. Ebből a szempontból lényegtelen, hogy a művész egy pillanat képét rögzíti, vagy több pillanat képét, a szubjektum temperamentek kasztjába tartozók (napjainkban Németh Józsefnél például – *gloria in excelsis* – a kollektivizált parasztság típusai) –, ami egy szempontból érthetőnek tűnik, hiszen maguk is „mélyről" jöttek, s legföljebb a sors kegyéből emelkedtek „magasra". Művészetük tehát mint egy érzékeny szeizmográf regisztrálta az általuk is megszenvedett társadalmi igazságtalanságokat, a „bús magyar sorsot";

Tornyai János, festő

A hónap műtárgyai

Társadalmi drámát ábrázoló festmény, restaurálás alatt álló miseruha, valamint egy Mária-szobor látható októberben a főváros három múzeumában, a hónap műtárgyaként.

A Magyar Nemzeti Galéria látogatói Tornyai János: Juss című festményében gyönyörködhetnek. A kép egy vásárhelyi műgyűjtő tulajdonaként 1947-ben külföldre került, tulajdonosa azonban nemrégen a Galériának ajándékozta. A Juss lélektani helyzetkép: egy parasztcsalád tagjai a jusson, az anyai örökség darabjain marakodnak. [illegible] módon állítja

-: A hónap műtárgyai

8.

Esti Hírlap, Bp. 1980 okt. 1.

Tornyai János, festő

L: Czóbel

Egri M: A Nemzeti Galéria csoportkiállítása 87-89

Alföld, Debrecen, 1979. jún. xxx/6.

Tornyai János

Méltatás

Lelőhely: Vásárhelyi művészet I.
Művészet, 1979. október – 26. lap

Tornyai János (1869-1936)

„Alföld" o. vászon 35x47 cm

J. l. j.: Tornyai Kikiáltási ár: 18000 Ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Tornyai János

Tornyai hagyománya még szellemében is folytathatatlan.

Lukas István: Várhelyi művészet I.
Művészet, 1979. október - 26. lap.

Tornyai János

Művésztelepét haggyományfolytató iskolának ismerik szerte az országban, elődjeiknek Tornyait és társait tekintik.

Szekes István: Várhelyi művészet I.
Művészet, 1979. október - 26. lap.

Tornyai János (1869 - 1936)

BÁV 53. Képaukció Bp. 1980. december

Tornyai János (1869-1936)

„Kiöntött a Tisza" o. karton 33x46 cm
j. l. g. Tornyai Kikiáltási ár: 18000 ft

„Alföld" o. karton 40x50 cm
j. l. g. Tornyai Kikiáltási ár: 18000 ft.

„Tanulmány a fuss. c. képhez"
o. karton 54,5 x 69,5 cm j. l. p. Tornyai J. 907.
(Sérült) (Toldott) Védett.
Kikiáltási ár: 25000 ft

Tornyai János festő

TORNYAI JÁNOS-emlékkiállítás nyílt meg szombaton a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeumban. A tárlaton az alföldi festészet 44 évvel ezelőtt elhunyt képviselőjének, a hódmezővásárhelyi Tornyai Múzeum anyagából válogatott több mint negyven alkotása látható.

21.

-: Hír

Népszabadság, Bp. 1980. jún. 29.

Tornyai János, festő

Levelezőlapja.

(fénykép másolat): Repy

Tornyai János: Levelezőlapja Nagy Istvánnéhoz. Borító III

Tornás, Kecskemét 1979. dec. XI/12

Tornyai János (Hódmezővásárhely, 1869- Bp. 1936)

„Tanya" o. v. 17x23,5 cm J. l. f.: Tornyai
Kiállítási ár: 5000 ft.

—

„Mező aratás után" o. karton 15x20 cm
J. l. f. Tornyai Kiállítási ár: 6000 ft.

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Tornyai János, Jestó

L. : Kájlán Miklós

87-89.

Lázár S: Kalky J-k. Kurtik K: Hajdúbönörmény építészete.

Alföld, Debrecen, 1980 szept.

XXXI/9.

Tornyai János, festő

L. Nagy István

Késmárki M. Újabb adatok Nagy István ... 70-74.

Tomás, Kecskemét, 1979. dec. XI/12.

Tornyai János, festő

(Nagy Istvánhoz írt leveléből

részlet. (Fényképmásolat.)

Címoldal.
Borító 1.

Tornyai János: (levele)

Tomás, Kecskemét, 1979-dec. XI./12.

Tornyai János, festő

L: Gulácsy L.

– Hétszáz éves Madonna 2.

Esti Hírlap Bp. 1931. márc. 27.

09

Tornyai János

a szegedi Móra Ferenc Muzeum valamint a hódmezővásárhelyi Tornyai Muzeum rendezésében Dömsödön tárlat nyilt a Kiskunsági Pásztor és Lovasnapokon, melyen a művész alkotása is szerepelt.

Zöldkabátos asszony
Uj tükör 1979/31/4

Losonczi: Alföldi festők tárlata

Tornyai János, festő

L.: Plohn József

6

Kékesdi Gyula: A közkatonák halhatatlansága

Népszabadság, Bp. 1980. máj. 11.

Tornyai János
(Hódmezővásárhely 1869 - Bp. 1936)
„Mári fest" o. karton 32 x 40 cm
s. l. j. Tornyai kikiáltási ár: 18000 ft

—

BÁV 55.Képaukció Bp.1981.szeptember

Tornyai János, festő

Kiállításon szerepel.

–: A hétvégi kult. prog. 9.

Népszabadság, 1980. szept. 26.

Tornyai János képei a szekszárdi múzeumban

Elfogulatlanul, művészettörténeti és művészetpolitikai „előfeltevésektől" szabadultan kellene ismerkedni Tornyai művészetével, mellőzve a körülötte dúló előítéleteket. Még szerencse, hogy a hódmezővásárhelyi Tornyai Múzeum gyűjteményéből válogatott mintegy 40 festmény úgysem nyújt elegendő érvet megfellebbezhetetlenként nyilvánított ítéletek igazolásához vagy cáfolatához...

Igaza lehet annak is, aki jelentős alkotónak, a XX. századi magyar művészet egyik reprezentánsának tekinti Tornyait, de kiállításunkat alkalmatlannak, elégtelennek gondolja a bizonyításra. Hiányoznak a főművek – így érvel –, túlságosan sok a vázlat és a változat. Pontatlanul informál tehát a válogatás az életmű egészéről. És annak is igaza lehet, aki éppen nem a sokszor látott főműveket vallatja; inkább az életmű „perifériáján" keres érveket. Azt bizonygatja, hogy a nagy művésznek minden képi ötlete, bármely ecsetvonása egyértelmű, tehát fontos. A legárulkodóbban azonban az élményre és kifejezésre (nem szándékra) koncentráló vázlatok, az öntudatlan nekifelejtkezéssel és végérvényest csak keresgélő változatok.

Meggyőző ez a válogatás; a szociális elkötelezettség és az együttérző szeretet, az indulat és a csendes szemlélődés az igénytelen témát is (az alföldi táj néhány jellegzetes-jelentéktelen rekvizitumát, a szegényes szobabelsőt) felizzította Tornyai ecsetjén. Mert sohasem csak festői feladatot akart megoldani.

SZILÁGYI MIKLÓS

Szilágyi Miklós: Tornyai János képei a szekszárdi múzeumban.
MŰVÉSZET, 1980. november – 46. lap.

Tornyai János

Medgyessy műhelye baráti köré-
hez tartozott a művész.

Kontha Sándor: Medgyessy a kortársak között.
Művészet, 1981. január – 8. lap.

Tornyai János festő

Különös, népe és önmaga sorsát jelképező állat a magyar parasztfestő, *Tornyai János* pusztai tájban szomorkodó sovány igáslova: *Bús magyar sors — önarckép*, írta címül a kép alá a mester. Tragikus szimbo-

Artner Tivadar: A ló a modern művészetben 655-657.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. máj. 22. XXXVI/21.

Tornyai János

művészete az Alföldi tájhoz kötődik.

Magyar Hirlap 1981/1o/13/6

Kornidesz: Alkalom a számvetésre

Tornyai János

a harmincas években Szentendrén dolgozott.

Uj tükör 1979/26/4

P. Szabó: Szentendrei képtár

Tornyai János, festő

L.: Boross Géza

Ács Zoltán: Kiss Lajos

294-295

Élet és Tudomány, Bp. 1981, márc. 6.

XXXVI/10

Tornyai János, festő

L. Tóth Ernő

Tekete Jánosné: Tóth Ernő kiállítása elé 87–88

Ly Aurora, Békéscsaba, 1981. aug. – 1981/c.

Tornyai János

Méltatás.

Mennyhárt László: Nehem fehete volt minden.
Műrészet, 1980. augusztus – 22. lap.

Tornyai János

Ő agrárszocialista, plebejusi
báradó szellem volt a művész
ideológiájának a mozgató-
ereje.

Kristó Nagy Istvan: Vita Vásárhely képző művészetéről.
Művészet, 1980. június – 39. lap.

Tornyai János

Méltatás.

Kristóf Nagy István: Vásárhelyi művészet. :.

Szerőmi Pál: Sehetőségek, torzítás etc.

Művészet, 1980. jennus — 41. lap.

Tornyai János

Tornyai körüljárta Európát, de visszatért Kódmező vásárhelyre, hogy a „Juss" ciklusával felmutassa az ember nyomorultságot.

Héisó Ferenc: Gondolatok Vásárhely képzőművészetéről. Művészet, 1980. június – 44 lap.

Tornyai János

Hódmezővásárhely hagyo-
mánya elsősorban Tornyai
János nevéhez fűződik.

Hérső Ferenc: Gondolatok Vásárhely képzőművészetéről.
Művészet, 1980. június – 44. lap.

Tornyai János

Tornyai a századfordulón és a
századelőn azt végezte el, amit
felelős művészeink tettek a nép
jobb sorsa iránti tudatos elkötele-
zettségtől inditatva.

Hécső Ferenc: Gondolatok Vásárhely képzőművészetéről
Művészet, 1980. június – 44. lap.

Tornyai János (1869-1936)

„Alföldi táj" o. Karton 41x51 cm
s. l. j.: Tornyai (Sérült) Kikiáltási ár: 10000 ft

„Falnvége" o. Karton 40x50 cm
s. l. b. Tornyai Kikiáltási ár: 15000 ft

BÁV 54.Képaukció Katalógus Bp.1981.május

Tornyai János

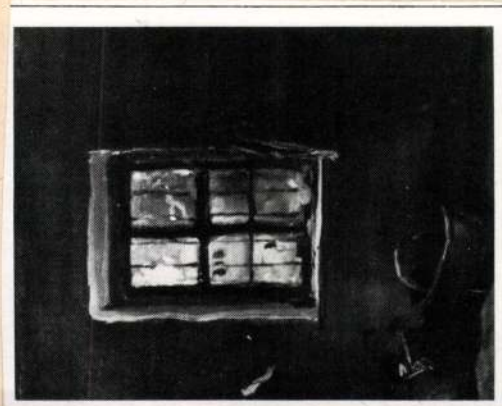

Tornyai János: Müteremrészlet, olaj, 62×49 cm, 1928 k. (fotó Gaál A.)

Müteremrészlet

Gellért Katalin: Szecessziós üvegek, Kiállitás az Iparmüvészeti Muzeumban.
MÜVÉSZET, 1980. ~~xxxxx~~ november - 46. lap.

1976.X.12. 19,30 N.

102

Tornyai János kiállítása

Tv-híradó

- Ady paraszt Párizsnak nevezte el Hódmezővásárhelyt a Dél-Alföld sajátos etnikai örökségü városát. Ezen a talajon sarjadt a Tornyay, Koszta, Kohán nevével fémjelzett vásárhelyi realista képzőmüvészet. A városban élő és az oda kötődő utódok hiven rőzik e nemes örökséget. Müveikből a város felszabadulásának évfordulóján minden évben tárlatot rendez a Tornyai János Muzeum. A XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlatot dr. Bereczky Loránd müvészet történész a párt Központi Bizottságának munkatársa nyitotta meg. A kiállitáson csaknem 300 müalkotás szerepel festmények, grafikák, szobrok, érmek kerámiák, A tárlat sajátos arculatát idén is azok a müvek adják meg, amelyek a régi paraszti élet elmulását, átalakulását idézik. Németh József, Szalay Ferenc, Kurucz D. István, Fejő Csaba és társaik töprengéssel vivódással, lirai meditációval elmélyült emberábrázolással fejezik ki az átalakuló világ valós értékeit. A szobrászatban Szabó Ivántól indultak el és köré rendeződnek a fiataloknak, jórészt tanitványainak egyéni kisérletezései. A tárlat anyaga évről-évre a realizmus uj elemeivel gazdagodik. A tér idén Kubáig tágul, a Tornyay Emlékplakettet a Kubában cimü meggyőző festmény alkotó Patai László kapta meg. A kiállitó müvészek valamennyien a mult értékeinek megőrzésével haladnak a nagy elődök utján, hogy a Tornyay által festett ... uj szocialista embereszmét teremtsenek. A törekvésük részeként minden évben tanyai tárlatot is rendeznek az Őszi Tárlattal egyidőben. Igy lesz Vásárhely valóban paraszt Párizs, az uj parasztság müvelődését fejlesztő, termékeny szellemi központ.

- Időjárásjelentés!

1021

Tornyay János
születésének

1980.III.8. 4,25 BJ.

Jó reggelt!

- Évfordulónaptár. 85 évvel ezelőtt alapitották Hódmezővásárhelyen a Tornyay János Muzeumot. A hires közgyüjtemény multját és jelenét Várkonyi Balázs mutatja be.

- 1904-ben ipari és mezőgazdasági kiállitás készült Hódmezővásárhelyen. Szalai József a kiállitás elnöke beszélgetésre hivata meg a müvészeket, hirlapirókat és felvetette egy pihenő és csevegő szobául felhasználható müvészi berendezésü helyiséggel szeretné változatosabbá tenni a kiállitást. Tornyay János is elmondta véleményét, kapva az alkalmon, hiszen neki és több müvész társának régóta dédelgetett vágya volt egy muzeum alapjának megvetése. A város támogatásával fogtak a gyüjtésnek. Érdekes dokumentuma maradt meg ennek a munkának. EGy cédula, rajta a mester Tornyay intelmei miként is lehet egy etnográfiai gyüjtemény darabjait össze

hordani. Különösem szem előtt tartandó, hogy azon a bizonyos mütárgyon a magyar nép lelke, felfogásza, érzése legyen rajta, - irja Tornyai. A kézi munka többet érő a gyárinál, paraszté a tanult meterénél. Ilyen és hasonló instrukciók alapjángyüjtötték a használati tárgyakat, lisztes bödönt, ládát, krajcáros tányért. Párját ritkitó néprajzi gyüjtemény kerekedett ki belőle. Ez adta később az 1905-ben létesült muzeum alapját. Az utóbbi három évtizedben pedig a festészet országosan is jegyzett ~~és~~ istápolója lett a ma már az egyik alapitó Tornyay János nevét viselő muzeum.

Tornyai János, festőművész

a Magyar Nemzeti Galériában a napokban nyílt nagyszabású tárlat állandó anyagi évekig vonzza látogatóit. — Tornyai János, Rudnay Gyula művei szerepelnek e tárlaton.

Losonci Miklós: Az újkori magyar képzőművészet.

Tornyai János, festőművész

a hódmezővásárhelyi Majolikagyárat 1912-ben a klasszikus alföldi mesterek: Tornyai ~~Béla~~ János, Endre Béla és társaik hívták életre és ők is feladatnak tűzték ki – akárcsak most Kajári Ilyula és Szabó Sándor – a vásárhelyi kerámiahagyományok új szempontú felidézését, az egykor virágzó népi agyagművesség szakmai és esztétikai értékeinek a modern képzőművészeti kifejezéssel való összehangolását. Az elgondolások azonban a két világháború közötti időszak kulturális közömjében jobbára csak terv maradhatott.

Tasnádi Attila: Sorskérdések, kerámiába vésve.
Népszava, 1979. márc. 9.

Tornyai János, festőművész.

Hosszabb-rövidebb ideig igen sokat dolgoztak itt nem csak tagként, hanem vendégként is, a harmincas években Tornyai János, vagy egyetlen nyáron, 1972-ben Kondor Béla, Szentendrén.

P. Szabó Ernő: Ötvenéves a „Régi Művésztelep". Szentendrei Képtár.
Tükör, Budapest, 1979. júl. 1.

Tornyai János, festőművész

Ma megnyílt Dömsödön az alföldi festők tárlata. – A művész alkotásai szerepelnek e tárlaton. A „zöldkabátos asszonyá"-nak gesztusa drámát jelöl. /említve/

Losonci Miklós: Alföldi festők képei Dömsödön
Pest Megyei Hírlap, 1949. júl. 26.

Tornyai János: festőművész

a Miskolci képtárban rendezett kiállításon szerepel a művész alkotása.

Tamási Attila: a XX. század magyar festészete a Miskolci képtárban.

Népszava, 1949. febr. 23.

Tornyai János, festőművész

Gyulán a Kohán György Múzeumot tavaly nyáron avatták fel. – Az Alföld Derkovitsa ő, az egyetlen, aki egyéniségének csorbítása nélkül mértő módon folytatta Nagy István és Tornyai János festői eszményeit.

Losonci Miklós: Kohán György emléknúzeuma Gyulán.
Békés Megyei Népújság, 1980. febr. 24.

Tornyai János festőművész
Hódmezővásárhelyen:

A Tornyai–Medgyessy állandó kiállítás a Petőfi Művelődési Központ második emeleti kiállítótermében délelőtt 10-től este 6 óráig tart nyitva.

Programajánlatunk hét végére.
Csongrád Megyei Hírlap, 1980. febr. 29.

[ ]

Tornyai János festőművész

A vásárhelyiek elsősorban az alföldi realisták, Tornyai János és Koszta József hagyományát folytatják, ugyanakkor az urbanizáltabb, nagyvárosi Szeged érzékenyebben reagál a XX. sz.-i kortárs művészet változásaira.

Pellionisz Valéria: Tiszatáj a Csontváry Teremben.

Pesti Műsor, 1949. máj. 30.

Tornyai János festőművész

Németh József festőművész kiállítása megnyílt a Szolnoki Galériában. —
A művész Tornyai János és élettársa, Mári arcképét festette meg.

Dömötör János: Egy emberközpontú festő.
Népszava, 1979. okt. 7.

Tornyai János, festőművész

A Majolikagyárnak nagyszerű hagyományai voltak. Az alapítás után hosszú évekig olyan mesterek is dolgoztak a gyárnak, mint Tornyai Endre Béla, Pásztor ~~Endre~~ János, később Medgyessy Ferenc, Kajári Gyula.

Tandi Lajos: Műteremlátogatás Végvári Gyulánál. Tiszatáj, Szeged, 1979. 11. 93. old.

Tornyai János, festőművész

a Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat negyedszázados jubileum alkalmából rendezett retrospektív kiállítás a Műcsarnokban látható. Kétségtelen, hogy ez a képzőművészeti törekvés, iskola a szocialista Magyarország talajából sarjadt, mégtakkor is, ha eredetét Tornyaitól, Rudnaytól, Nagy Istvántól szoktuk gyökereztetni.

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.
Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. 88. old.

Tornyai János festő

L. Németh József

7.

Bereczky Loránd: Vallomás az emberről, a ...

Nemzabadság, Bp. 1979 okt. 19.

a5

Tornyai János, festőművész

Pásztor János szobrászművész kisgyermek korában özvegy édesanyjával Hódmezővásárhelyre költözött. Oda kötötte ifjúkora, budapesti és párizsi tanulmányai után is oda tért vissza. Az „igazi magyarságot" szándékozott megmutatni szobraiban, akárcsak vásárhelyi társai, Tornyai János, Endre Béla és Rudnay Gyula a festményeiben.

Heitler László: Pásztor János 100. születésnapjára, Népszava. 1981. jan. 29.

Tornyai János, festőművész

Pásztor János szobrászművész Budapesten, majd Párizsban tanulta a szobrászatot, – művészként tért vissza Vásárhelyre. Festőkkel szövetkezett, ~~Endre~~ Endre Bélával, Rudnay Gyulával, Tornyai Jánossal, hogy, – mint maga mondta – „igazi magyarságot" tükröző szobrokat alkothasson.

Heitler László: Pásztor János századik születésnapjára. Napló (Veszprém), 1981. jan. 31.

Tornyai János, festőművész

Németh József a főiska elvégzése után, nem előre vállalt tudatossággal ugyan, de Vásárhely következett és most már, tudatosan, hűséggel vállalva maradt mindmáig munkásságának színhelye, az a Vásárhely, amelynek első, szárnadfordulós virágkorát Tornyai János és társai: Endre Béla, Rudnay Gyula, Pásztor János, Kallós Ede neve, tevékenysége, munkái fémjelezték.

Dömötör János: Németh József festőművész kiállítása Orosházán.

Békés Megyei Népújság, 1980. okt. 12.

Tornyai János, festőművész 2.) folytatás

Medgyessy Ferenc vallotta: „Itthon Mórott, Rippl-Rónai és Egry barátságának köszönhettem sokat, – no meg a hódmezővásárhelyiektől. – Tornyai János és az elmélkedő Endre Béla által a magyar népi művészet csodálatos kincseit lelkesedtünk."

1954. okt. 6.-án nyílt meg Vásárhelyen az állandó Tornyai – Medgyessy-kiállítás.

Szabó Endre: Írói sorok Medgyessy Ferencről.
Csongrád Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Tornyai János, festőművész 1) Folytatás

1910 táján az akkori „vásárhelyiek" – Tornyai, Endre, Iványi-Grünwald, Pásztor, Kállós és jó néhányan még – nem azonosították magukat a budapestiek irányvonalával, Medgyessy sem. Ők avval a szándékkal láttak munkához, hogy bebizonyítsák: vidéken is lehet nagyot alkotni, ha a táj s annak népe áll munkásságuk középpontjában.

Szabó Endre: Lírai sorok Medgyessy Ferencről.

Csongrád Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Tornyai János, pstő

L: Réti Ishán

Vadas J: Ferenczy Ról Kondoriq 13

Élet is Irodalom Bn. 1983. nov. 11 XXVII/45

Tornyai János, festőművész

Pásztor János Rómából és Párizsból visszatért Vásárhelyre, ahol termékeny talajra és ösztönző művésztársakra talált: Endre Bélára, Tornyai Jánosra, Rudnay Gyulára. Mindnyájuk modellje lett Rózsa Sándor egykori betyár társa, Kala János, de elsősorban Pásztor János „Búcsúzkodás" művében lett halhatatlan.

Sz. Kürti Katalin: Emlékezés Pásztor Jánosra. Hajdú-Bihari Napló, 1981. máj. 24.

Tornyai János, festőművész

A Csók Galériában megnyílt Moldován István festőművész kiállítása, melyet jún. 11.-ig látogatható.– A művész elmondja: úgy hiszi, az ő generációja az utolsó, akik még Tornyai János, Krizsán János és Réti István mesterek tanítványainak mondhatják magukat.

TV-Híradó 1.

1981. V. 28. Televízió 1. 19.30 [Z. J.]

Tornyai János, festőművész (1869-1936)

A hatvani képzőművészek kiállítása nyílt meg jul. 31.-én a Tornyai János Múzeumban, ahol tizenegy képzőművész 78 alkotását láthatták a vásárhelyi tárlatlátogatók. A névsor és a művek, egyként mutatják, hogy nincs Hatvannak a vásárhelyi Tornyai, Endre, Rudnay, Pásztor, Kallós, Kohán, hagyományhoz hasonlóan széles ívű, erős műveszeti multja.

Dömötör János: Hatvani képzőművészek kiállítása Vásárhelyen.
Hevesi Szemle, 1982. 4. 5-6-old.

Tornyai János, festőművész (1869-1936)

Hódmezővásárhelyen, a gyáripar megjelenése, főként a porcelán alcsóbbodása, másrészt a kőedény nagymértékben befolyásolta az itteni fazekasok életét, munkáját. Kezdtek kihalni, egészen [illegible] ig, hogy egyedülálló vállalkozásként képzőművészek: Tornyai János, Endre Béla, Kallós Ede, Pásztor János vállalkoztak arra 1912-ben, hogy e nemes hagyományt a pusztulástól megmentik, gyárat, üzemet alapítottak, a művészek Majolika és Agyagipari telepét, erre a célra.

„...rozsák alá, ki tüzet rak..."

1982. máj. 25. Televízió, 18.05 (V Gné)

Tornyai János, festőművészek (1869–1936).

a Gróf István Galériában, a Kolozsvári Képzőművészeti Egyesület Gyűjteményéből Gulácsy Lajos, Gulácsy Irén, Gyárfás Endre, Tornyai János, Nagy István, Kós Károly, Kádár Imre, Szőnyi István, Ziffer Sándor, Kacziány Géza, Kós András, Kós Károly, Kós András, Kós Károly, Kós András, Kós Károly

Tornyai János, festőművész (1869–1936)

Az utóbbi években Boldizsár István visszatért az alföldhöz. Nyaranta Mindszenten dolgozik, ma is szorgalommal fest, szeretettel örökíti meg derűs olajképein a tanyai életet. Mindszentről írta 1976-ban egyik levelében: „Néha jól látom, hogy Koszta és Tornyai mit akartak itt kifejezni."

Koszorús Oszkár: Boldizsár István 85 éves.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 31.

Tornyai János festőművész (1869-1936)

23 szombat 15.00

Filmvetítés
Magyar Festők
Mednyánszky
Tornyai János

Fényes Adolf
Vaszary
Bernáth Aurél

Magyar Nemzeti Galéria, 1982. Október.

Tornyai János festőművész (1869–1936)

Diósnegi Balázs szellemi rokonait az alföldi festészet klasszikusai között kell keresni: Endre Béla, Tornyai Kosta, de legfőképp Nagy István, Rudnay és Koháry, akik nagy hatással voltak rá és kijelölték útját.

T. P.: Beszélgetés Diósnegi Balázssal a nyíregyházi évekről. Kelet-Magyarország, 1982. nov. 24.

Tornyai János, festő

l: Vén Emil

Harangozó Márta: Szélmalom és csőgömb 2.
Esti Hírlap Bp. 1982. jan. 21.

Tornyai János

Tornyai János oldott formái-
ból fogyott drámaiság és
sűrített festőiség marad.

Szíj Béla: A műtárgy meghatározás...
Művészet, 1981. június - 8. lap.

Tornyai János

Bánszky Pál: Képtár Kieskeméten

Művészet, 1983. november

Tornyai János festőművész

Tóth Attila: Mecenatúra Gongrád megyében

Művészet, 1982. augusztus

Tornyay János festőművész

Pataki Gábor: Konzervatizmus hagyományok nélkül
1950-es évek művészete

Művészet, 1982. március

Tornyai János festőművész

Lilkes István: Sarm Katalin

Művészet, 1983. január

Tornyai János festőművész

Sz. Kürti Katalin: Medgyessy Ferenc emlékmúzeum

Művészet, 1982. április

Tornyai János

Tornyai-tárlat Hódmezővásárhelyen

Tornyai János nemrég előkerült hagyatékából 250 festményt mutat be Hódmezővásárhelyen a róla elnevezett múzeum. Az Alföld egykori festőművészének tárlata eddig érdeklődők ezreit vonzotta.

Népszabadság, 1985. V. 20

Tornyai János festőművész

Magyar Nemzeti Galériában kiállítás a Budapesten novemberben egy Makarenko utcai műteremlakás átépítésekor talált több mint 700 eddig ismeretlen Tornyai képből

Népszabadság, 1984. XII. 21

TORNYAI János

SCHÖNER Mihály : Gondolatok Kohán György-ről. = Új Auróra, 1983/3. 88.p.

Kohánra nagy hatástvtett Tornyi művészete.

TORNYAI János

Kobánya mely határtalett Tornyai Mihály-nak.

Tornyai János

Magyar Nemzet 1984. XI. 23.

Tornyai János

Magyar Ifjúság 1984. VII. 21.

Tornyai János
Kurucz D. István kiállítása
a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1985. 11. 2.

Tornyai János

Tornyai Jánosnak nemrég előkerült műveiből kiállítást nyitottak meg vasárnap Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban. Novemberben Budapesten, Tornyai János egykori műtermében, a padló alá rejtve, hétszáztizenhét művet: tanulmányt, vázlatot, festményt találtak. Ezek közül kétszázötvenet mutatnak most be. A művek jelentős részét Tornyai János az 1920-as években, bajai tartózkodása időszakában készítette.

Magyar Nemzet 1985. II. 9.

Tornyai János, festő

L: Szabó Lajos

Vadas József: A nagyok apoteózisa 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. aug 10 XXVIII/32

Tornyai János

Égerházi Imre képcsarnoka

Alföld 1984/3

Tornyai

Profán oltár előtt

(Molnár György)

Tiszatáj 1984/6

Tornyai János, Gyöngyvész (1869–1936).

Már a korai expressionizmusból Van Gogh, később Oskar Kokoschka, a magyar Vitz Béla, Maths Teutsch János, Tornyai János, Holló László, Lőrincz Gyula olyan nevek, akiket az érdeklődő bizonnyal ismer.

Kovzogh Ákos: Az Emberért.
Népújság. (Heves), 1983. febr. 4.

Tornyai János, festőművész 2.) Folytatás

Makón, a József Attila Múzeum földszintjén látható Makó régi festő fiának Torma Imrének emlékkiállítása. A művész az alföldi mesterek, Tornyai, Koszta, Kohán és a többiek méltó művésztársává vált.

Programajánlatunk a hét végére.
Csongrád Megyei Hírlap, 1993. szept. 23.

Tornyai János, festőművész 1) Folytatás

Vásárhelyen a Tornyai – Medgyessy állandó Kiállítás a Petőfi Műv. Központ II. em. Kiállító-termében szombaton és vasárnap tekinthető meg.

Programajánlatunk a hét végére.
Csongrád Megyei Hírlap, 1983. szept. 23.

Tornyai János fm

Közös emlékek

↓

→ Gábor Mária f

MŰVÉSZET 1985/5/64

TORNYAI JÁNOS festőm

Művészet 1985/11-12 103. old.

Napló

Az 1986. januári számunk tartalmából

Dokumentum

Dömötör János: A Tornyai-festménylelet *Tornyai János* festőművésznek, az alföldi realisták néven számon tartott irányzat egyik vezető egyéniségének özvegye 1983. szeptember 2-án, 85 éves korában elhunyt.

Közeli hozzátartozó, törvényes örökös nem lévén, a magyar állam vált örökössé, és a hagyatéki eljárás során a Magyar Nemzeti Galéria a Makarenkó utca 9. szám III. emeletén lévő műtermes lakásból átvett az állam képviseletében néhány festményt és grafikát. Az eléggé elhanyagolt, egyszobás műtermes lakásra a szomszéd bérlő, *Puskás László* festőművész – aki segítette, támogatta élete alkonyán Tornyai özvegyét – nyújtotta be igényét. A hatóság a lakást kiutalta. A felújítási munkák során padlócsere is szükségessé vált, és a deszkapallók megbontásakor bukkant elő – hogy a sajtó minősítését idézzem – „az évszázad festménylelete": 718 db Tornyai-festmény és különböző dokumentációk, fotók, valamint utoljára, de egyáltalán nem utolsósorban a Tornyai által több mint 30 éven át vezetett napló.

MŰVÉSZET 1985/11-12
103

Gergely Mariann művészettörténész,
Magyar Nemzeti Galéria

Körner Éva művészettörténész,
MTA Művészettörténeti
Kutatócsoport

Bánszky Pál művészettörténész,
Katona József Múzeum, Kecskemét

SAJTÓFIGYELŐ
AHIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tornyai János festő-művész (1869–1936)

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

1984 MÁJ 15

Kiállítás

„Utazó" művészet

Nem mi találtuk föl a kiállítások vándoroltatását, legföljebb céljainkba illeszteni lettünk szerencsésebbek az utóbbi években az ismeretterjesztésnek ezt a lehetőségét. Íme, Pakson „vendégszerepel" a magyar piktúra máig páratlan és nagy hatású műhelyének néhány jelese és nagy sikerük van a vásárhelyi mestereknek. A közönség elvárja majd, hogy a római eggyel jelzett mostani válogatást kövesse a kettes számú válogatás és aki eddig nem juthatott el a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumba, az is megismerkedhessék az iskolateremtők művészetével.

Évtizedekkel ezelőtt képtelenségnek tűnt, hogy egy-egy múzeum által őrzött közgyűjtemény elhagyja azt a házat, amit neki szenteltek. Újabban „utazik" a művészet is, helyébe megy a közönségnek, hogy így „szóljon" bele hatásosan a művelődési szokások alakításába, az igények pallérozásába.

Tornyai János: Reggeli napsütésben

Az iskola ál

ából, magyar nyelv és iro-
lalomból, történelemből, va-
amint a szakmával kapcso-
atos érdeklődésről adtak
számot. Másfélszeres volt a
túljelentkezés.

— A többi szakmánál mi-
yen volt az arány?

— Szarvasmarha-tenyész-
őnek 21-en, sertés-, juh- és
baromfitenyésztőnek össze-
sen 17-en jelentkeztek. Az
utóbbi három esetben lét-
számhiány miatt nem indí-
tunk osztályt, ők szarvas-
marha-tenyésztők lesznek. A
kertészeti ágazatnál 15 tanu-
ló szőlő- és gyümölcster-
mesztőnek jelentkezett, hét
pedig zöldségtermesztőnek.
Ez is kevés, így szőlészek
lehetnek. Azok, akik nem ju-
tottak be, nem feleltek meg,
— azoknak az ismeretszint-
je nem alkalmas az itteni
tananyag elsajátítására.

— Sikerült elérnünk, hogy
általánosságban véve, már
túljelentkezéssel kell szá-
molnunk. Ez szelektálási le-
hetőséget jelent, így a job-
ban f elkészült tanulókat
tudjuk kiválasztani. Remél-
jük, ezzel javulni fog a
szakma megbecsülése és
megbecsülésének lehetősége
is.

A lengyeli iskola elindult
egy olyan úton, ami az is-
kolának, a mezőgazdaságnak
és a szakmának egyaránt na-
gyon jót tehet. A tanulók
és szülők szemléletváltozása
megkezdődött. Magas színvo-
nalú oktatással, jó szakmai
felkészültséggel ez az arány
bizonyosan tovább javítható.

SZABÓ SÁNDOR
Fotó: Bakó Jenő

*...színházaink-
...ezett, barát-
...eteg, az E. T.
...t, ami világ-
...itatta és vi-
...értékeit. Mi
...kritikusként*

Vagy: mi tartja embertársainkat a sivatagi vidékeken? Így értetlenkedünk olykor, aztán elszégyelljük magunkat, hiszen a maradás magyarázata kézenfekvő: nekik ott az otthon, a haza.

Emlékeznek az Óz-ra? A kislány, a bádogember, a gyáva oroszlán, a szalmaember, mind, mind haza akarnak jutni. Ahogy „Iti" is amikor betotyog az érte jött űrhajó, és búcsút int pityergő földi barátjának, aki vesztesnek érzi magát, de megérti, hogy „Iti"-nek van egy igazi saját otthona, ahova haza lehet és kell men-

Tornyai János, festő

Tornyai jussa

Bosszantó írást tett közzé Vadas József az Élet és Irodalom 1985. január 11-i számában *A mi jussunk* címmel. A *Nemzeti Galéria* Tornyai-kiállításáról ír és miközben az olvasó azt hiszi — legalábbis —, hogy méltató cikket olvas, rá kell ébrednie, hogy tulajdonképpen a cikk szerzője elmarasztalja Tornyait. Nem szeretnék „juss-szerű" vitába bocsátkozni, mégis néhány megjegyzést tennék Vadas cikkével kapcsolatban.

Először is: mit jelent Tornyai monográfusának (Bodnár Évától van szó) az a kijelentése, hogy „a lelet óriási, ennek ellenére nem változik a festőről kialakított képünk"? Vadas ebből ezt következteti: „Tornyai ezekkel a munkáival is az maradt, aminek mindeddig ismertük: a magyar parasztság nyomorúságának megörökítője". Szerintem az előbbi kijelentésből nem következik ez utóbbi. Én Bodnár Éva kijelentését így értem: *alapjában* nem változik Tornyai-képünk, s ez helyes is, mert annyit jelent: a „lelet" képei *árnyalják* is a Tornyai oeuvre-t. (Különösen ha egy emelettel lejjebb megtekintjük „nagy" képeit).

Vadas József cikke legnagyobb fogyatékosságának azt érzem, hogy nem érti azt a társadalmi helyzetet, amit Tornyai megfestett. A „magyar parasztság nyomorúsága" akkor és itt a társadalom többségének közös sorsa volt, és hogy ez egysíkú, erről nem Tornyai tehet... Ezért foglalkoztatta csak „alig néhány téma". A Juss pedig nem Tornyai számára jelentett „heroikus küzdelmet", hanem *ezeknek* az embereknek az élete volt, amit Tornyai ábrázolni akart.

Vadas végül azt sugallja, hogy csak az avantgardban „megfürdők" képesek megújítani a hazai piktúrát, Tornyai nem ilyen volt, tehát nem végezhette el kitűzött feladatát sem. Maradt, ami volt. Ezt azonban így is lehet értelmezni: *mert* az marad, ami, még annak tudatában is, hogy van másfajta festészet is.

S végül: az alföldi festészet képzőművészeti könyvkiadásunk legelhanyagoltabb területe. Régen jelent meg utoljára album Tornyairól, Kosztáról, Endre Béláról egyáltalán nem is írtak stb. Ez a „lelet" talán erre a hiányosságra is ráirányítja az illetékesek figyelmét.

Szabó Tibor
Szeged

★

Nem hiszem, hogy Tornyai klaszszikumáról kellett volna cikket írnom. Életműve — senki nem vitathatja — kitörölhetetlen a magyar festészet történetéből. De az alkalom sem volt megfelelő arra, hogy Tornyai piktúráját — egészében — értékelhessük, netán újraértelmezzük. A recenzió apropóját, mint a hozzászólás is említi, a nemrég előkerült vázlatok adják. Így csupán néhány t a n u l s á g o t próbáltam — főként Tornyai sajátos felfogásáról — megfogalmazni. Annak tudatában, hogy, mint Szabó Tibor is írja: „a l a p j á b a n nem változik Tornyai-képünk, s ez helyes is, mert annyit jelent: a lelet képei á r n y a l j á k is a Tornyai-oeuvre-t".

Vadas József

—: Tornyai jussa
Élet és Irodalom

2.
XXIX/5

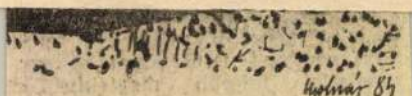

ló grafikája

pzet

s-
kátlis ház
örpével,
lített
udtam,
benne,
, s

olyan
mint
esék
zkodva,
mert
rosat,
nk is,

ént.

Ágybe

Bocsásd meg
állatok téli s
hogy üregem
körül a taka
kéjesen álmo
összevisszán
csöpp zajaid
függönnyel

Mindig korá
ki így, ki úg
hallom a víz
hajadat, min
nekem múla
neked enapi

Ember lenn
hát ne bocsá
valahonnan
hallom: Ébr

Harmatozzatok

Mint bombatölcsér réten
ki égi úr öccse
harmatok gyűlnek vermembe
mert hiányzik
nemcsak az állati szalmás
szállásról hiányzik
nemcsak a házból hiányzik
a hazából hiányzik
az űrből is hiányzik
harmatot gyűjtök versembe

Tornyai János, festő

Képzőművészet

VADAS JÓZSEF:

A mi jussunk

Tenger nép *Tornyai János* kiállításán. A magyarázat kézenfekvő. A *Nemzeti Galéria* szenzációval szolgál, és nemcsak a látogatóknak. Egy egész ország érdeklődését rázta fel, hogy az elmúlt év novemberében Tornyai mintegy hétszáz munkája került elő váratlanul egykori műtermének padlója alól. Ezeket láthatja most a közönség.

Milyen tanulságokat kínálnak?

Nálam illetékesebb — Tornyai életművének kutatója és monográfusa — nyilatkozta: a lelet óriási, ennek ellenére nem változik a festőről kialakult képünk. Hétszáz mű önmagában életmű; még akkor sem jelentéktelen, ha sok köztük a vázlat, az egészen kis méretű darab. Szerencsésnek mondhatjuk tehát magunkat. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy Tornyai ezekkel a munkáival is az maradt, aminek mindeddig ismertük: a magyar parasztság nyomorúságának megörökítője. Nem szociográfusi értelemben; őt nem a nyomor vagy a szegénység rekvizitumai izgatták. Inkább az ember lelkülete. A szenvedése és a szenvedélye. A keménysége és a csökönyössége. Az élet perifériájára szorult lélek belső drámáját festette meg jelképes értelme miatt szinte mindig vízióvá fokozódó ábrázolásaiban. A pálya íve sem módosult, tehetjük hozzá. A hétszáz kép között éppúgy akadnak korai, még a századfordulón készült darabok, amelyekben a legerősebb a népnevelői jobbító szándék; szép számmal találunk bajai képeket a húszas években, bennük már szemlélődő líra semlegesíti a nagy szenvedélyt; s végül szentendrei művekkövetkeznek az oeuvre záró szakaszából, amelyek, sajnos, Tornyai idillivé oldódó zsánereinek sorát szaporítják.

A tárlaton a művész műhelyébe pillanthatunk. Tornyainál ez több, mint puszta érdekesség. Vívódó alkat volt ugyanis. Alig néhány téma foglalkoztatta — a sík alföld, a jusson osztozkodók, a tanyai szoba olyan drámát vagy drámai helyszínt kínált, amelynek megfestésére minduntalanul kísérletet tett. Befejezett művei vannak ugyan, lezárt témái azonban nincsenek. A leletben is több sorozatot találunk; egyik-másik széria meghaladja a tucatot és megközelíti a harmincat. Mégsem tekinthetjük skiccnek őket. Kis méretű — gyorsan és vehemensen — feldobott olajfestmények. Igazi jelentőségük — úgy érzem — nem a végső forma firtatásában rejlik; éppenséggel az ellenkezőjében. Azt a felismerést sugallják, hogy nincs abszolút tökéletes és befejezett kép. Hogy a világ — ha csak a párás nyármelegben tikkadó pusztára korlátozódik is — egyetlen műben nem ragadható meg. A minden egész eltörött tudata a nagy példaképek, Ady számára is tragikus élmény volt. A rendezés tehát jó érzékkel sorolta egymás mellé a változatokat, amelyek hiteles dokumentumok arról, hogy a modern művész immár képtelen az enciklopédikus összefoglalásra. S amelyek ugyanakkor azt is példázzák, hogy a modern művész feladatát magától elhárító Tornyai micsoda heroikus küzdelembe fogott azzal, hogy a *Juss*-ban megalkossa a jövőnek a nagy összegező művet.

Tornyai János éppen a nagy ígéretek időszakában járta meg a század festészetének szülővárosát. De őt nem hódította meg az újítás szelleme. Azzal az elhatározással érkezett haza Párizsból, hogy minden értelemben magyar művészetet csinál. Ez a műhelykiállítás ékes bizonyság mind élményeiről, mind a reakciójáról. A szinte nyers érzelemrögzítések azt mutatják: Tornyai képes volt arra a szikár, a kubizmus mértanát előlegező monumentalitásra, amely Nagy Balogh János aktivizmusát éltette; vérbeli fauve, magyarul remek francia expresszionista lehetett volna, ha csak a tájak vörösei és naranccsal izgatják; a Nyolcak — mindenekelőtt Czóbel — koloritjához hasonló meleg színvilágot mutat több darabja. Mint tudjuk: Tornyai a kubisták és az expresszionisták vállalkozását idegenként szemlélte, logikus volt tehát, hogy útja elvált hazai követőitől. De ez még, persze, csupán törvényszerű fejlemény. Amin el kell gondolkodnunk, az más. Egy paradoxon. Nevezetesen: az európai piktúra eredményeit feldolgozó Nyolcak és aktivisták megújították a magyar művészetet, Tornyai azonban, aki nem vállalt közösséget az avantgarddal, a maga feladatát sem tudta maradéktalanul teljesíteni. A célja pedig magasztos volt. A magyar valóság megörökítése, hagyományainkra támaszkodva. Csakhogy (ez derül ki a vázlatokból) e hagyományok a Munkácsy nevéhez köthető múlt századi életképfestészet fordulataira redukálódtak, amelyek — mellesleg — nem magyar találmányok. De ami a lényegesebb: klasszikus kompozíciós mintákat sugalltak és így nem tették lehetővé, hogy a festő, akit Adyhoz mérhető láz fütött, felrázza maga körül a világot. Így lett — nevezetes képének címét kölcsönözve — a bús magyar sors festője.

12.

IX/2

oldalúvá, mert — noha nem minden egyéniség mondható sokoldalúnak — sokoldalúvá csak az egyéniség lehet.

Száraz György munkáját nemcsak azért tartom gazdagon változatosnak, mert kétkötetnyi dráma és egy folytatásra váró könyvnyi dokumentumregény mellé tette le a magyar művelődés asztalára terjedelmes tanulmánykötetét; nemcsak azért, mert a Népszabadság hasábjain hosszú hónapok óta olvasható folytatásokban *Erdély múltjáról — jelenidőben* című történelmi tanulmánya. Hanem — ezeken túl — azért, mert egy kitűnő elbeszélő, egy hatalmas filológiai apparátust megmozgató tudós, egy politizáló szenvedéllyel megáldott-vert közíró és egy ismeretterjesztői és felvilágosító hivatást egyesítő pedagógus fogott össze benne, hogy újság- és folyóiratcikkeit, könyvnyi terjedelmű esszéit és publicisztikáit megírja.

Sok-sok tanulsága van ennek a gyűjteménynek — teleírt füzetnyi jegyzeteimmel szemléletethetném ezt; ám legjobb lelőhelyük mégis csak maga a könyv. Inkább azt a körvonalat igyekszem meghúzni, amely a sokféleséget összefogja: a közírói jellemet.

★

Nemcsak a szürke újságírás terjeng az ólmos áradásban, hanem a „színes" is; a tarkaság a szürkeség édestestvére. Illyés Gyulától idézi az ide vonatkozó igazságot Száraz György: „Túlságosan sok egyéniségünk van. Az egyéniség fogalma a betegség tüneteit mutatja Európában. Betegség, vagy ha úgy tetszik, mánia. Én azonban azt vallom, hogy az elvégzendő dolog, a megoldandó probléma a fontos, az, ami emberré teszi az embert. Dolgunk van itt a földön, és nem én vagyok a világ közepe..." Jelenleg ez a legidőszerűbb ars poetica a közírásban. S ez egészül ki azzal, amit Száraz „a történelem emberarcaként" fog fel: a történelem „egyéni sorsképek összege" — mondja Grezsa Ferenccel, s ezt az elvet viszi végig a Benjámin László-ról, Illyés Gyuláról, Kádár Jánosról, Pálffy Györgyről vagy akár az ellentmondásos művű Szabó Dezsőről írt portréjában. Még a legkártékonyabb magyar politikusról, Szálasi Ferencről szólva sem ragadja el az ördögűző pamfletírói hév — egy elvakult, életét bűnös ügyre szánt embert ír meg, akit az

fenekedő szándékot, mely a személyt akarja lejáratni, mindenáron csúffá tenni.

Lehet, hogy Száraz György nem-

a szerző elvi
elyezhető. A
terjedelmű ta-
lőítélet nyomá-
ás történetének
ait folytatja e
ázad reformér-
, Kossuth, Eöt-
ációs politikája,
roly, Ady, Ba-
Lajos, Szabolcsi
dár vagy Bibó
musa, toleráns
konítható vele
ális, „filantrop"
ényebb érvelé-
hoz azért mél-
konstruktív és
vívmányait ösz-
nallgat el a fel-
ági antiszemi-
vanöt éves tör-
zlári „vérvád"-
gy-negyvenötös
kor nem a ma-
si hulláját dob-
képpen, hanem
elyreállítani a
l erre fogódzót
rpád-házi ural-
középkor idő-
szakából, majd az erdélyi feje-
delmek korából, az árnyfoltokról
sem feledkezve meg. Modern nem-
zetté formáló évtizedeinkben, s

Tornyai János

A SZOLNOKI GALÉRIÁBAN megnyílt Tornyai János emlékkiállítása. A huszadik századi magyar piktúra fél évszázada elhunyt kiemelkedő alkotójának, a paraszti élet hiteles megörökítőjének háromszáz művét tárták a közönség elé.

Népszabadság, 1986. VIII. 4

MŰKINCSEK A PADLÓ ALATT

Folytatás a 15. oldalról

Milyen jelentősége van e műveknek? Dr. Bodnár Éva művészettörténész, a festő alkotásainak legjobb ismerője, monográfiájának szerzője úgy fogalmazott, hogy az életműről alkotott képünk alapvetően nem változik meg. Ellenben abban páratlan a lelet, hogy egyszerre bepillanthatunk a műalkotás folyamatába, egy helyen, egy időben

KOVÁCS MÁRI, A MODELL

vált láthatóvá az az aprólékos munka, ahogy Tornyai eljutott egy-egy kép végleges megfogalmazásáig.

A képek zöme Tornyai késői korszakából való. Egyszer a festő azt mondta régi modelljének: „Tudod-e Mári, én most már egészen másképp festök, csupa színt, meg napfényt, sárgát, rózsaszínt. Azért, mert kell a nap nekem. Öreg vagyok, oszt fázom." Tornyai már fél évszázada nem él. De képein ma is ott ragyog a napfény.

Bencsik Gábor

SZOBABELSŐ

SZENTENDREI SZOBA

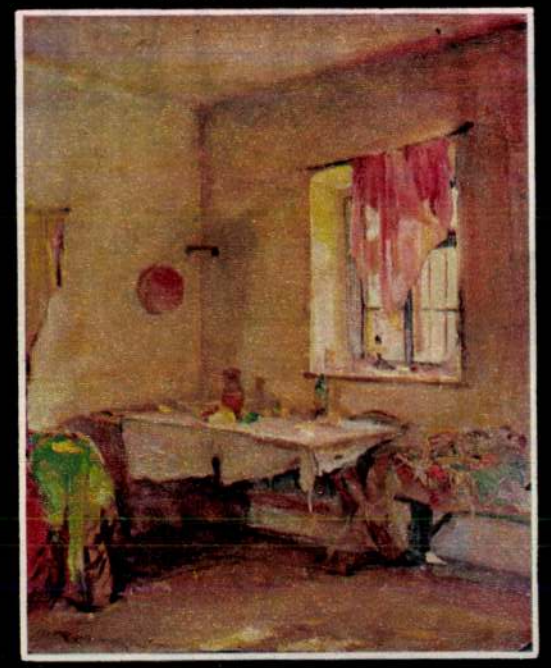

TORNÁCON

PARK VILLÁVAL

SZENTENDREI MŰTEREM

FELHŐS ALFÖLDI TÁJ

TÉLI ÜDÜLÉSR

Jó meleg, kevés darabból álló, de változatos ruhatárat ajánlunk. Nem lehet eléggé hangsúlyozni: nem a ruhadarabok száma, hanem az ötletesség tesz jólöltözötté! Azért többrészes minden itt látható modell, mert ezekből mozaikszerűen, szinte naponta új és más öltözetet lehet összerakni.

Ezek a ruhadarabok főleg szabadba, sétára, kirándulásra valók. Ezen kívül szükség van még egy elegáns ruhára vagy legalábbis pulóverre, blúzra délutáni és esti programhoz; jó elvinni egy szép kendőt vagy sálat is, hátha hűvös a társalgó!

Rövidebb sétához, ha szép az idő, elég a vastag pulóver és mellény.
Az első modell kapucnis bordó dzsörzé pulóverből, hosszú sálból, bordó–fehér–barna kockás szövetszoknyából és a szoknya anyagával paszpólozott fehér posztó mellényből áll.
A második összeállítás alapja fehér vastag pulóver, patentkötéssel eidolgozott, elöl cipzárral csukódó, hosszú, kockás szövetmellény van fölötte.
A nadrág apró mintás szürke tvid, a sál a pulóver anyagából készül, a színes csíkok a mellényen levő színeket ismétlik

(Szovjet modellek)

Kirándulásra más melegebb, több rétegű együttes kell. A két összeállítás domináló színe: keki és drapp. Az első bő, háromnegyedes ujjú műszőrme lemberdzsek, műbőr gombolással. A második csípőt takaró hosszúságú műszőrme kabát mélyített bő japánujjal. A nyak és a kézelő eldolgozása azonos színű műbőr. Mind a két nadrág anyaga műbőr

(A Május 1. Ruhagyár termékei)

Nő2 Lapja 1985/3.

sának számító — újabban ásatásokkal is büszkélkedő — hangulatos üdülőhelyre, Giardini Naxosba érkeztünk.

De innen azután már akarva sem tévedhetünk el. Egykettőre felfelé kanyarodik az országút és csábító szerpentin vezet a magasba: Taormina városába. Taormina elegánsabb és forgalmasabb, mint a többi szicíliai kisváros. Szemmelláthatóan, ez vonzza a legtöbb jómódú német, amerikai és francia turistát. A főutcán még az emléktárgyárusok sem bazári cuccot, hanem kézzel hímzett, meseszép blúzokat, klasszikus vonalú kámeákat, rózsálló korállokat kínálnak. Még a fagylalt is finomabbnak tűnik, mint másutt. Igaz, valamivel drágább is . . .

De számomra Taormina nem ezért fontos.

Taorminába én — mint minden magyar turista — zarándokútra jöttem. Nyugdíjas amerikai világutazók, lelkiismeretesen pedáns német turisták és hangos olasz diákcsoportok között ketten vagyunk magyarok, akik ismerősek, akik otthon vagyunk a taorminai görög színházban. Akik életünkben először, mégis a *viszontlátás* örömével a szívünkben bóklászunk az időszámításunk előtti harmadik évszázadban épült teátrum nézőterének hatalmas karéjában. Mintha már láttuk volna . . . Hiszen mi, bár sohasem jártunk ezen a tájon, valóban már láttuk, ismerjük az Égei-tenger legszebb öblét, a természet és az építészet e rendkívüli randevúját.

ÉLMÉNYÜNK VOLTAKÉPPEN születésünk előttről való: éppen nyolcvan esztendeje, az Úr 1904. esztendejében járt Szicíliában Csontváry Kosztka Tivadar, és akkor festette meg néhány hónap alatt, egyetlen lendületben remekművét. Azt a festményt, amely oly mélyen vésődött emlékezetünkbe, hogy most a helyszínen is egyszerre látjuk a valót, és annak égiképi mását. Csontváryval szívjuk magunkba a magaslatról elénk táruló látványt és megértjük, hogy a már zaklatott idegzetű zseni ezen a tájon vélte meglelni a harmóniát, s a taorminai naplementéről kívánta megfesteni — ahogy írta — „a világ legszebb napút-festményét". Csontváry feljegyzéseiből tudjuk, hogy amikor a hatalmas, majd húsz négyzetméteres kép elkészültekor, a nagy munka után végre megnyitotta műtermét a magyar Maestro a kíváncsiak előtt, tombolva ünnepelték. Voltak helybeliek, akik nagyobb összeget is kínáltak volna a képért, ámde Csontváry — szerencsére — nem tudott művétől megválni.

Nem könnyű betelni a látvánnyal. Az igazival sem! A hatalmas — 109 méter átmérőjű — félkörben a nézőtér minden sorából változik a panoráma. És mi egyszerre látjuk a valóságos tájat, és azt is, amit emlékezetünk őriz. A hegytetőre épült város magaslatáról a lábunk alatt kibontakozó, s feljebb, szemhatárunkat kitöltő csodálatos panorámát, amely valóban azonos azzal, amit a festő látott. A kéklő tenger végtelensége a taorminai öbölben nagyon is véges: élénkzöld cédrusok, ciprusok, tompább színű fenyők szinte gyengéden karolják, keretezik a víztükröt és az ég vízre hajló, hatalmas vásznát megtöri a szemben ágaskodó, hófödte vulkán, az Etna háromszöge. A Csontváry képén bizarrsárgán hivalkodó égbolt ottjártunkkor kicsit szürkébbre komorult, s tán az Etna hótakarója sem ragyogott olyan fehéren. Ám a nem sokkal korábban újra kitört vulkán füstfelhője talán még félelmetesebben, fenségesebben adta tudtunkra esendő, törpe voltunkat, mint a század elején.

A KORÁLLSZÍNŰ, FEHÉR OSZLOPOKKAL TAGOLT színház látványa is ismerős. Akárcsak Epidaurosz, s majd minden görög színház, Taormina is a föld- és a tenger legszebb találkozópontjára épült. A terv is, s a megvalósult alkotás is az emberi szellem és tehetség korokat túlélő bizonyítékának tűnt a század elején, s akként él ma is. De a színpadot hátul lezáró, viszonylag jó állapotban meglevő építmény, és maga a színpad is, némileg megváltozott. A jelek szerint nagyszabású, hatalmas munkát végeztek itt a restaurátorok. Ám ezt nem az örökbecsű látvány, a változatlanság megátalkodott hívéként mondom, éppen ellenkezőleg. Örülök, hogy Taormina színháza újra él, játszik, hogy nyaranta a zarándokok nemcsak az épület és a táj látványában, hanem rangos színházi előadásokban is gyönyörködhetnek.

Sejtem, tudom, hogy életemben először és utoljára járok itt. De azért megfogadom: ha jósorsom még egyszer Taorminába vezényelne, igyekszem úgy jönni, hogy ne csak Csontváryval, de Tháliával is találkozhassam Taorminában.

Földes Anna

(Folytatjuk)

TORNYAI János

MŰKINCSEK A PADLÓ ALATT

AZ ÖREG TORNYAI

ILYEN MÉG NEM FORDULT ELŐ a magyar művészettörténetben. Jeles festőnek egy-egy műve elő-előbukkant az ismeretlenség homályából, de hogy egyszerre hétszáznál is több találtassék meg, az már majdnem a csodák szférájába tartozik. És mégis ez történt: halála után közel ötven évvel Tornyai Jánosnak hétszáznál több képe került elő volt műterme padlója alól.

Ki is volt Tornyai? Kritikai realista festő, mondja a szükszavú kislexikon — pedig ennél mennyivel több volt ő! Parasztcsaládban született a hét településből tekintélyes mezővárossá alakult Hódmezővásárhelyen. Ha hivatalosan próbálnánk fogalmazni, azt mondanánk, hogy gyermek- és ifjúkori élményei meghatározták egész életművét. De mondjuk egyszerűbben: ismert festőként is alföldi parasztember maradt, abból a nem is ritka fajtából való, aki bár lélekben el nem szakadhatott szeretett Alföldjétől, annak népétől, de Európával együtt tudott gondolkodni, úgy volt falusi, úgy volt magyar, hogy a világ minden értéke iránt nyitott maradt. Mondják, beosztó volt világéletében, sok tekintetben igénytelen, de a festészetben a legjobbakkal mérte magát, Párizsban tanult (szülővárosa ösztöndíjával), megjárta Münchent, Itáliát. Fiatalon fölismerte, mi az ő dolga a magyar és az egyetemes művészetben, ezt aztán következetesen, kutató módon végig is vitte. Az efféle elkötelezettség persze ritkán fizet jól. Tornyai egész életében szegény volt. Bár fiatalon elismerték művészi értékeit, bár a kor legjobb festői becsülték, a jómódot sohasem érte el.

Első házassága balul sikerült. Másodjára nála harminc évvel fiatalabb lányt vett el – a harmónia megint nem tartott soká. Feleségét, pesti műtermét odahagyva Tornyai 1935 nyarán visszaköltözött Hódmezővásárhelyre, ahol immár nemcsak a méltó erkölcsi elismerést kapta meg (megalakult a művészetét segíteni hivatott Tornyai-társaság), de az anyagit is, a város havi száz pengő életjáradékot szavazott meg számára. A festő hálából mindenét a városra hagyta. Halála előtt mégis kibékült feleségével, a végrendeletét is megváltoztatta. A többféle végrendelet alaposan megkavarta a hagyaték sorsát. Halála után több száz kép eltűnéséről cikkeztek sokat a lapok.

Eltelt majdnem ötven év. Az özvegy – magányos, zárkózott asszony – elhúnyt. A művész, aki a Tornyai-műtermet megkapta, hozzáfogott az öreg lakás felújításához. És a műterem padlója alól egyszer csak két láda került elő. Felnyitották őket – ott volt a rég elveszettnek hitt, hétszáznál több festmény. A Tornyai-életmű nagyobbik fele.

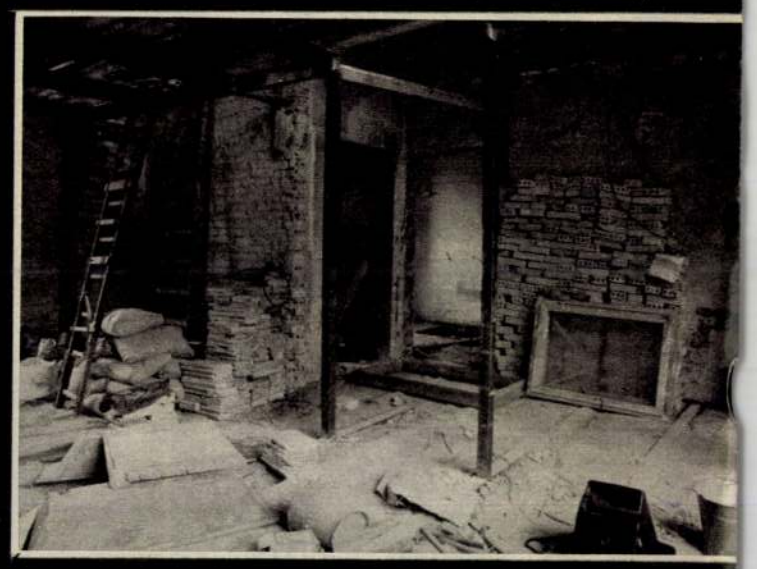

A LELET HELYSZÍNE

Tornyai János festőművész

- Ha nem is a leghaladóbb baloldalhoz, de a magyar tájhoz, a kötkezi emberek sorsához kapcsolódik az a festészet, amelyet alföldi pikturaként emlegetünk, és melynek egyik fővárosa Hódmezővásárhely. Dömötör János a vásárhelyi Tornyai Muzeum igazgatója idézi a telep multját.

- A sajátos kelet- közép-európai mezővárosokban a feltételek nem voltak kedvezőek a képzőművészet kialakulásához. Tornyaival kezdődik igazán, aki a város szülötte volt, Párizst is megjárta, az első virágkora ennek a művésztelepnek, festőiskolának, akihez aztán nagyon sokan csatlakoztak, Endre Béla, Rudnai Medgyessy, Kallós, Pásztor festő-, illetőleg szobrászművészek. Ez a századforduló idejére esik ez az első virágkor tulajdonképpen.

- Tornyai János volt az, aki maga köré nintegy festőtelepet szervezett.

1980. X. 25. Kossuth 13.30 Itnél.
Testőriskolák nyomában.

- Igen, hát kifejezetten nem volt itt szó tulajdonképpe[illegible] be-
leptről, két szobát kaptak az egykori laktanyában, és ott él-
tek, dolgoztak, együtt, Tornyai is, Pásztor is, Rudnai is, és
hát Endre Béla az önállóan tevékenykedett, de akkor már ez egy
közösséget jelentett, és kibontakozott tulajdonképpen már ab-
ben az első virágkorban az a szellemi harc is, amely végül is
aztán az alföldi realisták néven vonul be a magyar művészettör-
ténetbe. Tornyai mellett a másik két nagy, Koszta és Nagy Ist-
ván munkásságát is ide kapcsolva.

- Tornyaihoz füződik a muzeum alapitása is?

- Lényegében igen, pontosabban a művészekhez, 1904-ben nagy me-
zőgazdasági és ipari kiállitás volt a városban és akkor hatá-
rozták el, hogy néhány szobányi népmüvészeti gyüjteményt, ki-
állitást is rendeznek, a kiállitást megrendezték, Tornyai is
jelentős szerepet kapott a kiállitás megszervezésében, Kiss
Lajos, a későbbi kiváló Kossuth-dijas etnográfus volt a fő gyüj-
tője az anyagnak, aztán fájt a szivük, hogy együtt van a kiál-
litás, bezár, és szétmegy ez a nagyon szép összegyüjtött anyag,
és akkor vették rá a városi vezetést 1904-es kezdéssel, és 1905-
ös végső határozattal, hogy alapitsanak muzeumot.

1021

1980.III.8. 4,25 BJ.

Jó reggelt!

- Évfordulónaptár. 85 évvel ezelőtt alapitották Hódmezővásárhelyen a Tornyay János Muzeumot. A hires közgyüjtemény multját és jelenét Várkonyi Balázs mutatja be.

- 1904-ben ipari és mezőgazdasági kiállitás készült Hódmezővásárhelyen. Szalai József a kiállitás elnöke beszélgetésre hivata meg a müvészeket, hirlapirókat és felvetette egy pihenő és csevegő szobául felhasználható müvészi berendezésü helyiséggel szeretné változatosabbá tenni a kiállitást. Tornyay János is elmondta véleményét, kapva az alkalmon, hiszen neki és több müvész társának régóta dédelgetett vágya volt egy muzeum alapjának megvetése. A város támogatásával fogtak a gyüjtésnek. Érdekes dokumentuma maradt meg ennek a munkának. EGy cédula, rajta a mester Tornyay intelmei miként is lehet egy etnográfiai gyüjtemény darabjait össze

Tornyai János Múzeum

hordani. Különösem szem előtt tartandó, hogy azon a bizonyos mütárgyon a magyar nép lelke, felfogása, érzése legyen rajta, - irja Tornyai. A kézi munka többet ér a gyárinál, paraszté a tanult meterénél. Ilyen és hasonló instrukciók alapjángyüjtötték a használati tárgyakat, lisztes bödönt, ládát, krajcáros tányért. Párját ritkitó néprajzi gyüjtemény kerekedett ki belőle. Ez adta később az 1905-ben létesült muzeum alapját. Az utóbbi három évtizedben pedig a festészet országosan is jegyzett és istápolója lett a ma már az egyik alapitó Tornyay János nevét viselő muzeum.

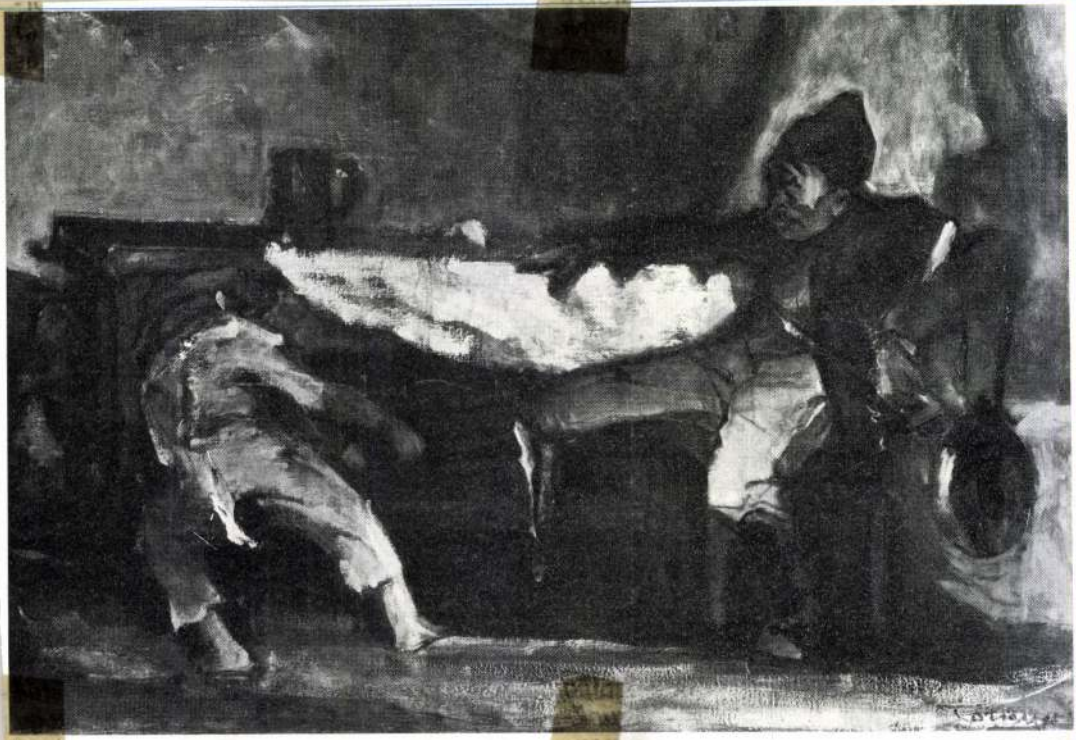

tuman átszűrt valóságszeleteket monumentalizálja egymás mellé, továbbá az is, hogy a primer vagy a reflektált valóságból indít, s az „amint éppen" pillanatot expresszíven, illetve konstruktívan idézi meg. Képei legföljebb „olyan, mintha" expresszívek (Holló László, Baranyó Sándor), illetve konstruktívak (Óvári László) lesznek, de ha alaposabban szemügyre vesszük őket, nyomban kitetszik: valójában egyfajta „slampos" vagy „erővonalazott" naturalizmusról (Chiovini Ferenc, Patay László, Berényi Ferenc), valamint „természetelvű absztraktról" (Novák András, Fontos Sándor, Dér István) van szó. E pszeudó-izmusok és a montázs (Hézső Ferenc) mellett, mintegy a jelenkori alföldi festészet palettájának színesítőjeként megtalálható a „szürrealizmus" is (Lelkes István).

Ami pedig Tornyai és a vele egy tőről fakadó művészek „kritikai realista" felfogását illeti, nem árt, ha tudatosítjuk: az, hogy mi történt a valóság egy tetszőlegesen kiragadott pillanata előtt-után, azt végső soron nekünk, a mű nézőinek, az appercepció folyamatában kell (közmegegyezésen alapuló valóságismeret híján a *saját felelősségünkre!*) kitalálnunk. Nem az objektumról, a meg-

megsejtették a társadalom szükségszerű forradalmi átalakulását, szolidaritást vállaltak az elnyomottakkal, és ecsetjüket a haladás ügyének szolgálatába állították – nyugtázhatnánk lelkesen, mondjuk, az 50-es, 60-as évek vulgarizáló műkritikai stílusában. Tény, hogy az alap és felépítmény dialektikus viszonyából következően a művészet nem csupán dokumentálja a valóságban végbemenő mozgásokat, hanem vissza is hat rájuk. A bökkenő csak az, hogy vajon milyen előjelű visszahatásnak kell értékelnünk Munkácsy – a „legféktelenebb realista" (Sztaszov) – nagy üzleteit. Köztudott, műkereskedője, Sedelmeyer rendszeres piackutatást végzett, s hogy mit miként festett a „palotás piktor", azt elsősorban a kereslet, de nem is akármilyen kereslet, hanem a gazdag nyugat-európai polgárság és a felhajtott amerikai milliomosok igényei határozták meg. Kiszimatolva a piaci igényeket – a Renan sikeres *Jézus élete* című regényében megfogalmazott kép mintájára – Sedelmeyer „minden idők legnagyobb vértanújának" megfestésére ösztönözte Munkácsyt *(Krisztus Pilátus előtt)*. S hogy a téma hazai földön is mintegy a levegőben volt, azt bizonyítja Ernst Lajos-

Tornyai János, festő-
művész

„Gizmahúzás", olaj,
vászon, 110 x 138 cm, 1906.

az MNG-tulajdona.

Művészet, 1978. dec.
11. old.

Tornyai János festőművésze

3 Tornyai János: Alföldi tanya,
3 olaj, vászon, 77,3x110,5 cm, 1910 k.,

Művészet, 1942. dec. 9. old.

ugyanezt a jelenséget
Gyula pályájára vissza-
gyar művészi hivatás-
zteletre méltó példája
szabadulásig eltelt fél
rt nemzeti festészetünk
a hagyományai mel-
viszont így körvonalaz-
en tükröződő magyar-
ívül az alföldiek közül
mantikusabban a ma-

2.

Tornyai János festő művész

A művész volt egyik felfedezője a mártélyi tájnak, ahol sok művét dolgozott, és Tornyai Mártélyban épített házat magának

~~CIKK~~

Neuberger Róbert cikke: „Parasztbarbizon a Tisza partján" címmel

Egyetemi Lapok, 1978. X. 2.

Tornyai János festőművész

A HÓNAP MŰTÁRGYA

Tornyai János: Juss (új szerzemény)

A Magyar Nemzeti Galéria Programjai, 1980. október.

ELŐADÁSSOROZAT FIATALOKNAK

ANTIK MÍTOSZOK

A Magyar Nemzeti Galéria Baráti Körének ifjúsági előadássorozata szerdai

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN 14

ZALAI HÍRLAP

Tornyai János, festőművész

1021

Tornyai Jánosra emlékezünk

Százhúsz éve, 1869. január 18-án született Hódmezővásárhelyen Tornyai János festőművész, az alföldi parasztság életének és küzdelmének kritikai realista ábrázolója. Székely Bertalan, Lotz Károly, Greguss János növendéke volt. 1894—96-ban szülővárosától kapott ösztöndíjjal Párizsban folytatta tanulmányait, ahol legjobban Munkácsy Mihály hatott rá. 1896—97-ben Németországban és Olaszországban járt, majd Hódmezővásárhelyen telepedett le. 1894-től rendszeresen szerepelt a Műcsarnok kiállításain. Életképein eleinte a lírai, később drámai előadásban ábrázolta a magyar paraszt életét. Kiemelkedőek kuruc tárgyú történelmi képei. 1910. körül festette legjellegzetesebb alföldi tájképeit. Festményei nagy részét a hódmezővásárhelyi múzeumra hagyta, amelyet 1951-ben Tornyai János Múzeumnak neveztek el. 1936-ban halt meg Budapesten.

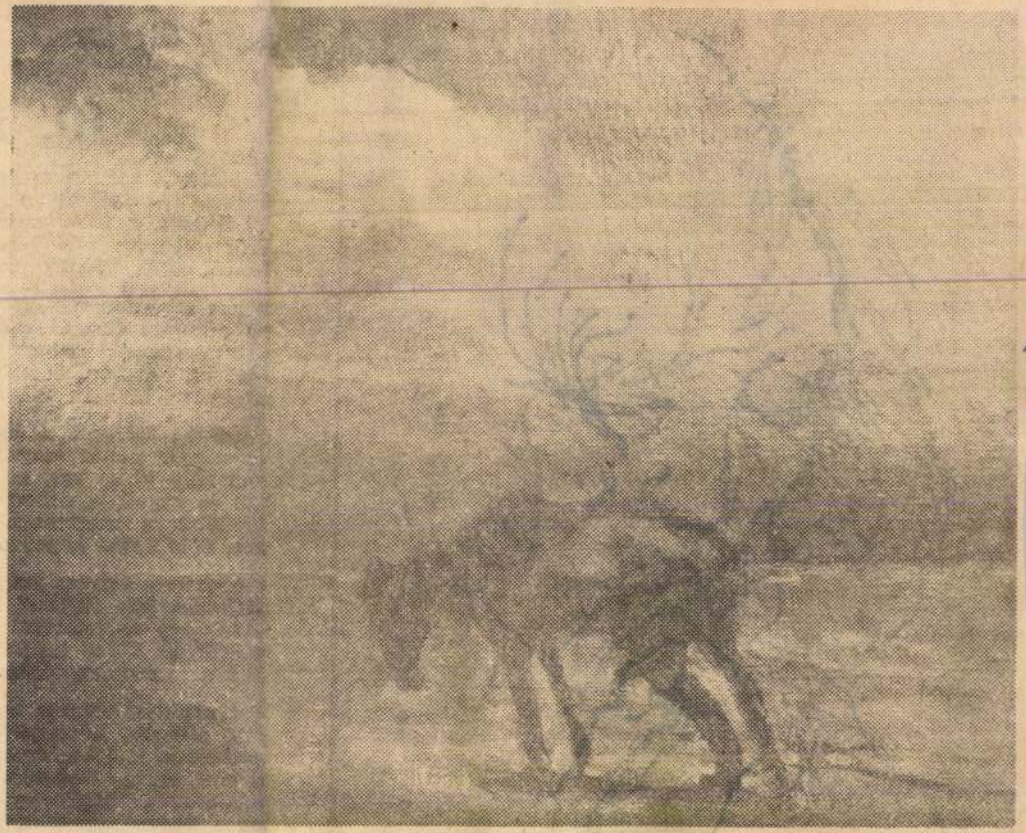

Tornyai: Bús magyar sors című festménye, amelyet alföldi tájképei között tartanak számon.

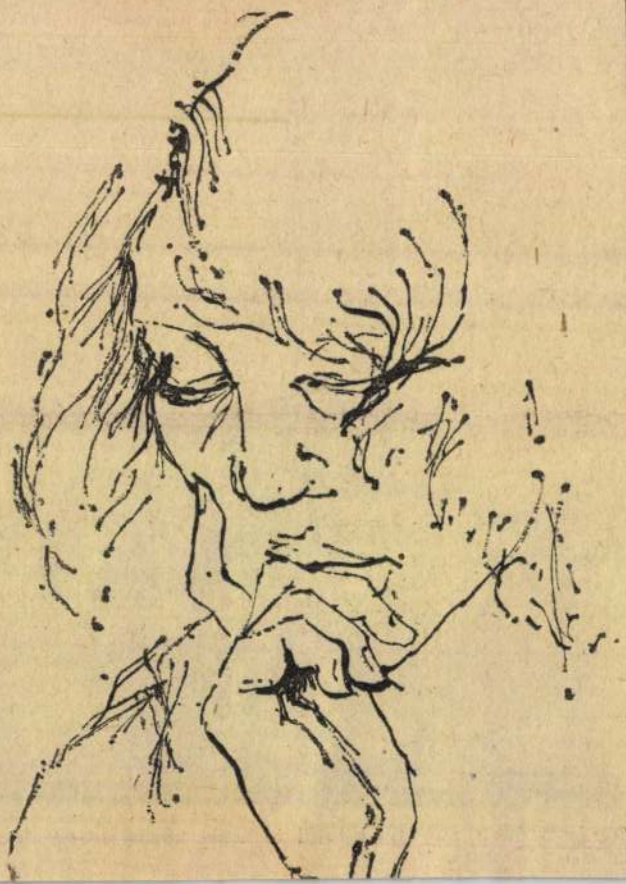

Morvay Gyula:

Itt, nálunk

Gavalléros sarkon megsuhanó lépés kacéran
kattog, demizsontól lenyúlt balkar bajjal
lóbálódzik, a halasasszonyon vén kacabajka,
kislány sörényét ide-oda hányva a kirakatban
fésüli, autók bőgnek: még nincsenek célnál,

nehéz tévé-dobozt csuszorálta,tnak a járdán,
nő cédulára firkant valamit: van még?,
a kirakatmosó asszony vízében szesz, ma még
hiába a tél; bömböl már a rohanó négy-hatvannégy,
rövid ital hosszan csusszan, mint indián tobogán,

kávészag szálldos a néniről, újságról festék,
és vaspor nehéz szaga kékzubbonyosról,
szemafór tüzes vas, zöld vetés színével sokára
tilt és enged, a dobozon szalag, kötve bokrára,
lenézünk a megremegő és keskenyke őzbokákra:
vén Föld fején kopognak, tán a találkát lekésték,

dúsbársony selyem szájak visszavirítanak,
„Kücsün küs füjjam", falusi madonna szól,
„csak egy nyeletecskét az orvosságból, ugye, iszól?"
függönyös ablak mögött, kávéba kenyeret aprítnak,
a két gyereknek, Áginak, meg a kis nagypapinak,

vezénylőtiszt lábfeje egymás mellett és összeüt,
óra, pillanat, kész; „írjál" és keszkenő
csattan a szélben, egészen más vonat, új esztendő
a sineken, és tisztelgés az elmenőnek, ki tudja:
odaér-e? és útját épen megfutja
ez a dohogó vasszörny, ami vasgyárban készült?,

szín szálldos és az illat így mozog
itt lent, minálunk száz csillagvilág forog

Magyar Nemzet 80. X. 31

Tornyai János

Magyar Nemzet 1980. X. 31.

A hónap műtárgya

Tornyai János: Juss

Tornyai János festménye, a *Juss*, újra itthon van. Hazatért Kanadából, Torontóból. Másfél évtizeddel ezelőtt ott láttam egy pincében. Fájdalmas élmény volt a valaha Hódmezővásárhelyen megismert művel ott találkozni. Tulajdonosa, Ányás Lőrinc volt; néhai felesége rajongó szeretettel, ezer veszélyek közt vitte magával a képet 44-ben, az akkor igencsak ijesztő világon.át.

Miért volt mégis hatvanötben szuterénban? „A gyerekek félnek tőle" — válaszolták. De miért? Hiszen a képen a halott nem látszott soha. A halott, akinek jussáért — egy lepedőért — összemarakodik a képen két asszony. Csak a fáradtan elalvó férfit látni, s a két gyűlölködő nőalakot (mindkettőhöz Kovács Mári, a későbbi népművész állt modellt). Az előtérben kisfiú: Tornyai saját gyermek-énje. Gyerek-kíváncsisággal keres kincseket a ládában, ezüstpitykét a sárga szalmán.

Ma már mindez alig látszik, a kép megsötétedett, talán azért, mert — Munkácsyhoz hasonlóan — Tornyai is bitumen-barnával dolgozott. De a megsötétedéshez a pincében eltöltött évek is alighanem hozzájárultak. Előbb-utóbb bizonyára restaurálják a képet, s akkor újra ragyogni fog.

Addig is — mint a kép sorsának, festőjének, modelljének ismerője — hadd egészítsem ki a Nemzeti Galériában a hónap műtárgyaként kiállított kép kísérő feliratát. Ez a festmény, a bennerejlő emberi feszültség, paraszti keserűség, az igaz mondanivaló tette Tornyait ismertté és népszerűvé szűkebb hazájában. A mecénás azonban, aki megvette tőle, nem Weisz Miklós volt, hanem az apósa, Bauer Gyula — s az ő fia, dr. Bauer László írta meg az első életrajzot Tornyairól. S ez a kép kötötte Tornyaihoz barátsággal Galyasi Miklóst, aki a Tornyai Múzeum első igazgatója volt.

(fedor)

Az egységes, országos jogi információs rendszer kialakításában e szervekkel szorosan együttműködik a minisztériumban megalakult számítástechnikai fejlesztési és jogszabály-nyilvántartó központ.

A nagyszabású program egységes, összehangolt megvalósítása érdekében a Minisztertanács határozata az igazságügyminiszter és a KSH elnökének feladatává teszi az egységes országos számítógépes jogi információs rendszer, mint kiemelt állami alapnyilvántartás megszervezését. Ennek jogi-szakmai és szervező bázisa a minisztérium, számítástechnikai és üzemeltető bázisa pedig a KSH. Azért, hogy a jövőben, elkerüljék a párhuzamos fejlesztéseket, a határozat előírja: a minisztériumokban jogszabályok vagy jogi iránymutatások számítógépi feldolgozására nem kezdeményezhetik az új tárcaszintű jogi információs rend-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Népszava

Tornyai János festőművész

1973 NOV 27

ra kizolduli. Ez pótolta egykoron a szegény családoknál a karácsonyfát.

— **Tornyai-kiállítás** nyílt Szentendrén. Az alföldi festők nagy egyénisége életének utolsó szakaszában a szentendrei művésztelepen alkotott. A kiállítást januárig lehet megnézni.

1024

nagy a túlzsúfoltság

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Hajdúbihari Napló
1973 JUN 20

Tornyai János

1021

Húszéves a vásárhelyi művésztelep

Tudósítónktól

Az első világháború óta ismert művészek dolgoztak Hódmezővásárhelyen, közöttük is a legismertebbek Tornyai János, Pásztor János, Rudnay Gyula. A két világháború között azonban művészéletről nemigen lehetett beszélni.

A mai, már az ország határain kívül is ismert ún. vásárhelyi iskola munkásságával mégis az alföldi régi mesterek hagyományaihoz kötődik népiségével és realizmusával.

Két évtizeddel ezelőtt néhány lelkes művészetbarát és művész elhatározta, hogy művésztelepet alapít. 1953 májusában elkészült a költségvetés és augusztusban működni is kezdett a telep, kezdetben szerény körülmények között. Később a Képzőművészeti Alap és a városi tanács segítségével 13 művészlakás épült, elkészült a kollektív műterem, egyszóval: megteremtődtek a ma már rendkívül élénk és gazdag vásárhelyi művészeti élet feltételei. Két évtized alatt a művésztelepen 291 művész fordult meg, hosszabb-rövidebb ideig alkotott, még azt is nyilvántartották, hogy 35 575 alkotó napot töltöttek itt el. Azt viszont nehéz lenne kinyomozni, hány alkotás született. De az köztudott, hogy az őszi tárlatok mindig az ország egyik legrangosabb vidéki bemutatói. Ma közel negyven művész él és alkot Hódmezővásárhelyen, közöttük olyanok, mint Németh József, Szalay Ferenc, Almási Gyula Béla, Kajári Gyula, Fejér Csaba és mások.

tés és az új pedagógiai [illegible]

ények számolnak az egyéni hajlammal és képességgel már az általános iskolában, de különösen a középiskolában. Az ősszel életbe lépő új tanterv és rendtartás első lépés ahhoz, hogy majd iskolánk eljusson a fakultatív tantárgyak oktatásához. Az egyéniségnek, a tehetségnek ugyanis ez kínálja majd a kiteljesedés szabadságát.

Oktatáspolitikánk vallja: A túlterhelés csökkentésének egyik fontos tényezője a tanulók aktivitása, érdeklődésük felkeltése. A diákok a tényeket ismerve önállóan vonjanak le következtetéseket, mintegy újból „felfedezve" az emberiség által már megszerzett tudást... Nos e „felfedezés" gondol a munka élményével, a kíváncsiság felkeltésével.

Világszerte vitatják, hogy az ok-

A
n
n
t
k
k
d
l
N
készségét kell elsősorban megtanítani.

Lábon járó lexikon helyett — gondolkodó, ismereteit és képességeit önmaga és a társadalom javára hasznosítható, szüntelen megújhodásra képes emberek nevelése.

Ez több, alkotóbb.

Balogh Ödön

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 MÁJ 18
Zalai Hirlap

Tornyai János festőművész

1021

8

Pelner Kálmán →

A VÁSÁRHELYI MŰVÉSZTELEP

Mottó: A művészet csak úgy ér valamit, ha nemzeti, ha magyar művészet, azzá pedig csak úgy lehet, ha a nép érzelemvilágából táplálkozik. (Tornyai János)

A FRANCIA impresszionista festők híre már bejárta a világot, a Holnaposok — Ady Endre, Babits Mihály, Juhász Gyula, Emőd Tamás és mások — költői harcaikra készülődtek. Hódmezővásárhely ez a különös „egyéniségű" alföldi város az elítélt Szántó Kovács János szavain töprengett. Eszébe se jutott festészetről álmodozni mindaddig, míg a város szülöttje, Tornyai János levéllel nem fordult a város tanácsához: *„...azon kéréssel fordulok... a tanácshoz, hogy a Sörház épületében... három jelenleg használatlanul heverő szobát... festőművészeti célokra nekem átengedni kegyeskedjék. Oly céllal, hogy azt egyelőre díjtalanul használhassam..."*

Az 1903 novemberében íródott levél megértésre talál. A város közgyűlése teljesíti Tornyai kérését s a festő még abban a hónapban a Virág utcai lakásából a sörházi kaszárnyába költözik. Amikor megérkezik Vásárhelyre *Pásztor János*, ő is a Sörházban ver tanyát. Tornyai meghívására Vásárhelyre jön *Rudnay Gyula* is, aki ettől kezdve a táj és a város szerelmese éppúgy, mint városi otthonában csöndesen festegető *Endre Béla*.

A városnak végre festői vannak. Alkotó művészei.

Tornyai János művésztelepet alapított!

★

— LÉNYEGÉBEN *a vásárhelyi művészeti élet két „pillérre" épül* — mondja beszélgetésünk elején *Almási Gyula Béla* festőművész, a felszabadulás után létrehozott vásárhelyi művésztelep szervezője, alapítója —, *az egyik, ami a leglényegesebb, a helyben élő művészek csoportja. A vásárhelyi művészetnek ők alkották mindig a gerincét és alkotják ma is. A másik fontos tényező, azoknak a művészeknek a jelenléte, akik a vásárhelyi művésztelepre járnak. Ez a kettősség nem újkeletű. Így alakult kezdettől fogva. Kallós Ede, Pásztor János, Rudnay Gyula Hódmezővásárhelyen dolgoztak és innen költöztek fel Budapestre. De később is szoros kapcsolatot tartottak a várossal.*

A Vásárhelyen dolgozó művészek a népi élet valóságával közvetlenül találkoztak, ami nemcsak a művekben tükröződött, hanem abban is, hogy felfigyeltek a nép veszendőbe menő, pusztuló művészetére. Jelenlétüket a magyar művészetben nagy művek egész sora jelzi. Ezeknek a termékeny éveknek köszönhető *Tornyai:* Önéletrajz, Nagy Bercsényi Miklós, Juss című alkotása továbbá *Endre Béla:* Kékkendős lány; *Rudnay Gyula:* Borus idő és *Pásztor János:* Búcsúzkodás című műve.

VÁLTOZATLAN ÉS VÁLTOZÓ ELEMEK

POLITIKÁNKBAN

IMMÁR TIZENKILENCEDIK esztendeje, hogy a megpróbáltatásból győztesen megújulva kikerült párt a marxizmus—leninizmus elvein alapuló változatlan politikát folytat, vezeti az egész népet a szocializmus egyre magasabb szinten való építésében. Ez az *elvek változatlanságán* — mert ezen a szókapcsolaton van a hangsúly — szilárdan nyugvó politika elkerülhetővé teszi a nagyobb megrázkódtatásokat, biztosítja a gazdaság ésszerű növekedését, elősegíti a társadalom harmónikus fejlődését. Nemcsak a kongresszusok és a Központi Bizottság soros ülései, a határozatokban megfogalmazott kívánalmak tartják ezt a kipróbált elvi politikát tovább folytathatónak, hanem a párt közvélemény, az egész lakosság véleménye is azt bizonyítja, hogy társa-

je azonban, hogy ne nevezzük újnak és reformnak, hanem a gazdaság működésének *célszerű és a követelményekhez, a változó követelményekhez igazodó elvi alapját* lássuk benne. Hiszen már a bevezetéskor is gazdaságpolitikánk elsődleges meghatározójának, a tervgazdaságnak volt fontos eszköze. A gazdaság központi irányítása, ellenőrzése, tervszerű fejlesztése pedig olyan eszköz, amely nélkül hovatovább egyetlen modern nemzet- vagy népgazdaság sem boldogulhat.

A FŐ POLITIKAI IRÁNYVONAL változatlansága együtt jár az új helyzetekben való *újszerű cselekvéssel*, a politikai gyakorlat állandó önmagát felülvizsgáló alkalmazkodásával, illetve az új helyzet okozta esetleges káros hatások megszüntetésével. Éppen ezzel a *tudatos beavatkozó tevékenységgel*, az elkerülhetetlenül termelődő ellentmondások állandó megoldásával, azzal, hogy nem engedjük a robbanásig felhalmozódni azokat, biztosíthatjuk a töretlen haladást, bizonyíthatjuk társadalmi-gazdasági rendünk magasabbrendűségét. A politika *csak addig a pontig lehet változatlan, ameddig megfelel a szocializmus céljainak*, a ki-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1971 JUL 16

Tornyai

Képzőművészeti kiállítás a Déri Múzeumban

1021

Július 25-ig tekinthető meg a Déri Múzeumban Benkő Ferenc képzőművészeti gyűjteményének kiállítása, naponta 10-től 18 óráig. A kiállítás a XX. század jelentős magyar alkotóitól — Tornyaitól, Endre Bélától, Holló Lászlótól, Czóbel Bélától, Szőnyi Istvántól, Ripl-Rónaitól, Bernáth Auréltól stb. — mutat be festményeket, grafikákat, Medgyessy Ferenctől, Borbereki Kovácstól szobrokat, valamint Borsos Miklóstól érmeket, plaketteket, domborításokat.

A magyar vá-
ákok ellen lép
álkozó hármas
lt, mert részt
idék utánpótlás
Mindkét ma-
n szép számmal
debreceni ne-

(DVSC), 4 × 100
4 × 400 m Szán
800 m. Szántó, 1
Építők), disz
(DVSC). Nők. 40
Építők), 4 × 400
lökés: Veress (D

ás Imre — Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10. — Telefon: 12 140, nyomdai ügyo-
: Balogh Endréné — Terjeszti a Magyar Posta — Előfizetési díj egy hóra 20 forint
Nyomda, Debrecen — Felelős vezető: Benkő István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1972 JÚN 22

Tornyai
1021

✶ *Legény*

Szalay Ferenc

Négy festőnemzedék munkája

Vásárhelyi művészek vándorkiállítása

Hódmezővásárhelyi festők képeiből nyílt kiállítás ma délben a Miskolci Képtárban. A tárlatot Tok Miklós, Miskolc megyei város Tanácsának elnökhelyettese nyitotta meg.

A vándorkiállítás anyagában együtt található múlt és jelen, kezdet és folytatás. *Tornyai* hétköznapi parasztjainak küzdelmes életétől a *Szalay Ferenc* által ábrázolt megváltozott paraszti életig — együtt szerepel négy festőnemzedék munkája. A vásárhelyi iskola egyik alapvető jellemzője a hagyományvállalás; festői szervesen kötődnek a magyar művészettörténet, mindenekelőtt az alföldi realisták örökségéhez.

A vásárhelyi művészet szellemi arca alapvetően egységes, a generációs csoportosítás ad rendszerezési alapot.

✶

Az első generáció Tornyai mellett nőtt fel. *Rudnay, Pásztor, Endre Béla* fémjelzik ezt a korszakot. A harmincas évek közepén a Tornyai Társaság megalapításával megélénkült a művészi élet Vásárhelyen. A második nemzedék számára már van hagyomány, amit követ. *Kohán György* művei drámaiak, robusztusak. *Füstös Zoltánt* komoly színvilága mesteréhez, Rudnayhoz kapcsolja. A régi nagy generáció egyetlen, ma is élő képviselője *Kovács Mária* (vagy ahogyan festő- és élettársa, Tornyai közvetlen egyszerűséggel nevezte: Mári). Festményei gyermeki hittel, bájjal, naivitással átszőttek, de egyéni világa mindezt művészetté varázsolja. Negyedszázad különbséggel követi őt *Almási Gyula*, aki közvetlenül kapcsolódik Tornyai művészi

Szalay Ferenc festői öröksége a reneszánsz előtti olasz festészet mély hittel teli egyszerű művészete. Az ő képein tükröződik legményebben, leggazdagabban a paraszti élet átalakulása. *Fejér Csaba* rendkívüli részletgazdagságot varázsol elénk, mégpedig leggyakrabban egyetlen szín finom és gazdag árnyalatában.

✶

A harmincasok újat kereső, de ezt az újat a realizmus határain belül megtaláló alkotója *Hézső Ferenc*. De említést érdemel *Fülöp Erzsébet, Fodor József, Erdős Péter, Lelkes István* gazdag munkássága is. És ugyancsak örömmel kell szólnunk az utánpótlásról; *Domby Lajos* és *Csikós András* fejlődéséről.

A plasztikát hosszú éven át csak *Samu Katalin* képviselte Vásárhelyen. A szobrászat jelenlétét erősíti a néhány éve letelepedett *Kligl Sándor* és *Tóth Valéria* alkotó munkája. A városban évezredes, megszakíthatatlan a kerámia-hagyomány. *Fekete János* és *Végvári Gyula* merítenek a népi kerámia egyszerű, tiszta formakincséből, de ez csak ihlető forrás, mert továbblépve korszerű kerámiát hoznak létre.

✶ *Képzeljék el, milyen ez az út, amikor felenged a fagy! – Tizenhárom társával együtt írt panaszos levelet szerkesztő gítsünk emberi körülményeket teremteni ebben a vár alatti igy is áldozatot hoznak a városért: semmiféle állatot nem tar mű vállalat gépháza.* *(Riport az 5. oldalon.)*

Miniszteri tájékoztató a közlekedési g

Vasúti a közú

A múlt évi munka tapasztalatairól és az idei feladatokról tárgyalt a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének központi vezetősége.

Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter többek között elmondotta, hogy tavaly a közlekedési vállalatok 4 százalékkal több utast, s 7 százalékkal több árut szállítottak, mint az előző évben. Az ágazaton belül a közúti személyszállításban 9, az áruszállításban pedig 13 százalékkal emelkedett a forgalom.

Az idén a közlekedési koncepciónak megfelelően a vasúti áruszállítás mérsékelten, a közúti árufuvarozás pedig továbbra is nagyobb ütemben, mintegy 9 százalékkal emelkedik. Hasonló a helyzet a személyszállításban is, mert vasúton az utasforgalom némi csökkenésével, a közúti közlekedésben pedig 5 százalékos növekedéssel számolnak.

A tanácsi közlekedési vállalatok az utasok számának 2 százalékos növekedésére számítanak. Ezen belül a villamosközlekedésben várhatóan 2—2,5%-kal csökken, az autóbuszközlekedésben pedig 4,5—5 százalékkal emelkedik az utasforgalom. A közhasználatú közúti közlekedés esz-

vett fejlődést elsősorban a kapacitás jobb kihasználásával, a belső tartalékok kiaknázásával, tehát intenzívebb gazdálkodással kell megalapozni.

Végezetül dr. Csanádi György arról tájékoztatta a központi vezetőségi ülés résztvevőit, hogy a SZOT-

Hazaérkezett a a pártmunkás

Hazaérkezett Moszkvából tegnap az a pártmunkás-küldöttség, amely a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Pullai Árpádnak, az MSZMP KB titkárának vezetésével január 19—21. között látogatást tett a szovjet fővárosban.

A delegáció eszmecserét folytatott a párt- és tömegszervezeti munka tapasztala-

Diákcs megállapodás

A Művelődésügyi Minisztérium és a Szovjetunió felsőfokú és középfokú szakok-

Tornyai János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1964 OKT 25

Az „Alföld nagy festői" Gyulán

Ma délelőtt 11 órakor állandó Mednyánszky László és Tornyai János művei láthatók. A képek kivétel nélkül olajfestmények.

jellegű képtár megnyitására kerül sor Gyulán, az Erkel Ferenc Múzeum termeiben. A Magyar Nemzeti Galéria anyagából rendezett kiállítás az Alföld nagy festői címet viseli.

Dr. B. Supka Magdolna művészettörténész ünnepélyes megnyitó előadása után az érdeklődők nagy realista festőink és a mai modernek műveit tekinthetik meg. A tárlaton a többi között Bihari Sándor, Deák Ébner Lajos, Fényes Adolf, Koszta József,

tölti idejét fiatalok között, és
maga szórakoztatására is szív
intézgeti a ruhák kölcsönz
vagy a jegyek árusítását, pl
tok rajzolgatását. Persze mi
könnyű, de nem is népművelé
letűnt kor nőegyleteiben, lege
egyleteiben elég volt, mi azon

A régi cseted

bivalyt és az öszvért, első segítő-
társunkat is feldíszítettük erre a
napra s úgy vezettük végig a köz-
ségen.

= Az első közgyűlést 1945. áp-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUL 3

DOLGOZÓK LAPJA

Tornyai János, festőművésze

1021

Vásárhelyi műhely

A magyar képzőművészet utolsó száz évében komoly szerepet töltöttek és töltenek be a művésztelepek. Elég itt *Nagybánya, Szolnok, Kecskemét, Szentendre* és *Vásárhely* nevére utalni. *Hódmezővásárhely* kiterjedt tanyavilággal rendelkező mezővárosként érte el a századfordulót: gazdasági-társadalmi adottságai, földszintes vályogházai, széles, földes utcái nem kedveztek a képző- és az iparművészet kialakulásának, virágzásának. Élt azonban *a népművészet*, melyben külön hangsúlyt kapott a *kerámiahagyomány*, mely legszélesebben a XIX. sz. közepén bontakozott ki a majd ezer fazekas keze nyomán. Zöld és barna edényeik

A vásárhelyi művészet második virágkora *a felszabadulás után tíz évvel* — kezdeti erőgyűjtések után — bontakozott ki a maga teljességében. Hozzájárultak ehhez az intézmények, a két művésztelep, a múzeum, a Képzőművészeti Főiskola nyári időszakos művésztelepei és a mindet egybefogó — először 1954-ben megnyitott — *Vásárhelyi Őszi Tárlat*. A megújulásnak természetesen voltak emberi építőkövei is. — mint *Kurucz D. István, Kamotsay István* —, akik elkerültek ugyan a városból, de gyökereikkel eltéphetetlenül kötődtek szülőföldjükhöz, munkásságukban és tenni akarásukban egyaránt. Szólnunk kell

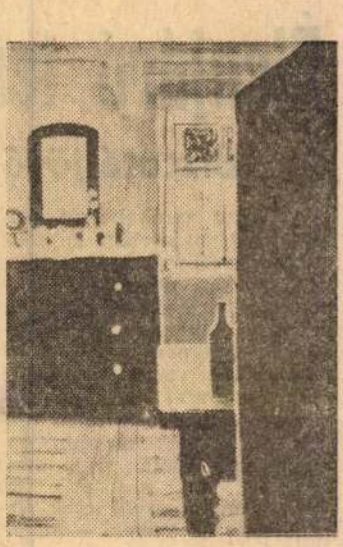

Szalay Ferenc: Szobabelső

Hódmezővásárhelyi műtermes lakások

törmör formája, egyszerű növényi, madár- és haldíszítése jól egészítette ki *festett bútoraik* komoly színvilágát. Három színű gyapjú fonallal *himzett párnavégeik* gránátalmás, napraforgós, tulipános mintái gazdagították a szoba összképét.

Az első virágkor váratlanul és robbanásszerűen következett be a XX. század elején. Ez mindenekelőtt a város szülötte, *Tornyai János* festőművész Párizs utáni visszatelepülésének és tevékenysége nyomán létrejött művésztelepnek volt köszönhető. E szellemi pezsgésre *Ady Endre* is felfigyelt, s 1910-ben szenvedélyesen megvédte a várost a „paraszt Párizs" kifejezés gúnyos, ironikus hangsúlyától. Itt valóban a mezővárosi fejlődés kedvezőtlen adottságai mellett bontakozott ki a művészet, amely Tornyai János mellett *Endre Béla, Pásztor János, Kallós Edét, Rudnay Gyulát* kötötte e korban a városhoz. Mindannyiukat jellemezte *a tájszeretet és a nép, mindenekelőtt a parasztság sorsával való törődés.*

Tornyai és társai nemcsak festettek, hanem *igen nagy részt vállaltak a város társadalmi és kulturális közéletében. is.* A magyar művelődés- és ipartörténet egyedülálló vállalkozásaként a népi kerámia nemes formakincsének megmentésére üzemet, a mai *Majolikagyár* ősét alapították meg 1911-ben. Az ő nevükhöz fűződik a *múzeum* létesítése is, de szervezői voltak *a művészeti és irodalmi társaságnak, szerkesztettek folyóiratot, írtak napilapokba és*

Németh József: Lány ponchóban

nem átallottak tanyai olvasókörben előadást tartani kultúráról, művészetről. Minden bizonnyal ez a széles körű társadalmi, közéleti munkálkodás is hozzájárult a művészek és az itt lakók között kialakult, mai napig is *sugárzóan meleg, közvetlen, baráti légkörhöz.*

Galyasi Miklósról is, akinek atmoszférateremtő képessége, segítőkészsége, *bon mot*-jai, reális tervei és légvárai egyként vonzották a Vásárhellyel ismerkedő fiatal művészeket. Jól egészítette ki a munkamegosztásban őt *Almási Gyula* a maga következetes szervezésével anyagi alapokat teremtő „aprómunkájával". Ez a kedvező légkör, mely inkább jelentette a jó szót, mint a kielégítő anyagiakat — és a kínálkozó feladat indította arra a mai derékhad legjelentősebb akkori fiatal alkotóit — *Németh, Szalay, Kajári, Samu, Fejér, Hézső, Végvári, Fekete* —, hogy az 50-es évek végén állandó jelleggel telepedjenek le, illetve térjenek vissza ebbe a városba. Az Őszi Tárlat

Kurucz D. István: Kútnál
(Dömötör Mihály felvételei — KS)

az évek során *műhellyé szervezte* a művésztelepre évenkénti visszatérő alkotók népes táborát. A leghűségesebbek — köztük, a sajnos már elhunyt, *Novotny Emil* mellett — *Szurcsik, Vecsési, Somos, Nagy Sándor, Ligeti, Patay, Magos, Csizmadia, Rékássy, Ágotha, V. Bazsonyi, Tárhonyi* neve kívánkozik ide. Szólnunk kell még *Szabó Iványról* és *Csohány Kálmánról*, akik művészi jelenlétük mellett szervezői közreműködéssel segítették a fennmaradást a továbblépést.

Az eltelt negyedszázad igazolta a kezdeményezőket. Ma már egyértelműen érzékelhetők a vásárhelyi műhely, — számos művészettörténész szerint a *vásárhelyi iskola* — jellemzői. Mindenekelőtt a *hagyománytisztelet.* Azt vallják műveik útján, hogy *van a magyar művészettörténetben olyan előzmény, melyet folytatni lehet művészi magatartásban és etikában.* Ezt a forrást és kiindulópontot számukra az alföldi realisták, *Tornyai, Koszta* és *Nagy István* jelentik. Kötődésük a nagy elődökhöz *nem stiláris, hanem magatartásbeli.* Változatlanul **őrzik a táj** és az ember iránti szeretetüket. Észreveszik azonban, hogy ez a táj, a téres-tágas alföldi róna, a még mindig meglévő kis tanyákkal, ugyanúgy, mint az itt élő emberek, változik is: nagyüzemi épületek jelennek meg és az itt dolgozó ember egyre inkább megtalálja helyét az új közösségben. Nem mentek el közömbösen a forradalmi változás mellett, együtt élték át a parasztsággal a mezőgazdaság szocialista átszervezését, mely nemcsak a termelést, hanem az emberi tudatot is átalakította. *Észrevették és megjelenítették az új születésének emberi drámáját.* Erre kötelezte őket társadalmi felelősségtudatuk, közösségérzetük. Mai legérdekesebb feladatuk *a változott ember és természet, ember és munka viszonylatok új képi-jelképi megfogalmazása.* Az itt élő ember múltja iránti tiszteletükből fakad, hogy merítenek a népművészetből, annak egyszerűségéből, tisztaságából, tömörségéből. *Kapcsolódnak a nagy elődökhöz a realista látás- és megjelenítési módban is.* Nem másolják, hanem átírják, újjáteremtik a valóságot.

Ez az újjáteremtés alkotói egyéniségük, vérmérsékletük, életérzésük szerint, hol drámai erővel, dinamizmussal, expresszivitással, hol lírai, gyöngéd részletgazdag megoldásban, tolmácsolásban jelenik meg.

A művészet és társadalom kapcsolata Hódmezővásárhelyen jó. Érvényes ez a megállapítás elsősorban a művek és a befogadók viszonyára, melyet az Őszi Tárlat látogatóinak *tizenöt-húszezres* száma is bizonyít. Persze, azért itt is meg kellett vívni a csatát — sikerrel — olyan kiváló realista alkotás elfogadtatásáért, mint *Somogyi Józsefnek* a város főterén álló Szántó Kovács János szobra. De ide sorolható a művészek együtt gondolkodása, az alkotóknak a közösség gondjaiba való beavatása, továbbá az alkotói feltételeknek olyan megnyilvánulásai is, mint a tizenhat állami-városi forrásból épített műtermes lakás, a Tornyai-plakett és -díj, a munkajutalmak, a megbízások, a művészek társadalmi tisztségei, munkás—művész találkozók, üzemi kiállítások.

A mai magyar képzőművészetet a *sokszólamúság* jellemzi. *Ebben sajátos hangját híven őrző, de hegemóniára sohasem törekvő szólam a vásárhelyi műhelyé.* Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy nélküle szegényebb, egyhangúbb lenne napjaink magyar művészete.

Dömötör János

Élenjáró technika és technológia a

Biztató jövő — fiatalok vezető posztokon — üdi

— Olyan munkahelyet akarok, ahol elsősorban a szaktudásra, szellemi erőfeszítésre van szükség, de mégis közvetlenül termelőmunka. Mert szeretem munkám kézzelfogható eredményét látni — magyarázta egy tizennyolc éves fiú fiatal mérnökbarátjának. — Az öcsém most végzett a szakmunkásképzőben, géplakatos lett, ő is ilyen melóra feni a fogát. De ilyen munkahelyről csak ábrándozhat az ember! — mondta.

— Én ismerek ilyen munkát és munkahelyet — felelte örömmel a mérnök. — Még az egyetemi évek alatt a Kontakta Alkatrészgyárban voltam gyakorlaton. Ott már a jövő technikáját alkalmazzák, s az ifjúsági parlament izgalmas perspektívát rajzolt a fiatalok elé. Több száz milliós rekonstrukció kezdődött.

— De az Budapesten van! — magyarázta az ifjabbik. — Én pedig itt szeretnék dolgozni Oroszlányban.

— A Kontaktának vidéken is vannak korszerű gyárai, és itt Oroszlányban is üzemet alapítottak. Néhány éven belül hétszáz embert foglalkoztató gyárrá fejlesztik. Ez éppen neked meg az öcsédnek való lesz. A következő években megszerezhetitek a szükséges szaktudást, mert a Kontakta csodálatos gépei mellett csak jól felkészült munkások képesek helytállni. Öregem! Van olyan gépük, ami 16 millió forintba került. Egyszer a kezembe adtak egy azon készült szerszámot. Azt mondták: jól nézzem meg, annyiba kerül, mint egy Mercédes. Megnéztem, no meg azt a vasasszakit is, aki ért ehhez a géphez. Jó néhány fiatal szakembert képeztek át műszerészből például szerszámkészítőnek. A kezükből kikerülő szerszámok akár egy-egy ipari ékszer, több tízezer forint értékűek.

A Kontakta múltja

A Kontakta Alkatrészgyár jogelődeinek gyáraiban az alapítás óta eltelt ötven esztendőben kiváló munkások, technikusok, mérnökök generációi nőttek fel, s adták, fejlesztették tovább a szakmát. A tudományos-technikai forradalom századában az egyik legdinamikusabban fejlődő iparágakban: a műszer-, a híradástechnikában, és az elektronikai iparban, valamint a számítástechnikában értek el kimagasló műszaki színvonalat.

Még 1919-ben alapították az első villamosszerelési-cikkeket gyártó, és a mechanikai műszereket javító üzemeiket. Az államosítás után a két üzemben számottevő fejlődés kezdődött. 1959-től kezdődően a műszeripar számára műszerelemeket gyártott a Kontakta. A fejlődésük jelentős mérföldköveként tartják számon 1963-at, amikor feladatuk lett a műszer- és híradástechnikai, elektromechanikai alkatrészek, mechanikai egységek, valamint villamosszerelési cikkek gyártása.

Hatalmas feladatot kaptak, hiszen a hazai ipar több ágának ipari hátterét képezik. Hogy feladataiknak eleget tehessenek, létrehozták a szerszám- és célgép gyáregységüket. Ma már század-, ezredmilliméter pontosságú szerszámokat, célgépeket gyártanak. Gyártóeszközeik száma eléri a harmincezret. Tízezer féle termékeket gyártanak vele, több száz millió példányban.

1967—70 között 17 600 négyzetméteres összalapterületen építettek üzemet Budapesten és Szentesen. 1967—75 között a Kontakta termelési értéke megötszöröződött!

A dinamikusan fejlődő hazai és exportpiac egyre gyorsabb munkatempót diktál a kontaktásoknak. Hogy lépést tarthassanak: hatalmas rekonstrukcióhoz fogtak.

1974-ben az elektromechanikus alkatrészgyártás fejlesztési programja szerint 232 milliós gépi beruházás indult, és ez csak az első lépés volt. 1975-ben a vállalathoz beolvadt a Mezőtúri Villamos Géptechnikai Cikkek Gyára, s 1976-ban Oroszlányban létesítettek üzemet.

A jövő: számítógépes termelésirányítás

Ez évben a Kontakta 1 milliárd forint értékű terméket gyárt. A gyártmányszerkesztés, fejlesztés, gyártás, anyagellátás, a piacpolitika, szerszám- és célgéptervezés és -gyártás összehangolt irányítását adatfeldolgozó gépek, kis és nagy számítógépek segítik. A Kontakta gyártmányai megbízhatóak, jó minőségűek, a hazai piacon keresettek, emellett 32 országgal van közvetlen exportkapcsolatuk, partnereik között vannak a legfejlettebb szocialista és tőkés országok. Az alkatrészeket magas szintű villamos, és technikai paraméterek jellemzik, és megfelelnek a nemzetközi szabványoknak. Legismertebb gyártmánycsaládjaik: izzólámpa-foglalatok, jelzőlámpák, háztartási és ipari kapcsolók, csatlakozók, nyomógombok, végállláskapcsolók. Egyik legújabb, BNV-nagydíjjal kitüntetett termékük a Kontaset építőszekrény-rendszer. A Szovjetunióban ezeket a gázprogram végrehajtásában is felhasználják.

A minden felesleges mozdulatot szükségtelenné tevő szerelő-munkaasztal

A nagy tömegű alkatrész megbízhatóságát az élenjáró technológia és technika, a gondos munka és szigorú gyártásközi és végellenőrzés biztosítja. A vállalat gépei és berendezései a legmagasabb szinten biztosítják a fémsajtolás, forgácsolás, műanyagfeldolgozás, fémfröccsentés, szerelés, valamint felületkikészítés műveleteit. Szakemberei nagyszerű lehetőséget találnak vállalatuknál a szüntelen szakmai fejlődésre, megújulásra. Kérésünkre Szörcsök László, a budapesti gyár igazgatója bemutatta a gyárukat.

— A Kontaktában a legfejlettebb ipari országoktól vásárolt gépekkel, berendezésekkel dolgozunk — magyarázta az igazgató. — A gépek nagy része automata. Vállalatunknak mintegy 3700 dolgozója van, törzsgárdánk stabil. Munkafeltételeink jók. Itt mindenki megtalálhatja a számára legkívánatosabb, legkedvezőbb munkakört. A szakmával nem rendelkező lányok, asszonyok a termékek összeszerelését végzik. Fehér köpenyes munka. Termékeink zömét pár milliméteres alkatrészek tucatjaiból építik fel az ügyes kezű lányok, asszonyok. Egyes termékeink még egy porszemre is érzékenyek, tehát teljesen permentesített körülményeket kellett biztosítanunk. De nézzünk körül a gyárban: invitált.

Gépcsodák a Kontaktában

A Kontaktában kitűnő szakembergárda található. Az egyik műhelyben célgépgyártásra rendezkedtek be. Néhány gépet éppen szállításra készen találtunk. A szerelők és konstruktőrök büszkén mutatták be, milyen nagyszerű, „több nyelven beszélő" gépeket alkottak. A forgácsoló cégép automata vezérlőpultján piros és zöld jelzőlámpák mutatták egyegy munkaművelet elvégzését. Egy ilyen gép féltucat gyakorlott szakmunkás helyett dolgozik. A gyár tervezői büszkék lehetnek konstrukciójukra.

Nemrégiben szovjet szakemberek jártak a Kontaktában, az ügyes célgépek azonnal megnyerték a tetszésüket: jelentős üzleti ajánlatot tettek. Ötven darab célgépet kértek volna! A Kontaktában — sajnos —, nincs kapacitás gépgyártásra, csupán saját gyáraik számára gyártanak gépeket és berendezéseket. A forgácsoló automatából is csak kettő készül.

Ebben a műhelyben nap, mint nap megméretik a szaktudás, hiszen egyedi darabokat gyártanak. Akik itt dolgoznak, mindnyájan törzsgárdatagok, és szakmájuk művészei. Az általuk készített automaták egy perc alatt 60-120 alkatrészt készítenek készre, több forgácsoló műve-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 ÁPR 23

SOMOGYI NÉPLAP

Tornyai János

1021

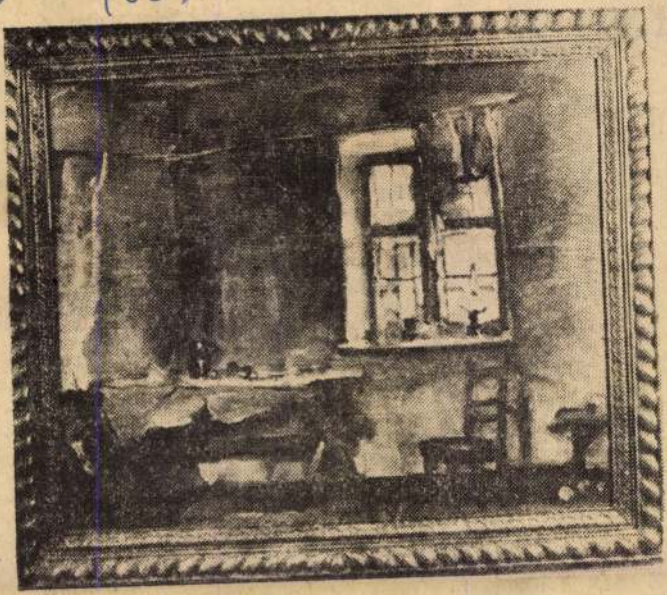

Tornyai János: Szoba belsője (1933)

ártalmaitól, r
között a rend
gazdálkodásbar
len településfe
vánulnak meg.

Nemcsak elő
tekintettek töl
fórumon a hé
tanács vb ked
nácsi vállalato
dálkodását ért
lapította, hogy
előző évinél
növelték terme
megvalósultak az V. ötéves
terv első két évének termelés-
bővítési feladatai. A növeke-
dést — csaknem teljes egé-
szében — a termelékenység
alapozta meg. És ami a la-
kosságot leginkább érinti: a
szolgáltató ágazatban több
mint tíz százalékkal nagyobb
értékű munkát végeztek, mint
az előző esztendőben. Örömmel hallottuk, hogy a testü-
let a mindennapi életfeltéte-
leket segítő szolgáltatótevé-
kenységek növelését tartja
fontosnak, hangsúlyozva: a
vállalatok fő célja az legyen,
hogy munkájuk a dolgozó

Azok között is sok szó esett a múlt év — vagy inkább esztendők, évtizedek — munkájáról, akiket a Központi Bizottság, illetve a megyei pártbizottság *különböző kitüntetésben részesített.* A Lenin-évforduló kapcsán a propagandisták felé fordult a figyelem. Az érdemrendek, jelvények, plakettek a marxizmus—leninizmus eszméinek terjesztőinek, a világnézeti nevelésben kiemelkedő munkát végzőknek a társadalmi elismerését jelzik.

Paál László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Tornyai János

DOLGOZÓK LAPJA

1978 ÁPR 16

1021

Szentendrei Szalon

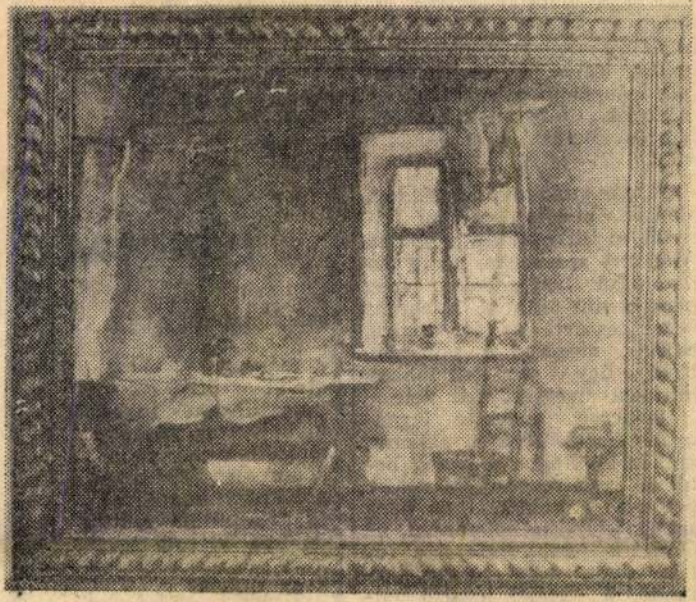

Tornyai János: Szoba belseje (1933)

és bólintott is, hel
hagyólag.

Gáspár hallgatott,
több baj nem is érte.

A végállomáson leszáll
indult az Átlós út felé, l
ni az éjszakát, megtaláln
holdat. Távol, az utolsó
pák irányában már sötét
csillagok fénylettek a
ben és köztük ott sárgál
hold.

Gáspár szuszogva közeledett,
aláállott, horgas botjával fel-
nyúlt és leakasztotta a holdat.
Alig fért a zsebébe, pedig az-
nap éjjel szerencsére még
nem is volt telihold. A horgas
botot leszúrta az árokpartra,
hátha megered a tavaszon.
Neki úgy sem kell többet,
mindent elvégzett már vele.

Hazaérve elővette legna-
gyobb uborkásüvegét, akkorát,
ami holdtöltekor sem fog be-
lülről szétrepedni, óvatosan
belétette a holdat, az üveg
száját lekötötte celofánnal, az
oldarára ragaszotta a cédu-
lát: hűvös, sötét helyen tar-
tandó. A stelázsi legalsó pol-
cára tette és lefeküdt aludni.

Öreg a vonaton

a
senkiföldjén
a
kocsárdon
ott ül az öreg
hideg ultrakék ingben
kívül vastag vagonba
öltözötten
kőporos regényt olvas
a hétbástyamadárról
és szempillája csattog
az öreg felrepül
hogy utazik!
hogy utazik!

Tornyai János, első 2.

minőségnek. (Ha kisebb mértékben és áttételesebben, ugyanezt megtette Vásárhely a népművészet, a népi kultúra síkján is.)

— *Életközelség:* e fogalom azt adja tudtunkra, hogy a hagyománytisztelet Vásárhely számára sosem volt azonos az elődök munkásságának külsődleges követésével: — a tradíciókat itt etikai értelemben vállalták és folytatták, azaz a változó körülményekhez igazítva egyben meg is újították. Megújították mind tartalmi, mind formai tekintetben. Az előbbi vonatkozásban elegendő csak arra utalnunk, hogy akár az alföldi realisták, a vásárhelyi művészek sem álltak meg a paraszti lét jellemző vonásainak leltárba szedésénél, hanem olyan krónikási hűségre törekedtek, amely e lét aktuális problémáit is felveti. Ezek — tudjuk — Tornyaiék idejében az élet mozdulatlanságában csúcsosodtak ki, míg napjainkban (főként a közelmúltat értve a szón) az élet meglódulásában. Ezt észlelve lett a vásárhelyi műhely korunk talán legjelentősebb társadalmi mozgalmának, a falu szocialista átszervezésének részese és elkötelezettje, művek hosszú során mutatva meg a termelési váltással együttjáró életformaváltás erkölcsi és világnézeti normákat bomlasztó, társadalmi viszonyokat, érzelmi és anyagi kapcsolatokat újrarendező, egyéniségeket felszabadító hatalmát. E kép szociológiai hűségében is sokrétű és árnyalt, mert amikor tükrözi a fejlődés szükségszerűségét, azt is megmutatja, hogy ez a fordulat korántsem volt könnyű, kataklizmákon keresztül zajlott, tépelődések, nosztalgiák, kisebb-nagyobb tragédiák kísérték. Mondanunk sem kell: ezek mindegyike sajátos megközelítést, hol megértő, hol ironikus, máskor kritikai színezetű helyzetelemzést igényelt, s természetesen gyökeres reformját a formanyelvnek is: a modern látáskultúra vívmányait asszimiláló képszerkesztési elveket és színfogalmazást. Mára nézve felelősséggel állíthatjuk: a vásárhelyiek művészetében maradéktalanul érvényesül a művészetek igazi korszerűségének az a dialektikája, amit a megszüntetve megőrizni elv fejez ki.

— *Eredményesség:* írhatnánk helyette eredetiséget is, mert amit Vásárhely megteremtett, az úgy is, mint szemléletmód, s úgy is, mint kifejezési forma, lényegét tekintve új jelenség, a realizmus egyéni változata a magyar piktúrában. Ez a realizmus népi jellegű, s a vidéki közérzet, a paraszti életérzés megjelenítésében kulminál, mindamellett olyan tükör, amely az egész magyar valóság képét, sőt az emberi lét jó néhány általános problémáját is (például az ember és a természet, az ember és a táj, az ember és a munka viszonya, szokások és fejlődés összeütközése stb.) kivetíti. Legjobb munkáikban a vásárhelyiek tehát messze eljutottak: századunk ellentmondásokkal terhes atmoszféráját, de még a modern világképet is érzékeltetni tudják. Vásárhelyt ezentúl érdekessé teszi az a tény, hogy a jelzett alapvonások igen változatosan érvényesülnek, hisz ki-ki saját észjárása és érzelmi habitusa szerint dolgozza fel a közös tapasztalatokat.

Nem hallgathatjuk el, hogy Vásárhely eddigi útját támadások, viták kereszttüzében járta végig, eredményeit a más igazodású kortárs irányzatok folyamatos ellendrukkja közepette érte el. Természetelvű módszerei miatt bélyegezték avittnak, lokális hangszereléséért provinciálisnak, sőt nacionalistának, de kikiáltották kiüresedettnek, funkciótlannak is, hogy az életformaváltás végetért, illetve tényezőiben jelentősen átcsoportosult. Ám ha a nagy pillanatok el is múltak, a tennivalók a vidék felzárkózásával sem csökkentek, hisz a társadalmi-gazdasági léptékváltás után most az *erkölcsi szféra* megújhodása került napirendre. De Vásárhely akkor sem tetszik kortévesztőnek, amikor régi szándékainak szellemében újfent erőfeszítéseket tesz a pusztuló népi kultúra értékeinek, ősi funkcióinak átmentésére, mint ahogy továbbra is időszerű legvonzóbb jellemzője, *bensőséges emberlátása* is, mert az itt kimunkált, megértéssel és rokonszenvvel telített lírai realizmus napjainkban is alkalmas eszköz az ember megvédésére a mindent elburjánzó absztrakció, a gyakran öncélú elvontság ellenében.

S hogy miért Vásárhely esetenkénti hullámvölgyei, s miért nem láthatóbb ütemű haladása? Talán mert a régi és az új másként ütközik a látványban és a tudatban, s mert a lélek a külszínnél lassabban és fájdalmasabban idomul. Olyan kicsinységről nem is beszélünk, hogy a művészet remekei sosem határidőre születnek, a legtöbb úttörő érdemű kezdeményezés az alkotómunka hosszas, keserves periódusai után, el-

„Csak másért a másét
sohasem akartam,
csupán a viharért
nem jártam viharban.
Becsületes szívem
becsületes jussát
kerestem a harcban."

A vásárhelyi jubileumról szólva, magam is csak ezt akartam bizonyítani!

TASNÁDI ATTILA

KÉPZŐMŰVÉSZET

Hódmezővásárhely, avagy önmagunk vállalása

A VÁSÁRHELYI MŰHELYRŐL, A XXV. ŐSZI TÁRLAT ÜRÜGYÉN

„Nekünk van igazunk, akik — öntudatlanul bár — azért jöttünk haza Párizsból, mert szerettük a fajtánkat és éreztük, hogy itt van a legnagyobb köd, itt kell legjobban törni, oszlatni a ködöt. Írással, képpel, felolvasással, múzeummal..."
(Tornyai János)

„Ha már nem teremthetünk központot ebből a városból, csináljunk hát tégelyt, melyben a múlt legjava lép reakcióba az új idők szellemével."
(Németh László)

„Képzőművészetünk vásárhelyi műhelye a magyar művelődés szocialistává válásának, jólértelmezett korszerűségének vonzó példázata."
(Pogány Ö. Gábor)

A mottóul választott három gondolat, melyek közül az elsőt még a századelőn, a másodikat a felszabadulást követően, a harmadikat pedig a közelmúltban, alig egy évtizede vetettek papírra, minden lényeges momentumot összefoglal, amit az alföldi festészetről, illetve az ennek örökét vállaló jogutód, a negyedszázados jubileumához érkezett vásárhelyi iskoláról tudnunk kell. E hármas mottó utal az alapokat megvető kezdetekre, arra a szociális gyökérzetű művészi forradalomra, amely a néppel és a tájjal való azonosulásban ismerte fel a maga hivatását; szól a hagyományoknak ezt a szálat felvevő, folytató és megújító szándékok jellegéről; jelzi az elért eredményeket, sőt a tanulságok levonásával bizonyos prognózissal szolgál a jövőre nézve is. Mindebből kitetszik: Vásárhely nem csupán topográfiai, az itteni táj és embervilág sajátos arculatát tükröző fogalom jelenkori képzőművészetünkben, de *szellemi-etikai értékek* hordozója is, mert ez a név egyfajta társadalmi indítékú magatartást és ábrázolási törekvést testesít meg számunkra. Olyan művészi-világnézeti koncepciót, amely történelmileg meghatározott másságunk (az esztétika ezt különösségnek nevezi), illetve az ebben is megnyilatkozó általános emberi minőségek vállalásával és felmutatásával kíván beleszólni az egyetemes művészeti fejlődésbe.

*

mozgósítsanak. Ezt legelőször a vásárhelyiek tették meg, akik Tornyai, Koszta és Nagy István „irányzatának", az alföldi festészetnek új, korszerű tartalmat adtak azzal, hogy ráébredtek: az elődök dédelgetett álma, a népiből újjászülető ország képe 1945 után ismét időszerű lett. A hagyományoknak ez a felfedése és aktualizálása, amellett, hogy meghitt légkört biztosított a néppel szolidáris alkotómunka számára, egészséges oppozíciót jelentett a vulgarizáló törekvésekkel szemben is. Hogy festészetünk viszonylag ép gerinccel vészelte át ezt az időszakot, az nem kismértékben éppen a vásárhelyiek helytállásának, Tornyaiéktól örökölt természetes biztonságérzetének köszönhető. (Napjainkban a divatos modernizmus, az informatív élményekből táplálkozó, formacentrikus művészkedés ellenében tölt be Vásárhely hasonló feladatot.)

— *Értékmentés:* amikor Vásárhely a felszabadulást követően a parasztság felé fordult, többek között az a cél is vezette, hogy minden eddigi kísérletnél mélyebb és igazabb képet adjon erről az osztályról, amely jószerivel századunk derekáig, egészen a mezőgazdaság kollektivizálásáig megőrizte a maga zárt, ősi szokások és beidegződések rugóira járó életformáját. S mert nem kívülről nézte ezt a világot, hanem belülről, felelősségteljesen szólaltatta meg, azt is észre kellett vennie: a súlyos, józan realitásokkal terhes paraszti élet milyen páratlan melegágya az emberi értékeknek. Vásárhely művészei megérezték: ezek az értékek, mint az emberség minden időben érvényes törvényei, nem mehetnek veszendőbe, hisz a múlt legigazabb üzenetét hordozzák, egy tegnapi életforma a holnapok számára is tanulságokkal szolgáló elemeit közvetítik. Hogyan, s milyen formákban történt meg e törvények továbbörökítése, s nőtt szinte magától értetődően a falu külsőségekben is megnyilvánuló rendje, természetes atmoszférája a közösségi társadalom jelképes modelljévé a képeken, annak részletezésére most nincs helyünk; itt csak arra hívnánk fel a figyelmet, hogy Vásárhely erre az értékmentésre szinte az utolsó pillanat szorításában, egy olyan történelmi sorsforduló küszöbén vállalkozott, amely — mert gyökerében számolta fel a múltat — akarva-akaratlanul is elpusztítója lett sok megőrzésre érdemes erkölcsi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1980 AUG 10

Tornyai János,

Tükör

festőművész

1021

TORNYAI JÁNOS-EMLÉKKIÁLLÍTÁS

Szekszárdon, Tolna központjában kiállítás nyílt a hódmezővásárhelyi születésű nagy festő, Tornyai János alkotásaiból. A vásárhelyi múzeum anyagából rendezett tárlaton a művész negyven festményét mutatják be. Képünkön a Mindennapi kenyerünket című kép.

Ebből kelnek ki a szülőkre talán nem hasonlító hernyók. szörös vedlés után bábbá ala- k, majd egy bizonyos idő el- el világra jönnek a lepkék. ább nézegetve a szép gyűjte- t, a ritkaságok iránt érdeklő- Ilyen is van jó néhány. Pél- az Orbiculosa. Magyar neve n. A XVII. században a Ka- rdőben fedezte fel Koy Ta- sztrák származású budai egye- anár, aki kiváló entomológus bban az időben Németország- 00 arany márkát adtak egy Ez óriási összeg volt. Szé- irágzott ez az üzlet, aminek t az eredménye, hogy ez a teljesen kipusztult.

yűjtemény másik érdekessége

Tornyai (János) fm

párhuzam

Molló Barabással

→ Zala Gyöngyösen

Művészet 1985/10/12

Tornyai János fm

hatása

↓

→ Kurucz D. István f

MŰVÉSZET 1985/5/36

TORNYAI JÁNOS

A művészet és a nép találkozása Hódmezővásárhelyen

Hódmezővásárhely, 1957. október

Majdnem ugyanazon a napon, amikor a Magyar Nemzeti Galéria Budapesten megnyílt, Galériát avattak Hódmezővásárhelyen is. Felszabadulásának tizenharmadik évfordulóját ünnepli ezen a héten a város, s az ünnepi hét két képzőművészeti kiállítással kezdődött.

A Petőfi művelődési házban megnyitották az „Alföldi mesterek" című állandó kiállítást, Tornyai János képeinek és Medgyessy Ferenc szobrainak külön múzeumát. A Tornyai Múzeum termeiben pedig bemutatták a már hagyományos Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlatot.

– A művészet és a nép találkozása ez – mondotta az új múzeum megnyitásán Vass Imre, a hódmezővásárhelyi tanács elnöke. S csakugyan az volt, sokféle értelemben is.

A művészet és a nép találkozásából születtek a művek, amelyek mostantól állandó kiállításon láthatók ebben a különös levegőjű alföldi városban, s a művészet és a nép találkozása történt a termekben, ahol csizmás parasztok, kendős asszonyok hallgatták az ünnepi megnyitót s nézegették a képeket, amelyek közöttük születtek, őket ábrázolják, s a szobrokat, amelyeknek jórészt szintén ők voltak a modelljei.

Sok évtizedes, nagyszerű hagyomány már itt, hogy a művészek együtt élnek a néppel. Sehol másutt nem valósult ez meg ennyire, ilyen egyszerűen, ilyen természetesen, ilyen gyümölcsözően. Tornyai is így élt a dolgozó parasztok között, Rudnay is élt így itt, s akkor írta: „A magyar nép ismerete és szeretete nélkül magyar és magasabbrendű műalkotás nem lehetséges."

Milyen – s mennyire jogosan – büszkék a hódmezővásárhelyiek a köztük született művészetre! Gyönyörű az országos hírű, s most már állandóan látható Tornyai-gyűjtemény, s képei mennyire ugyanazon a nyelven beszélnek, mint Medgyessy Ferenc huszonnyolc szobra! Medgyessy is dolgozott itt; magukénak vallják a hódmezővásárhelyiek és vállalják a versengést, hogy jobban szeretik, mint szülővárosa, Debrecen. Most is ott van köztük, itt dédelgetik Feri bácsit, gondolatait is lesik, ki se mondott kívánságait is teljesítik.

S a másik kiállítás, az Őszi Tárlat, negyedszer számol be Tornyai utódainak munkájáról, eredményeiről. Fiatal művészek s a hódmezővásárhelyi légkörben újra és újra megfiatalodó művészek képei, szobrai, textilmunkái, cserepei sorakoznak itt. A Tornyai-hagyomány nem fakult utánzásként, hanem ragyogó friss erővel éled újra, egy sereg művész él ismét a nép között, a néppel, s rajongva dicséri, szóval és művekkel ezt az anteuszi csodát, ami itt már több mint félszázada hat.

Mennyi meglepő eredmény, lelkes kezdeményezés, érdekes kísérlet, új in-

szedelmes előretörésén. Helyes volt hát megrendezni a kiállítást, mert a tanulságokat nem lehetett volna enélkül ilyen határozottan megállapítani.

Azt hiszem, kommunista művészeink sem készülhetnének olyan harcosan és lelkesen legközelebbi kiállításukra, amelyen az ellenforradalmi eseményekről szóló, az ellenforradalom ellen küzdő műveiket mutatják majd be, ha a Tavaszi Tárlat nem leplezte volna le képzőművészetünk mulasztásait.

Élet és Irodalom, 1957. június

Julás! Pezseg, forr itt a művészi élet, a szenvedélyes alkotás. Mindenütt, képen és szobron az alföldi látóhatár, az itteni távlatok, itteni emberek, élet, alföldi színek.

A mártélyi új alkotóházban festi izzó sárga, zöld, rózsaszín, kék színekkel képeit Novotny Emil Róbert. Ilyen ragyogás csak az alföldi naptól születik, utoljára Kosztánál láttuk, de Novotnynál egészen más egyéniség prizmája vetíti az Alföld színeit, csak az izzás, a tűz rokon.

A tehetséges fiatal Szalay Ferenc egy kis tanyán él Hódmezővásárhely mellett, onnan indult útjára, amely Egry és Derkovits folytatásának látszik, már most, kiállított művein. *A kaszás* a tarló fölött, a nehézröptű varjakat ábrázoló *Károgás*, a *Pulykavásár*, ezek is a nép és a művészet találkozásából születtek. S ennek eredményeit bizonyítják sorra a fiatal Aczél Ilona, Gacs Gábor, Hock Ferenc, Németh József, Novák Lajos, Óvári László, Patai László, Szurcsik János, Csohány Kálmán, akik nagyrészt itt telepedtek le. És akik soha nem tudnak elszakadni innen: Almássy Gyula Béla (Barcsay, Medgyessy és Szabó Iván után most negyediknek őt tüntették ki a Tornyai-plakettel), Z. Gács György, Kurucz D. István, Redő Ferenc, aki a népi humort eleveníti meg batikolt selymein.

Megújul a nemrég még az untalan ismétlés unalmába fulladástól, zsákutcától féltett majolikagyár munkája is, amelyet művészek kezdtek, s most művészek támasztanak fel. Szabó Iván külön kiállításon számolt be Hódmezővásárhelyen és néhány nap múlva Budapesten fazekas-kísérleteiről, egészen újszerű mintázású és díszítésű tányérok, edények, vázák, agyagszobrok sokaságával, amelyekből itt most csak mutatóban szerepel néhány. A majolikagyár égette terrakottába Medgyessy Ferenc szobrait is. Jó lenne, ha plaketteket is égetnének Hódmezővásárhely agyagából. Micsoda új gyűjtési lehetőség a kisplasztika szerelmeseinek, akik kevés pénzért nemes anyagban kivitelezett szobrokat vásárolhatnak így. Ez az agyag híven adja vissza a felület izgalmát, a művész keze nyomát.

Íme, a hódmezővásárhelyi példa. Követik már több helyen az országban. Miskolcon, Pécsett, Túrkevén és más városokban, az újjáéledő kecskeméti szolnoki művésztelepen. Nagymaroson és Sztálinvárosban is művészeket hívnak, telepítenek le, hogy éljenek ott együtt a néppel, s együtt alkossanak. (Sajnos Sárospatak még mindig nem követi ezt a jó példát, ott úgy élnek a művészek a régi várból teremtett alkotóházban, mint – nem Rákóczi, hanem – Windischgrätz herceg élt, elzárkózva a néptől.)

A tanácsok hatáskörének szélesítésével foglalkozik most a kormány. Rövidesen a hódmezővásárhelyi tanács gondozásába adják a múzeumot, jó lelkiismerettel tehetik. Ez a nap is bizonyíték volt arra, hogy a hódmezővásárhelyiek mindent meg fognak tenni múzeumuk, művészeti intézményeik még szebb fejlődése érdekében. Kövessék más városok azt a példát is, hogy múzeumukba gyűjtik művészeik alkotásait, mint ahogy Kaposvár is Rippl-Rónai képeit, Baja Nagy István alkotásait, Szentes Koszta József, Kiskun-

158 halas Thorma János, Szentendre Ferenczy Károly, Zala Zichy Mihály munkáit, vagy Cegléd a most ott élő s a felszabadulás előtt sajnos felelőtlenül ősztehetségromantikába fullasztott Benedek Péter parasztfestő képeit.

Egyszóval szép és jó a hódmezővásárhelyi példa. És világos már, hogy ami Hódmezővásárhelyen történt, beleillik és beletartozik a Hazafias Népfront pontokba soha nem szorítható programjába.

Magyar Nemzet, 1957. október 11.

Mikalyfi Ernő: Művészet, társadalom
Bp. Corvina 1977.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Tornyai János, festőművész
NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1980 JUL 61

1980. július 6.

1021

Tornyai János emlékkiállítása Szekszárdon

Vasárnap a tanyán

Jó lenne elfogulatlanul, művészettörténeti és művészetpolitikai „előfeltevésektől" szabadultan ismerkedni Tornyai János művészetével. Friss szemmel és minden emberi üzenetre fogékony lélekkel rácsodálkozni festészeti hagyatékának erre a (mennyiségre mindenképpen) szerény töredékére, melyet a róla elnevezett hódmezővásárhelyi múzeum most a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeumban mutat be. Jó lenne csak a művekre hagyatkozva megítélni: Tornyai János valóban a XX. századi magyar művészet korszakos jelentőségű alkotója-e.

Jó lenne!... Tornyai körül ugyanis elfogultságok, előítéletek csatája dúl. Az „alföldi realistának" emlegetett festőt másképpen ítélik meg azok a művészettörténészek, akik a magyar festészet „megkésettségét" ostorozzák, a Nyugat-Európa szellemisége kitermelte „vívmányokhoz" méricskélnek. És másképpen azok, akik a századelő magyar művészének — nemcsak festőjének: költőjének is — társadalmi és nemzeti elkötelezettségét, „muszáj-Herkules" prófétaságát, kifejező eszközöket kereső indulatosságát jellegzetesen magyar (vagy kelet-közép-európai?) művészetet indukáló szükségszerűségnek fogják fel.

Ha állástfoglalunk a vitában, a magunk elfogultságáról vallunk. Pedig csak az elfogulatlanság „hitelesítheti" bármely kiállításról megfogalmazott véleményünket!

De: miért ne vállalhatnánk, hogy népről-nemzetről kialakult történeti élményünket bevallva hirdetjük: Tornyai nagy művész volt? Miért ne vállalhatnánk, hogy azért fontos és nekünk szóló ez a művészet, mert múltélményünket nem tudjuk és nem akarjuk letagadni?

Egyetlen kiállítás természetesen aligha nyújt elegendő érvet megfellebbezhetetlen ítéletek igazolásához. Igaza lehet annak is, aki jelentős alkotóként tiszteli ugyan Tornyait, de kiállításunkat alkalmatlannak, elégtelennek gondolja a bizonyításra. Hiányoznak a „főművek" — így érvel — túlságosan sok a vázlat és a változat: vagyis pontatlanul informál a válogatás az életmű egészéről. És annak is igaza lehet, aki nem a „főműveket" vallatja — az életmű „perifériáján" keres bizonyítékokat. Aki azzal érvel, hogy az igazán nagy művésznek minden képi ötlete, bármely ecsetvonása egyértelmű, mégis könnyebb „leleplezni" akkor, ha lazább az önkontrollja. Árulkodóbbak tehát az élményre-kifejezésre koncentráló vázlatok, a végérvényest öntudatlan nekifelejtkezéssel keresgélő változatok.

Aki csak ezt a válogatást ismeri, arról meggyőződhet, hogy bármilyen igénytelen téma (az alföldi táj néhány jellegzetes rekvizítuma, egy szegényes szobabelső) felizzott a szociális elkötelezettség és az együttérző áhítat tüzében. A szemlélődés és az indulat ellentétére feszülnek fel ezek a vallomások: Tornyai sohasem csak festői feladatot akart megoldani.

Ez a következtetés azonban félrevezető is lehet. A Tornyaira — és kortársaira — jellemző görcsös és megszállott „témakeresésről", a magyar múlt és jelen jelképpé növelt „életképeinek" programos felmutatásáról vajmi keveset árul el a mostani válogatás. A Juss és a Bús magyar sors egy-egy változata pl. aligha mondja el bárkinek is, hogy a festő újra és újra nekifeszült ezeknek a kozmikussá lényegített sors-szimbólumoknak. Emberi — prófétai! —, s nem festői feladatként vállalta ezeket a témákat; s úgy vállalta, hogy nincs jogunk „igénytelennek" minősíteni a témaközelítését — általában.

Vagyis: nem árt az óvatosság, ha a vázlatokat és a változatokat érvként használjuk Tornyai mellett. Nehogy életművének egyik lényege ellen érveljünk...

Csak annyit mondhatunk — s ez korántsem csekély, ha egy kiállítás élményéről kell számot adnunk — hogy találtunk egy tucatnyi „remekművet" ebben a válogatásban is.

SZILÁGYI MIKLÓS
Fotó: Gál Attila

Ereszalja

Téli táj

...sek ...ről

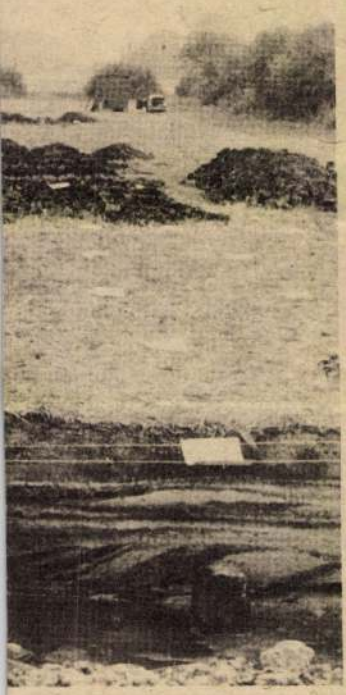

...atás során

vetkeztek be. Egy francia kutató pedig még 1732-ben beszámolt arról, hogy olyan indián törzzsel találkozott, amelynek tagjai mintegy 7 százalékban magas termetűek, szőkék és kékszeműek voltak.

A másik új felfedezés a vikingekkel kapcsolatban egy híd maradványa, amelyet Dániában a Vejle-patak völgyében találtak. A hidat 980-ban Canut király nagyapja, Herald Bluetooth építette. A híd 6 méter széles és 1000 méter hosszú volt. A katonai célra épített híd 5 tonna súlyt is elbírt, és a becslések szerint 50—60 évig használhatták. A Dán Nemzeti Múzeum igazgatója szerint, aki 32 éve tanulmányozza a vikingeket, ilyen viking-technológiát még sehol sem találtak. Hajóik és vázaik is azt mutatják, hogy a vikingeknek jó érzékük volt az építkezéshez.

Vito... sebessége

Minden évben rendeznek ma is nagy vitorlásversenyeket, amelyeken a hajós ősök szélhajtotta járművei vesznek részt. A legnagyobb verseny az ún. Atlanti-verseny, amelyen a hajók az angliai Plymouthból indulnak és a Kanári-szigetek érintésével jutnak az egyesült államokbeli Newportba. A hosszú út megtételére mintegy két hónapnyi idő szükséges. Mint minden versenyen, itt is mérik a sebességet. Felmerül azonban a kérdés, hogyan lehet a vitorláshajó sebességét mérni, amikor a hajón semmilyen forgó gépi berendezés, kerék nincs, amelynek forgásából lehet mérni például a gépkocsi sebességét a sebességmérő műszerrel.

A tengeri hajók — különösen a vitorláshajók — sebességét kizárólag a környező közeghez, a vízhez viszonyított sebességgel lehet mérni. A hajózás kezdetétől sokféleképpen próbálkoztak ezzel. Kolumbusz vezérhajója úgy mérte a sebességet, hogy a hajó orránál és faránál bejelöltek egy bizonyos hosszúságot. A hajó elején bedobtak a vízbe egy fadarabot, s homokórával mérték, mennyi idő alatt úszik el a hajó mentén. A XVII. századtól egészen a vitorlás hajók letűnéséig, a XIX. század végéig a legelterjedtebb módszer az ún. log volt. A log három részből állt: egy 15 milliméter vastag, 200 milliméter sugarú körcikk alakú deszkalapból, az erre három ponton felerősített logzsinórból, amely papírsárkányhoz hasonlóan húzza a logot, és az orsó, amelyre a zsinór feltekeredik. A logtáblát a hajó farán vetették vízbe és számolták az orsóról adott idő alatt letekeredő csomókat. (Ezért mérik a hajó sebességét csomókkal.)

Később a kézilogot mechanikus rendszerűek váltották fel, amelyek a sebességmérést már közvetlenül, műszeren lehetővé tették. A modern patentlogok fedélzeti logórájától elektromos csatlakozás vezet a kormányházba, s a megtett út az ottani elektromos logóráról is ellenőrizhető.

A sebességmérés újabb módszereinek is hátránya, hogy kikötők közelében, nagy forgalmú helyeken a manőverezések alatt be kell szedni, mert zavarja a többi hajó mozgását. A modern gyors motoroshajókon természetesen már más rendszerű sebességmérő műszert használnak.

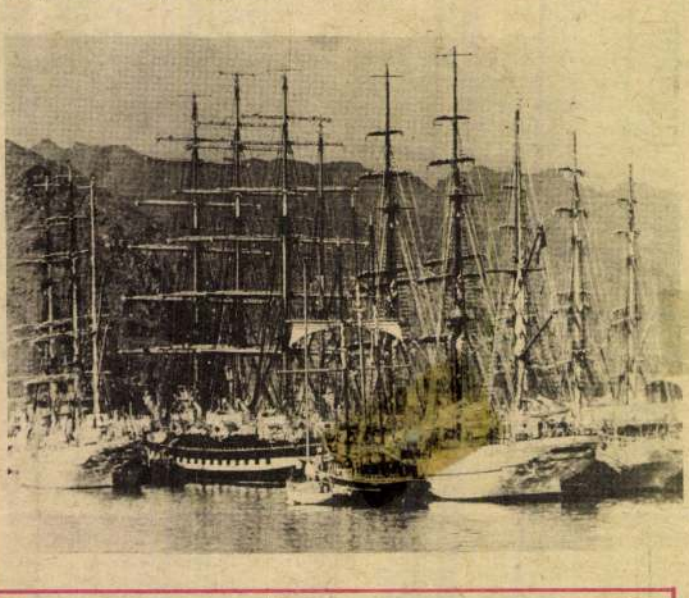

Az atlanti-óceáni nagy vitorláshajók versenyének résztvevői horgonyoznak Santa Cruz de Tenerife kikötőjében

A szil s a szél

Illyés Gyula A szil s a szél című versének két sorát idézzük a rejtvény vízszintes 1. és függőleges 22. számú sorában.

Vízszintes: 1. **Az idézet első sora** (Zárt betűk: S, A, S, L.). 13. Illatos virágú kerti növény. 14. Bugás virágzatú szürkészöld fű. 15. ARZ. 16. Merészen emelkedő. 17. Dal. 18. Táplálék. 19. ii! 20. A Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság fővárosa. 21. Több nyugat-európai országot átszelő folyó neve, francia nyelvterületen. 22. Különböző római számok, 551 az összegük. 23. Férfinév. 24. Sherlock ... — mesterdetektív. 25. Tojás németül. 26. Cipész szerszáma. 27. Ügyeletes. 29. IDZ. 30. Köztársaság Nyugat-Afrikában. 33. Nem minden versnek kelléke. 35. Őriz azonos hangzói. 36. Közlekedésrendészeti Szabályok. 38. A jobbágy kötelező ingyen munkája volt a földesúr részére. 41. Kőlap páros hangzói. 43. Lengyel gyártmányú kis tehergépkocsi. 45. Két nyúlványa van. 47. ZHS. 49. Gyűjtőtábor. 51. A szabadba. 52. A szegény embert ez is húzza. 53. Város Dél-Koreában. 55. A teve délamerikai rokona. 57. A hidrogén, a bór és az ittrium vegyjele. 58. Famintázattal látja el. 59. Ilona beceneve. 60. Tagállam Brazíliában. 61. Hullámtörő gát. 62. Helyesbítés. 63. A faszeszben is előforduló egy vegyértékű gyök. 64. Illetve rövidítése. 65. Ő is Ilona. 66. Változó nagyságú angol—amerikai űrmérték.

Függőleges: 1. Északi férfinév. 2. Történelmi terület. Etelköz előtt a magyarok szállásterülete. 3. Zavartatja. 4. Találja. 5. TDÖ. 6. Pára! 7. Hangszeres együttes. 8. Értékes fafajta. 9. Lyuk tájszóval. 10. A stroncium vegyjele. 11. Fekete-tengeri kikötőváros a Kaukázus lábánál. 12. Lassan kiürülő. 17. Paradicsom. 18. Megkevert éle! 20. Rangjelző szócska. 21. Vízben tisztít. 22. **Az idézet második része** (Zárt betűk: Y, N, R, A.). 23. E tó partján fekszik Cleveland. 24. Nagy sziliciumtartalmú ásvány. 26. Szemléltető rajz. 28. Az arc színe. 31. A jó palócok írójának monogramja. 32. Téli sport- és közlekedési eszköz, névelővel. 34. Kabarészerző (Károly, 1892—1954.). 37. Szeglet. 39. Kétéltű állat. 40. Az egyik mozgatója. 42. Feudális urak kengyelfutója, névelővel. 44. Szükség volna rá. 46. Ritka férfinév. 48. Enyhe fuvallat. 49. Elköti páros hangzói. 50. Nagyon megunja. 54. A mondat eleme. 56. MS. 57. Hatással van rá (két szó!) 59. Gyakori orosz férfinév. 60. Gyöngy angolul. 62. Község Szabolcs-Szatmár megyében. 63. Ama betűi keverve. 65. A vízszintes 35. szám fordítottja. 66. Budapesti Harisnyagyár.

N. B.

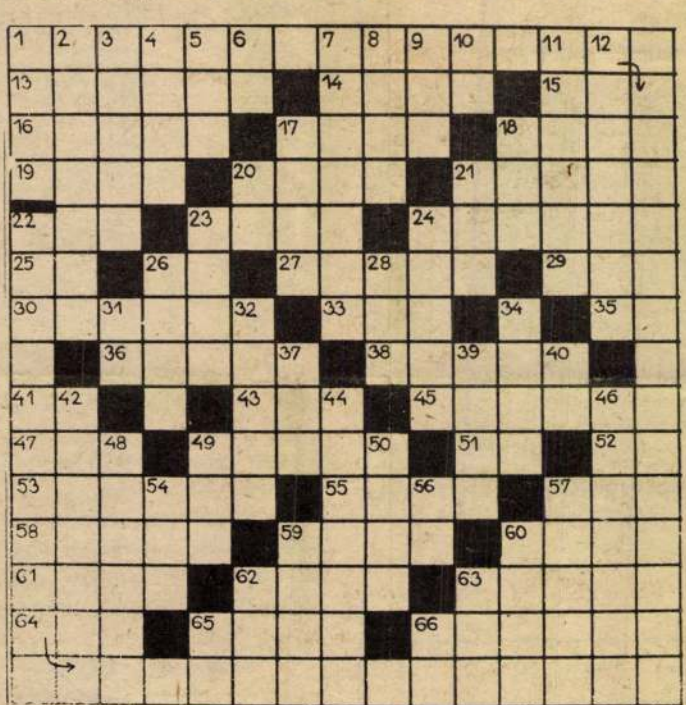

Beküldendő a rejtvény helyes megfejtése a Tolna megyei Népújság szerkesztősége címére: Szekszárd, Belolannisz u. 1—3. Beküldési határidő: július 14.

A június 22-i rejtvény helyes megfejtése: Más, ha vadítják, úgy bokrosodik meg, én akkor vadulok, ha szeliditnek.

A helyes megfejtők közül könyvet nyertek: Genczler Józsefné, Hőgyész, Kolozsvári út 22. 7191; Dr. Turi Gergelyné, Nak, Fő u. 83. 7215; Örvös István, Paks, Tolnai u. 79. 7030; Kovács Istvánné, Tolna, Deák Ferenc u. A/3. 7130; Tamási Tiborné, Szekszárd, Semmelweis u. III/A. III. em. 14. 7100.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1970 APR 30

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Tornyai János, festő-
művész

— KIÁLLÍTÁS A DÜRER TEREMBEN. Ma, április 30-án délután 5 órakor a gyulai Dürer Teremben dr. Dömötör János múzeumigazgató nyitja meg a Tornyai János festő- és Medgyesi Ferenc szobrászművész alkotásaiból álló kiállítást.

1021

Tornyai János

TORNYAI JÁNOSRA, az alföldi festészet kiemelkedő mesterére emlékeztek Hódmezővásárhelyen a művész halálának 50. évfordulója alkalmából. A Kincses temetőben felavatták Tornyai díszsíremlékét, Máté István szobrászművész alkotását.

Népszabadság, 1986. IX. 20

Tornyai János

Tornyai János-emlékkiállítás nyílik meg augusztus harmadikán délelőtt tizenegy órakor Szolnokon, a Szolnoki Galériában. A tárlat képeit a Nemzeti Galéria és a Tornyai János Múzeum anyagából válogatták össze.

Magyar Nemzet 1986. VII. 30.

Tornyai János

Nemzet

NAPLÓ

Tornyai János halálának ötvenedik évfordulója alkalmából emlékünnepség-sorozatot rendeznek Hódmezővásárhelyen. Pénteken a Tornyai János utcában felavatták a festő portréjával díszített utcanévtáblát. A bronz dombormű Meszlényi János szobrászművész munkája.

♠

Magyar Nemzet 1986 IV. 13.

Tornyai János

A Magyar Nemzeti Galéria, valamint a Déri Múzeum rendezésében Tornyai János-emlékkiállítást nyitottak meg vasárnap Debrecenben. A Déri Múzeumban január 31-ig megtekinthető tárlaton azokat az alkotásokat is bemutatják, amelyek egy esztendővel ezelőtt kerültek elő.

Magyar Nemzet 1985. XI. 25

Tornyai János

— **Tornyai-emlékkiállítás.** A Magyar Nemzeti Galéria, valamint a Déri Múzeum közös rendezésében Tornyai János-emlékkiállítást nyitottak meg vasárnap Debrecenben A kiállítás 1986. január 31-ig látható a Déri Múzeumban.

Népszava 1985. XI. 25

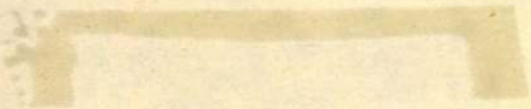

Tornyai János

Wépszava
1985. 1. 18.

Kiállítási kalauz

A Tornyai-lelet

1985 eleddig leglátogatottabb kiállításával a *Nemzeti Galéria* dicsekedhet: itt került ugyanis a közönség elé az a monumentális képanyag, ami tavaly novemberben, *Tornyai János* egykori Horánszky utcai műtermének átépítésekor váratlanul előkerült. A monumentalitás ezúttal nem méretszerűen, hanem mennyiségileg értendő, mert a kollekció nem kevesebb, mint 710 darabot számlál, igaz, ezek többsége csupán rajzlap nagyságú kompozíció.

A Galéria munkatársai sajátos, műhelyszerű formát találtak a képek bemutatására: — egyrészt időrendbe, másrészt témák szerint csoportosították a festményeket, melyeket a tudományos rendszerezés minden formaságát (címadás, datálás, restaurálás, keretezés stb.) mellőzve, mintegy *műteremtárlatként* tártak a nyilvánosság elé. A rendhagyó tálalás bizonnyal összefügg a lelet iránt támadt nagyarányú érdeklődéssel, melyet nem lett volna szerencsés egy muzeálisan talán tökéletesebb, de kétségtelenül időigényesebb kiállítással megvárakoztatni, de nyilvánvalóan az is cél volt, hogy a bemutatási forma ne mondjon ellen a képek újdonságértékének, *azaz a lelet frissesége érintetlen maradjon.*

Az 1869-ben született, s 1936-ban, 67 éves korában elhunyt Tornyai János azon kevés klasszikus mestereink közé tartozik, akiknek életműve viszonylag közismert és feldolgozott. Monográfia 1956-ban jelent meg róla *Bodnár Éva* tollából; utolsó nagyobb emlékkiállítása pedig 1961-ben volt. Hódmezővásárhelyt, ahol eddig ismert műveinek nagy részét őrzik, állandó kiállítás ismerteti és népszerűsíti művészetét a róla elnevezett múzeumban, míg raktárakban levő festményeit gyakorta körözik vándorkiállítások formájában (1980-ban több dunántúli városban megfordult egy ilyen válogatás.)

Magát a mestert az „alföldi realisták" néven számon tartott szellemi-művészi közösség kiemelkedő képviselőjeként aposztrofálja a szaktudomány, aki Munkácsy örökségéből azt vette át, ami a leginkább értékes és időálló volt benne: *realista szemléletmódját, előadásmódjának kifejezőerejét, valamint művészetének sajátosan magyar jellegét.* Tornyai plebejus indulatoktól fűtött, szenvedélyes és humanista piktúrája voltaképpen a Munkácsy-tradíció korszerűen értelmezett folytatása, mert mesterünk számolt azokkal az újfajta képi megoldásokkal is, melyeket a századforduló művészeti forrongásai megteremtettek. Tény és való, hogy nem volt a hangsúlyozott újítások embere, mert ösztönösen idegenkedett a magyar piktúra természetével ellenkező szélsőségektől, mindamellett sokban fellazította XIX. századi elődeinek merevségeit, értve ezen nemcsak a jelenetező életképfestészettel együttjáró tartalmi dogmákat, hanem a képi előadás romantikus hangvételét, illetve a fény—árnyék hatásokra építő kontrasztos festőiség komorságát is.

Eredendően drámai valóságlátása és expresszív festőalkata rövid időn belül egy koloritgazdag, a formákat merészen leegyszerűsítő és összefogó, lendületes festőstílusban kulminált, amely helyenként — különösen élete utolsó harmadában — egyfajta látomásos lírával telítette ábrázolásait. Utolsó képeinek bizonyos elvontsága, pontosabban színhangulatok tükrében megjelenő tartalmisága, mint Bodnár Éva is figyelmeztet rá, sosem ment azonban a természetelvűség rovására; nem mehetett már csak azért sem, mert mint Pogány Ö. Gábor írja: *„a szülőföldjéről való vallomás egyúttal a megkínzott szegénynép szolgálata, a feudális viszonyok között visszatartott falu életének bemutatása"* is volt. Saját életének alapélményeit, mint az alföldi parasztság életének központi problémáit élte át és örökítette meg.

Alföldi táj (1910 körül)

Az előkerült 710 kép — noha egész kis életmű — lényegében nem változtatja meg Tornyairól alkotott eddigi képünket, feltétlenül módosítja azonban ismereteinket a pálya egyes korszakait és hangsúlyait illetően. Megtudjuk például, hogy Tornyai tematikailag ugyancsak egysíkú, de kevés számú témáit hallatlanul sokoldalúan kezelő és variáló festő volt, aki mind a beállítás, mind a megjelenítés szférájában kitartóan kereste az *optimális megoldásokat.* Különösen sokat bíbelődött a színek és a formák körül, mert úgy vélte, hogy a kép akkor felel meg leginkább tartalmi hivatásának, *ha festőileg is vonzó és artisztikus.* Nevezetes életképéhez, a harminc-egynéhány változatban kidolgozott *Jusshoz* például fényképeket is készített — ezek is most kerültek elő —, hogy minél jobban megközelítse egy-egy mozdulat természetességét.

A lelkét akarta a dolgoknak megfogni, s nem a külsőségeit, ezért is kellett a színvázlatok és tanulmányok tömege, hisz a bennük összesűrített mennyiségi tapasztalat a véglegesnek szánt változatokban minőségi tényezővé konvertálódhatott.

Műtörténeti szempontból a hagyaték Baján, illetve Szentendrén festett része a legjelentősebb; az előbbi városban 1928—29-ben, az utóbbiban 1933—34 között dolgozott Tornyai. Ezekből a korszakaiból viszonylag hézagosan maradtak fenn művei, ám a most előkerült képek Baján is, Szentendrén is *imponáló termékenységről* tanúskodnak. Baján veszi kezdetét Tornyai piktúrájának „megvilágosodása", ami a szentendrei tartózkodás során érik be végérvényesen. Mindkét helyen főként tájképi és enteriőrproblémák foglalkoztatták; a lombok közt futó, vagy az ablakon betörő fények játéka, reflexei izgatták. Ez a könnyed kezű és felszabadult festészet mintegy *szakmai oldalról* is megerősíti, alátámasztja Tornyai piktor voltát, s hatásos válasz azoknak, akik Tornyait azért utasítják el, mert — úgymond — a politikus megöli benne a festőt. A most előkerült műveket — a Tornyai-leletet — már csak azért is kvalifikálnunk kell, mert fényesen bizonyítja ennek az állításnak a tarthatatlanságát.

Tasnádi Attila

őrség országos parancsnoka adta át csütörtökön az országos parancsnokságon.

Az Elnöki Tanács *Regőczi Istvánnak*, a Csongrád megyei ZÖLDÉRT igazgatójának több évtizedes kiemelkedő szövetkezeti munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a *Szocialista Magyarországért Érdemrendet* adományozta.

...békéért

ság létrejötte *új dolog* a hazai békemozgalomban, mert eddig csak tudományos bizottság létezett. A jövőben *művészekkel, írókkal* együtt dolgozik azon, hogy — például — a különböző nemzetközi konfliktushelyzetekben melyek a *lényeges faktorok*, mik a *tennivalók*.

A munkára felkért tudósok, írók és művészek *szívesen vállalkoztak* erre az új stílusú munkára, amelybe az eddiginél sokkal több fiatalt vonnak majd be.

...állítás

többnyire tehetetlen az igényekkel és rendelésekkel agyonterhelt vasúti szállító.

A MÁV-nak saját belső problémái mellett, amelyek jócskán adnak feladatot a fuvarozónak, a legfőbb gondja, hogy milyen eszközökkel tudná rávenni partnereit arra, hogy *már idejében úgy ütemezzék* gazdasági tevékenységüket, ahogy azt a közös érdek, a népgazdaság érdeke megkívánná. Annál is indokoltabb ez, mert a kép teljességéhez tartozik, hogy a vasút idei januári áruszállításának teljesítménye eddig *alig 85 százalék*. Az elmaradás a tervezettől *800 ezer tonna*. Még a tavalyi hasonló időszaknál is *gyengébb* az előszállítások üteme. Remélhető, hogy a hideg napok elmúltával élénkül a szállítási kedv, s a fokozódó előszállítások révén valamelyest vág

A MINISZTERTANÁCS

A tudományos kutatás ta

Tegnap a Minisztertanács elfogadta a Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, valamint az Országos Tervhivatal Tudománypolitikai Bizottsága titkárságának előterjesztését a tudományos kutatás hosszú távú irányzatairól.

A különböző szakmai fórumok sokoldalú részvételével, a szakértők széles körének bevonásával és a szakmai közvélemény javaslatainak felhasználásával kidolgozott előterjesztés tartalmazza a hosszú távon érvényesítendő *tudománypolitikai elveket, a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés tervezésével kapcsolatos, irányt mutató szempontokat, a kutatás intézményrendszerének hosszú távú korszerűsítését szolgáló elgondolásokat, valamint a kutatóhálózat működésének hatékonyságát növelő ajánlásokat.* Összefoglalja továbbá a tudományos kutatás területén érvényesítendő káderpolitikai követelményeket és a nemzetközi tudományos-műsza működés fejles natkozó meg s megfogalmazz meretek alapjár indokolt kutatás kat.

A következő évtizedben el fokozódik a ter társadalmi isme igény és ezek hasznosításának követelménye. Éppen ezért a tudományos kutatás hosszú távú irányzatait tartalmazó dokumentum a hazai kutatás-fejlesztés alternatíváiból *azokat emeli ki, amelyek leginkább hozzájárulnak a társadalom és a gazdaság ezredfordulóig várható fejlődéséhez.*

Az előterjesztés hangsúlyozza, hogy mind az intézmények, mind pedig az egyének munkájában fokozni kell a *teljesítményorientáltság* érvényesítését. Minthogy a gyakorlat és a tudomány közötti kapcsolat várhatóan erősödni fog, keresni kell azokat a megoldásokat, amelyek az érdekeltség alapján is lehetővé te csolatoknak mindenkor összhangban kell lenniük a gazdaságpolitikai és külpolitikai célokkal, illetve segíteniük kell azok megvalósítását.

A tudományos kutatások előtt — távlatilag — kettős feladat áll: erőteljesen fejleszteniük kell a *közvetlen gazdasági hasznot hozó innovációkat*, emellett támogatniuk kell az új, tudományos felismeréseket szolgáló *alapkutatásokat*. Minthogy a megoldásra váró fejlesztési problémák és feladatok közül soknál csak a hazai tudományos kutatómunka hozhat eredményt, a kutatásifejlesztési ráfordításokban *növelni kell az alapkutatásokra fordított hányadot.*

—ha—

Az idegenforgalom megőrizte versenyképességét a világpiacon

Az idegenforgalom kedvező alakulásáról adhatott számot tegnap a kormánynak a belkereskedelmi miniszter. Magyarország tavaly is megőrizte versenyképességét a nemzetközi piacon: *13,4 millió külföldit fogadott, 30 százalékkal többet, mint 1983-ban.* A *rubelelszámolású* bevételek 18—20, a *dollárban* számolt konvertibilis bevételek pedig mintegy 6 százalékkal nőttek.

Ha nem tartanánk magunkat ahhoz a szokáshoz, hogy a konvertibilis bevételeket dollárban számoljuk, akkor még jobbnak minősíthetnénk

nadából 20, *Olaszországból* 23, *Nagy-Britanniából* 17, *Hollandiából* és *Franciaországból* pedig 29 százalékkal többen érkeztek, mint 1983-ban.

Nem tartozik a kedvező jelenségek közé, hogy *valamivel csökkent a turisták napi költése* — igaz, csak akkor, ha dollárban számolunk. Bár a turisták takarékosabb magatartása világszerte megfigyelhető, *érdekesebb, változatosabb programok kínálatával mégis többre juthatnánk.* Amint az is növelhetné az állam devizabevételeit, ha sikerülne az *illegális valutaforgalmat visszaszorítani*

lőkben üresen maradt helyek kereskedelmi értékesítését, s *az üdülőkben már tavaly több tízezer éjszakát töltöttek a teljes árat fizető vendégek.*

A belkereskedelmi miniszter arról tájékoztatta a kormányt, hogy a *Balaton* vízminősége javult, a tó partján a zsúfoltság csökkent, az üdülőhelyeken a tanácsok nagyobb rendet tartanak. Megépültek az első *város környéki kirándulóközpontok*, fejlődésnek indult a *falusi turizmus.*

A kormány egyetértett azzal, hogy *a bevált idegenforgalmi politikát kell az idén is*

Tornyai János

Felavatták az Alföldi Galériát

Hódmezővásárhelyen vasárnap *Drecin József* művelődési minisztériumi államtitkár felavatta az Alföldi Galériát. Erre a célra a XIX. század elején klasszicista stílusban épült egykori református gimnázium emeletes épületét alakították át 30 millió forintos költséggel. Egyelőre az emeleti rész — együttesen 900 négyzetméteres alapterületű — hét termében rendezték meg az állandó képzőművészeti kiállítást.

Bemutatják az alföldi realista képzőművészetnek a XIX. század közepétől a felszabadulásig létrejött csaknem 200 kiemelkedő alkotását, festményeket, szobrokat. A 170 festmény között látható *Tornyai János* Juss, Bús magyar sors, Fényes Adolf Alföldi táj, Koszta József Tanya, Kukoricatörők, *Rudnay Gyula* Vásárhelyi szoba, valamint Endre Béla, Nagy István és más festők alkotásai, *Medgyessy Ferenc*, *Pásztor János*, *Kallós Ede* és több más szobrászművész munkái. A kiállított művek közül soknak a bemutatására eddig megfelelő hely hiányában nem volt lehetőség. A földszinti termekben később nyílik meg az alföldi képzőművészek felszabadulástól a napjainkig alkotott műveinek állandó kiállítása. Az alföldi galéria anyagát hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig tekinthetik meg a látogatók.

Népszava
1985. IX. 30.

Tornyai János

Népszava
1981. I. 11.

Kiállítási kalauz

Egy rendhagyó galériaprogram margójára

Ma még kevesen tudják, hogy új kiállítóteremmel gyarapodott a közelmúltban a fővárosi kisgaléria-hálózat: az Akácfa utca 32. szám alatt, a *Jókai Művelődési Központban* megkezdte működését a *Hollósy Galéria*. A mintegy 100 négyzetméternyi, az adott lehetőségek között korszerűen felszerelt kiállítóterem egy ambiciózus közművelődési szakember, *Fecske András*, s egy, a dolgozók vizuális műveltséget szívén viselő, s e célból még anyagi áldozatokra is hajlandó mecénás, a *Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezetének* szerencsés egymásra találásából született. De létrejötténél ott bábáskodott a SZOT is, amely a galéria indulását, pontosabban első, jelentős vállalkozásának megvalósulását tízezer forinttal támogatta.

Ez a vállalkozás, amelynek első rendezvényét láthatjuk most, nem kisebb célt tűzött maga elé, mint a kortársi magyar művészet *népi-nemzeti jellegének* feltárását; bemutatását és regisztrálását azoknak a döntően tartalmi és szemléleti, kisebb részben formai vonatkozású jellegzetességeknek, amelyek alapján képzőművészetünk elkülöníthető más nemzetek és népcsoportok vizuális kultúrájából.

A kérdéskör, amit a Hollósy Galéria áital indított „Mai magyar műhely" sorozat körül kíván járni, illetve az ismeretterjesztés szintjén megválaszolni, voltaképpen a századforduló, a modern magyar művészet kialakulása óta permanens problémája művészeti életünknek. Ekkor szakadt meg ugyanis a hazai művészeti fejlődés viszonylag autochton útja, amennyiben művészeinkre is hatni kezdtek azok az új törekvések, amelyek az előrehaladottabb polgári országok, mindenekelőtt Franciaország művészetét megszabták.

A nyugat-európai művészeti forrongásokkal való találkozás, mint tudjuk, jelentősen *átformálta* az eddig jobbára akadémikus megrögzöttségű magyar művészet képét, hisz a szembesülések eredményeként nálunk is polgárjogot nyertek az egyetemes művészet az egyre uralkodó tendenciái, az ún. izmusok — részben a művészetet indikáló gazdasági-társadalmi alapok hasonlósága, részben a formanyelvi fogások adaptálása okán. Ebben a helyzetben a „nemzeti művészet" fogalma is szükségképpen új értelmet kapott; mibenlétét újra kellett gondolni nemcsak az alkotóknak, de magának a művészettudománynak is.

Koszta József: Kukoricatörés

Fülep Lajos volt az első, aki leírta, hogy a korszerű nemzeti művészet nem képzelhető el az egyetemes művészeti kultúrától elszakítottan, de ugyanakkor ő figyelmeztetett arra is, hogy a másutt kimunkált eredmények átvétele nem történhet kritikátlanul, azaz a magyar művészet természete ellenére.

Fülep koncepcióját, a hagyomány és a haladás dialektikus szimbiózisát művészetünk legjobbjai megértették és osztották, a művészet egészére nézve azonban fennállt a veszély, hogy a felzárkózni vágyás, az „európaizálódás" lázában háttérbe szorulnak, sőt kirostálódnak azok a sajátos értékek, melyek művészetünk szellemi struktúrájának *milyenséget* meghatározzák.

Nem véletlen, hogy sok kiváló alkotónk szinte életprogramul tűzte maga elé a magyar festészet és szobrászat nemzeti jellegének óvását, mert ösztönösen érezték, hogy minden nemzet csak a saját művészi karakterével járulhat hozzá az egyetemes fejlődéshez. Tornyai János például így írt: *„Magyar festészetet és az általános piktúrát előrevinni — új horizontot nyitni — ez lenne a célom... Nem innenonnan, a világ ócskapiacán összeszedett, uraságoktól levetett ruhába kell öltöztetni a magyar piktúrát!"*

Napjainkban, amikor a művészet egyre inkább internacionális küllemet ölt, a régi dilemma — lecsatlakozni, avagy vállalni önmagunkat — új összefüggésekben merül fel. Az nyilvánvaló, hogy a „magyar tradíciókra" apellálva nem utasíthatjuk el a változásokat, ám az is igaz, hogy a változások nem mehetnek azoknak a tartalmi és formai értékeknek a rovására, amelyek hitelét az élet igazolta. Hogy mi hát a helyes út? Erre a kérdésre *Petrovics Elek*, a Szépművészeti Múzeum egykori kitűnő igazgatójának szavaival tudnánk felelni: *„Amennyire el kell ítélnünk azoknak a gondolkodását, akik azt hiszik, hogy minden kis rezdülésre visszhangot vagy éppen minden hóborttal lépést tartanunk, amely itt-ott, ideig-óráig felüti a fejét, éppen úgy kívánnunk kell, hogy olyan művészetünk legyen, amely magyar, és amelyben másrészt korunk érzése lüktet."* Vagyis: az egyetemes érdeklődésre számot tartó műnek egyként magán kell viselnie keletkezési idejének és helyének szellemét.

Hogy Fecske András is hasonló elvi alapon, a műalkotás érzelmi-gondolati vetületének szemszögéből közelíti meg a nemzeti művészet fogalmát, azt már sorozatának első rendezvénye is mutatja. Ez a tárlat „Elődök" címmel azoknak a már elhunyt alkotóknak a műveiből válogat, akiknél az inspiráció tartalmi vonatkozásai mindenkor *megelőzték* a szakmai megoldások hangzatosságát. *Akiknél az éthosz fontosabb volt a pátosznál.*

A skála *Madarász Viktortól* a nemrégiben eltávozott *Szervátiusz Jenőig* terjed, közbül olyan nagy nevekkel, mint *Munkácsy Mihály, Hollósy Simon, Fényes Adolf, Nagy Balogh János, Koszta József, Rudnay Gyula, Szőnyi István, Berény Róbert, Bernáth Aurél, Egry József, Derkovits Gyula, Dési Huber István, Ferenczy Béni, Pátzay Pál, Nagy Imre, Kós Károly és Csohány Kálmán.* A múzeumi és magángyűjteményekből válogatott, helyenként főműveket is tartalmazó kollekció érzékletesen tükrözi mindazon jellemvonásokat — földközelség, politikus érdeklődés, érzelmi-indulati attitűd, természetelvűség és emberközpontúság —, melyeket a szaktudomány ma a magyar művészet megkülönböztető jellegzetességeinek ismer.

Kíváncsian várjuk, hogy ilyen nagy igényű indulás után kit tart majd érdemesnek kortárs művészeink közül a Hollósy Galéria fiatal vezetője arra, hogy a felsorolt mesterek örökébe lépjen.

Tasnádi Attila

Robbantás

Az ellenállás emlékhelyei

Az Apolló-ház — ma

Teknős Miklós felvétele

A nyilas puccs, 1944. október 15-e után *Budapesten* mind erőteljesebben bontakozott ki „a *fegyveres ellenállás*. Ahogy közeledett a fővároshoz a front, ahogy egyre közelebb ért a *felszabadulás* napja, úgy szaporodott a *partizánakciók* száma. A németek és a nyilasok szinte sehol sem érezhették biztonságban magukat. Lövegek, teherautók repültek a magasba, bombák, kézigránátok irtották a fasisztákat. A budapesti partizánok több helyüjtt megrongálták a vasúti síneket, az utánpótlásvonalakat. Mind több szabotázsakció jelezte: szép számmal akadtak Budapesten is olyan nők és férfiak, akik életük kockáztatásával is szembe mernek szállni a fasiszta terrorral. A város több részében harcoltak bátor partizánegységek, -csoportok.

Percek és pillanatok

Földes László újpesti partizánosztagát kezdetben a *Gidófalvy* főhadnagy vezette angyalföldi XIII/1. kisegítő karhatalmi (KISKA) alakulat látta el katonai uniformissal, szabályos iratokkal, pecsétekkel, fegyverekkel és lőszerrel. A kapcsolat megteremtése és a színlelt „beöltözés" után a csapat úgy foglalt körletet az *Újpesti Munkásotthonban*, majd később a *Szántó-féle bútorgyárban*, mint hivatalos papírokkal, nyílt parancsokkal rendelkező *legális katonai osztag*. Ez, persze, sokat segített az akciókban: a járőrözésben, amelynek során pusztították a rabló, fosztogató, gyilkoló nyilasokat, s a víztorony megmentésében is.

Földes Lászlóval egy apró budai lakásban beszélgetünk. A falakon s körben a szobában agancsok, trófeák és könyvek sorakoznak mindenütt.

— Arra gondoltunk, hogy kapcsolatot keresünk a *városparancsnokkal* és a *rendőrfőnökkel*, felszólítván őket az *értelmetlen vérengzés elkerülésére, szabotázsra* — mondja az illegális *Kommunista Párt* újpesti területi bizottságának egykori titkára, a régi partizánvezető. — Az előbbi, *Flint Antal* százados hajlott a szóra, legalábbis *lojális* és korrekten *semleges* maradt. Komolyabb együttműködés mégsem alakulhatott már ki, mert Újpest rövidesen felszabadult. Az utóbbival, *Bagó Gyula* őrnaggyal azonban lasházban levő foglyokat *adják át* a számonkérő különítménynek. Nem kérhettük ugyanis csupán Bandi bácsi kiadását. Gyanút kelthetett volna. *Az állítólagos különítményesek, persze, a mieink voltak.*

A kulcsszerep a snájdig, katonatiszt megjelenésű *Barkász Zoltán* „főhadnagynak" jutott. Kilenc emberrel indult az *Árpád* úton. A többiek a környező utcákban foglaltak állást. Földes László csoportja a *baptista imaháznál*, onnan kémlelték az Apolló-ház bejáratát.

Barkász azon a január 9-én egyenesen *Klima József* nyilasvezérhez sietett, s kemény határozottsággal, a stílushoz illően el-elordítva néha magát, azt kifogásolta: *miként lehet, hogy ezek a foglyok* — később kiderült, szám szerint negyvennyolcan — *még mindig élnek?*

— Micsoda emberek maguk? Micsoda magyarok? Micsoda nemzetiszocialisták? Így kell végrehajtani a vezér utasítását? *Azonnal vezessen a foglyokhoz* — üvöltötte Barkász, *színlelt* föl-háborodással.

Klima sürgős teendőkre, a középületek és üzemek *haszthatatlan alaáknázására* hivatkozott, s a szokatlanul erélyes hangtól visszakozva, *készségesen teljesítette* a kérést.

Különös színjáték

Nagy Pál Jenő, aki egyike volt a negyvennyolc megkínzott elfogottnak, a Földes László kérésére írt visszaemlékezésében így idézi a *találkozás* pillanatait. A halálraítélt optikáján át, sajátos perspektívából szól a történtekről. „*. . . A padlón ülve bóbiskoltunk, amikor felriadtunk és egy csapat fegyveres berontott, átgázolva rajtunk a falig és kisodort valamennyiünket úgy taszigálva, hogy a lépcsőn szinte lezúdultunk az első emeletre; mellém került a törött karú Reich, Váci úti passzománygyáros, gurultam vele* foglyok, nők és férfiak vegyesen, *szörnyű* állapotban. Előtte *fogalmunk sem volt* arról, hogy hányan lehetnek.

Hiába az emberi szó, az emberi hang, sokan csak akkor hittek szabadulásukban, amikor a harcállásponton, a bútorgyárban a szakács *egy kondér gőzölgő babgulyást* tett eléjük. Enni kaptak. Csak akkor értették meg, hogy *barátok közt* vannak. Egyesek *ujjongtak*, mások *hangosan zokogtak*, egy idős asszony leborult és meg akarta a parancsnok csizmáját csókolni.

Felszakadt az *elfojtott keserűség*, oldódott kissé a *tengernyi gyalázat okozta sokk*. Egy anya elmesélte, hogy tizennégy éves lányát a szeme előtt *hat bandita erőszakolta meg*. A kislány *üveges tekintettel* bámult maga elé. *Fabók István* kisiparost azért hurcolták el, mert *tiltakozott* lakása kirablása ellen, *Schell Gyulával* mocskot etettek, a *feleségét* meztelenre vetkőztették, négykézlábra kényszerítették és a nyilasok szíjcsapások közepette *lovagoltak a hátán. Galambos Dezsőnek* a fogait verték ki . . .

A megdöbbentő, hátborzongató tényeket Földes László nemrég megjelent memoárjában *hosszasan* sorolja.

Bár sok mindent láttak, átéltek már a partizánok, az elmondottak *mélyen felháborították* őket. Akkor döntöttek *véglegesen* a nyilas pártház *azonnali felrobbantásáról*.

— *El kell pusztítani őket! Nem engedhetjük, hogy elbújjanak, elmeneküljenek!* — emlékezik szavaikra most, négy évtized múltán a parancsnok. — Elementáris volt a tenniakarás, a harci vágy, nem lehetett és *nem is akartuk* megfékezni.

A tűzszerészek ügyes robbanócsomagot szerkesztettek, s *Fromberger Tibor* vállalta, hogy bemegy az épületbe, az emeleti mellékhelyiségben elhelyezi az időzített pokolgépet és meggyújtja a zsinórt. *Bán Tibort* és *Faludi Györgyöt* jelölték ki közvet-

Tornyai János

TORNYAI JÁNOSNAK, az Alföld-festészet kiemelkedő mesterének nemrég előkerült alkotásaiból nyitottak meg kiállítást vasárnap Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban.

Magyar Hírlap, 1985. II. 18

Tornyai János

Az évszázad leletének tartják a szakemberek a nemrég előkerült Tornyai János-festményeket, -vázlatokat és dokumentumokat. A nagy alföldi festő eddig elpusztultnak hitt alkotásait *Puskás László* festőművész találta meg a mester egykori műteremlakásának átalakításakor. A 710 darabból álló lelet jó állapotban került elő, úgyhogy még a restaurálás előtt kiállításon mutatta be a Magyar Nemzeti Galéria. (Képünkön az egyik megtalált festmény részlete.)

Budapest, ... br. szám

Budától délre esc
bronzkori földvárak láncolatához
Százhalombatta, Ercsi, Adony
Dunaújváros, Bölcske, Dunaköm
lőd.

Amint közeledünk időszámítá
sunk kezdetéhez, a kelták — a
eraviszkuszok — jelennek meg tá
junkon. Ők azonban már nem a

1021

TORNYAI JÁNOS EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

Kétségtelen, hogy az elmúlt négy-öt esztendő során sok minden történt az alföldi festők érdekében. Hagyományaink e kevésbé ismert ága mostanában előtérbe került, s haladó szellemű elődeink között a szegényparasztság sorsáról megnyilatkozó művészek munkássága mind nagyobb becsületet szerez. Bár a műtörténészeknek igen sokat kellett tenniük Koszta József, Tornyai János, Rudnay Gyula érdemei tudatosításáért, életművük társadalmi, esztétikai elismertetéséért, mégse marasztalhatók el az egyoldalúság vétkében. A Magyar Nemzeti Galéria például Fényes Adolf emlékkiállítása mellett megrendezte a Vaszary Jánosét és a Rippl-Rónaiét is, a szaksajtónak, a művészeti könyvkiadásnak piktúránk majd mindegyik törekvésére, áramlatára van mondanivalója. Igaz, „Az Alföld a festészetben" című nagyszabású tárlatunk az itthoni siker után megjárta Bulgáriát is, legutóbb meg Prágában keltett rendkívüli érdeklődést, de még így se állítható, hogy a közönséget egyetlen irányba szeretnénk terelni. Csupán egyfajta számvetés készül itt, kallódó értékekre, különös élmények forrásaira kívántuk a műbarátok figyelmét felhívni.

Persze, az alföldiek legnagyobbjai nem szorulnak arra, hogy most külön is fölfedezzük őket. De közvéleményt alakítani körülöttük halaszthatatlan kötelességünk. Kötelességünk pedig azért, mert komolyan vesszük azt, hogy a művészet legyen a népé, szocialista festészetünk teljesítse ki a nemzeti jellegzetességeket, fejlessze tovább legemberségesebb tradícióinkat. S Tornyai János ilyen értelemben megrendítő tanulságokat hagyott örökül utókorának. Szuggesztív látnoki tehetségét Hódmezővásárhely tanyavilágának megjelenítésére áldozta, de a szülőföldjéről szóló vallomás egyúttal a megkínzott szegénynép szolgálata, a feudális viszonyok között visszatartott magyar falu életének bemutatása.

Mit várhatunk ma többet egykori nagy mestereinktől, mint a művészet eszmei erejének igazolását, a legfennköltebb humanista szolidaritás megnyilatkozását? A példaképeket még a művészet történetében is főként a tiszta érzések és a magasztos gondolatok teszik feledhetetlenné, avatják követendővé. Tornyai János nyomán a honszeretet és a népismeret fénylő csillagára függeszthetti szemét mindenki, aki az ember boldogítását tekinti a művész hivatásának. Az ilyen valaki a legnyomorúságosabb feltételek mellett is megtalálja a hit, a szépség forrásait.

Tornyaiéknak szörnyű elmaradottság közepette kellett a Tiszatáj költészetéről, a paraszti lét belső csendjéről regélniök. Ezernyi fajta népbetegség, szapora csecsemőhalál pusztított környezetükben, s ők az élniakarásról, a természet csodáiról szóltak. Nem volt könnyű elkerülniök az apatikus hangulatokat, s a porban, sárban megőrizniök lelkük rugalmasságát. Talán Tornyai képeiben csap legmagasabbra a dacos elégedetlenség lángja s mindent átizzít a társadalmi megalázottság ellen lázadó szenvedély. Az Alföld szélsőséges időjárásának, pusztái végtelen mozdulatlanságának, lakói felháborító kiszolgáltatottságának szokták volt tulajdonítani drámai kontrasztjait, szélsőségek között hányódó színfoltjait, tántorgó vonalait. Műveiben azért hevülnek forrpontig az érzések, mert sérülékeny lélekkel, felborzolt idegekkel, indulatokba torkoló érzékenységgel reagált a természeti és társadalmi megpróbáltatásokra, ami fűtött expresszivitást, szókimondó hevességet, lüktető mozgalmasságot eredményezett. Az élmények benne mind feszültebbé sűrűsödtek,

Művészet 1962 jan

a mondanivaló szinte kirobbant belőle, mikor már tűrhetetlenné vált hallgatása. Mintha az égre írta volna panaszait, oly hatalmas belső arányok növelték monumentálissá ábráit. A pedánsok vázlatosnak mondják kompozícióit, mert zaklatott kedéllyel nem lehet a látomásokat iskolás állóképekké kidolgozni.

Azt is mondják, hogy életműve torzó maradt, munkássága egyenetlen, festményei befejezetlenek. De ha nem így lenne, hű tüköre lehetne-e a századelő Magyarországának, a középkor óta töretlen magyar ugarnak? Micsoda szenvtelenség, közömbösség, filiszterség kellett volna ahhoz, hogy valaki illedelmesen kicirkalmazott zsánerképekben számoljon be a meghajszolt cselédek, kivándorlásra kényszerült agrárproletárok, megvetett vidéki piktorok szenvedéseiről. Bízzunk abban, hogy a feudalizmus magyar rezervátumának felszámolása után az új művésznemzedékek már megtalálják lelkük nyugalmát, a hozzáértő, dolgozó nép okos gyülekezetében hányják-vetik meg a haza sorsát, a szocialista építés ügyeit. Tornyai János jó utódainak a torka nem kell elfulladjon a segíteni képtelen tehetetlenség vergődésétől, mert mindenki szép szót, szíves figyelmet kér tőlük, a nép szolgálatáért rang és mód vár fiatalabbjára, tapasztaltabbjára egyaránt.

Halálának 25. évfordulóján megrendezett budapesti, majd vásárhelyi emlékkiállítása alkalmából nem kívánhatunk kedvezőbbet, minthogy Tornyai János emberi lelkiismerete, művészi temperamentuma őrködjék szocialista képzőművészetünk első eredményei fölött.

Pogány Ö. Gábor

EMLÉKEZÉS KÁROLYI LAJOSRA

Harmincöt évvel ezelőtt hunyt el Károlyi Lajos (1877—1927), Juhász Gyula barátja és „lelkitestvére", Szeged elfelejtett nevű festő-poétája. Életét szerzetesi módon, szegényen és magányosan élte le. Tanulmányait Münchenben, Hollósynál kezdte, majd Nagybányán folytatta. Többször járt Olaszországban és másutt is, de érzékeny lírájú festészete a Tisza-parti városban Szegeden bontakozott ki. Hittel merült el Tolsztoj életfilozófiájának tanulmányozásába, mely végül arra késztette, hogy elzarándokoljon hozzá Jásznája Poljánába. Kettejük eszmei viszonyát jól tükrözi Tolsztojról írott cikke, mely 1910 karácsonyán az egyik helyi lapban jelent meg.

Nevéről a feledés porát az a sikeres emlékkiállítás fújta le, melyet műveiből öt évvel ezelőtt a Móra Ferenc Múzeum rendezett. Károlyi Lajos összegyűjtött képei azt tükrözték, hogy e festő alkotásaiban nincs dráma és szenvedély, mint Tornyainál; de nincs fiatalos paraszti derű sem, mint Nyilasynál. Nála nehezen szerzett, tartós emberi boldogság, kiegyensúlyozott lelki harmónia van. A halk, nemes formai hang, a tartózkodóan tompa színek, a tartalmat hordozó, a kifejezés egyszerűségére törekvő, levegős, világos ábrázolás azok a jellemvonások, amelyek csaknem

Szurcsik János: Halász — Pêcheur — Рыбак

Tornyai János

— **Tornyai János** művészetéről hangzik el diaképekkel illusztrált előadás március 18-án, szerdán, délután 6 órakor a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7..)

Magyar Nemzet 1987. III. 18.

Tornyai János

TORNYAI JÁNOS, az alföldi festészet nagy alakja halálának 50. évfordulója alkalmából emlékünnepség-sorozatot rendeznek Hódmezővásárhelyen. A rendezvények nyitányaként pénteken a Tornyai János utcában felavatták a kiváló festő portréjával díszített utcanévtáblát.

Magyar Hírlap 1986. IX. 13.

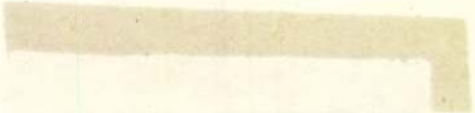

JANUÁR

5 SZOMBAT

15.00
FILMVETITÉS
A múlt emlékei
Élet a középkori Európában, A kövek beszélnek (Budavári ásatások), Corvinák, Mátyás király könyvtára, A magyar Orfeusz (Bakfark Bálint)

6 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Szárnyasoltárok a trónteremben
Vezeti: Földes Mária művészettörténész

11.00
VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA
Pembroke Girls Choir (Ausztrália),
Székesfehérvári Gyermekkar
Vezényel: Szőnyi Erzsébet

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
XIX. századi szobrászat
Vezeti: Földes Mária művészettörténész

12 SZOMBAT

15.00
FILMVETITÉS
A látás hatalma X–XII.

13 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Magyar aktivizmus
Vezeti: Dr. Bajkay Éva művészettörténész

11.00
VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA
Balatonfüred Város Vegyeskara
Vezényel: Pileczky Erzsébet

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
A magyar avantgarde műhelytitkai
Vezeti: Dr. Bajkay Éva művészettörténész

15 KEDD

12.45
HANGVERSENY DÉLIDŐBEN
A Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar hangversenye
Vezényel: Szabó László
Közreműködik: Dénes Zsuzsa – ének
Műsoron: Richard Strauss: Négy utolsó ének, Mendelssohn: V. Reformáció szimfónia

17 CSÜTÖRTÖK

17.30
BARÁTI KÖR
A MAFILM Népszerű Tudományos és Ismeretterjesztő Studiója bemutatja *Sarkantyú Mihály: Szirakuzai bolond* című filmjét (Farkas István művészete).
Találkozás a film alkotóival

19 SZOMBAT

15.00
FILMVETITÉS
XX. századi mesterek
Moholy Nagy László: A rákok élete, Moholy Nagy László: Fekete-fehér-szürke fényjáték, Oskar Schlemmer: Ember és figura, Vasarely

20 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Tájképfestészet a XIX. században
Vezeti: Szabó Katalin művészettörténész

11.00
VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA
Szegedi MÁV Hazánk Munkáskórus
Vezényel: Illés Mihály

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
Ferenczy Károly
Vezeti: Szabó Katalin művészettörténész

26 SZOMBAT

15.00
FILMVETITÉS
Magyar festők
Mednyánszky, Tornyai János, Fényes Adolf, Vaszary, Bernáth Aurél

16.00
SZOMBAT DÉLUTÁNI KAMARAZENE A BAROKK KIÁLLÍTÁSI TEREMBEN
A dal mesterei
Kincses Veronika és Gáti István (ének) hangversenye
Zongorán közreműködik: P. Szabó Anikó
Műsoron: Donizetti- és Schumann-dalok

27 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
XIX. századi portréfestészet
Vezeti: Szabó Lilla művészettörténész

11.00
VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA
Budafoki Kamarakórus
Vezényel: Biller István

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
A posztnagybányaiak
Vezeti: Szabó Lilla művészettörténész

29 KEDD

12.45
HANGVERSENY DÉLIDŐBEN
A Budapest Kamarazenekar hangversenye
Vezényel: Pál Tamás
Műsoron: Philipp Emmanuel Bach, Wilhelm Friedmann Bach és Johann Christian Bach szimfóniái

30 SZERDA

17.30
BARÁTI KÖR
Közgyűlés
Zártkörű rendezvény – csak tagoknak

Barabás Miklós: Bittó Istvánné portréja (1874) (XIX. századi festészet és szobrászat C ép. I. em.)

KIÁLLÍTÁSOK
EXHIBITIONS
ЭКСПОЗИЦИИ

- Középkori kőtár XI–XV. sz.
  Medieval Stone Works, 11–15th Centuries
  Средневековый лапидарий 11–15-ых веков
- Reneszánsz kőtár XV–XVI. sz.
  Renaissance Carvings, 15–16th Centuries
  Лапидарий эпохи Возрождения 15–16-ых веков
- Gótikus faszobrok és táblaképek XIV–XV. sz.
  Gothic Wood Carvings and Panel Paintings 14–15th Centuries
  Деревянная скульптура и станковая живопись готики 14–15-ых веков
- Szárnyasoltárok XV–XVI. sz.
  Winged Altars 15–16th Centuries
  Створчатые алтари 15–16-ых веков
- Későreneszánsz és barokk XVI–XVIII. sz.
  Late Renaissance and Baroque 16–18th Centuries
  Искусство эпохи позднего Возрождения и барокко 16–18-ых веков
- XIX. századi festészet és szobrászat
  19th Century Painting and Sculpture
  Живопись и скульптура 19-го века
- XX. századi festészet és szobrászat
  20th Century Painting and Sculpture
  Живопись и скульптура 20-го века
- Időszaki kiállítás
  Temporary Exhibitions
  Выставка

JELMAGYARÁZAT
LEGEDS
УСЛОВНЫЕ ЗНАКИ

I	Információ Information Справки
P	Pénztár Tickets Касса
R	Ruhatár Cloak Room Гардероб
T	Tárlatvezetők Guide Service Экскурсовод
E	Előadóterem Lecture Hall, Club Лекционный зал, Клуб
K	Könyv, reprodukció Sales Desk, Books, Reproductions Книги, открытки
B	Büfé Coffee-Shop Буфет
M	Mosdó Lavatory Туалет
L	Lift Lift Лифт
D	Dohányzó hely Lounge (Smoking here) Место для курения

Felelős kiadó: Bereczky Lóránd — 9000 · 408620 Pátria Nyomda

FÖLDSZINT
GROUND-FLOOR
1. ЭТАЖ

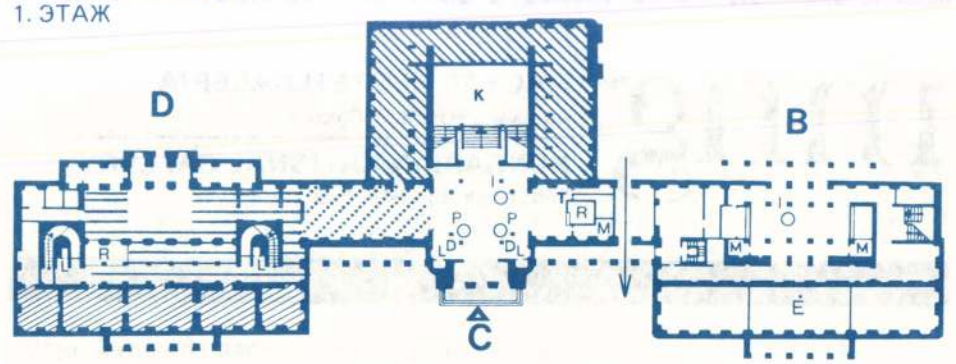

I. EMELET
1ST FLOOR
2. ЭТАЖ

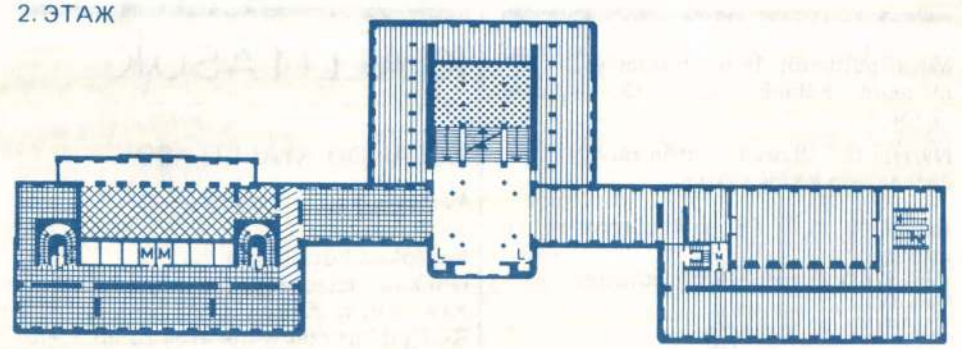

II. EMELET
2ND FLOOR
3. ЭТАЖ

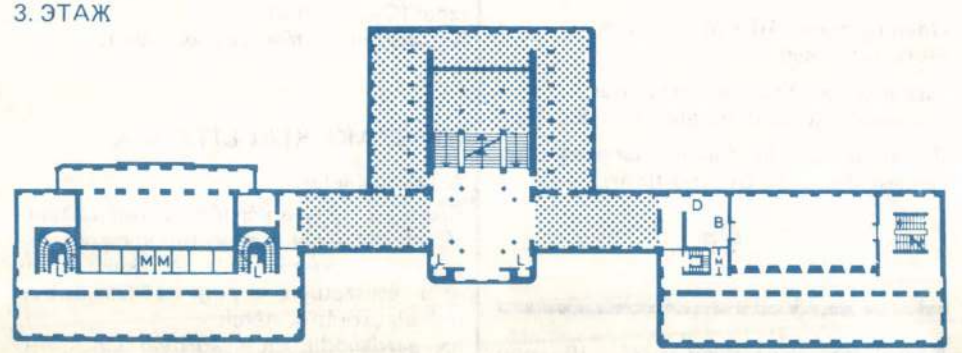

III. EMELET
3RD FLOOR
4. ЭТАЖ

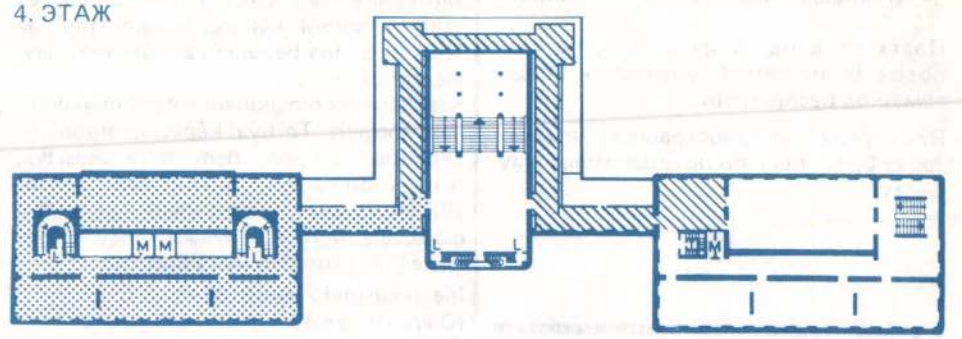

Tornyai János festőművész 1869-1936.

mng

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
Budavári Palota B, C, D épület

HUNGARIAN NATIONAL GALLERY
Buda Castle, Blocks B, C, D

1985 JANUÁR/JANUARY 1985 / ЯНВАРЬ 1985

Megközelíthető: 16-os busszal és a „V" múzeumi különjárattal a Clark Ádám térről

Nyitva: 10–18 óráig, hétfőn zárva.
Január 1-én kedden zárva

Belépődíj: 5,– Ft, szombatonként ingyenes.
Diákoknak és katonáknak díjtalan.

Traffic: Bus No. 16 and special bus „V" from Clark Adam Square.

Opening hours: 10 a.m. – 6 p.m.
Mondays closed.

Entrance-fee: Ft 5, saturdays free.
Students and soldiers are admitted free.

Guide service in foreign languages on request (Block C, Ground-floor).

Транспорт: автобусом № 16 или спецавтобусом „V" с площади Адама Кларка

Часы работы: с 10 до 18 часов, за исключением понедельника
1–го января, во вторник – закрыт.

Плата за вход: 5 форинтов, по субботам бесплатно. Студентам и солдатам вход бесплатный.

Экскурсии на иностранных языках (зона C, 1. этаж) по предварительному заказу.

KIÁLLÍTÁSOK

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

Magyarországi művészet a XI–XX. századig

Középkori kőtár (D ép. fsz.)
Gótikus faszobrok és táblaképek a XIV–XV. században (D ép. fsz.)
Késő gótikus szárnyasoltárok (D ép. I. em. trónterem)
Késő reneszánsz és barokk művészet 1550–1800. (D ép. I. em.)
XIX. századi magyar festészet és szobrászat (C ép. I. em.)
Munkácsy Mihály és Paál László művészete (C ép. I. em.)
XX. századi festészet és szobrászat

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

A Tornyai-lelet

Ritka esemény a képzőművészet történetében, hogy oly módon bukkanjanak felszínre elveszettnek hitt értékek, amint az a régészetben, egy-egy szenzációs ásatási lelet során történik.
Így gazdagodik most *Tornyai János* 710 művével a Galéria. Egy budapesti lakás átépítésekor találtak a váratlan kincsre. A festmények nagy része kiváló állapotban van, esetleg csak tisztításra szorul. Többségük friss, lendületes vázlat, de önálló képi értékű szinte minden darab. Kiválik a sorból két késői remekmű, az 1934-es Szoba belseje és a Műterem nagyméretű változata.
Kiállításunkon majdnem valamennyi újonnan meglelt Tornyai-képet bemutatjuk. Szokatlan módon, nem falra akasztva, nem tudományos rendszerezés szerint állítjuk ki őket – szeretnénk úgy a látogatók elé tárni az anyagot, hogy a lelet frissesége érintetlen maradjon.
Megtekinthető január 31-ig.
(C ép. III. em.)

Sosztakovics és kora

A bemutatóra 9 szovjet múzeum válogatott anyagot. A kiállítás első bemutató helye Duisburg (NSZK), ahol a Sosztakovics-fesztiválhoz kapcsolódott. A kiállítás az 1906-tól napjainkig tartó időszak orosz-szovjet képzőművészetének válogatását adja. Szerepelnek itt tájképek, festmény- és szoborportrék, grafikák, plakátok és díszlettervek. Hivatott ez a tárlat átfogó képet adni arról a sokrétű zenei tevékenységről, amely Dmitrij Sosztakovics és köre nevéhez fűződik a XX. században. Nagy történeti, művészettörténeti áttekintés is ez a bemutató Oroszország és a Szovjetunió életéről.
Megtekinthető január 13-ig.
(C ép. fsz.)

A HÓNAP MŰTÁRGYA

Pór Bertalan: Család (1909)
„Új proletárdal piktúrába ojtva" – írta róla a mű korabeli méltatója, Déri Imre 1910-ben, majd mintegy hat évtized múlva Németh Lajos: „Akár a magyar avantgarde Avignoni kisasszonyokja lehetett volna e kép". A Családot még félig készen, a festőállványról vitte el Kernstok Károly, hogy 1909 decemberében a Nyolcak első kiállításán bemutassa. A várva várt kép óriási sikert aratott. A korábban már portretistaként ismertté vált Pór a Családon is elsősorban portréival ragadja meg figyelmünket. A klasszikus csoportkompozíció sem tudja azonban a végletesen izolált emberek természettől adott, ám mégis elveszett összetartozását éreztetni. A szándékosan csúfított arcvonások, a kompozíció csendéletszerű mozdulatlansága a háború előtti évek kiábrándult, mégis várakozással teli légkörét idézik.
(XX. századi festészet és szobrászat című kiállításon, C ép. III. emeleten látható.)

TÁRLATVEZETÉSEK

TIT tárlatvezetések minden vasárnap 9.30 és 15 órai kezdettel (C ép. fsz.)
Részvételi díj: belépőjeggyel együtt 5,– Ft.
Tárlatvezetés kérhető: minden nyitvatartási napon 10–17 óráig, a kért időpont előtt legalább 3 nappal a 160-100/153 telefonszámon.
Tanulócsoportok és szocialista brigádok részére a tárlatvezetés ingyenes. Egyéni és egyéb felnőtt csoportok részére 50,– Ft. Idegennyelvű tárlatvezetés 150,– Ft.

MÚZEUMI ÓRÁK

Általános és középiskolásoknak

Az iskolai csoportok a tanítási időben is tarthatnak foglalkozásokat, előzetes megbeszélés és az általános iskoláknak megküldött óraajánlatok alapján. Keddtől péntekig a délelőtti 3. 4. 5. 6. és a délutáni 1. 2. tanítási órák használhatók fel. Az iskolai csoportok a tervezett foglalkozás előtt legalább két héttel, írásbeli megrendelésre, díjtalanul igényelhetnek autóbuszt.
Telefon: 160-170, 160-100/534 mellék.

BARÁTI KÖR

A magyar művészet iránt érdeklődő múzeumbarátok köre.
Felvilágosítás a 160-030/536 telefonon.
Program: 17-én és 30-án.

A NEMZETI GALÉRIA KIÁLLÍTÁSAI VIDÉKEN

Kondor Béla kiállítása
Miskolci Galéria
(január 11 – február 10.)

HANGVERSENYEK

HANGVERSENY DÉLIDŐBEN

15-én és 29-én 12.45 órakor a C ép. kupolacsarnokban (I. emelet). Ingyenes hangverseny.

VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA

6-án, 13-án, 20-án, 27-én 11 órakor a C ép. kupolacsarnokban (I. emelet). Ingyenes hangverseny

SZOMBAT DÉLUTÁNI KAMARAZENE A BAROKK KIÁLLÍTÁSI TEREMBEN

26-án 16 órakor a C ép. I. emeletén. Belépti díjas hangverseny, jegyek a Galéria pénztáraiban válthatók.

EXHIBITIONS

PERMANENT EXHIBITIONS

Art in Hungary from the 11th to the 20th Century

Medieval Stonework Finds (ground-floor)
Gothic Wood-Carvings and Panel Paintings in the 14th and 15th Centuries (ground-floor)
Late Gothic Winged Altars (1st floor, Throne-room)
Late Renaissance and Baroque Art between 1550 and 1800 (1st floor)
Hungarian Painting in the 19th Century (1st floor)
Mihály Munkácsy's and László Paál's Art (1st floor)
Hungarian Sculpture in the 19th Century (1st floor)
Hungarian Painting and Sculpture in the 20th Century

TEMPORARY EXHIBITIONS

A Great Find of Tornyai's Works Believed to be Lost

It is a rare event in the history of fine arts that valuable works of art believed to be lost are brought to the surface in a way as it usually happens in the course of some sensational excavation find. It was like this that the Hungarian National Gallery has enriched its collections with 710 works by János Tornyai. This unexpected treasure had been discovered when renewing a flat in Budapest.
The paintings, for the most part, are in excellent state, and need at most an occasional cleaning. The majority are fresh, vigorous, dynamic sketches, almost every piece, however, has the value of an independent picture. Two masterpieces of the artist's late period stand out from the long line of works, the "Interior" painted in 1934 and the large-size variant of the "Studio".
The exhibition presents the whole of the newly discovered pictures by Tornyai. Contrary to usual practice in exhibition work, they will not be hanging on the wall nor arranged according to some scientific system, as we intend to display the works in a way to preserve the freshness of the discovery.
Open to the public till January 31.
(Block C, 3rd floor).

Shostakovitch and his Age

The works of the exhibition were selected by nine Soviet museums. The first exhibition was at Duisburg (GFR) in connection with the Shostakovitch Festival. The works represented the Russian-Soviet art from 1906 till nowadays. Among the exhibited works there are paintings, sculptures (landscapes, portraits), graphics, posters and stage-designs. The aim is to give an overall picture of the many-sided activity of D. Shostakovitch and his circle in the twentieth Century.
The exhibition will be open till January 13.

CONCERTS

MIDDAY CONCERTS

On January 15 and 29 at 12.45 p.m.
(Block C, 1st floor)

CHORAL MUSIC ON SUNDAY

On January 6, 13, 20 and 27 at 11 a.m.
(Block C, 1st floor)

SATURDAY AFTERNOON CHAMBER MUSIC

On January 26 at 4 p.m.
(In the Baroque room, block C, 1st floor)

ЭКСПОЗИЦИИ

Искусство Венгрии в 11–20-ых веках

Средневековый лапидарий (Зона D, 1. этаж)
Деревянная скульптура и станковая живопись готики 14–15-ых веков (Зона D, 1. этаж)
Створчатые алтари поздней готики (Зона D, 2. этаж, тронный зал)
Искусство эпохи позднего Возрождения и барокко 1550–1800 гг. (Зона D, 2. этаж)
Живопись и скульптура 19-го века (Зона C, 2. этаж)
Творческая экспозиция Михая Мункачи и Ласло Пала (Зона C, 2. этаж)
Живопись и скульптура 20-го века (Зона C, 3–4. этаж)

ВЫСТАВКИ

Находка Торняи

В истории изобразительного искусства является большой редкостью, когда появляются потерянные раньше шедевры таким же образом, как это бывает в археологии при раскопках в случае злободневных находок. Точно таким образом обогащена на этот раз Галерея. При ремонте будапештской квартиры нашлись 710 картин кисти Яноша Торняи, известного венгерского художника (1869–1936).
На выставке показываем шедевры в необычных условиях – не систематизируя, а в таком же виде, как были найдены, оставляя для посетителя впечатление нетронутой свежести находки.
Выставка открыта до 31 января.
(Зона C, 4. этаж)

Шостакович и его время

Выставка открыта до 13 января.
(Зона C, 1. этаж)

КОНЦЕРТЫ

ПОЛДНЕВНЫЙ КОНЦЕРТ

15-го и 29-го 12.45 часов. Бесплатно.
(Зона C, 2. этаж)

ХОРОВОЕ ПЕНИЕ ПО ВОСКРЕСЕНЬЯМ

6-го, 13-го, 20-го и 21-го 11 часов. Бесплатно.
(Зона C, 2. этаж)

ВЕЧЕРНИЕ КОНЦЕРТЫ КАМЕРНОЙ МУЗЫКИ ПО СУББОТАМ

26-го 16 часов. Платный концерт. Билеты продаются в кассах Галереи.
(В зале Искусства барокко, зона C, 2. этаж)

Festménykincsek az özvegy ágya alatt

1021

Rövidesen kiállítják a megtalált Tornyai képeket

— *Ott fönn az emeleten befalazott aranykincset találtak* — ezt és még sok hasonlót hallottam a hét elején a budapesti Makarenko utcában. Szerencsére a Magyar Nemzeti Galériában *Bereczky Loránd* főigazgató véget vetett a mendemondáknak. Elmondta, hogy majdnem teljes épségben megtalálták Tornyai János — 1936. szeptember 20-án meghalt festőművész — *713 eddig ismeretlen festményét, rajzát, vázlatát.* (A művészettörténészek mostanáig összesen csak valamivel több mint 700 Tornyai-képet ismertek.) A képek és dokumentumok egy részét december 20-án a Nemzeti Galériában *ki is állítják.*

A lelet Tornyai egykori pesti műtermében, a volt Hornyánszky, ma Makarenko utca 9-ben volt. Innét a festő a 30-as évek elején Hódmezővásárhelyre ment; *otthagyva feleségét, festőállványát, palettáját és szinte számlálatlanul a képeket.* (Amit egyébként nem egy csalódott férfi megtett már ő előtte is és ő utána is.) 1936 tavaszán súlyosan megbetegedvén, végrendelkezett: a Vásárhelyen lévő *félezernyi alkotását a városra hagyta.* Felesége Szabó Proits Rozália a hír hallatán többször is meglátogatta. Tornyai 1936. szeptember 14-én (hat nappal halála előtt) *új végrendeletet készített:* az asszonyra hagyta minden művét. Férje halála után Szabó Rozália évekig pereskedett Vásárhellyel; végül a kúria évjáradékot ítélt meg neki, *a festmények, rajzok azonban — szám szerint 590 — Vásárhelyen maradtak. Ma is ott vannak.*

A most előkerült 713 pedig a budapesti Hornyánszky utcai műterem melletti szobácska *padlója alá, meg a műterem galériájának egyik rejtett zugába került.* (Minden jel szerint még 1938-ban, tehát a Kúria döntése után). És ott voltak az özvegy tavalyi elhalálozása óta a legutolsó hetekig. Amikor a szomszédban lakó *Puskás Tibor* festőművész — neki utalták ki a műtermet — elkezdte a felújító építkezést. Az építésszel vizsgálva a födémek korhadozó fagerendáit, *a legszélső nagy reccsenéssel kettétört.* A lezúduló limlommal együtt *vagy 30 nagyméretű festmény is* szinte a lábuk elé hullott. És ruháskosarakban, papírzacskókban *sok száz fényképet, levelet és Tornyai mintegy 40 pepita fedelű füzetben írt naplóját is megtalálták.* (Ugyancsak *megtalálták az özvegy naplóját is).*

A műterem melletti kis szobában pedig, mikor a szúette padlót felszedték, két nagy lapos kartondobozban, 1938-as évfolyamú újságokba csomagolva *sok száz kisebb méretű festmény, rajz, vázlat került elő.* Ebben a szobában lakott Szabó Rozália a férje halálát követő majd fél évszázadon át. *Ágya a hihetetlenül nagy kincset rejtő padlórész felett állott.*

Hihetetlenül nagy kincs — írom 1984. december 1-én. De néhai hírlapíró elődök már közel fél évszázada ilyen címeket adtak terjedelmes riportjaiknak: *„Eltűnt Tornyai János nyolcszáz képe. Nyomozást indított a Vásárhelyi rendőrség."* (Magyarország, 1936. szeptember 24.) *„Eltűnt nyolcszáz Tornyai-kép."* (Pesti Napló, 1936. szeptember 24.) És a kitűnő művészettörténész, *dr. Bodnár Éva* két évtized múltán, 1956-ban megjelent Tornyai-monográfiájában az egykori híresztelésekkel kapcsolatban — némi szigorral — állapítja meg: *„Ezekkel az eseményekkel kapcsolatban megjelenő újságcikkek... szenzációt hajhászó, az igazságnak meg nem felelő túlzások."*

A 713 kép előkerülése — mint a főigazgató mondotta — egyedülálló eseménye, szenzációja a magyar művészettörténetnek, muzeológiának. És tegyük hozzá: a magyar hírlapírás történetének is ritka tüneménye. A szenzációhajhász „zsurnalizmus" fölülkerekedett a mérlegelő kutatás „elvárásain".

Aminek — biztos vagyok benne — ez esetben a kutató örül a legjobban...

Bóday Pál

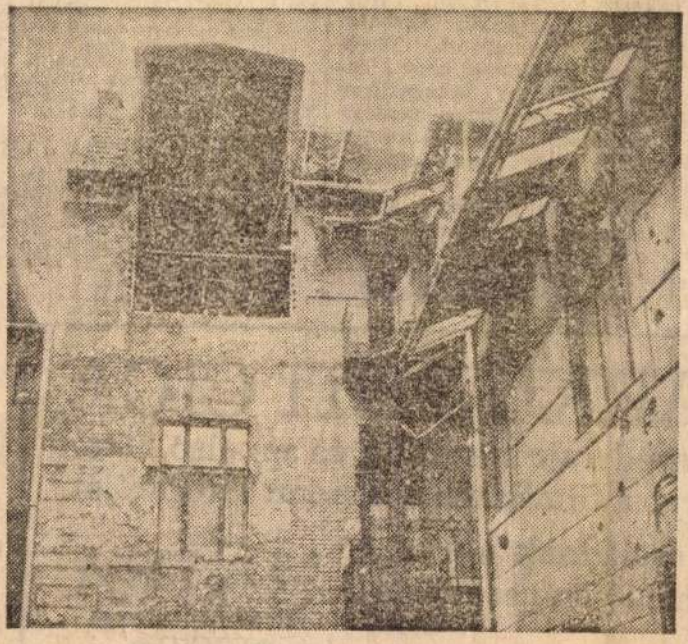

(Apostol felvételei)

A harmadik emeleti műterem födémtartó gerendája törött ketté

Itt állott az özvegy ágya — a padló alatt a képek

adnatja bérbe, s hasznából 20 százalék illeti meg a bérbe vevőt. Az ellenőrzés során a vállalat küldöttei meglepődve vették észre, hogy

a vendéglőben nem az általuk kölcsönzött automaták, hanem idegenek működnek.

Megállapították, hogy a vendéglő vezetői ezeket a játékautomatákat *Kompán Gyulánétól* kölcsönözték, akitott *Kompánné ellen*, megállapítva, hogy az asszony az elmúlt hónapokban több fürdőhelyen és a fővárosban levő vendéglátóhelyeken még több játékautomatát adott bérbe. Ezek után a II. kerületi rendőrkapitányság indított nyomozást, mivel felmerült annak a gyanúja, hogy

a játékterem tulajdonosnője jogosulatlanul kölcsönzött ki automatákat, és a vámhivatal szerint több mint 200 ezer forint hasznot titkolt el az adóhivatal elől.

Ennek megállapítása a tanács illetékes osztályára tartozik, a rendőrség üzérkedés alapos gyanúja miatt folytat vizsgálatot. Kiderült, hogy Kompánné egy külföldi személytől 27 *játékautomatát kapott ajándékba*, négyet pedig magánszemélytől vásárolt. Ugyancsak négy automatát haszonnal magánszemélyeknek adott tovább. Az eddigi megállapítás szerint 12 automatát adott bérbe, többségében szerződéses üzleteknek. Ezzel ismét jogtalan haszonra tett szert.

Kompánnénál a házkutatás során feljegyzéseket is találtak, amelyekből kitűnt, az asszony hány automatát adott bérbe és milyen összegeket ürítettek ki belőle.

A rendőrség ugyanakkor lefoglalt 750 ezer forintról szóló autónyeremény-betétkönyvet,

valamint 22 ezer forintot. Ugyancsak lefoglalták a bérbeadott gépeket is, a bennük levő 14 ezer forinttal együtt.

Kompánné ellen üzérkedés bűntettének alapos gyanúja miatt indult eljárás. Több bérlője ellen szintén büntetőeljárás folyik. Az ügyben még tart a vizsgálat.

Balla Ödön

---

a falba az ember, hanem mindjárt többet, különösen, ha szereti a szép reprodukciókat. (A szomszédok megjegyzéseit viszont jobb nem reprodukálni).

Van aki mániákusan bömbölteti a rádiót, a televíziót, meg a teljes házanépét, ez veszélyes játék, mert egynémely feleséget aztán nem lehet lehalkítani, és hiába magyarázkodunk, hogy elromlott a potméter... Zajok forrása lehet még a macska, a kutya, a beszélő papagáj, némelyik jobb vízcsap, a HiFi-torony, a légkalapács, a házilagos hangrobbanás, a háztáji mozsárágyú. És jó előre figyelmeztetek arra, hogy az új házirend kifüggesztése — lásd útvefúró, tipli — szintén zajjal jár majd.

(münz)

Egy misko

„A kegyetlen terror idején nemcsak Budapesten, hanem Miskolc—Diósgyőrben megalakult a fegyveres ellenállás, amelynek zöme fiatal volt"... — írta szerkesztőségünkbe küldött levelében *Nagy Ferenc* (Miskolc, Gyri kapu 93.) olvasónk. Ezt arra kívánta fölhívni a figyelmet, hogy a negyven évvel ezelőtti eseményeket fo... idéző sorozatunkban nem emlékeztünk meg a MOKAN-ról, teljes nevében a *Magyarországi Kommunisták Antinácsi Komitéjáról.*

Éppen a mai lapunk „40 éve" című rovatában utalunk időszerűsége folytán e valóban nagy megbecsülésre méltó önkéntes tömörülésre, melynek tagjai 1944 őszén fejtették ki tevékenységüket *Miskolcon* és környékén. Mintegy kétszázan lehettek. Közülük hol itt, hol ott bukkantak föl, hogy *röplapokat* terjesszenek vagy *fegyverrel* támadjanak meg német egységeket, járőröket, máskor a nácik által aláaknázott *objektumokat mentsenek meg.* Fölvették a kapcsolatot a közeledő Vörös Hadsereggel, sőt a felszabadulás után — fegyvereiket megtartva — az észak-magyarországi városban demokratikus *karhatalomba* szerveződtek. Történelmi érdekesség, hogy a december 21-én Debrecenben összeült ideiglenes nemzetgyűlésben a MOKAN Komité átmenetileg önálló képviseletet is kapott.

A hazai ellenállás sajnos még ma is oly kevéssé ismert sokszínű, sokrétű táborának voltak tehát hős részesei a MOKAN-tagok. Va-

HÉTFŐI HÍREK
1984 DEC 31
MAHIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ber 4.: Beled, Kisbér, Pápa, Recsk, Sajókaza —oák, Cegléd, Tapolca —oá. December 5.: Alsónémedi, Hajdúhadház, Miskolc, Sárospatak, Tömörkény, Tura —oák. December 6.: Celldömölk, Encs, Keszthely, Onod, Vésztő —oák, Zalakomár —oá. December 7.: Eger, Gyöngyös, Gyula, Hódmezővásárhely —oá. December 8.: Szentlőrinc —oák, Makó, Siófok, Szentlőrinc —av. December 9.: Albertirsa, Dabas, Dombóvár, Jászkarajenő, Pásztó, Szekszárd, Tiszakécske —oák, Gödöllő —osk, Albertirsa, Baja, Békéscsaba, Dabas, Debrecen, Jászárokszállás, Kunhegyes, Lajosmizse, Marcali, Miskolc, Nagykőrös, Nyíregyháza, Pécs, Siófok, Szeged, Szekszárd, Szombathely, Tata, Veszprém —av.

SPORTÁRUHÁZ. Ideiglenes jelleggel sportáruház nyílt Budapesten a VII., Kertész utca 13. szám alatt. A helyiségben december 23-ig árusít a TRIÁL téli sporteszközöket, ruházati cikkeket.

Segélykérő telefonok. Budapesten a mentők 04, a tűzoltóság 05, és a rendőrség 07-es telefonszáma pénzérme bedobása nélkül hívható a piros készülékkel ellátott nyilvános távbeszélő-állomásokról. A kijelölt fülkéket „Érme nélküli, segélykérésre alkalmas távbeszélő készülék" felirattal látták el.

Dedikálás a Vigadó Vásáron! Egri János 1984. december 10-én 14 órától a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó első emeleti árusítóhelyén dedikálja új, Elmebajnokság címmel megjelent kötetét. Szeretettel várunk minden kedves olvasót és érdeklődőt.

A KURTA FARKÚ PETI CICA
című svéd rajz-mesefilm és az első héten
külön ajándék várja a filmszínház minden látogatóját.
Az egész családnak együtt is
jó szórakozás, kellemes kikapcsolódás a MÁTRA
mese-és ifjúsági
mozi
Telefon: 422-167

Tornyai János (1869–1936).

festőművész

Az alföldi mesterek, elsősorban Tornyai J.-és vásárhelyi és a szentesi mellett élt Koszta J. festészetében hiteles tolmácsolást nyertek és fejlődött egy lírai hangvételű táj- és népélet-ábrázolás is. – Kallós E.-és Pásztor J.-és Endre B.-vel 1926-ben megalakították a Hódmezővásárhelyi Művészek Társaságát.

Hevesi Szemle

„Vodalom, Művészet"

1981. 1., 2-3 old.

Szelesi Zoltán: Medgyessy és az alföldi művészet

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Csinszka költői festményeiből nyílik ma kiállítás Debrecenben. – A művész maga vallja, hogy mesterei tanítása mellett Tornyai, Rudnay művészete inspirálja leginkább.

Jó legyen!

1984. XI. 23. Kossuth 4.25

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

A debreceni Medgyessy-Teremben első alkalommal mutatkozik be alkotásaival Gizmadia Zoltán festőművész. Egy 4 évvel ezelőtti vitában így fogalmazta meg az poeticának fel, fogható állásfoglalását: „Tornyai, Rudnay, Medgyessy hagyománya nemcsak a magyar falu, a parasztság, az Alföld realista ábrázolása – sokkal inkább az, hogy ők teremtették meg a művészi kifejezés népi, nemzeti nyelvét"...

TV – Híradó 1.

1984. XI. 22. TV-1 műsor, 19.30 (JÁ).

Tornyai János (1869-1936)

festőművész

Magyar Nemzeti Galéria

1981. I.

(Filmvetítés) Magyar festők

M.D.K.

Tornyai

"A biró ur" c. akvarelljét hozza a lap.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1897. febr. hó.
26. kötet. 1037. lap

MDK

Tornyai János

Tavaszi ásás, of.

Micsarnok 1932/33. téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.l.

M.D.K.

Tornyai János festö

/ 1869 - 1936 /

Alföldi festö

témája a tanyavilág és a rónaság

Lyka: A müvésztek története, Bp. 1965. 227.l.

Tornyai János festő M.D.K.

Juss, repr.

Lyka: A művészetek története, Bpé 1965. 249. kép

Tornyai

Nagy István Képtár – Baja.

Népszava
1986. II. 14.

Tornyai

Hollósy Gal.

M. Hirlap
1986. II. 11.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

dr. Dömölör János, a vásárhelyi Tornyai Múzeum igazgatója beszél a város kultúrájáról. A szárnadelő élénk pezsgése, kulturális élete megszűnt. Elköltözött Tornyai, elment Kallos, Pásztor János, egyedül Endre Béla maradt fáklyavivőként a városban. – Az első sajátosság a századfordulóhoz kötődik és Tornyaihoz, aki tulajdonképpen az első nagy egyenisége Koszta és Nagy István mellett, azoké a realistáké, akik a parasztság világáról őszintén, kendőzetlenül, a hétköznapok gondjairól is szólnak.

Szellem a tájban.

1983. X. 24. 3-műsor 20.25 (Berkesné).

Tornyai János, festőművész (1869-1936).

Koszta Rozália szerint az alföldi festők Munkácsyból indultak ki, de ő szívesebben foglalkozott Tornyai János, Koszta József műveszetével.

Laczkó András: Látogatóban a Szot-díjas Koszta Rozáliánál.

Népszava, 1983. júl. 8.

Tornyai János festőművész (1869–1936).

A Vecsernyési Képtár gyűjteménye a XIX–XX. sz. magyar művészetét mutatja be. A termekben láthatók Ferenczy Károly, Rippl-Rónai, Csók, Tornyai, Derkovits, Dési Huber, Egry, Amos Imre művei.

T. Szabó Ernő: „Napszámnak kell lennie..."
Magyar Ifjúság, 1983. dec. 30. 31. old.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Nemrégiben avatták fel a Kecskeméti Galériát-rendkívül gazdag anyagot láthatunk, hibátlan rendezésben. Szigorúan és jól válogattak, így van mit kiállítani az állandó gyűjtemény igényével. Igazán pompás ciklust láthatunk Mednyánszky, Nagy István, Nemes-Lampérth, Czigány Dezső, Tornyai, Koszta művéiből és igazi alkotásokat, nem melléktermékeket Egy életművéből.

Losonczi Miklós: Országos intézmény vidéken.
Dunántúli Napló, 1984. jan. 4.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

A két világháború között működő iparművészek legjobbja, az Ady Társaság képzőművészeti osztályának egyetlen iparművész tagja volt Smurák József. Mint aradi lakós társult be 1912-ben a hódmezővásárhelyi művészek majolika és agyagipari telepébe. Az összeg jó részét ő fedezte, a társulat többi tagja: Endre Béla, Tornyai János, Medgyessy Ferenc csak kis részt vállalhatott.

Sz. Kürti Katalin: Smurák József (1883–1943).
Hajdu-Bihari Napló, 1984. ápr. 7.

Tornyai János, festőművész (1869-1936).

Lfj. Éber Sándor édesapjáról, id. Éber Sándorról rengeteget beszél. – Nagyszerű portrékat festett Nagy Istvánról, Tornyairól, Rózsahegyi Kálmánról.

Az Éber-házban, Baján

Szabad Föld, 1983. aug. 13.

Tornyai János, festőművész (1869–1936)

Elérkezett a várva várt idő, amikor most először a teljes egységet és folyamatot láthatjuk művészetünk eredményeit, fejlődését a középkortól máig, a Magyar Nemzeti Galériában. A dolgok rendje szerint ez a bemutatás tökéletesebb az előzőnél, de a továbbiakban még finomíthatt is a művészi igazság jegyében. Tornyai hátterbe kerül és bár Medgyessy sok szoborral szerepel, de nem egy helyen – ez zavaró.

Új állandó kiállítás a Nemzeti Galériában.

Vas Népe, 1983. okt. 8.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Simon Magdolna művészettörténész a XIX–XX. század magyar képzőművészetet bemutató állandó kiállítás rendezője. A mint század elejétől az 1960-as évek végéig látfogja a magyar képzőművészet legjellegzetesebb irányzatait. – Ferenczy Károly, Tornyai, Gulácsy, Rippl-Rónai és más neves művészek képei fémjelzik a századfordulót.

Heltai Nándor-Koloh Elek: A rendezők véleménye.
V. M.: Képtár a Cifrapalotában.
Petőfi Népe, 1983. okt. 9.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Megnyílt a Magyar Nemzeti Galériában a XX. sz. i festészet és szobrászat c. új, állandó kiállítás. — Ha elégedettek i lehetünk Fényes adolf és Koszta József művészetének helyes, arányú rendezésével. — Tornyai háttérbe kerül és bár Medgyessy sok szoborral szerepel, de nem egy helyen. Ez zavaró.

L.M.: XX. századi festészet és szobrászat.
Dalgozók Lapja, 1983. okt. 9.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Ily, állandó kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Galériában, művészetünk eredményeit, fejlődését a középkortól máig bemutató kiállítás. — Ha elégedettek is lehetünk Fényes Adolf és Koszta József művészetének helyes, arányú tálalásával, Tornyai háttérbe kerül és Dér Medgyessy sok szoborral szerepel, de nem egy helyen. Ez zavaró.

Losonczi Miklós: XX. századi festőrzet és szobrászat.
Nógrád, 1983. okt. 11.

Tornyai János, festőművész (1869–1936).

Takács Zoltán (művei) a tapolcai kiállítóteremben okt. 30-ig látható. A művész festészetének gyökerei a magyar piktúra nagy elődeihez vezetnek vissza: Tornyaihoz, Kosztához, Nagy Istvánhoz.

Veszeli Lajos: Takács Zoltán kiállítása Tapolcán. Napló (Veszprém), 1983. okt. 16. 5-old.

Tornyai János

TORNYAI JÁNOSRA, az alföldi festészet kiemelkedő mesterére emlékeztek pénteken Hódmezővásárhelyen, a művész halálának 50. évfordulója alkalmából. A Kincses temetőben felavatták Tornyai díszsíremlékét, Máté István szobrászművész alkotását.

Magyar Hírlap 1986. IX. 20.

Tornyai János, festőművész

Napsütés.

Szombat

15.00
Filmvetítés.
Magyar festők
Medgyánszky, Tornyai János,
Fényes Adolf, Vaszary,
Bernáth Aurél.

Magyar Nemzeti Galéria, 1973. október.

Tornyai János

125 éve született Kosta József

Magyar Nemzet 1985. III 24.

Tornyai János

TORNYAI JÁNOS EMLÉKBIZOTTSÁG alakult Hódmezővásárhelyen. A neves művészettörténészekből és festőművészekből szervezett bizottság az Alföld-festészet kimagasló személyiségének számító Tornyai János halálának 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeket készíti elő.

Magyar Hírlap, 1985. IX. 7

Tornyai János festőművész

DEBRECENBEN — a Magyar Nemzeti Galéria, valamint a Déri Múzeum közös rendezésében — Tornyai János-emlékkiállítást nyitottak meg. A híres festőművész korábban már ismert képei mellett a látogatók megtekinthetik azokat az alkotásokat is, amelyek egy esztendővel ezelőtt kerültek elő.

Népszabadság, 1985. X. 1. 25

Tornyai János

Kiállítás a Magyar Nemzeti
Galériában

Wiesbaden 1985. 1.8.

Tornyai János

Portrévázlat Bozsó Jánosról

Nagyszalonta 1985. VIII. 18.

Tornyai János

Az Alföldi Galéria

Népszava
1985. X. 26.

Tornyai János

A Gyöngyösi Galíria kiomkaja

Hevesi Szemle 1985/3

Tornyai János

75 éve született Kohán György

Hevesi Szemle 1985/2

Tornyai János

Felírásadulási tartot

Heveri szemle 1985/3

Tornyai

A debreceni Déri Múzeum kincsei

Alföld 1985/7

Tornyai János

Tornyai János: Juss

Wéprsrave
1985. X. 26.

Tornyai János

— **Tornyai János Emlékbizottság** alakult Hódmezővásárhelyen. A neves művészettörténészekből és festőművészekből szervezett bizottság az Alföld-festészet kimagasló személyiségének számító Tornyai János halálának 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeket készíti elő. Az emlékünnepség-sorozatot jövőre rendezik.

Vajnarova 1985. IX.7.

Tornyai János

— **Tornyai Jánosnak,** az Alföld-festészet fél évszázada elhunyt, kiemelkedő mesterének nemrég előkerült alkotásaiból kiállítást nyitottak meg vasárnap Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban.

Népszava 1985. 11. 18.

tót tartottak. Ott volt Szatmári Ilona is.

- ITt Budapesten a Rádióhoz is közel a Makarenkó utcában Puskás László festőművész műtermének átalakítása közben a padló alól nem kevesebb mint 710 Tornyai festmény és vázlat. Azonkívül értékes érmék, és Munkácsy Mihály , Benczur Gyula, Fadrusz János és Zichy Mihály levelei kerültek elő. Tornyai János 1936 őszén halt meg, valószinüleg az örökösödési bonyodalmak elől özvegye rejtette el ezeket a kincseket. Az özvegy Szabóproits Rozália aki tavaly ősszel halt meg, több évtizeddel volt fiatalabb a festőnél. És elmondták,hogy a Makarenkó utcai házban jóformán senkivel sem barátkozott. Késő délelőtt a Nemzeti Galéria főigazgatója, Bereczky Lóránd a szenzációs eseményről és a felbukkant Tornyai festményekkel, vázlatokkal kapcsolatos tervekről tájékoztatta az újságírókat, többek között a Déli krónikát is.

-1936. szeptember 20.-án halt meg Tornyai János és hat nappal később a különböző folyóiratokban napvilágot láttak olyan tudósítások, hogy eltünt 800 Tornyai festmény. Bajasi Miklós aki sokat foglalkozott Tornyaival,

- Művészettörténész volt ?

- Művészettörténész volt, sőt M. Mezővásárhelyen sőt múzeumigazgató is volt egy időben, többször mondta Bodnár Évának a Nemzeti Galéria munkatársának aki monográfiát is írt Tornyairól, ő ismerve a családi körülményeket biztosra veszi, hogy az özvegy elrejthetett műveket. Na most valószinünek tünik, hogy a híradás tehát a 36. szeptember 26.-i hiradás ezekről a művekről szólt. Terveink szerint december 20.-a tájékán nyílna meg az a kiállításunk ahol azért nyilván nem lehet mind a 710 művet kirakni de nagyhányadát ugy ahogy megtaláltuk. Ez művészettörténeti vonatkozásban mindenképpen évszázados leletnek minősíthető hiszen olyan mint egy régészeti lelet.

1021

1984.XI.21. TV.1. 19,3o/Ø

TV-Hiradó 1.

- Mint ahogyan kollegáinnak is tálaltak a napokban talált szenzációs mükincseket.

- Képzőmüvészeti szenzáció. Tiz napja egy padló alól került elő Tornyai János több,mint 7oo müve. A magyar népi nemzeti festészet kiemelkedő mesterének hódmezővásárhelyi iskolateremtő müvészének Budapesten, a mai Makarenko utcában volt az utolsó müterme. E müteremben ma Puskás László festő él. Átépitès közben bukkantak rá az újságpapirba csomagolt festményekre, rajzokra, és egy sereg fontos életrajzi dokumentumra. Tornyai János 1936.szeptember 2o-án halt meg. Hat nappal később az újságok hirül adták, mi szerint 8oo tornyai kép után nyomoz a hódmezővásárhelyi rendőrség. A végrendelet körül jogi perpatvarok között tüntek el a tornyai életmü jelentős hányadát képező festmények. A feltételezések szerint Tornyai nemrég elhunyt felesége rejthette el a mükincseket,amelyeket ma a Nemzeti Galériában mutattak meg a TV-Hiradónak.

- Ritka karácsonyi ajándéka ez a mükincs felfedezés, képzőmüvészeti életünknek. Bereczky Lóránd főigazgató,Mit érzett, amikor tudomást szerzett minderről?

- Én azt hiszem,hogy az évszázad lelete,nyugodtan mondhatom, az évszázad lelete,ha a képzőmüvészetet leletnek lehet mondani, nagyon meglepődtünk, amikor előkerült,annak ellenére, hogy tudtuk,hogy valahol kallódik, jó sok Tornyai kép, úgy tünik, hogy kevesebb tán a korai mü, és nagyon sok szép,fénnyel átitatott kép került elő,az úgynevezett szentendrei korszakhoz kapcsolódóan, akkor,amikor úgy nyilatkozott,hogy most már napos képet festek, fázok,öreg vagyok, napos képeket akarok, festeni. Ebből a korszakból rengeteg vázlatnak tünő,de önálló képigényü munka került elő. A mütárgyakban való gyönyörködés,mert gyönyörü képek kerültek elő, egy filosznak az mindenképpen megható,amikor mondjuk egy Munkácsy levelet tart a kezében,vagy egy Zichi levelet,vagy egy Benzur Gyula levelet,belelapozva az iratokba,például nem is tudjuk,hogy hogy is volt ez a hagyaték körüli per.

TORNYAI JÁNOS

emlitve ld.Barcsay Jenő

+ fotó

Moldvay Győző:Emlékek Vásárhelyről.Beszélgetés Barcsay Jenővel

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.24.sz.28.o.

dijazás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

jogviszony tartama: -tól -ig.

feladat irányitója:

szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

fizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. hozzájár. kerül
ásra.

pest, 197.....

....

megbizott megbizó

TORNYAI JÓZSEF János

emlitve ld.Gulácsy Lajos

Kelényi István: Juhász Gyula festő barátai.Nyugat Emlékmuzeum

UJ TÜKÖR 1983,XX.évf. 18.sz.3.o.

mely létrejött egyrészről a MTA Művészettörténeti Kutató Csoport (Bp. u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
   A dijazásnál alapulvett munkaköri besorolás

Tornyai János festőművész (1869–1936).

Magyar Nemzeti Galéria, 1994. december.

Ritka esemény a képzőművészet történetében, hogy oly módon bukkanjanak felszínre elveszettnek hitt értékek, amint ez a régészetben, egy-egy szenzációs ásatási lelet során történik. Így gazdagodik most *Tornyai János* 710 művével a Galéria. Egy budapesti épület átépítésekor bukkantak a váratlan kincsre.

A festmények nagy része kiváló állapotban van, esetleg csak tisztításra szorul. Többségük friss, lendületes vázlat. Bár vázlatos, mégis önálló képi értékű szinte minden darab. Kiválik a sorból két késői remekmű, az 1934-es Szoba belseje és a Műterem nagyméretű változata.

Most nyíló kiállításunk válogatás, mert valamennyi újonnan meglelt Tornyai-kép nem fért volna el.

A bemutató a rengeteg értékből igyekszik rövid áttekintést adni a karácsonyi múzeumlátogatók számára.

Kiállításnyitás 20-án 16 órakor, C ép. III. em.

Házioltárka Trencsénből, 1440 körül
(Gótikus faszobrok és táblaképek a XIV– XV. században D ép. fsz.)

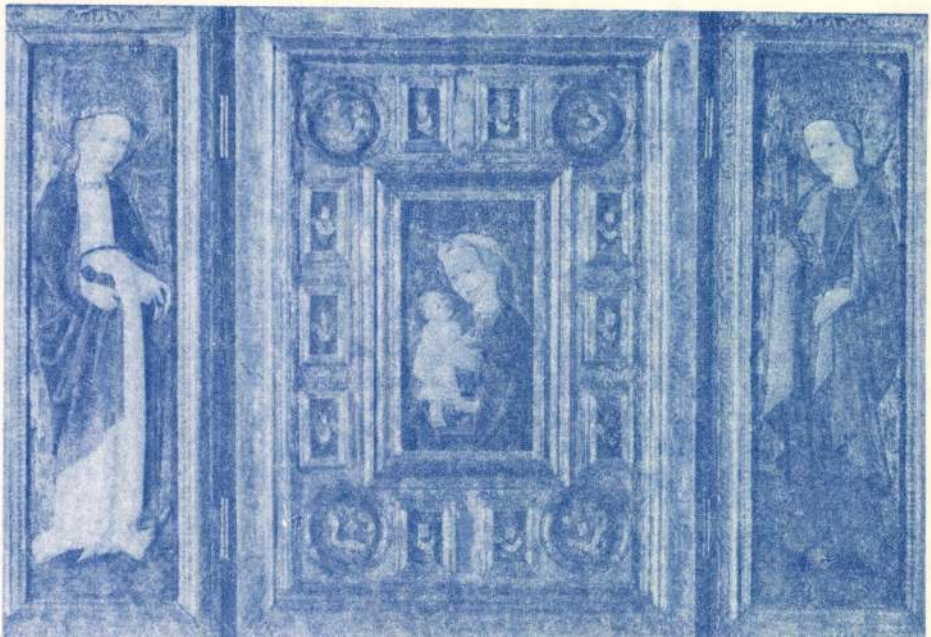

TORNAY ENDRE ANDRÁS

emlitve mint a ll. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat ~~részvevője~~ nagydijasa

ld. Szüllősy Enikő

P. Szabó Ernő: "Indulnunk kell Don Francisco"

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/18.sz.34.o.

Szofija, Bu.

1853. ISZTORICSESZKIE ZAPISZKI
Moszkva, SzU.

1854. ISZTORIKO-FILOLOGICSESZKI
Erevan, SzU.

1855. ISZTORIJA SzSzSzR
Moszkva, SzU.

1856. ITALIA AGRICOLA
Milano-Roma, O.

1857. ITALIA CONTEMPORANEA
Milano, O.

1858. IZKUSZTVO
Szofija, Bu.

1859. IZMERITEL'NAJA TEHNIKA
Moszkva, SzU.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tornyai János festőművész
(1869-1936)

DAILY NEWS
1984 DEC 5

1021

PHOTO MTI/PÉTER E. VÁRKONYI

RECOVERED PAINTINGS are two of over 700 pictures by János Tornyai thought to have been lost, and found recently while a dwelling-cum-art studio was being remodelled and renovated. They will be put on display at the National Gallery from December 20 on. Tornyai (1869-1936) was a powerful painter of life in provinces, especially the Great Plain. It is presumed that Tornyai's widow, who died last year had hidden the paintings, sketches and other artistic documents under the floor of their studio after Tornyai's death. Another painter László Puskás, who subsequently moved into the Tornyai home, had it remodelled and so stumbled upon the works. Due to the absence of heirs the paintings passed into possession of the National Gallery

Middle East

Israeli pa embattled

Beirut/Lebanon, Dec 4 (AP) — An armoured Israeli patrol entered the Kharroub region north of Israel's occupation zone in Lebanon on Tuesday following two days of artillery battles between Christian and Druze militiamen, the Lebanese Army command announced.

The Beirut communiqué came a day after the Israeli delegation to the troop withdrawal negotiations in the border town of Naqoura denied a charge by the Lebanese side that a similar Israeli patrol entered the embattled Kharroub on Sunday.

Lt Col Bassam Saad, spokesman for the Lebanese delegation, said the Lebanese side charged at Monday's session in Naqoura that the Israeli incursion into Kharroub was aimed at sabotaging a plan to deplo the Lebanese arms on south Le banon's coastal highway.

The deployment operation aimed at taking over a 35-k stretch of the road that linl Beirut with Israel's occupatic zone from warring militias reopen it for traffic. It has bee closed since February.

Prime Minister Rashid Karan said in a statement publishe on Tuesday that the securit plan for the coastal highway sti was set for Thursday despite lc cal newspaper reports of Druz reservations that could delay th plan's enforcement.

Meanwhile, officials in Wa shington said on Monday tha US Assistant Secretary of Stat Richard W. Murphy would retur to the Middle East this week "t attempt to break the logjam i the Lebanese—Israeli talks."

ments with Africa

firms not invest in South Africa. But he said disinvestment moves had had a "significant psychological impact" on the South African government.

In another development, President Ronald Reagan's administration argued on Monday that it is putting steady pressure on South Africa to end repression of blacks and said it was "rubbish" to describe US policy toward that country as a failure.

Chester Crocker, Assistant

Hussein ends Egypt visit

Cairo, Dec 4 (UPI/Reuter) – King Hussein of Jordan ha ended his three-day visit t Egypt calling for Arab unity which he said would put pres sure on Israel to join an inter national conference for peace i the Middle East.

Egypt on Monday declared it support for Hussein's proposa for a UN-sponsored Middle Ea conference that would draw i all parties to the confliot, in cluding the Palestinians, Israe the United States and the Sovie Union.

During Hussein's first visit t Egypt in seven years, the Jor danian monarch discussed hi initiative with President Hosn

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tornyai János festőművész

1984 DEC 04

DAILY NEWS (1867-1936)

1021

Painting under floorboards

Seven hundred and thirteen paintings by turn-of-the-century Hungarian master János Tornyai have been found by National Gallery staff under the floorboards of the Budapest flat where Tornyai's widow died last autumn. Hitherto only just over 700 paintings were known by the artist, who died in 1936. Most of these are on show in his home town, Hódmezővásárhely. Tornyai's main theme was the Hungarian village and poor peasantry. Some of the discoveries will be on show at the National from Dec 20, staff said.

HUNGARIANS DOMINAT
COMPETITION

Vienna — Kerstin Pal
den won the women's foi
Hungary's Imre Bujdosó
sabre competition at an
fencing championship.

Hungary, a traditior
power, was dominant at
tion competition, also c
cond place in the men's
second through eighth

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Malers János Tornyai.

DAILY NEWS

1984 NOV 25

Wertvoller Fund

1021

Beim Umbau einer Wohnung in der Budapester Makarenkó utca wurden 710 Gemälde und Skizzen des bekannten ungarischen Malers János Tornyai, der Ende der 30er Jahre verstorben war, gefunden. Die Werke werden vom 20. Dezember an in der ungarischen Nationalgalerie ausgestellt.

China entsprechend dem Prinzip der friedlichen Koexistenz, den Interessen und Wünschen beider Völker sowie den Interessen des Friedens Asiens und der Welt zu normalisieren.

Erneut wurde entschieden zum Ausdruck gebracht, daß die Re-

Tornyai János, festőművész /1869-1936/.

A Bizományi Áruház őszi aukciójának árverés előtti kiállítását a MOM Műv. Házában tekinthető meg. Koszta József, - Nyilas i Sándor, - Mednyánszky László, - Egry József, - Tornyai János, - Nagy István - műveket láthatunk itt.

TV-Híradó 1.

1984. IX. 1. TV 1-műsor. 20.00 /i.Á./.

Tornyai János, festőművész (1869-1936).

Várakozás.

Komoly várakozással tekinthetünk a Nemzeti Galéria karácsonyi ajánlata elé, hiszen bemutatja Tornyai János fantasztikus körülmények között rejtőzött és szerencsésen előkerült több mint 700 festményét, rajzát, olyanokat is, melyet a mester Szentendrén alkotott.

Losonci Miklós: Magyar táj, magyar ecsettel
Pest Megyei Hírlap, 1984. dec. 5.

Tornyai János, festőművész (1869-1936).

Lassan 20 éve, hogy a bajai Rudnay Gyula képzőművészeti kör tagjainak évente nyári alkotótábort rendeznek a Mecsek északkeleti lejtőjén. Ott élt a két világháború között Nagy István és Tornyay János is gyakran látogatta a várost.

W.E.: Rudnay nyomán, a Mecsekben.
Dunántúli Napló, 1984. aug. 27. 6-old.

Tornyai János, festő

Nem Tornyai János

Az Esti Hírlap 1976. évi, április 2-i számában Nyerges Ferenc, a Nemzeti Galériába beadott két — tulajdonában levő — festménynek az elbírálását kifogásolta. Megállapításaival kapcsolatosan a következőket közöljük:

★

Nyerges Ferenc az első műről azt állította, hogy azt először 1959-ben, majd 1964-ben elfogadta a Nemzeti Galéria, végül 1976-ban elutasította. Mindenekelőtt rögzíteni kívánjuk, hogy — bár viszonylag ritkán — — előfordul: a műtárgymeghatározó bírálaton hozott korábbi döntés megváltoztatására kényszerül a bizottság. Ez a folyamatos kutatómunka egyes szakaszainak eredményeivel magyarázható.

A Nyerges Ferenc birtokában levő, Tornyainak vélt festményt a Galéria Műtárgymeghatározó Csoportja a kutatás jelenlegi fázisában nem tudja Tornyai művének elfogadni. A BÁV szakemberei — akik újabb vizsgálatra küldték be a festményt — szintén nem tartották eredeti műnek. Erről a műről a legutóbbi vizsgálat alkalmával fényképfelvétel készült, amikor a hátlapot is lefényképezték. A kópiákat mellékelten megküldjük. Segítségükkel megállapítható, hogy a Galéria igazoló cédulái közül időrendben a két első valaki tudatosan átragasztotta, mert úgy soha nem ragasztanak igazoló cédulát a Galéria munkatársai az általuk vizsgált műtárgyakra, mint ahogy jelenleg látható a visszautasított festmény hátán. Az 1964. évi cédula letakarja az 1959. évi cédula kétharmadát. Ilyenkor felmerül a kérdés, hogy nem más festményről ragasztották-e át a cédulát. A másik művel kapcsolatosan, mely Thorma János műve volt, közöljük, hogy a Nemzeti Galéria bírálati könyvében 1975—76. esztendőben egy védett Thorma János-műről van egy bírálati vélemény, s ez a következő: „Thorma János jelzett olajfestménye — gyenge." Erről a festményről — ellentétben Nyerges Ferenc állításával — elutasító vélemény nincs beírva sehol a Galéria bírálati könyvébe!

Feltehetően rosszindulatú, vagy tájékozatlan magánképközvetítők károsították meg Nyerges Ferencet. Sajnos, sok hamis műtárgy van magánforgalomban. Feltevésünket erősíti az a tény, hogy ebben az esztendőben a bizottság által megvizsgált első festményről, az 1/1976. szám alatt beadott műről a következő elutasító véleményt kellett beírni a bírálati könyvbe: „Nem Tornyai János, hamis aláírás." Ennek a műnek beadója azonos azzal a Nyerges Ferenccel, aki az Önökhöz írt sorokban kifogásolta másik két festményének bírálatát és kétségbe vonta a Galéria bírálati véleményének megbízhatóságát.

Kiegészítésképpen megjegyezzük, hogy a Galéria munkatársai évente 3000—4000 műtárgyat vizsgálnak meg. Az újabb kutatások folytán helyesbítésre szoruló vélemények száma ezrelékben kifejezve is nagyon csekély.

A fentiek szíves tudomásulvételét és az olvasókkal való közlését kérik munkatársaink.

Szíj Béla

GRAZI KÍSÉRLET

Napenergiával fűtött úszómedence

Ausztriában is kísérleteznek a napenergia hasznosításával. Építettek olyan *lakóházat*, amelynek tetőszerkezetén, a *napsugarakat összegyűjtő fémlemezek vannak*. Ezek a padláson levő víztartályokat melegítik fel, és napsütéses idő esetén télen is ezzel az energiaforrással fűtik a házat.

Grazi kutatók újabb kísérletként *Eggedorfnál az úszómedence vizét kívánják hasonló módon melegíteni*. Július elsején kezdi meg működését az a napenergiát felfogó berendezés, amely a *radiátor elvei* szerint működik. Hatszáz négyzetméteres felületen a környezetvédelmi intézet munkatársai készítették. Arra számítanak, hogy a költségek 4—5 év alatt megtérülnek, és

a Magyar Nemzeti Galéria
Műtárgymeghatározó
Csoportjának vezetője

Tornyai János festőművész

1021

A századforduló festői az Alföldön

Koszta József: Kosaras nő.

Tornyai János szervező... kassága és egész egyénisé... benne van az 1910-ben indult vásárhelyi *Jövendő* című művészeti folyóiratban, amelynek első számába *Ady Endre* küldött Párizsból biztató sorokat. Ady ebben az írásában gyémántkemény szóval jellemzi a szellemi műhelyéről nevezetessé váló Hódmezővásárhelyt: »paraszt-Páris«. A századforduló alföldi festőinek a műveiből nyílt kaposvári kiállítás képeit szinte lehetetlen az Ady fogalmazta jelkép és a költő versszorainak ismerete nélkül nézni, megérteni.

A művészeti realizmusért küzdő Tornyai hivatkozik is rá, amikor hittel szól festészetének céljáról. Állyt foglalkoztató kérdésekre keres *festői feleletet*. Ars poeticájáról így vallott: — *Magyar festészetet és az általános piktúrát előrevinni — új horizontot nyittatni — ez lenne a célom.*«

A századforduló alföldi festőinek legmarkánsabb egyénisége kétségtelenül Tornyai. Rá is az a jellemző, ami még Kosztára is, hogy nemcsak alföldi, hanem — s ezt lényegesebbnek tartja *Bálint Lajos* — parasztok sorsát valló, velük együtt élő festő! A népélet iránt fogékony Tornyai már gyermekkorában *Munkácsy* hatása alá kerül. A *Siralomház* még csak érzelmi töltést ad a bontakozó tehetségnek, a hírés *Milton* festmény már festői gyakorlatot is. Figyeljük csak meg a *Juss* című kép kompozícióját és a Miltonét! (Több alakos téma aztán többé nem is foglalkoztatja Tornyait.) Figyelmét új megoldások kötik le, témáit csak a mondanivalóra szűkíti; nem historizál, hanem jelképet teremt. A *Bús magyar sors* szédült lova figyelemre méltó csúcs a századforduló magyar piktúrájában is. Tornyai ugyan Munkácsy hatásán nevelkedett és Párizsban tanult, de tudta feledni mindazt, amit kellett, hogy a saját útján járjon Ady Szellemi sugarában, az alföldi paraszti világban.

A szentesi tanyavilágot Koszta emelte föl a magyar festészetbe. Jó arra gondolni, hogy a kor megértette ezt. Bár voltak, akik témavilágát szegényesnek tartották, de erre csak egyképpen felelhetett Koszta: vörös, fehér és kék izzású tanyai képeit egyforma igényességgel alkotta abban a meggyőződésben, hogy az Alföld lényegéről vall. (Koszta teljesítményét érzékelteti a leghűbben egyébként a kiállítás.)

Érdemes szélesre nyitni ablakunkat a századforduló magyar festészetére ebből az alkalomból azért is, hogy együtt lássuk a nagybányaiakat — ahová sem Koszta nem tartozott soha, sem Rippl-Rónai —, a Párizsból hazatérteket. Milyen gazdag örökség!

Ennek az örökségnek egyik fontos láncszeme az alföldi festészet, amelynek nemcsak Tornyaija, Kosztája volt, hanem olyan halk szavú lírikusa is, mint *Endre Béla, Nyilassy Sándor, Dinnyés Ferenc, Károlyi Lajos, Erdélyi Mihály.*

A »paraszt-Páris«, Tornyai — Rudnai — él tovább az utóbbi idők alföldi festőjében, *Kohán Györgyben*, aki akkor született, amikor megjelent a vásárhelyi művészeti folyóirat, a Jövendő. Kohán munkásságának jelentős hányada a felszabadulás utánra esett, amikor már ő is örökségét alkotta.

A Somogyi Képtár *Alföldi mesterek* című kiállításának a szándéka a szegedi és a hódmezővásárhelyi múzeumok anyagának a bemutatása, illetve a Somogyi Képtár remekeinek szegedi kiállítása. A bemutató közművelődési szerepét becsüljük, hiszen kevesebben juthatnak el Kaposvárról Vásárhelyre, Szegedre, mint amennyien itthon megnézhetik a kiállítást. Csupán egyetlen adósságról szóljunk: a mostani vázlatosságról, ahogy bemutatásra kerülhetett a múzeumok közti csere útján például az alföldi festészet. Azért, hogy a kiállításon szereplők mégis *értékük szerint* maradhassanak meg bennünk, a kiállítás nyújtotta közvetlen élményt közvetettel kell pótolnunk, lapozzuk át tehát a Tornyai- és a Koszta-albumokat. S ha valaki ennél is többre vágyik, egészítse ki a sort *Nagy Istvánnal, Rudnayval!* Bízzunk az ígéretben, hogy a *mai* alföldi festészet eredményeivel is megismerkedhetünk majd, mert erre a leginkább futja az erőből.

Horányi Barna

Somogyi Néplap 5

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148,340-726
1975 FEB 11
Somogyi Néplap

Tabi győzelem az MNK-ban

Röplabda MNK-mérkőzés színhelye volt vasárnap Tab. Az újonc NB II-es Tabi Videoton csapata pompás győzelmet aratott és továbbjutott.

TABI VIDEOTON—PÉNZÜGYOR 3:2
(—14, 12, —14, 8, 14)

Tab: Czabula, Sudár I., Sudár II., Nagy, Horváth G., Cser.

Megilletődötten kezdtek a hazaiak, de a végén ellenállhatatlannak bizonyult a csapat, amelynek minden tagja kitűnően játszott. Sudár I., Nagy és Horváth még külön is dicsérendő teljesítményt nyújtott.

SPORT

A PMSC nye

Mé

Vasárnap Pé… tek a Dunántúli Napló Kup… labdarúgótorna küzdelmei. A záró mérkőzésre mintegy másfél ezer szurkoló gyűlt össze a PVSK edzőpályáján. A Fécsi MSC—K. Rákóczi mérkőzésen az első félidőbeli jobb játékával az NB I-es csapat nyert, összességében azonban a kaposváriak szerepeltek jobban. A K. Rákóczi vitrinjébe került a Dunántúli Napló Kupa.

A helyezéseket eldöntő Szekszárd—Olajbányász mérkőzésen a rendes játékidőben nem esett gól. Végül 11-esek döntöttek.

PMSC—Rákóczi 2:1 (1:0)

Pécs, 1500 néző. V.: Sabácz.
PMSC: Katzirz — Kincses, Kocsis, Maurer, Tóth — Bálint, Zombori (Lutz), Dárdai P. (Konrád) — Schulteisz (Kardos), Kiss, Bencsik. Edző: dr. Dunai János. — Rákóczi: Hegedűs — Márton, Ágfalvi, Patyi, Hoffmann — Nagy, Konrád, Burcsa — Duschák, Kováts, Csukovics. Edző: Mathesz Imre.

A pécsi Maurer (5) és Schult… kaposvári védőkkel. Konrád … Hoffmann ez alkalommal hi…

Már a második percben gólt ért el a pécsi csapat. Tóth labdáját Bencsik kapásból továbbította a hálóba. 1:0. Állandósította fölényét a PMSC. Előbb Dárdai, majd Tóth próbálkozott lövésekkel, de az irányzék rossz volt. A Rákóczi néhány ellentámadással próbálkozott, de ezek sem vezettek eredményre. A kaposvári védelem gyakran bizonytalankodott. A 36. percben növelhette volna előnyét

Röp aba…

Végleg a kaposváriaké a Savaria-serleg

Szombathelyen vasárnap 7 csapat részvételével befejeződött a XXII. női ifjúsági röplabda Savaria Kupa kétnapos küzdelemsorozata.

A szombati nyitányon az Izzós lányok kitűnően vették az akadályokat, először az Ü. Dózsát verték 2:0-ra. A BSE ellenében azonban roszszul rajtoltak a mieink, a fővárosi csapat már 1:0-ra vezetett, de végül is 2:1-re nyert Kaposvár. A harmadik találkozón, a Kaposvár—Ajka mérkőzésen, egy pillanatig sem volt vitás az Izzó győzelme. Ez is 2:0 volt.

Vasárnap a Vasas Izzó előbb a Bp. Spartacus ellenében nyert könnyen 3:0-ra. Ezután került sor a döntőre, amelyet a kaposvári lányok a Szombathelyi Spartacus ellenében vívtak.

K. VASAS—SZOMBATHELY 3:2 (12, —13, —8, 11, 5)

Vasas Izzó: Kiss Cs., Molnár, Böröczfi, Gadár, Erdős.

Elkezdődöt… sakkbaj…

Az idén még svájci rendszer szerint bonyolítja le a Somogy megyei Sakkszövetség az egyéni bajnokság küzdelmeit. A népes versenyzőgárdát mozgósító torna első két fordulója bővelkedett meglepetésekben: mindjárt a nyitányon *Miovecz* legyőzte a többszörös megyei bajnok *Horváth Miklóst*. A második sorozatban a fiatal *Máthé Gáspár* remizett a tavalyi győztes *dr. Illéssel*. Két forduló után már csak három 100 százalékos teljeítmény van.

2 pontos: Dr. Máthé (K. Vasutas), *dr. Turi* (K. Spartacus), *Rózsa* (Barcs).

1,5 pontos: Darvas (Barcs), *Vajthó* (K. Vasutas), *ifj. Miovecz* (K. Vasas Izzó) *Erdélyi* (K. Vasutas), *dr. Sipos* (K. Vas-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JAN 1 8
DÉLI HÍRLAP

Tornyai János festőművész

/1021

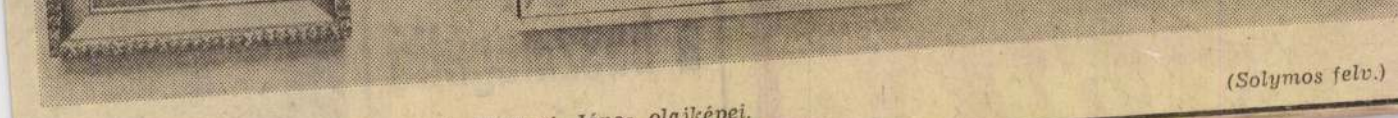

(Solymos felv.)

★ *Tisza-töltés. Alvó nő, Eresz alatt. Tornyai János olajképei.*

Tornyai-képek, Medgyessy-kisplasztikák

Kirándulás a képzőművészetbe

Medgyessy Ferencnek, az itt látható néhány szobrához kapja útmutatónak a látogató, hogy a terrakotta kisplasztikák egy jó része tanulmány. Ez a kifejezés illik a legjobban a Tornyai János és Medgyessy Ferenc műveiből rendezett kiállítás egészére: a magyar képzőművészetben tett „tanulmányi kirándulás" a Herman Ottó Múzeum Képtárában a múlt héten nyílt kiállítás mindenkinek, aki a hosszabb-rövidebb időig az Alföldhöz, az alföldi városhoz, Hódmezővásárhelyhez kötődő művészekről a semminél alig többet, vagyis igen keveset tud.

A század egyik legnagyobb magyar szobrászának a neve is elég hozzá, hogy senki ne várja a Képtár három földszinti termében életművének még vázlatos bemutatását sem. Különösen akkor, ha egy másik nagy név, Tornyai Jánosé kapcsolódik hozzá; mindkettőből csak ízelítőt kaphatunk. Hogy mégis jóval több a kép, mint a szobor, annak egyszerű magyarázata van: a kiállított műveket a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum kölcsönözte, és (az intézmény neve is mutatja) festményekből náluk is jóval nagyobb a választék.

A szülővárosának megbecsülését viszonzó nagyvonalú gesztusként, Tornyai János teljes életművét Hódmezővásárhelynek adományozta. A kölcsönző intézmény úgy válogathatta tehát a kiállításon látható képeket, hogy azok jól mutassák a festő pályájának különböző állomásait. „Munkássága három szakaszra bontható — írja Tornyairól a tárlat világos, részletesen elemző katalógusában *Dömötör János*. — Az elsőt a közvetlen Munkácsy-hatású romantikus népélet, és részben ilyen indítású tájképek jellemzik. Később ezen túljut, és munkássága csúcsát a drámai töltésű és expresszív életképek, valamint az ugyanilyen tájak alkotják. Munkássága harmadik periódusában pedig sajátos fény-, színproblémákkal foglalkozik, bizonyos impresszionisztikus hatástól sem mentesen." A kiállításon mindhárom korszak „illusztrációit" megtaláljuk. Ezért a keresztmetszetért, és külön is néhány képért (Bús magyar sors, a Juss című festményhez készült vázlat, Vacok, Vasárnap a tanyán stb.), valamint a mindennap igazán nem látható tízegynéhány Medgyessy-kisplasztikáért feltétlenül érdemes megnézni a tárlatot. Érdemes még akkor is, ha (minden mélyebb művészetikai rokonság ellenére) zavaró, hogy egyik művész festményeitől a másik szobraihoz kapkodja az ember a fejét. Dömötör János említett, nagyon jól használható katalógusa segítségével végül is a helyére kerül a kiállítást létrehozó szándék, a látvány, de még az élmény is.

M—

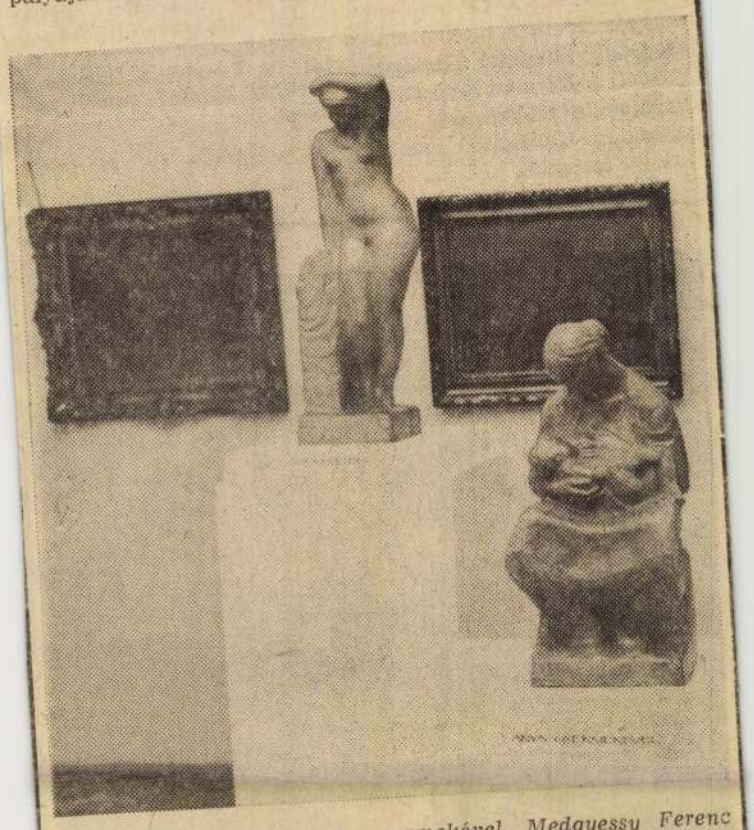

★ *Siremlékterv és Anya gyermekével. Medgyessy Ferenc kisplasztikái.*

Pályaudvar a belváros

(RIPORT a BÚZA TÉRRŐL A 3. OLDALON)

DÉLI HÍRLAP

Sok-sok huzavona után

Megépül a buszmegálló a DIGÉP előtt

Amióta a Miskolci Közlekedési Vállalat rendszeresítette az 1/D-s járatot, mindig újra és újra felvetődik: miért nem építik meg a DIGÉP előtti végállomást is. A kérdéssel lapunkban is többször foglalkoztunk már, ám a „labda" ide-oda szállt, mert nem volt világos, kire is tartozik a munka elvégzése. A közelmúltban furcsa dolog derült ki: a terület az LKM-é, a kohászok azt évekkel ezelőtt bérbe adták, bizonyos eszmei díjért, a gépgyáriaknak. A telekkönyv titkainak feltárása nyomán most a DIGÉP és a tanács megegyezett, hogy előreláthatólag még a tavasszal megépítik az 1/D-s gépgyári végállomását. Ehhez a DIGÉP dolgozói társadalmi munkával járulnak hozzá. Szó van arról, hogy ezzel egyidőben kiépül a DIGÉP III-as telepe előtti buszmegálló is.

A borsodi küldöttek

Az országos diák-parlamentre készülnek

December végén megyénkben is befejeződtek a diákparlamentek. E tanácskozásokon, mint ismeretes megválasztották azokat a fiatalokat, akik társaikat a VI. országos diákparlamenten képviselik. Megyénk küldöttei pénteken délelőtt a Herman Ottó Gimnáziumban találkoznak, ahol számukra előkészítő tanácskozást tartanak.

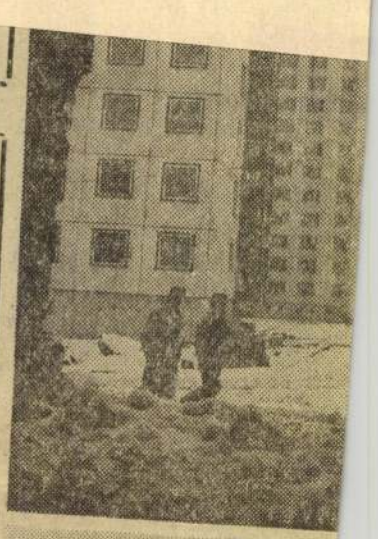

✶ *Az I. kerület belvárosi része lete. Házsorok tűnnek el és há új, modern lakóház, a félig má tást segítő erőgép ma még eg cséje elé...*

Vitát rendezett a tan

Az I. kerület

Ezen a héten városunk tanácsa megvitatja az 1977. évi költségvetési és fejlesztési tervet. Ennek előkészítését szolgálta tegnap délután az a tanácskozás, amelyet az I. kerületi hivatal rendezett a terület tanácstagjai, népfrontaktivistái, a szakigazgatási szervek vezetői és képviselői, illetve a kerületi hivatal vezetői számára.

Vitaindítóul *dr. Korponai Jánosné*, a kerületi hivatal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 325-748, 340-726
1976 FEB 2

Budapester Rundschau

Gönös Tornyai

BUDAPESTER RUNDSCHAU 11

1021

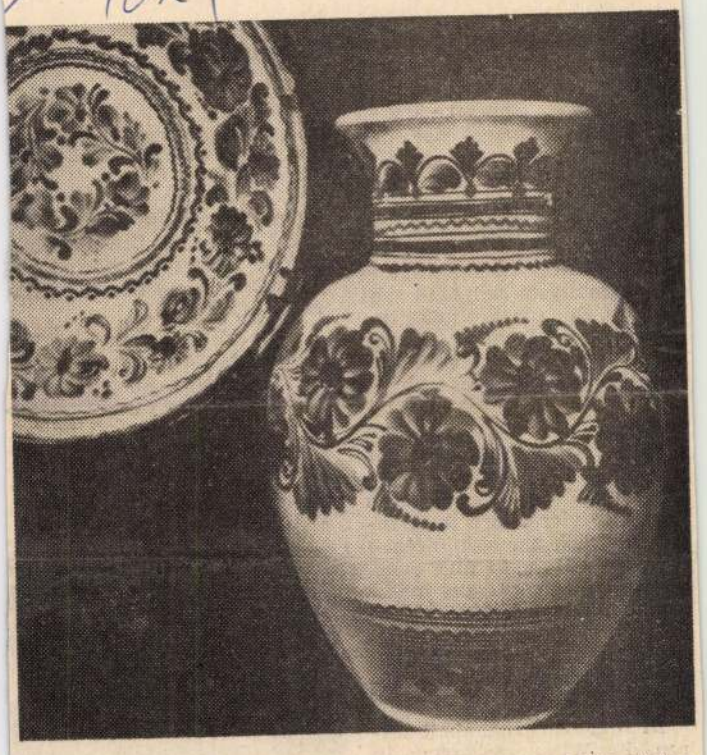

Mit volkstümlichen Motiven verzierter Krug und Wandteller

Majolikakunst in der Ungarischen Tiefebene

Hódmezővásárhely (Südungarn), lenkte im vergangenen Jahrhundert mit seinem Töpfergewerbe die Aufmerksamkeit der Umgebung und des ganzen Landes auf sich. 1860 waren 460 registriert. Um die Jahrhundertwende gründeten progressiv gesinnte Künstler die Vásárhelyer Künstlerkolonie und wurden auch auf die Töpferkultur aufmerksam, die sich zu jener Zeit unter schwierigen wirtschaftlichen Verhältnissen hielt.

Diese Gruppe der bildenden Künstler beschloß 1912 die Gründung der Siedlung für Majolika-Künstler und Keramiker. Zu den Gründern gehörten mehrere bedeutende Maler, darunter Béla Endre, János Tornyai und weltberühmte Bildhauer wie János Pásztor und Ede Kallós. Später schlossen sich auch weitere hervorragende Maler, so Gyula Rudnay und Ferenc Medgyesi und andere der Künstlergruppe an.

Geistiger Lenker und zusammenhaltende Kraft der Vereinigung war Béla Endre, der in Szeged geboren wurde, die Mittelschule in dem nahen Hódmezővásárhely absolvierte und sich später dort niederließ. Bis zu seinem Tod im Jahre 1928 wirkte er als Leiter und auch als Zeichner in der Künstlerkolonie.

Er war ein außerordentlich fruchtbarer schöpferischer Mensch, dessen Hunderte von Entwürfen und Skizzen die Manufaktur bereicherten, die bis 1924 Eigentum der Künstler war und dann Aktiengesellschaft wurde. 1949 wurde sie verstaatlicht, was ihr eine regelmäßige Entwicklung sicherte. Der Formenreichtum wird durch die Kunstgewerbler erweitert, die für den Betrieb arbeiten. Neue Glasuren und Farben ermöglichten in den letzten Jahren eine Sortimentserweiterung. Für die Produkte herrscht lebhafte Nachfrage sowohl im In- als auch im Ausland. Der Großteil des Exports, 60%, geht in die westlichen Länder.

Charakteristisch für die Majolikafabrik ist auch heute noch die manuelle Arbeit. 50 Jugendliche lernen in der Fabrik die Kunst der Töpferei und der Majolikamalerei. Sie lernen dabei die reiche Formenwelt kennen, die sich während der mehr als anderthalb Jahrhunderte auf den Drehscheiben der berühmten Töpfermeister von

„Mischka"-Krug

Hódmezővásárhely herausgestaltet hat. Auch mit der Anwendung der vielfarbigen Motive der Folklore der Ungarischen Tiefebene bei modernen Produkten werden sie vertraut gemacht.

Mit einer umfassenden Ausstellung der historischen Materie der Majolikafabrik im Studio für Feinmechanik in Budapest kam die Industrie einem langjährigen Wunsch der Bevölkerung entgegen. Auf der Ausstellung konnte man Krüge und Schüsseln von großem Format, lauter Meisterstücke, besichtigen. So mancher alte Töpfermeister konnte auf der Ausstellung sein eigenes 30—40 Jahre altes Meisterwerk finden.

József Simó

Olympische Winterspie

Ungarn in In

101 olympische Goldmedaillen holten sich bisher ungarische Sportler bei den olympischen Spielen, davon aber keine einzige bei den Winterspielen. Die ständige ungarische Repräsentanz ließ sich zumeist vom geflügelten Wort des Baron Coubertin lenken; wonach nicht der Sieg, sondern die Beteiligung das Wichtigste sei. Man sagte sich, die zur Weltelite des Sportes gehörenden Länder seien geradezu verpflichtet, bei Weltwettbewerben auch ohne Erfolgschancen anzutreten. Alle vier Jahre reisen also die Ungarn im Sommer für Siege und wertvolle Placierungen zu den Spielen und alle vier Jahre im Winter, um sich zur olympischen Idee zu bekennen und auch, um mit ihren überaus mäßigen Kräften die von vielen in Abrede gestellte Existenzberechtigung der olympischen Winterspiele zu bestätigen.

In der Vergangenheit waren die Wintersportarten in Ungarn nicht derart erfolglos, am wenigsten der Eiskunstlauf. 1948 gewann das Doppel Kékessy-Király in St. Moritz eine Silberne, während das vierfache Weltmeisterpaar Rotter—Szollás 1932 und 1936 je eine Bronzemedaille erwarb, ebenso wie die zweifachen Europameister, das Geschwisterpaar Nagy, in den Jahren 1952 und 1956 (insgesamt 5 olympische Medaillen!). Im Eiskunstlauf der Herren wurde Ede Király 1948 Fünfter, Zsuzsa Almássy schaffte 1968 den 6. und 1972 den 5. Platz.

In der 50jährigen Geschichte der olympischen Winterspiele stieg noch ein Ungar unter die ersten Sechs auf: Kornél Pajor, Ungarns einziger Weltmeister und Weltrekordler im Eisschnellauf, wurde 1948 Vierter. Und damit ist's aus.

Wollten wir die Namen der Ungarn anführen, die bei den Sommerspielen Plätze 1—6 erreichten, so wäre da-

zu nicht nur die Sportrubrik der BR zu eng. Umso auffallender also diese höchst bescheidene Liste der winterlichen Erfolge.

Vor 30—40 Jahren wäre allerdings Zsuzsa Almássy keine einsame Ausnahme im internationalen Spitzenfeld gewesen, denn damals hatten die ungarischen Eisläufer fast dieselben (inländischen) Möglichkeiten wie die anderen. Damals galt eine Eis-

Das Eistänzerpaar Regőczy—S

Autofahrer, Vorsicht!

Neue Verkehrsregeln

Seit 1. Januar 1976 sind in Ungarn neue Verkehrsregeln in Kraft. Damit sollen die ungarischen Verkehrsvorschriften der Internationalen Praxis angepaßt und die Verkehrssicherheit verbessert werden. Die bisher gültigen verkehrspolizeilichen Anordnungen (KRESZ) wurden vor 12 Jahren zusammengestellt. Seither schloß sich die UVR mehreren welt- und europäischen Straßenverkehrs-Vereinbarungen an.

Die neue Verkehrsordnung berücksichtigt natürlich auch die Eigentümlichkeiten der ungarischen Straßen- und Fahrzeugverhältnisse, und sie weicht, wie auch in allen Ländern, vom allgemeinen in bestimmten Punkten ab. Ihr Grundprinzip ist, den Menschen weitgehend vor Unfällen zu schützen. Eben deshalb wird das Verhältnis von Fahrern und Fußgängern mit besonderer Ausführlichkeit geregelt, andererseits wird Massenverkehrsmitteln, im Vergleich zu früher, mehr Vorrang eingeräumt, um ihnen zu ermöglichen, schneller, mit weniger Unterbrechungen zu fahren.

Autos und Autostrassen

1974 rollten rund drei Millionen Fahrzeuge über die ungarischen Straßen, davon 1,5 Millionen — vorübergehend — mit ausländischen Kennzeichen. Die Zahl der privaten PKWs überstieg Ende 1975 eine halbe Million; sie wird voraussichtlich 1980 eine Million und weitere fünf Jahre später anderthalb Millionen erreichen. Die neue Verkehrsregelung wird also auch mit der erheblichen Vergrößerung des Fahrzeugparks motiviert. Deshalb veranlaßt die Regierung eine beträchtliche Verbesserung des Straßennetzes. Im dritten Fünfjahrplan wurden 24 Milliarden Forint, im abgelaufenen vierten Fünfjahrplan 40 und im 1976 angelaufenen fünften Fünfjahrplan werden schon rund 60 Milliarden Forint für Modernisierung und Entwicklung des Straßennetzes aufgebracht. Im Rahmen dieses Programmes wurde die Modernisierung der Straßen mit einstelliger Bezifferung beendet, und mit den Bauarbeiten von Autobahnen angefangen. Zwischen Budapest und dem Balaton wurde die erste Autobahn M-7 fertiggestellt

Tornyai János Múzeum

Kedves Nézőink! A nyár az utazások és a kirándulások ideje és ilyenkor hazánkfiai külföldön és itthon sorra látogatják a muzeumokat, olykor előbb ismerik meg a hires külföldi gyüjteményeket, mint az itthoniakat. A mai müsorunkban néhány hazai, szép kiállitásra szeretnénk felhivni a figyelmet.
Először induljunk vissza 6.000 esztendőt a neolit korba. Időszámitásunk előtt az 5-ik, 4-ik évezredben vagyunk és a tudomány megállapitása szerint abban az időszakban tért át az emberiség a vadászat, halászat, gyüjtögető életmód foglalkozásából a termelő munkára, a paraszti életformára. Ezek az őskulturák a folyam mentén alakultak ki Kis-Ázsiában, Mezopotámiában és hatásuk a Kárpát-medencében nyomon követhető. Alig van magyarországi muzeum, ahol ne őriznének kőkorszakbeli, neolit-korszakbeli leleteket, De azt hiszem, hogy valamennyi között talán a leggazdagabb és a legsajátosabb Hódmezővásárhelyen a Tornyai János Muzeum.
Kiállitásuk néhány szép részletét válogattuk ki.

- 5.000 éves mitoszok, felidézett mondatai öntenek ujra életet a mult sötétjéből napvilágra került tárgyakba. Az állatfejekkel diszitett mécsesek, mágikus hatalommal biró használati tárgyak voltak. Isteneiknek áldoztak a házi oltár lángjainál.
A különböző törzsek változatos alaku agyagedényei, iparművészeti szépségükkel ma is közel állnak hozzánk. A fazekas korong ismerete nélkül fa és csonteszközeikkel vékonyitották az edények falát, leheletkönnyüvé és karcolták a puha agyagba a számukra különleges jelentőséggel biró mintákat.
A szájról-szájra szálló legendák nyomán mitikus ősök képében képzelték el az életüket befolyásoló erőket. Isteneket alkottak, amelyeket az ember a maga képére formált. Kérte őket a termés, a termékenység biztositására.
Időszámitás előtt 2.500 körül a klasszikus isten-párok a

1976. július 15. Televízió 21.35 /kapu/
Művészeti Magazin.

Kárpát-medencében is megjelennek. Szegvárról került elő a trónuson ülő, csuklóin karperecet viselő sarlós férfi-isten, aki arcát maszk mögé rejti. 4.000 évvel ezelőtt jelenik meg először a fém, a réz, és az arany, a hatalom, a gazdagság szimbóluma. A rézkor kerámiája leegyszerüsitett formáival uj korszak beköszöntését jelzi.